

PlanMER

Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Veghel

Titel: PlanMER Bestemmingsplan Buitengebied

Ontwerp: 27-04-2011

Vastgesteld: xxx

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Inleiding	18
1.1 Aanleiding voor dit planMER	18
1.2 M.e.r. procedureel	19
1.3 Consultatie over dit planMER	22
1.4 Leeswijzer	22
2. Beleid, wet- en regelgeving	25
2.1 Bescherming van Natura 2000-gebieden	25
2.2 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening	29
2.3 Verordening ruimte	30
2.4 Wet geurhinder en veehouderij	32
2.5 Overzicht overig kaderstellend beleid en wetgeving	35
3. Milieugebruiksruimte	43
3.1 Intensieve veehouderij	43
3.2 Ammoniak	43
4. Alternatieven	55
4.1 De referentiesituatie	55
4.2 Vergund versus werkelijk gebruik	60
4.3 Uitbreidingsruimte vigerend versus nieuw bestemmingsplan	62
4.4 Randvoorwaarden, vragen, uitgangspunten en alternatiefontwikkeling	63
4.5 Uitwerking alternatieven, van NRD naar planMER	65
4.6 Beleidsalternatieven	67
5. Effecten	71
5.1 Inleiding	71
5.2 Natuur (ammoniak)	72
5.3 Geur	77
5.4 Fijn stof	81
5.5 Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie	83
5.6 Geluid	88
5.7 Verkeer	90
5.8 Bodem en Water	92
5.9 Gezondheid	93
6. Vergelijking van de alternatieven	97
7. Conclusies en aanbevelingen	103
7.1 Conclusies	103
7.2 Aanbevelingen	104

Bijlagen:

1. Voortoets Natura 2000 bij planMER
2. Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Veghel

3. Kaarten geur en ammoniak
4. Achtergrondinformatie gezondheid
5. Verklarende woordenlijst
6. Achtergrondinformatie kaarten
7. Literatuurlijst

Samenvatting

Nieuw bestemmingsplan 'Buitengebied'

De gemeente Veghel stelt voor het buitengebied in haar gemeente een nieuw bestemmingsplan op. Het bestemmingsplan bevat ruimtelijk beleid over de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderij en de vertaling daarvan in bebouwingsmogelijkheden. Het bestemmingsplan buitengebied is daarmee een kader stellend plan voor de intensieve veehouderij (afgekort: IV). De gemeente geeft in het bestemmingsplan aan hoeveel ontwikkelingsruimte zij wil bieden aan deze sector (bijvoorbeeld hoe groot bouwblokken maximaal mogen worden), waar zij deze ruimte biedt (hoeveel de IV mag uitbreiden rond bebouwingskernen) en welke randvoorwaarden zij stelt bij de ontwikkeling van de IV-sector (denk aan landschappelijke inpassing en de toetsing aan een goed woon- en leefklimaat). Eisen ten aanzien van de uitstoot van stoffen (geur, ammoniak, fijn stof, geluid e.d.) worden in de regel gereguleerd via de omgevingsvergunning.

Vanaf een bepaalde omvang is het voor IV-bedrijven verplicht om een milieueffectrapportage te doorlopen, ze zijn 'm.e.r.-plichtig'. In dat geval moet een Milieueffectrapport (MER) worden opgesteld als de veehouder zijn/haar bedrijf wil gaan uitbreiden of ergens wil gaan omschakelen van een andere bedrijfstak naar IV. Omdat het bestemmingsplan kaders aan IV-bedrijven geeft, is ook dat plan zelf m.e.r.-plichtig. Om aan die plicht te voldoen is een planMER opgesteld, oftewel een milieueffectrapport voor plannen, het voor u liggende document.

Een andere reden dat er een planMER kan zijn dat er een passende beoordeling nodig is, omdat het bestemmingsplan mogelijk significante gevolgen zou kunnen hebben op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998.

Er zijn geen andere ruimtelijke ontwikkelingen in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied opgenomen die het doorlopen van de m.e.r.-procedure verplichten.

Voor het opstellen van de regels in het nieuwe bestemmingsplan zijn in dit planMER de mogelijke gevolgen van de intensieve veehouderij voor een aantal thema's beoordeeld. Het plangebied voor het bestemmingsplan 'Buitengebied' gemeente Veghel staat weergegeven in afbeelding 1¹. Het plangebied omvat de gemeente, met uitzondering van de bebouwde kom van Veghel en enkele dorpen en de reservering voor de stedelijke uitbreiding in Veghel Zuidoost.

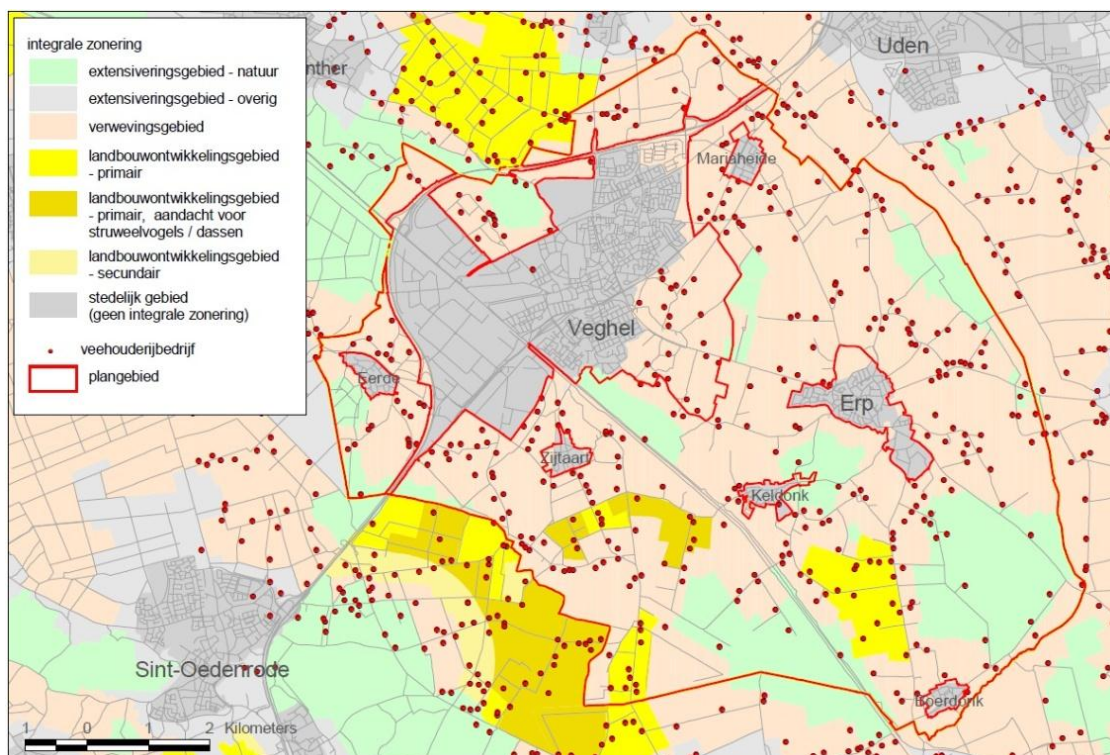
Op de kaart zijn ook de reconstructiezoneringen opgenomen, de zogenoemde integrale zoning. Dit is een op provinciaal niveau bepaalde zoning, waarin staat welke planologische ruimte aan IV geboden zou moeten worden. De gemeente Veghel valt onder het werkingsgebied van Reconstructieplan Peel en Maas. In extensiveringsgebieden is het de bedoeling dat de IV wordt afgebouwd of beperkt blijft, het betreft zones rond natuur of rond bebouwde kom (in Veghel echter alleen zones rond natuur). In landbouwonwikkelingsgebieden ligt het primaat op de intensieve veehouderij, hier waren aanvankelijk ook nieuwvestigingen mogelijk (nu niet meer). De verwevingsgebieden zijn intermediaire zones waarin groei mogelijk is tot een bepaalde maat.

¹ Voor het gemak zijn kaarten verkleind weergegeven in de tekst, maar in de bijlagen zijn deze op A3-formaat beschikbaar

Keuzen maken over ruimte voor IV in verwevingsgebieden

Dit planMER wil informatie leveren die bij kan dragen aan de besluitvorming over het nieuwe bestemmingsplan, met name over de positie van de intensieve veehouderij. De input voor dit planMER bestaat uit:

- inbreng tijdens de consultatie over de voorloper van het planMER: de Notitie Reikwijdte en Detailniveau;
- de discussie in de gemeente, onder andere n.a.v. de nieuwe geurverordening;
- nieuwe en nog veranderende politieke inzichten op provinciaal niveau, onder andere vertaald in aanpassingen in het beleid voor de landbouwwontwikkelings-gebieden (geen nieuwvestiging meer) en maximering aan de bouwblokomvang (maximaal 1,5 hectare).
- Hét vraagstuk in de gemeente Veghel is welke keuzen zij maakt over het faciliteren van de IV in de verwevingsgebieden en aan welke randvoorwaarden deze moet voldoen. Vraagpunten zijn:
- Welke ruimte op het bouwvlak wil de gemeente bieden aan IV? Welke beschouwt zij als duurzame locaties en welke niet?
- Hoe gaat de gemeente om met omschakeling naar IV?
- Wil de gemeente bepaalde randvoorwaarden stellen bij bedrijfsontwikkeling, bijvoorbeeld landschappelijke inpassing?

Afbeelding 1: Plangebied bestemmingsplan 'Buitengebied' inclusief integrale zonering

M.e.r.-procedure

De m.e.r.-procedure kent een aantal stappen. Het uitbrengen van dit planMER is de laatste stap.

Voorafgaand aan dit planMER is eerst een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gemaakt. Met deze notitie zijn bestuurs- en adviesorganen geraadpleegd over de reikwijdte en

detailniveau van het planMER. Dit heeft geresulteerd in enkele zienswijzen en een advies van de Commissie voor de m.e.r. voor de inhoud van het planMER, 'adviesrichtlijnen' genoemd. Het college heeft hierop een Nota van antwoord opgesteld. Dit planMER is daarop gebaseerd en gaat – net als de NRD – ter visie. Gekozen is voor een koppeling met de tervisielegging van het ontwerp van het bestemmingsplan buitengebied. Het planMER kan zo in een vroeg stadium een bijdrage leveren aan de discussie in de gemeente en bepaalde keuzen richting het ontwerpbestemmingsplan ondersteunen.

Beleid, wet- en regelgeving

De ruimte voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen (IV) in de gemeente Veghel is onderhevig aan een aantal randvoorwaarden, vooral door wet- en regelgeving omtrent natuur en geurhinder. Een belangrijk beleidskader vanuit Europa waarmee rekening moet worden gehouden betreft de regelgeving rondom Natura 2000, in Nederland wettelijk vertaald in de Natuurbeschermingswet 1998. Voor de gebieden die onder deze wet vallen, (o.a. Kampina & Oisterwijkse Vennen, Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek, Strabrechtse Heide & Beuven en Deurnsche Peel & Mariapeel) geldt dat de natuurkwaliteit niet mag verslechteren. Ook de provincie Noord-Brabant legt beleidskaders op, namelijk de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Verordening Ruimte.

Daarnaast zijn er gemeentelijke beleidskaders waaronder de 'Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden', het beleid ten aanzien van duurzame locaties en de geurverordening. Deze laatste is in januari 2011 gewijzigd en stelt eisen aan de maximale geurbelasting van veehouderijen, zowel individueel (de geurbelasting door 1 bedrijf) als cumulatief (de geurbelasting van meerdere bedrijven samen)

Referentiesituatie

In dit planMER is een tweetal alternatieven opgesteld en beoordeeld op hun effecten. Voor het beoordelen van effecten van alternatieven moet er eerste een referentiesituatie worden bepaald. Dit is de huidige situatie in combinatie met de voorspelde ontwikkeling gedurende de looptijd van het plan. In dit geval is gekozen voor het jaar 2022, omdat het bestemmingsplan een looptijd heeft van tien jaar.

In het planMER is eerst gekeken hoe de situatie van de veehouderij momenteel is. In de gemeente Veghel zijn 233 veehouderijen gelegen, welke beschikken over een intensieve veehouderijtak. Aan de hand van kengetallen van het CBS/LEI (Centraal Bureau voor de Statistiek/Landbouw Economisch Instituut) kan er aan de hand van het aantal dieren de bedrijfsomvang van bedrijven worden ingeschat en ook de totale productieomvang van de veehouderijsector.

Van de productieomvang intensieve veehouderij in de gemeente Veghel blijkt 80 % te liggen in verwevingsgebieden, 15 % in landbouwontwikkelingsgebieden en 5% in extensiveringsgebieden.

Uit de CBS/LEI registratie is ook op te maken hoe de veehouderij zich de afgelopen jaren in Veghel heeft ontwikkeld. Op basis van de daaruit verkregen trendmatige ontwikkeling in de intensieve veehouderij in de gemeente Veghel is in het planMER het volgende verondersteld voor de referentiesituatie (huidige situatie + autonome ontwikkeling tot 2022):

- Bestaande bedrijven worden op basis van vergunde rechten in kaart gebracht;

- Alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting. Dit is een Algemene Maatregel van Bestuur (afgekort AMvB) waarin verplicht wordt om stallen zodanig aan te passen dat de uitstoot van ammoniak onder bepaalde waarden blijft.
- De omvang van de intensieve veehouderijsector in Veghel blijft in de planperiode naar verwachting gelijk. In de hiervoor liggende periode (2000-2009) is het aantal varkens en vleeskalveren ongeveer gelijk gebleven en is het aantal kippen afgenomen.

Vergund versus werkelijk gebruik

Zoals ook de Commissie voor de m.e.r. in de uitgebrachte adviesrichtlijnen aangeeft, is de vergunde situatie niet altijd in overeenstemming met het werkelijke aantal gehouden dieren. Daarom is inzichtelijk gemaakt hoe groot dit verschil ongeveer is binnen de gemeente Veghel. De vergelijking is gemaakt aan de hand van de metellingen van het CBS en de milieuvergunningen. Een verschil tussen beide cijfers, kan ontstaan door niet opgerichte stallen of stallen waar tijdelijk geen dieren in aanwezig zijn. Uit de vergelijking kan geconcludeerd worden dat er een verschil van 31 % is tussen de Vergunde Situatie (milieuvergunningen) en de Werkelijke Huidige Situatie (metellingen van het CBS) in de gemeente Veghel. Een dergelijk verschil is niet ongebruikelijk, maar geeft wel aan dat er veel ruimte zit tussen vergunningen en werkelijk gebruik.

Uitbreidingsruimte oude en nieuwe bestemmingsplan

Op verzoek van de Commissie voor de m.e.r. is het verschil in uitbreidingsruimte tussen het vigerende bestemmingsplan en het nieuwe bestemmingsplan beredeneerd.

In de gemeente Veghel geldt momenteel het volgende regime:

- De IV kent geen rechtstreekse bouwrechten volgens het vigerende bestemmingsplan.
- Grafisch is een relatief groot bouwvlak toegekend, waarop in beginsel niet mag worden gebouwd ten behoeve van de IV (dus geen mogelijkheden bij recht). De bedrijven zijn in wezen vastgelegd binnen de grens van de bestaande opstallen. De praktijk is dat tot voor kort de gemeente via een vrijstellingsprocedure iedere uitbreiding toeliet, mits een milieuvergunning kan worden verleend en als aan bepaalde voorwaarden is voldaan. In de praktijk komt het erop neer dat als een milieuvergunning kan worden verleend, ook planologisch de uitbreiding wordt toegestaan. Echter, in extensiveringsgebied is alleen vrijstelling mogelijk voor bouwen ten behoeve van dierenwelzijn.
- In 2010 heeft de gemeente een beleidsregel Duurzaamheidstoets intensieve veehouderij gepubliceerd, waarin is aangegeven dat uitbreiding van intensieve veehouderijen in kernrandzones alleen mogelijk is om te voldoen aan de eisen t.a.v. dierwelzijn (zonder toename van het aantal dierplaatsen). In deze beleidsregel is ook aangegeven hoe de uitbreiding van veehouderijen in overige delen van het verwevingsgebied worden getoetst aan eisen op het gebied van milieu (o.a. maximale geurbelasting) en ruimte.
- In landbouwontwikkelingsgebieden gelden de Ruimtelijke criteria voor de LOG's. Het gaat om beleidsregels met o.a. afstandseisen ten opzichte van gevoelige objecten, maar ook om eisen m.b.t. beeldkwaliteit.
- Omschakeling van een andere tak of van een 'burgerlocatie' naar IV is in principe op basis van het bestaand ruimtelijk beleid mogelijk in de verwevingsgebieden en in de landbouwontwikkelingsgebieden. In de praktijk is dit zeer sporadisch aan de orde.

In het nieuwe bestemmingsplan houdt de gemeente rekening met de provinciale Verordening Ruimte, met daarin scherpere beleidsregels voor de mogelijke uitbreidingsruimte dan voorheen in het Reconstructieplan. Uitbreiding van bouwvlakken voor intensieve veehouderijen boven 1,5 hectare is alleen mogelijk in het landbouwontwikkelingsgebied, via een ontheffing van de provincie. In verwevingsgebieden mag een bouwblok maximaal 1,5 hectare zijn.

Hoeveel ruimte het vigerende en het nieuwe bestemmingsplan biedt is te beredeneren vanuit een 'worst case' situatie: "stel alle uitbreidingsruimte voor IV wordt benut". Als het vigerende bestemmingsplan wordt vergeleken met het nieuwe bestemmingsplan dat in de maak is, dan is in de gemeente Veghel sprake van een beleid dat zich naar verwachting richt op steeds verdere vermindering van de potentiële planologische ruimte voor IV-ontwikkeling. Daarbij moet het volgende wel gezegd: vanwege een aantal wijzigingen / herzieningen / interpretaties die zijn doorgevoerd sinds het bestemmingsplan 'Landelijk gebied, aanvulling' uit 2004 is de gemeente al stapsgewijs gaan voorsorteren op dit nieuwe beleid.

Alternatieven

In dit planMER komen enkele alternatieven van ruimtelijk beleid ten aanzien van de IV aan de orde. De basis hieruit komt uit het volgende:

- De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER Bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' Veghel heeft ter visie gelegen. Hierop zijn enkele zienswijzen gegeven en er is een advies gegeven door de Commissie voor de milieueffectrapportage. Hierin wordt geadviseerd een alternatief te ontwikkelen, waarin het beleidskader natuur en landschap gestalte wordt gegeven.
- In 2010 is het provinciaal beleid inzake de landbouwontwikkelingsgebieden ingrijpend gewijzigd, met name het niet toelaten van nieuwvestigingen (op een aantal uitzonderingsgevallen na) en beperking van de bouwvlakomvang.
- De gemeente Veghel heeft het voornemen om een 'Beleidsregel intensieve veehouderijen in kernrandzones' vast te stellen, waarbij de kernrandzones niet meer worden beschouwd als duurzame locaties voor IV.

Om de nieuwe ontwikkelingen van het bestemmingsplan te vergelijken met de bestaande situatie/referentiesituatie zijn twee Beleidsalternatieven ontwikkeld. Een Beleidsalternatief 1 met relatief meer ruimte voor IV en een Beleidsalternatief 2 met relatief minder ruimte voor IV. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau waren reeds enkele alternatieven in concept benoemd. Deze zijn in het planMER naar aanleiding van de consultatie gewijzigd (zie verder paragraaf 4.5 van dit planMER).

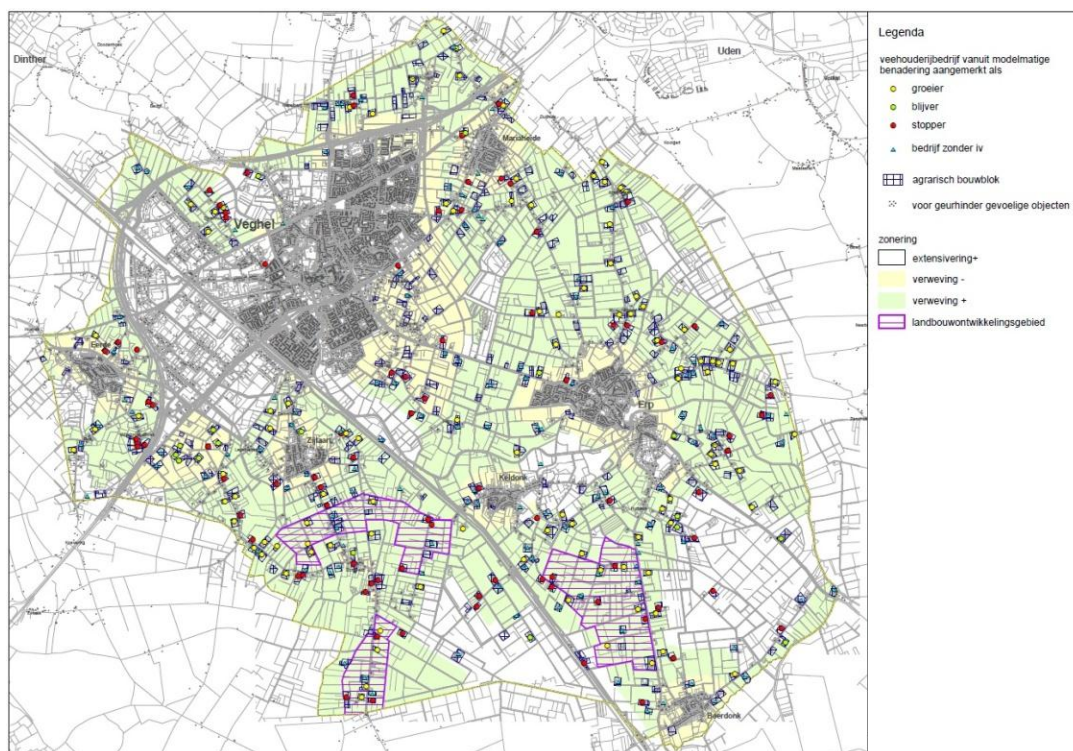
Voor deze twee Beleidsalternatieven geldt als basis de vergunde dieraantallen van 2010, met dien verstande dat alle stallen voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting (uiterlijk 2013). De kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij. Het verschil tussen beide alternatieven zit hem in het verschil van IV-ontwikkeling binnen het verwevingsgebied:

- waar minder ontwikkeling mag plaatsvinden is 'verwevingsgebied min' genoemd;
- waar meer ontwikkeling mag plaatsvinden heet het 'verwevingsgebied plus'.

Beleidsalternatief 1

In dit alternatief bestaat het verwevingsgebied min (weinig ruimte voor groei IV) uit een 250 meterzone rond de woonkernen van Veghel, Eerde, Zijtaart, Mariaheide, Keldonk, Erp en Boerdonk en de reserveringen voor Veghels Buiten (wonen) en Poort van Veghel (werken). Beleidsalternatief 1 bevat een relatief groot oppervlakte aan verwevingsgebied plus (veel ruimte voor groei IV) in het buitengebied (circa $\frac{3}{4}$) en een relatief klein aandeel verwevingsgebied min (circa 10%).

In dit Beleidsalternatief is verondersteld: nulgroei in verwevingsgebied min en extensiveringsgebied, maximaal 15% groei van emissies (indien er voldoende milieuruimte is) in verwevingsgebied plus en maximaal 40% groei van emissies (bij voldoende milieuruimte) in de LOG's. Deze groei is een best guess voor de verwachte bedrijfsgroei voor de periode tot 2022 en is afhankelijk van de beschikbare milieuruimte wat betreft geurhinder voor individuele bedrijfssituaties.

Afbeelding 2: Ligging van verwevingsgebieden min en plus bij beleidsalternatief 1 de gemeente Veghel: geel is verwevingsgebied min en groen is verwevingsgebied plus.

In afbeelding 2 is de modelmatige classificatie (dus alleen op basis van ligging en gegevens uit de milieuvergunning) van de veehouderijen weergegeven voor Beleidsalternatief 1, onderverdeeld in potentiële groeiers (99 IV-bedrijven), blijvers (18 IV-bedrijven) en stoppers (85 IV-bedrijven).

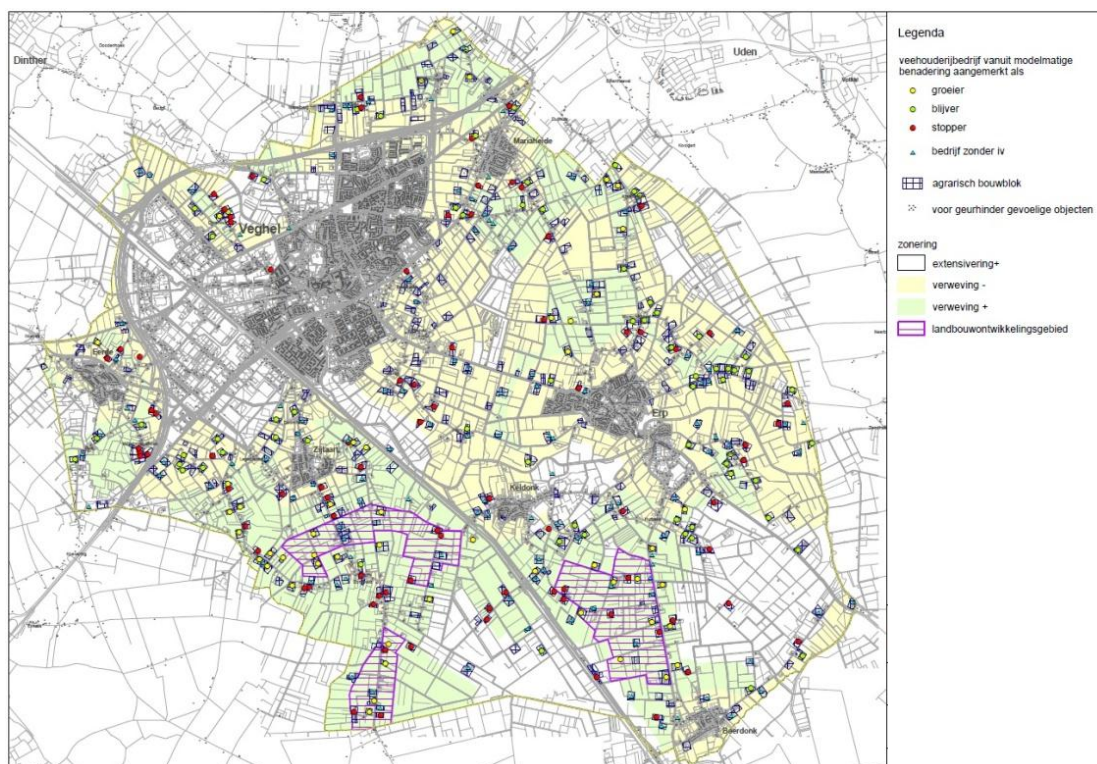
Beleidsalternatief 2

In dit alternatief gaan we ervan uit dat het verwevingsgebied min rond de woonkernen van Veghel en Erp wordt uitgebreid tot 500 meter (deze zone was in Beleidsalternatief 1 slechts 250

meter). Daarnaast zijn in dit Beleidsalternatief de bebouwingsconcentraties BiO² (Buitengebied in Ontwikkeling) en de Groenblauwe mantel uit de provinciale Structuurvisie opgenomen in het verwevingsgebied min. In Beleidsalternatief 2 is de oppervlakte verwevingsgebied plus aanzienlijk kleiner dan bij het Beleidsalternatief 1. Het is in omvang circa een kwart van het buitengebied en ligt vooral ten zuiden van Zijtaart en tussen Keldonk en Boerdonk.

Ervan uitgaande dat in verwevingsgebied min door de gemeente minder uitbreiding wordt toegestaan van IV dan in verwevingsgebied plus, is Beleidsalternatief 2 dus een meer beperkend alternatief voor de IV dan Beleidsalternatief 1. Het planMER maakt zo inzichtelijk wat de effecten zijn van een meer beperkend en minder beperkend planologisch gemeentelijk beleid.

Ook in Beleidsalternatief 2 is verondersteld: nulgroei in verwevingsgebied min en extensiveringsgebied, maximaal 15% groei in verwevingsgebied plus en maximaal 40% groei in de LOG's. Deze groei is afhankelijk van de beschikbare milieuruimte wat betreft geurhinder voor individuele bedrijfssituaties.

Afbeelding 2: Ligging van verwevingsgebieden min en plus bij beleidsalternatief 2 de gemeente Veghel: geel is verwevingsgebied min en groen is verwevingsgebied plus.

In afbeelding 3 is de modelmatige classificatie van de veehouderij weergegeven voor Beleidsalternatief 2, onderverdeeld in groeiers (50 IV-bedrijven), blijvers (67 IV-bedrijven) en stoppers (85 IV-bedrijven).

² In de gebiedsvisie Buitengebied in Ontwikkeling (gemeente Veghel, januari 2010) geeft de gemeente onder andere aan welke ruimtelijk kader zij toepast voor bebouwingsconcentraties. De gemeente streeft naar een balans tussen functie en omgeving. Het behouden en waar mogelijk verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit staat hierbij voorop. De bebouwingsconcentraties staan op een bijbehorende plankaart, die zijn gebruikt voor het vormgeven van Beleidsalternatief 2.

Effectbeoordeling alternatieven

In het kader van het planMER zijn achtereenvolgens de effecten van beide Beleidsalternatieven beschouwd voor de aspecten natuur (ammoniak), geur, fijn stof, landschap, cultuurhistorie & archeologie, geluid, verkeer, water & bodem en gezondheid.

Natuur (ammoniak)

De Beleidsalternatieven, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Dit omdat er in feite geen milieuruimte bestaat voor een toename van de depositie op Natura 2000 gebieden. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Het effect is derhalve voor beide Beleidsalternatieven als neutraal beoordeeld (0).

Ten opzichte van de situatie waarin de AMvB-huisvesting is doorgevoerd laten de beide Beleidsalternatieven geen positief effect zien. De ammoniakdepositiekaarten van de referentiesituatie, Beleidsalternatief 1 en Beleidsalternatief 2 zijn vrijwel identiek. Dit is niet verwonderlijk omdat de verschillen tussen beide Beleidsalternatieven niet zijn ingegeven vanuit het aspect ammoniakdepositie op bos- en natuurgebieden. Het bestaande beleid (zoals de Wet ammoniak en veehouderij, de Natuurbeschermingswet en de begrenzing van het extensiveringsgebied rond kernen) is in beide Beleidsalternatieven aan de orde en deze zijn daarom op dit onderdeel niet onderscheidend. Derhalve scoren beide Beleidsalternatieven neutraal (0) op het aspect ammoniakdepositie op de ecologische hoofdstructuur (EHS) en Wav-gebieden (natuurgebieden met bescherming vanuit de Wet ammoniak en veehouderij).

Geur

In de twee Beleidsalternatieven verbetert het leefklimaat voor geur ten opzichte van de referentiesituatie. Het onderling verschil is klein. Dit komt omdat de landelijke en gemeentelijke geurnormen (individueel en cumulatief) al sturend zijn. Door het hanteren van die normen worden nieuwe knelpunten (te hoge geurbelasting) voorkomen. Het verschil in ruimtelijke groeimogelijkheden tussen beide Beleidsalternatieven leiden niet tot een groot verschil in geuremissies en de geurbelasting. Dit omdat de milieuruimte op het gebied van geur voor de meeste grotere bedrijven beperkt is. Groei van die bedrijven zal gepaard moeten gaan in investeringen in techniek om de emissie en belasting van geur terug te dringen.

Beleidsalternatief 1 geeft meer planologische ruimte voor groei, maar de beperkte milieuruimte op het gebied van geur leidt er toe dat er daardoor weinig verschil in de achtergrondbelasting ontstaat. Daarom zijn beide Beleidsalternatieven gelijk gescoord: in vergelijking met de referentiesituatie positief (+). Een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven is mogelijk, indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding verwevingsgebied min gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande geurknelpunten verdwijnen of verkleinen. Omdat een dergelijke (actieve) aanpak geen onderdeel is van het beleid dat is getoetst, is er op dit punt geen verschil verondersteld tussen beide Beleidsalternatieven.

Fijn stof

Vanwege de wettelijke regels zullen er geen nieuwe knelpunten mogen ontstaan in beide alternatieven wat betreft de luchtkwaliteit. Ook zullen er geen nieuwe plaatselijke knelpunten

ontstaan wat betreft verkeer en fijn stof. Beleidsalternatief 2 biedt minder mogelijkheden dan Beleidsalternatief 1 als het gaat om uitbreiding van de fijn stof-emissies. De relevante verschillen die optreden zijn beperkt tot een gebied op relatief korte afstand van de veehouderijen, en dan met name de pluimveebedrijven. Omdat de milieuruimte voor andere aspecten (ammoniak en geur) beperkt is en de investeringen in technieken (emissiearme stallen, luchtwassers) ook zullen leiden tot een daling van de emissie van fijn stof, zijn beide Beleidsalternatieven op het criterium fijn stof beoordeeld als neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie. Ook hiervoor geldt dat een actieve aanpak (afbouw intensieve veehouderij rond de woongebieden) kan leiden tot een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven, maar dat zo'n aanpak niet is meegenomen in de beoordeling.

Lokale knelpunten m.b.t. de fijn stof belasting door intensieve veehouderij kunnen aan de orde zijn bij omschakeling naar diervriendelijke systemen in de pluimveehouderij. Daarin verschillen beide Beleidsalternatieven niet van de referentie.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de referentiesituatie zou de praktijk blijven bestaan dat in vrijwel de gehele gemeente uitbreidingen toegestaan zijn. De landschappelijk waardevolle gebieden worden in het nieuwe bestemmingsplan, bij beide Beleidsalternatieven, in principe beter beschermd dan in het vigerende bestemmingsplan. Dit komt mede doordat de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' niet langer omschakeling naar IV wil toelaten en er wordt in het verwevingsgebied min een beperkte uitbreiding toegelaten, waar nu het beleid nog dikwijls betekent dat er al snel sprake is van een duurzame locatie waar uitbreiding wel mogelijk is als er een milieuvergunning kan worden verleend. De landschappelijke kenmerken in de verschillende deelgebieden blijven behouden en kunnen zelfs versterkt worden als de gemeente het plan voortzet om in verwevingsgebieden ook eisen te stellen bij uitbreiding, zoals nu al het geval is in de LOG's . In Beleidsalternatief 2 zullen de landschappelijke kenmerken in een groter gebied behouden worden, dan wel minder beïnvloed worden. Bovenstaande leidt er toe dat voor het Beleidsalternatief 1 het effect op landschap is beoordeeld als licht positief (0/+) en voor Beleidsalternatief 2 als positief (+).

De gebieden die uit cultuurhistorisch oogpunt waardevol zijn ondervinden ten opzichte van de referentie geen negatief effect van de twee Beleidsalternatieven. Ook hier komt dit doordat omschakeling niet meer mogelijk is en er minder uitgebreid wordt en de gemeente een tegenprestatie wil verlangen bij uitbreiding. De cultuurhistorische waardevolle gebieden waaronder het dal van de Leijgraaf, dal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden en de grootschalige jonge ontginningen worden in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en behouden dan in Beleidsalternatief 1.

Wat betreft archeologie zal het effect van beide alternatieven verschillen. De gebieden met hoge archeologische verwachtingen zijn in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en blijven daar beter behouden. Het effect van Beleidsalternatief 1 is voor zowel het effect op cultuurhistorische elementen als archeologische waarden neutraal (0). Beleidsalternatief 2 scoort voor beide criteria positief (+) ten opzichte van de referentiesituatie.

Geluid

De verwachting is dat met de ontwikkeling van intensieve veehouderijen in de twee Beleidsalternatieven geen grote verschillen ontstaan m.b.t. de belasting van geluidgevoelige

objecten. De verschillen tussen beide Beleidsalternatieven onderling zijn klein. Verschillen worden veroorzaakt door meer kans op een lokale toename van de geluidsbelasting vanwege stationaire bronnen (de ventilatoren die worden toegepast) en geluidsbelasting door verkeer (zoals vrachtauto's). Die kans op lokale toename van geluidsbelasting is groter in Beleidsalternatief 1 dan in Beleidsalternatief 2. In beide Beleidsalternatieven is die kans kleiner dan in de referentiesituatie. Beleidsalternatief 1 is als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie en Beleidsalternatief 2 als positief (+).

Verkeer

Er zijn op dit moment geen problemen bekend wat betreft de verkeersafwikkeling en doorstroming op wegen. Er is sprake van een zeer lichte afname aan bedrijven in beide alternatieven, maar de veehouderijproducten – en dus de daaruit voortkomende verkeersbewegingen – worden overgenomen door andere bedrijven. Daarom is de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen, voornamelijk vrachtverkeer, op de schaal van de gemeente gelijk blijft. Het effect van beide alternatieven op de verkeersafwikkeling is neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Ook op het vlak van verkeersveiligheid zal de licht veranderde verkeersdruk leiden tot verschuivingen, maar het totaal aan verkeersbewegingen in beide Beleidsalternatieven ligt in dezelfde ordegrootte en is gelijk aan de referentie. Ook zijn ontsluitingsroutes in belangrijke mate bepalend voor de verkeersveiligheid. Omdat Beleidsalternatief 2 de toename van verkeersbewegingen voor uitbreiding van bedrijven rond kernen en bebouwingsconcentraties beperkt, is deze als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Het effect van Beleidsalternatief 1 is als neutraal beoordeeld (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Water & Bodem

Het verwijderen of toevoegen van bebouwing heeft nihil invloed op de geomorfologie en de bodem in het buitengebied van Veghel. Door de afname van het aantal bedrijven zal er geen wijziging (ingreep) in de grondwaterstand, grondwaterstroming en waterberging optreden. Ook vindt er geen emissie van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater plaats, vanwege het gebruik van vloestofdichte vloeren. De afname van het aantal bedrijven en de zeer beperkte afname van de veehouderij in beide Beleidsalternatieven heeft een neutraal (0) effect op geomorfologie, bodem en water.

Gezondheid

Er is een groot hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's. Verondersteld wordt wel dat er relaties bestaan tussen IV en gezondheid. In opdracht van het Rijk (de huidige ministeries van VWS en ELI) wordt een onderzoek uitgevoerd naar het effect van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden. Het onderzoek loopt van eind 2009 tot medio 2011. In een tussenrapportage (januari 2011) zijn inmiddels de eerste resultaten op basis van de gegevens die zijn verzameld in 2010 weergegeven.

In dit rapport is geconcludeerd dat op basis van deze resultaten de suggestie dat in gebieden met intensieve veehouderij meer klachten en aandoeningen in de luchtwegen worden gerapporteerd, niet worden bevestigd aan de hand van de verkregen ziektegegevens van de huisartsenpraktijken. Het onderzoek constateert dat in de buurt van varkens- en

kippenbedrijven een verhoogde endotoxine waarde (dode celmateriaal op fijn stof) in de lucht wordt gemeten. De aangetoonde waarden zijn flink hoger in vergelijking met stedelijke gebieden, maar zijn nog steeds laag. Bij de gemeten endotoxineniveaus zijn op basis van de huidige inzichten geen gezondheidseffecten te verwachten. Gedetailleerde analyses van bestaande en nieuwe meetresultaten moeten inzicht geven of er een samenhang bestaat tussen het voorkomen van bepaalde aandoeningen en specifieke blootstellingen. Er ligt dus nog geen eindoordeel en er is dus nog sprake van een belangrijke leemte in kennis over die samenhang. Door het grote hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's zijn de alternatieven vooralsnog niet onderscheidend en niet te scoren.

Voortoets Natura 2000

In het nieuwe bestemmingsplan krijgt onder andere het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij in verwevingsgebieden gestalte. Voor de ontwikkelingen in het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Veghel geldt dat uit de Voortoets Natura 2000 moet blijken of significante gevolgen uit te sluiten zijn op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). In het geval van Veghel gaat het om de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse vennen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. De beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van de alternatieven zoals deze overeenkomstig zijn opgesteld in het kader van dit planMER. Uit de berekening in het kader van de voortoets blijkt, dat de stikstofdepositie afkomstig van veehouderijen uit Veghel op Natura 2000-gebieden ruim onder de kritische depositiewaarden blijft. Echter, vanwege cumulatie met andere bronnen (vooral ook buiten Veghel) kunnen significant negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit dient per bedrijf individueel te worden getoetst. De voor het planMER uitgevoerde voortoets voorziet hier niet in, gezien het globale karakter hiervan voor het totale buitengebied van Veghel. Wel kunnen op basis van de voortoets risico's en aandachtspunten worden benoemd.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Buitengebied' wordt geboden, kan op basis van de Verordening Stikstof en Natura 2000 van de provincie Noord-Brabant en de huidige jurisprudentie niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers.

- De Beleidsalternatieven, waarbij de gemeente ruimtelijke sturing geeft aan de ontwikkeling van intensieve veehouderij, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Er wordt een afname van de depositie ten opzichte van de huidige situatie verwacht en ongeveer gelijke of iets kleinere depositie ten opzichte van de beschreven autonome ontwikkeling.
- Gezien de grote afstand tot die gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.

Conclusies

De volgende conclusies zijn te trekken uit het planMER:

- Op grond van aannamen over de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en een inschatting van twee Beleidsalternatieven, die verschillen in de sturing van intensieve veehouderij ten opzichte van de kernen, bebouwingsconcentraties en landschapswaarden, is voor het grondgebied van de gemeente Veghel bepaald wat de effecten zijn voor een aantal thema's.
- De uitkomst is dat de verschillen tussen beide Beleidsalternatieven voor de aspecten ammoniak, geur en fijn stof beperkt zijn. Dit omdat de milieuruimte/milieunormen voor deze aspecten al sturend zijn voor de ontwikkeling. De verschillen in ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden tussen beide Beleidsalternatieven leiden niet tot grote verschillen in de totale depositie van ammoniak, de cumulatieve geurbelasting of de concentratie van fijn stof uit de veehouderij. Lokaal kunnen de verschillen wel groter zijn.
- Een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven is mogelijk, indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding 'verwevingsgebied min' gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande knelpunten verdwijnen of verkleinen. Omdat een dergelijke (actieve) aanpak geen onderdeel is van het beleid dat is getoetst, is er op dit punt geen verschil verondersteld tussen beide Beleidsalternatieven.
- De landschappelijk waardevolle gebieden worden in het nieuwe bestemmingsplan, bij beide Beleidsalternatieven, in principe beter beschermd dan in het vigerende bestemmingsplan. Dit komt mede doordat de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' niet langer omschakeling naar IV wil toelaten en er wordt in het verwevingsgebied min een beperkte uitbreiding toegelaten, waar nu het beleid nog dikwijls betekent dat er al snel sprake is van een duurzame locatie waar uitbreiding wel mogelijk is als er een milieuvergunning kan worden verleend. In Beleidsalternatief 2 zullen de landschappelijke kenmerken in een groter gebied behouden worden, dan wel minder beïnvloed worden.
- Ook op het gebied van geluid en verkeer scoort Beleidsalternatief 2 iets beter dan Beleidsalternatief 1
- Verwacht wordt dat de gekozen aanpak de bandbreedte dekt voor te verwachten ontwikkelingen door de planologische besluiten.
- De potentiële ruimte voor IV zal naar verwachting afnemen in het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan. Dit komt met name doordat in het nieuwe bestemmingsplan de provinciale Verordening Ruimte en de scherpere provinciale beleidsregels voor de duurzame locatietoets bepalend zullen zijn.
- Er is een aantal leemten in kennis aangetroffen, die echter geen belemmering behoeven te zijn voor de verdere besluitvorming. Er is voldoende informatie voorhanden om het bestemmingsplan op te baseren.

Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen zijn gedaan op basis van de doorlopen plan-m.e.r.:

- Met het vervallen van de nieuwvestigingen naar de LOG's, vervalt een mogelijke bron van weerstand onder omwonenden in het buitengebied. Desalniettemin zou lokaal op verschillende manieren extra hinder kunnen worden ondervonden van de ontwikkelingen, bij voorbaat bij grote schaalsprongen van intensieve veehouderijen (grote uitbreiding van bestaande bedrijven of hervestiging van een intensieve veehouderij op een bestaande, kleinere locaties) . Voor dat soort situaties wordt aangeraden om de plannen in goed overleg met omwonenden gestalte te geven. De gemeente dient goed op de hoogte te zijn en te blijven van inzichten in de relatie tussen veehouderij en gezondheid. Dit is een belangrijk kritiekpunt vanuit de maatschappij en de inzichten hierin zullen naar verwachting gaan groeien de komende jaren. De gemeente kan hier sturing aan geven door grote schaalsprongen van bestaande intensieve veehouderij niet “bij recht” mogelijk te maken, maar via een wijzigingsbevoegdheid of aparte procedure te regelen.
- Hierbij zal worden getoetst op de aspecten die in de gemeentelijke beleidsregel duurzaamheidstoets, eisen uit de Verordening Ruimte (zoals zuinig ruimtegebruik en voldoende landschappelijke inpassing), geur, ammoniak, fijn stof en geen conflict met beoogde ruimtelijke ontwikkeling.
- Aanvullend hierin kan worden getoetst op aspecten als een goede verkeersontsluiting en een evenredige verdeling van de milieuruimte.
- Een belangrijk aandachtspunt is omschakeling van een niet-intensieve veehouderij (ander agrarisch bedrijf, een niet-agrarisch bedrijf of burgerwoning naar een intensieve veehouderij. Dit wordt om financiële redenen zelden toegepast (en is dus in de alternatieven in dit planMER niet toegepast). Dit kan wel ongewenste effecten hebben op het milieu. De gemeente wordt aanbevolen om dergelijke omschakeling in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied niet binnenplannen mogelijk te maken, maar hiervoor een zelfstandige procedure voor toe te passen. Ook wordt aanbevolen alleen medewerking te verlenen aan omschakeling naar een intensieve veehouderij, indien er sprake is van een zogenaamde afwaartse beweging, dus gekoppeld aan de beëindiging van een intensieve veehouderij in een extensiveringsgebied of op een niet-duurzame locatie in het verwevingsgebied.
- Een positiever milieueffect kan worden bereikt indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding verwevingsgebied min gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande knelpunten verdwijnen of verkleinen.
- De provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 stuurt aan op saldering, waarbij uitbreiding in emissie/depositie op de ene locatie gepaard dient te gaan met gelijktijdige vermindering ervan elders middels en depositiebank. De gemeente wordt aangeraden de beleidsontwikkelingen hierover nauwgezet te volgen en te bezien of een eventuele uitwerking van dit beleid in het bestemmingsplan buitengebied dient te worden opgenomen. Alhoewel de Natura 2000-gebieden op een dusdanige grote afstand liggen van het grondgebied van de gemeente Veghel, dat er nauwelijks nog traceerbare stikstofdepositie uit de Veghelse veehouderij optreedt, wordt geadviseerd om in het bestemmingsplan een voorwaarde op te nemen dat alleen bij zicht op toestemming vanuit de Natuurbeschermingswet medewerking te verlenen aan een verzoek tot uitbreiding of wijziging van het bouwvlak. Overwogen kan worden om aanvullend daaraan te verwijzen naar de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000.

- De gemeente heeft reeds ruimtelijke criteria geformuleerd voor de LOG's. Deze gaan in op vorm van bouwblokken, de concentratie van bebouwing op de bouwblokken, de ontsluitingsstructuur van de bouwblokken, afstanden tot burgerwoningen, leidingen, watergangen e.d. en de beplanting op het bouwblok. Daarnaast geeft de gemeente een aantal procedurele vereisten aan, zoals de Flora- en faunawet, de watertoets, archeologisch vooronderzoek e.d. Tevens staat er in de gemeentelijke nota een aantal specifieke welstandscriteria. De gemeente wordt aanbevolen om deze ruimtelijke criteria ook buiten de LOG's invulling te geven, met name gaat het daarbij om het verwevingsgebied plus, omdat daar nog uitbreidingsmogelijkheden zijn voor IV.
- Bij de modelleringen in dit planMER is het uitgangspunt dat de bedrijven in werking zijn conform de vergunning. Het blijft van belang dat de gemeente toeziet op een goede uitvoering van plannen en een goede leefomgeving door op passende wijze invulling te geven aan haar controlerende en handhavende functie. Door controle en handhaving kan wellicht nog milieuwinst geboekt worden. Het verschil tussen vergunde ruimte en benutte ruimte (31%) duidt daar op.
- Gelet op de beperkte omvang van de te verwachten ontwikkelingen is – met uitzondering van het hierboven genoemde – een apart monitoringsprogramma niet nodig. Aangezien de GGD specifieke aanbevelingen heeft gedaan voor monitoring, wordt de gemeente aangeraden met deze instantie te bekijken op welke wijze dat zou kunnen/moeten.

1. Inleiding

In dit hoofdstuk staat de aanleiding voor dit planMER. Daarnaast is in dit hoofdstuk ingegaan op hoe de m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Veghel. Het hoofdstuk besluit met een leeswijzer voor het document.

1.1 Aanleiding voor dit planMER

1.1.1 Nieuw bestemmingsplan 'Buitengebied'

De gemeente Veghel is bezig met een herziening van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' uit 2002 en het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied, aanvulling' uit 2004. Er zijn diverse redenen waarom het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' moet worden herzien. Het betreft de volgende ontwikkelingen:

- de inwerkingtreding van het Reconstructieplan;
- de inwerkingtreding van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening;
- besluiten van Gedeputeerde Staten en uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak;
- gewijzigd provinciaal beleidskader, met name de provinciale Verordening Ruimte, waarin verplichtingen voor de gemeente zijn opgenomen;
- nieuw dan wel gewijzigd gemeentelijk beleid;
- de wens om het bestemmingsplan beter toegankelijk te maken;
- overige wijzigingen in wetgeving en beleid.

Eén van de ontwikkelingen die met het nieuwe bestemmingsplan gestalte krijgt is de planologische ruimte voor en het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij is het bedrijfsmatig houden van dieren zonder dat het bedrijf hoeft te beschikken over grond bestemd voor de voerproductie van deze dieren. In Veghel gaat het voornamelijk om varkens- en kippenbedrijven. Daarnaast zijn tevens pluimveehouderijen en overige veehouderijen aanwezig.

Het plangebied voor het bestemmingsplan 'Buitengebied' gemeente Veghel staat weergegeven in afbeelding 4.

1.1.2 M.e.r.-plicht

Bij de voorbereidingen van het bestemmingsplan 'Buitengebied' is gebleken dat het verplicht is in verband hiermee een planMER op te stellen. Deze plicht geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen die het kader vormen voor toekomstige m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten (alleen varkens- en pluimveebedrijven boven een bepaalde drempelwaarde zijn m.e.r.- (beoordelings)plichtig).

De verplichting tot het doorlopen van een plan-m.e.r.-procedure vloeit voort uit een Europese richtlijn uit 2001, waar het Strategische Milieubeoordeling heet (SMB). Inmiddels is deze richtlijn vastgesteld in het Besluit houdende wijziging van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (uitvoering richtlijn nrs. 2001 142/EG). Dit Besluit is op 29 september 2006 in werking getreden. Inmiddels is op 1 juli 2010 de Wet modernisering m.e.r. in werking getreden.

In dit rapport worden de volgende termen gebruikt:

m.e.r. = milieueffectrapportage = de procedure

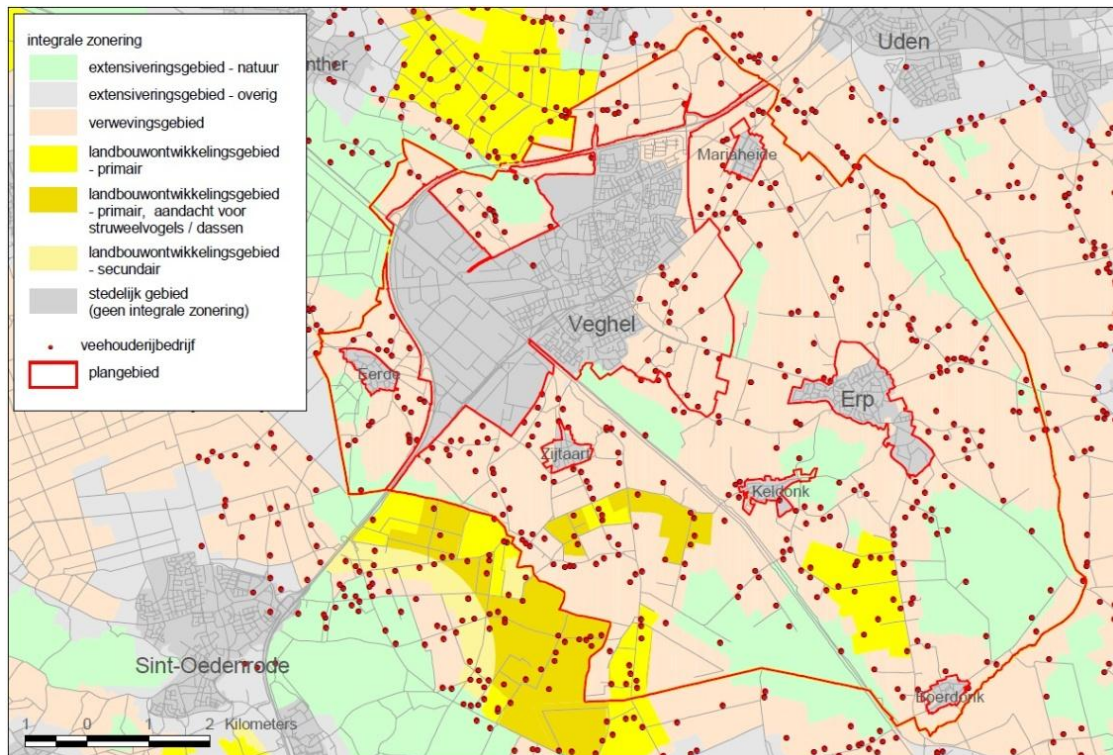
MER = milieueffectrapport = het product

plan-m.e.r. = procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-plichtige activiteiten

planMER = product van de plan-m.e.r. procedure

besluit-m.e.r. = m.e.r.-procedure voor projecten die bij wet m.e.r.-plichtig zijn

besluitMER = product van de besluit-m.e.r. procedure

Afbeelding 4: Plangebied bestemmingsplan 'Buitengebied' inclusief integrale zonering

1.2 M.e.r. procedureel

1.2.1 Kaderstelling m.e.r.

De gemeente maakt keuzes over de omvang van bouwvlakken van veehouderijen en over mogelijkheden voor verplaatsing, hervestiging of omschakeling naar en uitbreiding van intensieve veehouderij. Het voorgenomen planologisch beleid van de gemeente voor de intensieve veehouderij kan worden aangemerkt als een kader voor latere m.e.r.- (beoordelings)plichtige besluiten, te weten besluiten over milieu- en bouwvergunningen (met inwerkingtreding van de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) per 1-10-2010 vervangen door de omgevingsvergunning) van veehouderijen met een omvang boven de m.e.r.-drempel (artikel 7.2 Wet milieubeheer: het gaat om de categorieën C14 en D14 van het Besluit m.e.r.). Om die reden dient voor het bestemmingsplan een plan-m.e.r. te worden doorlopen. Het planMER beschrijft ontwikkelingen en effecten op het schaalniveau van het buitengebied van de gemeente Veghel. Het planMER gaat niet in op individuele bedrijven. Voor deze plan-m.e.r.-procedure is de gemeente Veghel zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.

MER-plichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	85.000
Hennen	60.000
Mestvarkens	3.000
Zeugen	900

Tabel 1: MER-plichtige activiteit: houden van

MER- beoordelingsplichtige activiteit: houden van	Dieraantallen groter dan
Mesthoenders	60.000
Hennen	45.000
Mestvarkens	2.200
Zeugen	350

Tabel 2: MER-beoordelingsplichtige activiteit: houden van

Besluit m.e.r.-plicht blijft gehandhaafd

Een misverstand is dat, na het doorlopen van een plan-m.e.r. voor m.e.r.-plichtige activiteiten, er geen MER meer nodig zou zijn voor de individuele activiteiten. Dit is niet het geval: de besluit-m.e.r.-plicht (nu project-m.e.r.) blijft onverkort van kracht. Als een veehouderij wil uitbreiden wordt de aanvraag voor een nieuwe vergunning getoetst op de m.e.r.-plicht. Basis daarvoor vormen de C- en D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (zie voor meer informatie: www.infomil.nl of www.vrom.nl). Overigens zal het Besluit milieueffectrapportage worden aangepast. Op 28 februari 2011 is het Besluit tot wijziging van het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit omgevingsrecht (reparatie en modernisering milieueffectrapportage) (Staatsblad 102, jaargang 2011) gepubliceerd. Dit besluit treedt in werking per 1 april 2011. Dit als antwoord op een uitspraak van het Europese Hof van Justitie, die op 15 oktober 2009 heeft bepaald dat Nederland de Europese m.e.r.-richtlijn op een onderdeel onjuist heeft geïmplementeerd.

Passende beoordeling

Ook het uitvoeren van een passende beoordeling kan een reden vormen dat er een planMER dient te worden opgesteld. Voor de ontwikkelingen in het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Veghel geldt dat uit de voortoets moet blijken of significante gevolgen uit te sluiten zijn op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). De Nbw is de Nederlandse implementatie van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De focus ligt hierbij op de veehouderij, omdat de ammoniak die vrijkomt uit de stallen van invloed is op de instandhoudingsdoelen van gebieden die beschermd worden door de Nbw. Dit gaat breder dan alleen de m.e.r.-plichtige intensieve veehouderijen; het betreft ook de melkrundveehouderij.

1.2.2 De plan-m.e.r. procedure

Voor deze plan-m.e.r. dienen de volgende stappen te worden doorlopen (zie afbeelding 5):

1. Het opstellen van een notitie c.q. presentatie over de reikwijdte en het detailniveau van het planMER en de mogelijkheid tot inspraak (al doorlopen).

2. Raadplegen bestuursorganen met specifieke milieuverantwoordelijkheid over reikwijdte en detailniveau van het planMER (al doorlopen).
3. Opstellen van een planMER. In dit geval is dat een rapportage die als bijlage c.q. onderbouwing bij het (ontwerp-)bestemmingsplan wordt gevoegd (het voorliggende document).
4. Ter inzage leggen van dit planMER, waarbij inspraak (zienswijzen) mogelijk is.
5. Motivering van de rol van dit planMER en de inspraakreacties bij de verdere besluitvorming over het bestemmingsplan 'Buitengebied'.

Resultaten consultatie notitie reikwijdte en detailniveau

De consultatie heeft geresulteerd in inhoudelijke reacties van bewoners van de buurtschap Jekschot, van de Vereniging Leefmilieu Veghel-Erp, tevens op persoonlijke titel van een aantal personen en van de heer J. van Stiphout.

Daarnaast heeft de Commissie voor de m.e.r. geadviseerd over het op te stellen planMER. Het advies is op 1 juli 2010 uitgebracht (rapportnummer 2438-29) en is te vinden op de website van de commissie: www.commissiemer.nl. In de Nota van Zienswijzen "Notitie Reikwijdte en Detailniveau" d.d. 5 augustus 2010 is gemotiveerd welke rol de consultatie heeft gespeeld in dit planMER.

De volgende punten beschouwt de Commissie als hoofdpunten voor het op te stellen MER:

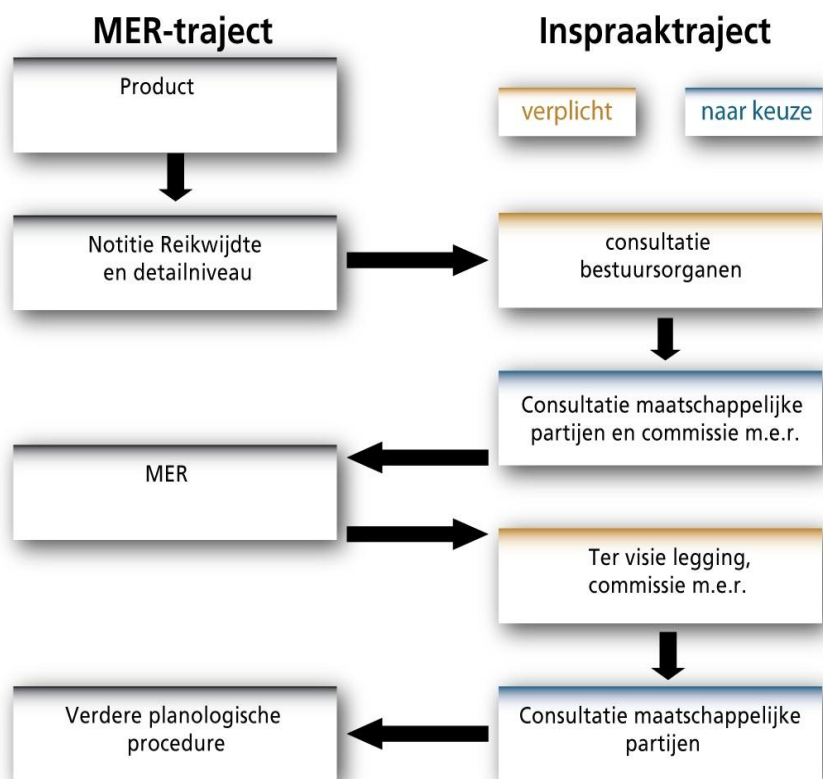
- Een beschrijving van de milieugebruiksruimte in het gebied, die vooral wordt bepaald door de aanwezige natuur (vermesting, verzuring, verstoring), geluid, lucht en geur;
- Een onderbouwing van de totstandkoming van alternatieven en de gehanteerde referentiesituaties;
- De maximaal mogelijke effecten van het voornemen door o.a. depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden;
- De effecten van het voornemen op de cumulatieve geurbelasting van geurgevoelige objecten;
- De effecten van het plan op de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit, het landschap en de cultuurhistorische / archeologische waarden en mogelijkheden die het plan biedt om deze waarden te behouden of te versterken;
- Een zelfstandig leesbare samenvatting en voldoende onderbouwend kaartmateriaal.

Mede door de zienswijzen en door het advies van de Commissie voor de m.e.r. op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau zijn de alternatieven die waren geformuleerd aangepast (zie hoofdstuk 4).

Koppeling planMER aan bestemmingsplan

De procedure voor plan-m.e.r. wordt gekoppeld aan de procedure voor het bestemmingsplan 'Buitengebied'. Dergelijke planMER-en worden doorgaans samen met een ontwerp-bestemmingsplan ter inzage gelegd. Het planMER geeft informatie over de milieugevolgen van de voornemens in het bestemmingsplan 'Buitengebied' en doet aanbevelingen om ongewenste milieugevolgen te voorkomen of te beperken en gewenste effecten eerder te bereiken.

Mochten er bezwaren blijven tegen het voorgenomen beleid, dan staat het insprekers open om tegen het bestemmingsplan in beroep te gaan. Een dergelijk beroep kan niet worden ingesteld tegen het MER.

Afbeelding 5: Procedure voor plan-m.e.r.

1.3 Consultatie over dit planMER

Op dit planMER kunnen wederom door een ieder zienswijzen worden ingediend. Onderstaand staat aan wie dat geadresseerd dient te worden. De gemeente zal in een kennisgeving de ter visieleggingstermijn bekendmaken.

Reacties op het planMER

Eventuele reacties kunnen per post of mondeling worden aangeleverd aan:

Gemeente Veghel
t.a.v. de heer F. Schellen
Postbus 10.001
5460 DA Veghel

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de belangrijkste beleidskaders die gelden voor de besluitvorming over de planologie in de gemeente. De milieugebruiksruimte is beschreven in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 4 gaat in op de referentiesituatie en de alternatieven. In hoofdstuk 5 zijn de effecten van de twee Beleidsalternatieven beschreven en beoordeeld. Hierop volgt hoofdstuk 6 waarin de alternatieven worden vergeleken. In hoofdstuk 7 staan de conclusies en aanbevelingen aan de gemeente betreffende het verdere planologische traject.

Voor enkele bijlagen treft u op verschillende locaties in het rapport verwijzingen aan:

- bijlage 1: voortoets conform de Natuurbeschermingswet 1998;
- bijlage 2: de trendmatige ontwikkeling veehouderij in Veghel;
- bijlage 3: kaarten geurhinder en ammoniakdepositie;
- bijlage 4: achtergrondinformatie over gezondheid.

In bijlage 5 is een verklarende woordenlijst opgenomen. In de tekst in het planMER zijn verschillende kaarten opgenomen ter illustratie. Deze kaarten zijn verkleind om ze nabij de tekst te kunnen opnemen. In bijlage 6 zijn de belangrijkste kaarten uit dit document op A3 formaat opgenomen. De literatuurlijst is te vinden in bijlage 7.

2. Beleid, wet- en regelgeving

In het bestemmingsplan maakt de gemeente Veghel ondermeer een keuze ten aanzien van de planologische regeling betreffende de ontwikkelingsmogelijkheden voor de intensieve veehouderij. Er zijn verschillende beleidskaders en wet- en regelgeving waarmee de gemeente bij het bepalen van haar planologisch beleid rekening heeft te houden. In dit hoofdstuk zijn eerst de meest bepalende beleidskaders en wet- en regelgeving beschreven, te weten de bescherming van de Natura 2000 gebieden en de nieuwe provinciale ruimtelijke beleidskaders, verwoord in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de provinciale Verordening Ruimte. Daarna wordt in tabelvorm het overig beleidskader en wet- en regelgeving behandeld.

2.1 Bescherming van Natura 2000-gebieden

2.1.1 Algemeen

Om de biodiversiteit binnen de Europese Unie te behouden en te herstellen is het Natura 2000-beleid opgesteld. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. Het netwerk is nog in ontwikkeling en omvat alle gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992).

De Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) is een regeling die tot doel heeft alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De lidstaten van de EU zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. Gebieden waar zeldzame vogelsoorten leven of waar zeldzame trekvogels gebruik van maken moeten extra beschermd worden. Deze gebieden moeten door de lidstaten aangewezen worden als speciale beschermingszones. In bijlage I van de Vogelrichtlijn staan de soorten vermeld waarvoor de lidstaten speciale beschermingszones moeten aanwijzen.

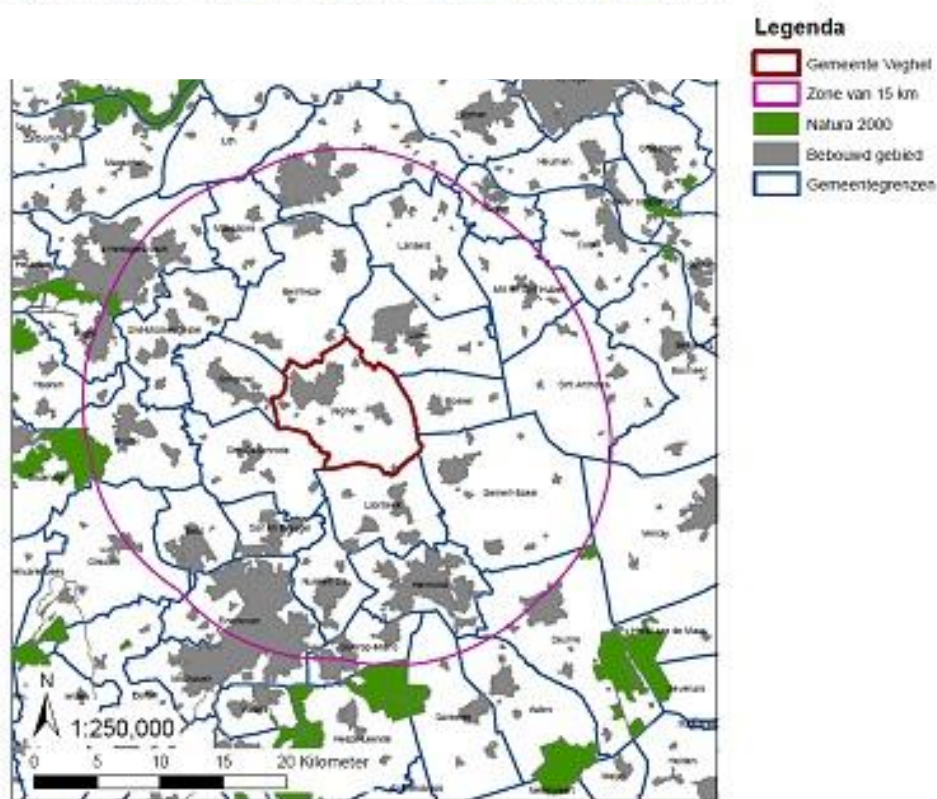
De Habitatrichtlijn is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld. Deze richtlijn beoogt de biologische diversiteit te waarborgen, door het in stand houden van de natuurlijke en halfnatuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn omvat een lijst van soorten (bijlage II van de Habitatrichtlijn) en natuurtypen (habitattypen, bijlage I) die internationaal bescherming behoeven. Elke lidstaat is verplicht voor de in de lijst voorkomende habitattypen en soorten speciale beschermingszones aan te wijzen.

De Nederlandse bijdrage aan het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit 162 gebieden. De Natura 2000-gebieden worden in delen (zogenaamde tranches) aangewezen. Momenteel loopt het proces van de aanwijzing van de habitatrichtlijngebieden en het formuleren van de instandhoudingsdoelen en de kaders voor beheerplannen.

De feitelijke bescherming wordt doorvertaald in het nationaal beleid. Voor Nederland is de feitelijke bescherming geregeld in de Flora en faunawet (soortenbescherming) en de Natuurbeschermingswet (gebiedsbescherming).

Natuurbeschermingswet

Vanaf 1 oktober 2005 vindt de gebiedsbescherming in Nederland plaats via de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Binnen het grondgebied van de gemeente Veghel zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. De meest nabijgelegen Natura 2000 gebieden zijn weergegeven op afbeelding 6. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 15 kilometer afstand. Voor de gebieden die beschermd zijn op grond van de Natuurbeschermingswet geldt dat projecten en handelingen niet mogen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de habitats of tot een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten en handelingen die de beschermde natuurwaarden in een Natura 2000-gebied kunnen schaden, is een provinciale vergunning ex art. 19d Nbw noodzakelijk (geldt overigens niet voor een bestemmingsplan).

Afbeelding 6: De Natura 2000-gebieden in de omgeving van Veghel

2.1.2 Veehouderijen en de bescherming van Natura 2000-gebieden

De veehouderij beïnvloedt ecosystemen vooral door vervluchtiging van ammoniak uit stallen, die later neerslaat op natuurgebieden (depositie van stikstof), en heeft dus via de emissie van ammoniak ook invloed op Natura 2000-doelstellingen. Andere mogelijke effecten door veehouderijen zijn verstoring door verkeer en machines zoals ventilatoren en het onttrekken van water (drainage van percelen en grondwateronttrekkingen).

Afhankelijk van de mate van beïnvloeding kunnen voor intensieve veehouderijen passende beoordelingen en vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig zijn. In het kader van dit planMER en de actualisatie van het bestemmingsplan 'Buitengebied' Veghel wordt alleen ingegaan op de mogelijke effecten door een toename van de ammoniakemissie en stikstofdepositie. Andere effecten kunnen aan de orde zijn voor veehouderijen die in of zeer

dichtbij de te beschermen habitats gelegen zijn, maar die effecten zijn in het kader van dit MER niet te identificeren. Dat zal, indien van toepassing, aan de orde moeten komen bij procedures voor concrete ontwikkelingen. In het algemeen kan gesteld worden dat ontwikkelingen in het buitengebied van Veghel die significante negatieve gevolgen voor de Natura 2000-gebieden hebben, niet vergunbaar zullen zijn, ook niet via een zogenaamde passende beoordeling.

Provinciale verordening stikstof en Natura 2000

De provincie is bevoegd gezag voor de uitvoering van de Natuurbeschermingswet. Dit betekent dat zij verantwoordelijk is voor het opstellen van beheerplannen voor deze gebieden, het verlenen van vergunningen en beoordelen van meldingen (in het kader van de Verordening stikstof en Natura 2000, zie hierna), handhaving en beoordeling van bijvoorbeeld bestemmingsplannen met mogelijk nadelige gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. De mogelijkheden voor ontwikkeling van veehouderijen in de gemeente Veghel worden in belangrijke mate bepaald door de (on)mogelijkheden om een Nb-wet vergunning te krijgen voor de gewenste ontwikkeling van het bedrijf en de eisen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de Verordening Stikstof en Natura 2000 die recent (juli 2010) door Provinciale Staten is vastgesteld.

De verordening beoogt:

- het beschermen van natuur en landschap, waaronder het terugdringen van de achteruitgang van biodiversiteit door reductie van de stikstofdepositie;
- ruimte geven aan agrarisch bedrijfsontwikkeling door het reduceren van vergunningenprocedures in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998;
- het terugdringen van de regeldruk en administratieve lasten door facilitering van saldering via de depositiebank.

De verordening is gebaseerd op een convenant dat op 29 september 2009 met diverse partijen is bereikt. Deze partijen zijn de provincie Noord-Brabant, provincie Limburg, Brabantse Milieufederatie (BMF), Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), Stuurgroep Dynamisch Platteland, Brabants Landschap, Limburgs Landschap, Staatsbosbeheer en Vereniging Natuurmonumenten.

Eisen maximale emissie

De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen die qua emissiereductie verder gaan dan de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Nieuwe stallen worden vanaf juli 2010 getoetst aan de streefwaarden die in de bijlagen bij de verordening zijn genoemd en de toepassing van stallen/technieken met een ammoniakemissie per dier die ligt onder die streefwaarden. Voor bijvoorbeeld varkensstallen geldt een streefwaarde van 85% reductie t.o.v. traditionele stallen en zijn er ook voldoende technieken beschikbaar die voldoen aan die streefwaarden. Voor een aantal diercategorieën zoals melkkoeien, geiten en legkippen in scharrelsysteem zijn er nog geen stallen/technieken beschikbaar die aan de streefwaarden voldoen. Voor die diersoorten geldt dat gebruik moet worden gemaakt van die technieken die het meest in de buurt van de streefwaarden komen en praktisch toepasbaar zijn. Dit wordt beoordeeld door een commissie van deskundigen die de streefwaarden periodiek bijstelt, naar gelang de beschikbaarheid van nieuwe technieken of een te hoog regionaal depositieniveau.

Deze eisen gelden voor nieuwe stallen, niet voor bestaande stallen. Uiterlijk op 1 januari 2028 (na drie beheerplanperioden) dient het bedrijf als geheel gemiddeld te voldoen aan de vereisten uit de provinciale verordening.

Gecorrigeerd emissieplafond als referentieniveau

Aanvragen voor een Nbwet-vergunning c.q. meldingen worden ook getoetst aan het gecorrigeerd emissieplafond. Dit is de emissie van ammoniak volgens de op 7 december 2004 geldende vergunning, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Voor bedrijven die al eerder een Nbwet-vergunning hebben gekregen, de daarin vergunde situatie, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie hoger dan dit gecorrigeerd emissieplafond, dan dient er gesaldeerd te worden via de depositiebank (zie hierna). Is er onvoldoende saldo beschikbaar, dan kan de vergunning niet verleend worden. Is er voldoende saldo beschikbaar of is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie lager dan het gecorrigeerd emissieplafond (en wordt voldaan aan de hiervoor beschreven eisen m.b.t. maximale emissie per dierplaats), dan is er vanuit de verordening geen belemmering voor vergunningverlening.

Depositiebank Provincie Noord-Brabant

De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de N-depositie op de gevoelige habitats binnen de Natura 2000-gebieden van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Salderingen verlopen (verplicht) via de depositiebank. De depositiebank wordt door de provincie beheerd. Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename (van emissie van ammoniak, boven het gecorrigeerd emissieplafond) van de N-depositie op een N-gevoelig habitat verevend met de (eerdere) afname van de N-depositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de bedrijfsvoering door (een of meer) andere bedrijven. Als er onvoldoende saldo op de bank beschikbaar is, is saldering niet mogelijk en wordt de aanvraag geweigerd.

De depositiebank wordt gevuld³ met:

- depositierechten van veehouderijbedrijven die gestopt zijn na 7 december 2004 en op die datum nog aantoonbaar actief waren.
- depositierechten van bedrijven die sinds 7 december 2004 zowel in emissie (en daarmee in depositie) als ook in aantallen dieren, ingekrompen zijn.

Uitgifte van depositierechten vindt plaats ten behoeve van initiatiefnemers, die een nieuwe stal bouwen dan wel een stal geheel of gedeeltelijk renoveren na 25 mei 2010 waarvoor een bouwvergunning krachtens de Woningwet noodzakelijk is. Dit in het geval dat de nieuwe situatie leidt tot een depositietoename ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie op 7 december 2004 of, bij het in bezit hebben van een geldende Nbwet-vergunning, ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie in die vergunning.

³ Reeds vóór inwerkingtreding van de Verordening bij saldering gebruikte deposities (ten behoeve van eerdere aanvragen van Nb-wetvergunningen of ten behoeve van saldering in het kader van de Crisis- en herstellwet, worden niet opnieuw in de depositiebank opgenomen.

Berekeningen tbv de depositiebank

In het kader van de depositiebank wordt de depositie berekend als de depositie op alle habitats in een Natura 2000 gebied, welke geheel of gedeeltelijk gelegen zijn binnen 25 km van een door te rekenen bedrijf. De berekende depositie wordt per habitatype gesommeerd voor zowel de inkomende deposities als de uitgaande deposities. Op basis van de depositiepiek valt een bedrijf in een bank voor bedrijven tot 5 mol depositiepiek of daarboven. Bedrijven met een depositiepiek die lager is dan 5 mol, mogen saldo's uit beide deelbanken voor saldering benutten. Bedrijven met een depositiepiek van 5 mol of meer alleen maar uit de deelbank voor bedrijven > 5 mol. Op deze wijze wordt een afwaartse beweging t.o.v. de Natura 2000-gebieden gestimuleerd. Saldering is niet mogelijk voor bedrijven met een depositiepiek van 50 mol of meer. Het streven is om zoveel mogelijk bedrijven met een hoge piekdepositie te saneren.

Door de eis van saldering bij emissies boven het gecorrigeerd emissieplafond (vergunning december 2004) en dat er voldoende saldo beschikbaar moet zijn dankzij stoppers en inkrimpers voor er gesaldeerd kan worden, is verzekerd dat de depositie van stikstof door veehouderijen, op de gevoelige habitats, niet hoger kan worden dan de depositie op basis van de vergunde emissies per 7 december 2004, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Buitengebied' worden geboden, kunnen dus niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers. Deze administratie verloopt via de Depositiebank bij de Provincie Noord-Brabant.

De provincie Noord-Brabant heeft in december 2010 een beleidsregel vastgesteld die ingaat op de bescherming van de zogenaamde natuurmonumenten. Die beleidsregel lijkt op de verordening voor de Natura 2000-gebieden, maar hanteert een andere referentie om te beoordelen of er sprake is van een noodzaak voor saldering. Anders dan voor de Natura 2000-gebieden wordt de vergunde emissie bij de toetsing van de beschermde natuurmonumenten niet gecorrigeerd met de emissie-eisen uit het Besluit Huisvesting.

2.2 Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

De provincie Noord-Brabant heeft de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (SVRO) waarin het nieuwe beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040) wordt beschreven op 1 oktober 2010 vastgesteld. Het strategische beleid voor de fysieke omgeving in Noord-Brabant was beschreven in de Interim Structuurvisie Noord-Brabant (ISV). De Structuurvisie Ruimtelijke Ordening vervangt de Interim Structuurvisie Noord-Brabant. De structuurvisie is zelfbindend voor de provincie, maar niet voor gemeenten, en geeft voor de opgenomen beleidsonderdelen het provinciale belang aan.

Wat betreft het 'Landelijke Gebied' kent de nieuwe structuurvisie een aantal wijzigingen die samenhangen met de zonering van natuur, landschap en landbouw in het 'Landelijke Gebied'. De SVRO kent een kleiner aantal gebiedsaanduidingen dan de ISV. Gebiedsaanduidingen in de ISV zijn (deels) samengevoegd in gebieds-aanduidingen in de SVRO, wat als consequentie heeft dat het gedetailleerde beleid uit de ISV wordt losgelaten. In de SVRO wordt daarbij in het hele 'Landelijk Gebied', buiten de ecologische hoofdstructuur, uitgegaan van een 'ja-mits' benadering terwijl in de ISV een sterk onderscheid wordt gemaakt tussen gebieden met waarden, waarvoor het 'nee-tenzij' principe geldt, en gebieden zonder waarden waar ontwikkelingen mogelijk zijn (ja-principe).

2.3 Verordening ruimte

De Verordening Ruimte is één van de uitvoeringsinstrumenten van de provincie, naast bijvoorbeeld ontwikkelingsgerichte communicatieve en financiële instrumenten.

De Verordening Ruimte draagt bij aan het realiseren van de provinciale ruimtelijke belangen en doelen en bevat hiertoe instructieregels die bindend zijn voor gemeenten bij het opstellen van hun bestemmingsplannen.

De Brabantse verordening is tot stand gekomen in 2 fasen. Fase 1 gaat over de onderwerpen waarvoor het Rijk uitwerking van de provincie vraagt en de onderwerpen die zijn gebaseerd op eerder vastgesteld beleid. Ook de consequenties van de besluiten van Provinciale Staten (PS) over de ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderij zijn in de Verordening ruimte fase 1 verwerkt. In de verordening Ruimte fase 2 wordt nadere uitwerking gegeven aan de landschapsinvesteringsregel.

Verordening Ruimte Fase 1

Hieronder is beschreven welke provinciale beleidswijzigingen t.a.v. de intensieve veehouderij zijn opgenomen in de verordening fase 1 die relevant zijn voor het beleid ten aanzien van de intensieve veehouderij in de gemeente Veghel. Het bestemmingsplan 'Buitengebied' zal (minimaal) moeten voldoen aan de regels uit de verordening.

Extensiveringsgebieden

- Geen nieuwvestiging, uitbreiding, hervestiging of omschakeling;
- Vormverandering is uitgesloten;
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren;
- Respecteren van bestaande rechten;
- Uitbreiding van bebouwing binnen het bestaande bouwblok van intensieve veehouderijen is maar mogelijk tot 1 oktober 2010. Vanaf die datum geldt als maximum omvang de bestaande bebouwing op die datum of in de in aanbouw of vergunde bebouwing ("slot op de muur").

Verwevingsgebieden

- Hervestiging of uitbreiding mogelijk mits sprake van duurzame locatie;
- Uitbreiding mogelijk tot 1,5 ha met voorwaarde dat ten minste 10% van bouwblok wordt aangewend voor landschappelijke inpassing;
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren;
- Geen ingreep in bestaande rechten;

- Bouwblokken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Alleen indien een bouwblok op 20 maart 2010 al 1,5 hectare of groter is en geheel is benut, is een eenmalige uitbreiding tot uiterlijk 1 januari 2013 mogelijk. Echter: alleen om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen (milieu, gezondheid, dierwelzijn) en er geen sprake is van een toename van het aantal dieren;
- In de verordening is opgenomen waaraan de toelichting (behorende bij een procedure voor uitbreiding, hervestiging of omschakeling) minimaal moet voldoen.

Landbouwontwikkelingsgebied (LOG)

- Nieuwvestiging is niet meer toegestaan;
- Uitbreiding mogelijk tot 1,5 ha met voorwaarde dat tenminste 10% van bouwblok wordt aangewend voor landschappelijke inpassing;
- Binnen gebouwen mag hooguit één bouwlaag gebruikt worden voor het houden van dieren;
- Bouwblokken mogen niet groter worden dan 1,5 hectare. Alleen indien een bouwblok op 20 maart 2010 al 1,5 hectare of groter is en geheel is benut, is een eenmalige uitbreiding tot uiterlijk 1 januari 2013 mogelijk. Echter: alleen om te kunnen voldoen aan de huisvestingseisen (milieu, gezondheid, dierwelzijn) en mits er geen sprake is van een toename van het aantal dieren;
- Ontheffingsmogelijkheid tot uitbreiden van bouwblokken tot een maximum van 2,5 ha, mits verzekerd is dat 15% wordt aangewend voor een goede landschappelijke inpassing en uit de integrale omgevingstoets blijkt dat de ontwikkeling aanvaardbaar is.

Nieuwvestiging van bouwblokken is uitgesloten en de bouwstop voor geiten- en schapenhouderijen wordt (voorlopig) gecontinueerd voor heel Noord-Brabant. De integrale zonering in de gemeente Veghel is weergegeven in afbeelding 4.

Heroverweging begrenzing LOG's

Het vraagstuk over de balans tussen enerzijds voldoende groeimogelijkheden voor de intensieve veehouderij op daarvoor geschikte locaties en anderzijds doelstellingen, randvoorwaarden en zorgen op het gebied van het woon- en leefmilieu en de volksgezondheid, was de aanleiding voor een aanpassing van het provinciale beleid met betrekking tot de intensieve veehouderij.

Op 19 maart 2010 is in Provinciale Staten (PS) het debat gehouden rondom het Burgerinitiatief Megastallen. Provinciale Staten hebben besloten om het beleid voor de ontwikkeling van intensieve veehouderijen op onderdelen bij te stellen. De bijstelling van beleid heeft o.a. betrekking op de maximum maat van bouwblokken in de verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden. Deze besluiten zijn verwerkt in de Verordening Ruimte fase 1, die op 1 juni 2010 in werking is getreden.

Ook is door het college van Gedeputeerde Staten aangegeven dat er een heroverweging zal plaatsvinden met betrekking de landbouwontwikkelingsgebieden. Naar verwachting zal dit in 2011 gestalte krijgen. Vooruitlopend daarop hebben GS in hun Plan van aanpak landbouwontwikkelingsgebieden (21 mei 2010) aangegeven binnen welke delen van de LOG's een ontheffing voor een bouwblok groter dan 1,5 hectare vooralsnog is uitgesloten. Het betreft zones rondom voor verzuring gevoelige bos- en natuurgebieden (500 meter rond de Wav-gebieden en 1000 meter rondom Natura 2000-gebieden), zones rondom voor

geurhinder gevoelige gebieden (peildatum 2005, wetgeving is inmiddels aangepast) en een zone van 500 meter rondom de provinciaal begrensde zoekgebieden voor stedelijke ontwikkelingen. Daarnaast zijn de LOG's beoordeeld op basis van de verhouding tussen het aantal burgerwoningen en intensieve veehouderijen (o.a. vanwege het aspect gezondheid).

Hiervoor is door de provincie een nieuwe analyse van de LOG's uitgevoerd. Voor de in Veghel gelegen LOG's (Jekschotse Heide, Zijtaart en Keldonk-Boerdonk) is op grond van de provinciale analyse duidelijk dat een deel ervan conflicteert met andere belangen. Voor een deel van het LOG Jekschotse Heide is er een conflict met de 500 meter zone rond WAV-gebied en zoekgebied stedelijke uitbreiding. Het LOG Zijtaart ligt met uitzondering van enkele lintbebouwingen met burgerwoningen goed. De oostzijde van het LOG Keldonk-Boerdonk is minder geschikt vanwege burgerwoningen langs de Boerdonksedijk. Het LOG Jekschotse Heide is in dit Plan van Aanpak vanwege de overlap met de 500 meter zone rond WAV-gebied en zoekgebied stedelijke uitbreiding in de categorie "Twijfel" geplaatst. De LOG's Zijtaart en Keldonk-Boerdonk hebben de aanduiding "Delen goed" gekregen. Voor alle drie de LOG's geldt dat een provinciale ontheffing voor een bouwblok boven 1,5 hectare tot een maximum van 2,5 hectare voor delen van het LOG (die delen die niet overlappen met de genoemde zones) onder voorwaarden mogelijk is.

Verordening Ruimte fase 2

Een voor ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied van Veghel belangrijk onderdeel van de Verordening Ruimte fase 2 is de landschapsinvesteringsregel. De provincie vraagt bij ruimtelijke ontwikkelingen om een investering in het landschap, in het buitengebied ter hoogte van minimaal 20% van de waardevermeerdering van de betrokken gronden. De kwaliteitsverbetering moet bij het vaststellen van het bestemmingsplan zijn verzekerd of er moet sprake zijn van een financiële bijdrage (de genoemde 20% van de waardevermeerdering). Op basis van de ontwerp verordening fase 2 gaat deze regel gelden in bestemmingsplannen die voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied waarvan het ontwerp na 31 december 2010 ter inzage is gelegd.

Net als de landschapsinvesteringsregel is de (ontwerp) Verordening Ruimte fase 2 een uitvloeisel van de (ontwerp) Structuurvisie. Het gaat daarbij vooral om de bescherming van de waarden en potenties op het gebied van natuur, water en landschap binnen de groenblauwe structuur.

2.4 Wet geurhinder en veehouderij

Bij het verlenen van vergunningen voor veehouderijen en in de ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met geuroverlast van veehouderijen. De op 1 januari 2007 in werking getreden Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt hiervoor het beoordelingskader. Deze wet geeft aan hoe bij een aanvraag voor een milieuvergunning de geuremissies uit veehouderijstallen en de geurbelasting op geurgevoelige objecten moet worden meegenomen. Daarnaast heeft deze wet consequenties voor de wijze waarop in ruimtelijke plannen het aspect geurbelasting door veehouderijen een rol speelt.

Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij binnen een bepaalde bandbreedte variëren met de bescherming van geurgevoelige objecten. Als een gemeente geen gebruik maakt van deze bevoegdheid of besluit geen eigen, afwijkende waarde vast te stellen gelden de vaste wettelijke waarden.

De Wgv stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning. De geuremissie – en belasting wordt uitgedrukt in zogenaamde Odour Units (OU's). De in de wet opgenomen maximale geurbelastingsnormen voor de concentratiegebieden (de reconstructiegebieden) zijn maximaal 14 OU/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en maximaal 3 OU/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel). Voor bepaalde veehouderijbedrijven (geen intensieve veehouderij, zoals rundveebedrijven) geldt een vaste afstand die in acht genomen dient te worden. Deze afstand bedraagt ten aanzien van geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom 100 meter en voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom 50 meter.

De mogelijkheden voor uitbreiding van – en omschakeling naar intensieve veehouderijen worden sterk bepaald door de regelgeving ten aanzien van de emissie van geur uit stallen en de geurbelasting op voor geurhinder gevoelige objecten, zoals woningen.

Omschakeling van een bouwblok van niet-intensief naar intensief gaat gepaard met een uitbreiding van de geuremissie. Uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij (meer dierplaatsen) kan gepaard gaan met de uitbreiding van de vergunde geuremissie, maar dat is niet altijd het geval. Door toepassing van moderne stalsystemen of luchtwassers is het ook mogelijk om binnen een vergund emissieniveau uit te breiden.

Een eventuele afwijkende gemeentelijke normering dient vastgelegd te worden in een verordening, een gebiedsvisie moet deze verordening onderbouwen. De gebiedsvisie moet aantonen dat een – van de wet afwijkende – gemeentelijke normstelling nodig is om de gewenste ruimtelijke visie te realiseren. Bij het vaststellen van de norm, die dus de maximale belasting van een individuele bron bepaalt (de zogenaamde voorgrondbelasting), dient er rekening te worden gehouden met de geurhinder die meerdere bronnen samen (de cumulatieve belasting of de achtergrondbelasting) veroorzaken.

Normstelling gemeente Veghel

De gemeente Veghel heeft gebruik gemaakt van haar bevoegdheid om eigen normen vast te stellen. De volgende uitgangspunten zijn bij opstellen van de gebiedsvisie (februari 2008) voor de gemeente Veghel gebruikt:

- Aansluiten bij integrale zonering intensieve veehouderij, zoals opgenomen in het reconstructieplan Peel en Maas.
- Veiligstellen ruimtelijke projecten, door waar nodig gebiedsgericht normen aan passen.
- Het streven is erop gericht dat een afwijkende normstelling per saldo niet leidt tot een toename van de kans op stankhinder ten opzichte van de huidige situatie en dat een gemeentelijke normstelling bijdraagt aan de gewenste ruimtelijke spreiding van veehouderijen en de ontwikkelingskansen van nieuwe woon- en werkgebieden in en rondom de kernen, op de korte en op de langere termijn.

Op basis van de gebiedsvisie heeft de gemeenteraad in februari 2008 een verordening vastgesteld, waarin de volgende normstelling is opgenomen:

Gebied	Norm in ou/m3 98 percentiel
Bestaande woongebieden (bebouwde kommen)	3
Zones grenzend aan woongebieden	8
(250 meter vanaf bestaande woongebieden)	8
Bebouwingsconcentraties buitengebied (Zondveld, Driehuizen, Gebied ten noorden van Mariaheide langs de N285)	8
Ontwikkelingslocaties woongebieden	8
Bestaande bedrijventerreinen	14
Ontwikkelingslocaties bedrijventerreinen	14
Kernrandzones grenzend aan bedrijventerreinen	14

Tabel 3: Gemeentelijke normstelling geurhinder, voorgrondbelasting (2008)

In 2010 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de geurverordening en is deze op onderdelen bijgesteld (halvering vaste afstanden voor het plangebied van Veghels Buiten) en aangevuld met toetswaarden voor de achtergrondbelasting (cumulatieve geurbelasting).

- In de bebouwde kom van de verschillende kernen in Veghel (woongebieden en bedrijventerreinen) en in de ontwikkelingslocaties (woningbouw) en de kernrandzones (rond woongebieden) geldt in het kader van ruimtelijke procedures een achtergrondbelasting van 13 ouE als toetswaarde (hinderpercentage maximaal 15%, classificatie redelijk goed) voor de term 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat'.
- In het buitengebied en de ontwikkellocaties bedrijventerreinen geldt een achtergrondbelasting van 20 ouE als toetswaarde (hinderpercentage maximaal 20%, classificatie matig).
- Is de achtergrondbelasting hoger dan de toetswaarde, dan is er in beginsel geen sprake van een 'aanvaardbaar woon- en leefklimaat'.
- Indien, met uitzondering van de achtergrondwaarde, de beoordeling van de overige aspecten wel positief uitvalt, kan overwogen worden om gemotiveerd van deze toetswaarde af te wijken. Dit zal en kan vooral aan de orde zijn voor die gebieden waar er in de verordening uit 2008 sprake is van een maximale voorgrondbelasting van 8 ouE of 14 ouE.
- Indien wordt afgeweken van de toetswaarden, kunnen de daarbij behorende hinderpercentages (conform de normen voor de maximale voorgrondbelasting) als kader dienen voor een absolute bovengrens van de achtergrondbelasting, dus respectievelijk 16 ouE en 28 ouE.

Gebied	Maximale voorgroondbelasting in ou-(2008)	Toetswaarde achtergrondbelasting in ou-(ja,mits)	Afwegingsruimte om gemotiveerd af te wijken van de toetswaarde in ou-
Bestaande woongebieden (bebouwde kommen)	3	13	nvt
Zones grenzend aan woongebieden (250 meter vanaf bestaande woongebieden)	8	13	16
Bebouwingsconcentraties buitengebied (Zondveld, Driehuizen, Gebied ten noorden van Mariaheide langs de N285)	8	13	16
Ontwikkelingslocaties woongebieden	8	13	16
Bestaande bedrijventerreinen	8	13	16
Ontwikkelingslocaties bedrijventerreinen	14	20	28
Kernrandzones grenzend aan bedrijventerreinen	14	20	28
Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's)	14	20	28
Overig buitengebied	14	20	28

Tabel 4: Gemeentelijke normstelling geurhinder, achtergrondbelasting (2010)

2.5 Overzicht overig kaderstellend beleid en wetgeving

Naast het al genoemde Natura 2000-beleid, de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening en de Wet geurhinder en veehouderij zijn verschillende andere beleidskaders relevant voor het voorliggende planMER en het bijbehorende bestemmingsplan. Het overheidsbeleid en wetgeving zijn zowel kaderstellend als sturend. In hoeverre beleid kaderstellend of sturend is hangt mede af van het niveau waarop het beleid ontwikkeld wordt. In dit hoofdstuk wordt de relevante wet- en regelgeving behandeld aan de hand van drie niveaus:

- Europees niveau;
- Landelijk niveau;
- Provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau.

2.5.1 Europees niveau

In tabel 5 is aangegeven welk beleid en regelgeving van toepassing is in de gemeente Veghel. Europese regelingen zijn over het algemeen nader uitgewerkt op landelijke en/of regionaal niveau.

Kader	Doel	Positie gemeente Veghel
Kaderrichtlijn Water (KRW)	Kwaliteitsverbetering oppervlakte- en grondwater gericht op goede chemische en ecologische toestand.	In dit planMER zijn de effecten op water beschreven. Waar relevant wordt een relatie gelegd met de waterfuncties zoals geformuleerd door het waterschap o.b.v. de KRW.
Verdrag van Malta	Bescherming van archeologisch erfgoed.	Vergravingen kunnen invloed hebben op het bodemarchief. Ook bij bouwwerkzaamheden dient rekening te worden gehouden met archeologie. In dit planMER komt dit globaal aan de orde, bij concrete activiteiten verdient het aandacht.
IPPC-richtlijn	De IPPC-richtlijn (Integrated Pollution Prevention Control) is een Europese richtlijn inzake de geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreinigen.	Een gedeelte van de intensieve veehouderijbedrijven valt onder de werkingssfeer van de richtlijn.

Tabel 5: Europees beleid en regelgeving

2.5.2 Landelijk niveau

Tabel 6 geeft inzicht in de landelijke kaders.

Kader	Doel	Positie gemeente Veghel
Natuurbeschermingswet 1998	De Natuurbeschermingswet 1998 geeft uitvoering aan Europese richtlijnen: de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn beschermde gebieden in ontwerp aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. De gebieden zijn van grote betekenis voor de bescherming van de Europese biodiversiteit en dienen gezamenlijk met alle andere aangewezen gebieden in Europa een ecologisch netwerk te vormen.	De Natura 2000 gebieden die mogelijk beïnvloed worden door de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt en beschermd zijn op grond van de Natuurbeschermingswet zijn de Natura 2000 gebieden Kampina & Oisterwijkse vennen, Vlijmens ven, Moerputten & Bossche broek, Strabrechtse Heide & Beuven en Deurnsche Peel & Mariapeel.
Crisis- en herstelwet	Het doel van de crisis- en herstelwet is het bestrijden van de gevolgen van de economische crisis waarin de mondiale en de Nederlandse economie zich sinds het najaar van 2008 bevinden. Weliswaar komt de bodem van de recessie in zicht, maar de Nederlandse economie zal nog zeker tot 2014 de gevolgen van de recessie ondervinden, met name op het gebied van werkgelegenheid. Door middel van de nieuwe wet moet de economische structuur worden versterkt, zodat Nederland sneller en sterker uit de recessie tevoorschijn komt.	De Crisis- en herstelwet geldt vanaf 1 april 2010 en voorziet wijzigingen in de Natuurbeschermingswet 1998

Wet ruimtelijk ordening	De Wet ruimtelijke ordening (Wro) draagt bij aan vereenvoudiging en versnelling van procedures en beroepsprocedures. Ook zal er een scherpere handhaving zijn.	Vooraf door de mogelijkheid van het opnemen van milieunormen in het bestemmingsplan en het verordenend karakter van gebruiksregels worden nieuwe wegen geopend voor de bescherming van het lokale milieu. In de opzet van de Wro legt de gemeente haar beleid vast in een structuurvisie en worden de planologische mogelijkheden concreet beschreven in de bestemmingsplannen.
Flora- en faunawet	Nederlandse implementatie van de soortenbescherming uit Vogel- en Habitatrichtlijn.	Aangezien op het niveau van planMER de detailinformatie niet voorhanden is voor oriëntatie op de Flora en faunawet schuift deze informatieplicht door naar meer concrete initiatieven.
Nota Ruimte	De Nota Ruimte stelt ruimte voor ontwikkeling centraal en gaat uit van het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet'.	De vitaliteit van het platteland wordt versterkt door ruimte te geven aan hergebruik van bebouwing en nieuwbouw in het buitengebied, vergroting en aanpassing van het toeristisch-recreatieve mogelijkheden en door ruimte te bieden aan een duurzame en vitale landbouw en overige economische activiteiten die zich verdragen met de kwaliteit van het landschap.
Monumentenwet 1988	In de Monumentenwet 1988 is geregeld hoe gebouwde of archeologische monumenten aangewezen kunnen worden als wettelijk beschermd monument.	Deze wet is van toepassing op de aanwezige monumenten in het buitengebied van de gemeente Veghel.
Waterwet	De Waterwet voegt acht bestaande waterbeheerwetten samen. Daarnaast wordt vanuit de Wet Bodembescherming de regeling voor waterbodems ondergebracht bij de Waterwet.	Initiatieven op het gebied van veehouderij hebben mogelijk te maken met de Waterwet, waarbij voorheen een andere vergunning nodig was, zoals de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).
Wetgeving op het gebied van dierenwelzijn zoals het varkensbesluit en het Legkippenbesluit 2003	Er is diverse regelgeving die betrekking heeft op dierenwelzijn.	Er is diverse regelgeving die betrekking heeft op dierenwelzijn.

Wet milieubeheer, waaronder de luchtkwaliteitseisen	De Wet milieubeheer bepaalt welk gereedschap kan worden ingezet om het milieu te beschermen. Daarnaast dient er geen overschrijding te zijn van grenswaarden voor stoffen die in deze wet zijn benoemd.	Toetsing aan wettelijke normen voor fijn stof is relevant en wordt in dit planMER behandeld.
Wet geluidhinder	Doel is het voorkomen of beperken van geluidhinder	Geluidstoe- of -afname zal in het planMER gerelateerd worden aan de geluidsgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden.
Wet geurhinder en veehouderij (WGV)	Deze wet vormt het toetsingskader voor geur veroorzaakt door het houden van dieren. Er wordt gerekend met "odour units" (Ou) en geurgevoelige objecten krijgen een beschermingsfactor toegewezen.	De WGV viert de gemeenten de mogelijkheid om bij verordening gebiedsgericht geurbeleid vast te stellen en hiermee af te wijken van de standaardnorm voor geur. Zie paragraaf 2.4 Wet geurhinder en veehouderij.
Wet ammoniak en veehouderij	De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat regels met betrekking tot de ammoniakemissie uit diervverblijven. Dit ter bescherming van de zogeheten kwetsbare gebieden.	Deze regels moeten worden toegepast bij de verlening van milieuvergunningen voor veehouderijen
Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderijen	Met dit Besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden.	Dit besluit moet worden toegepast bij bestaande intensieve veehouderijen en nieuwvestiging van intensieve veehouderijen. In het planMER is uitgegaan van toepassing van emissie-arme stallen in de autonome ontwikkeling, die als referentie dient.

Wet op Publieke Gezondheid	Deze wet regelt de organisatie van de openbare gezondheidszorg, de bestrijding van infectieziektecrises en de isolatie van personen / vervoermiddelen die internationaal gezondheidsgevaaren kunnen opleveren.	De gemeenteraad draagt zorg voor het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen.
IPPC omgevingstoets ammoniak en veehouderij	Door het ministerie van VROM is de beleidslijn IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij ontwikkeld. Deze beleidslijn is bedoeld als handreiking voor het uitvoeren van de omgevingstoets die op grond van de IPPC richtlijn voor ammoniakemissie dient te worden uitgevoerd.	Een gedeelte van de intensieve veehouderijbedrijven valt onder de werkingssfeer van deze beleidslijn.

Tabel 6: Landelijk beleid en regelgeving

2.5.3 Provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau

Met welke kaders rekening gehouden dient te worden op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau is aangegeven in tabel 7.

Kader	Doel	Positie gemeente Veghel
Convenant 'beleidsregel stikstof en Natura 2000'	Het convenant berust inhoudelijk op vier pijlers: - Het gebruik van technieken die verdergaan dan wettelijk (AMvB Huisvesting) worden voorgeschreven; - Gratis saldering via een verplichte depositiebank; - Het saneren van veehouderijbedrijven die een te hoge depositie veroorzaken (piekbelastingen); - Monitoring van de afname in depositie en bijsturen wanneer nodig.	De beleidsregel geeft richtlijnen hoe om te gaan bij de beoordeling van ammoniakemissie op Natura 2000-gebieden. Het betreft beoordeling van individuele bedrijven.
(Provinciale) Ecologische hoofdstructuur	Realisatie van verbindingen voor verspreiding van planten en dieren	Realisatie van een LOG kan leiden tot het onderbreken of verstoren van een ecologische verbindingszone.

Cultuurhistorische waardenkaart Noord-Brabant	Op deze kaart worden alle archeologische en cultuurhistorische waardevolle elementen in beeld gebracht die voor bescherming in aanmerking komen. Naast de bestaande waarden wordt op deze kaart ook de archeologische verwachtingswaarde weergegeven.	Deze informatie geeft een indicatie van de kans om daadwerkelijk archeologische vondsten te doen in de gemeente Veghel.
Waterbeheerplan Waterschap Aa en Maas	Het waterschap zorgt ervoor dat het oppervlakte- en grondwater kwalitatief en kwantitatief aansluit bij het maatschappelijk gebruik van de grond. Het waterbeheerplan 2010-2015 beschrijft hoe de doelstellingen gerealiseerd zullen worden.	Deze informatie geeft een indicatie van de kans om daadwerkelijk archeologische vondsten te doen in de gemeente Veghel.
Gemeentelijk geurbeleid	Gemeenten kunnen op grond van de Wet geurhinder en veehouderij eigen normen stellen.	De gemeente Veghel heeft een eigen geurverordening met gemeentelijke geurnormering opgesteld. Zie paragraaf 2.4 Wet geurhinder en veehouderij.

Tabel 7: Provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid en regelgeving

3. Milieugebruiksruimte

Dit hoofdstuk beschrijft de milieugebruiksruimte voor veehouderijen. De meest bepalende factor voor de milieugebruiksruimte voor veehouderijen in de gemeente Veghel is ammoniak: de depositie van stikstof op de kwetsbare en overbelaste habitats binnen de Natura 2000 gebieden en de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Voor intensieve veehouderijen is de milieuruimte voor geur ook een belangrijke factor, naast fijn stof en geluid. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de milieugebruiksruimte, omdat dit, naast de planologische ontwikkelingsruimte en natuurlijk de ontwikkelingswensen vanuit bedrijfseconomische optiek, een belangrijke bouwsteen is voor de inschatting van de ontwikkeling van de veehouderijen in Veghel.

3.1 Intensieve veehouderij

Voor de definitie van intensieve veehouderij wordt in dit planMER het volgende aangehouden: *Een agrarisch bedrijf met een bedrijfsvoering die geheel of in overwegende mate in gebouwen plaatsvindt en gericht is op het houden van dieren, zoals de rundveemesterij, varkens-, vleeskalver-, pluimvee-, pelsdier-, geiten- of schapenhouderij of een combinatie van deze bedrijfstvormen, alsmede naar de aard daarmee gelijk te stellen bedrijfstvormen.*

3.2 Ammoniak

3.2.1 Stikstof en Natura 2000

In hoofdstuk 2 zijn de achtergronden en de inhoud van de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 beschreven. De mogelijkheden voor ontwikkeling van veehouderijen in de gemeente Veghel worden in belangrijke mate bepaald door de eisen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de Verordening Stikstof en Natura 2000 die juli 2010 door Provinciale Staten is vastgesteld⁴.

Vanuit het oogpunt van stikstof en Natura 2000 kunnen t.a.v. milieugebruiksruimte twee vragen gesteld te worden:

1. Is bedrijfsontwikkeling in de gemeente Veghel mogelijk onder toepassing van de saldering van de Verordening of door binnen het gecorrigeerd emissieplafond te blijven?
2. Hoeveel bedrijven resulteren in een depositie van meer respectievelijk minder dan 5 mol/ha,jaar en zijn er bedrijven met een depositie van meer dan 50 mol/ha,jaar? Dit omdat er verschillende spelregels gelden voor deze categorieën bedrijven.

Bedrijfsontwikkeling mogelijk?

Per saldo geldt voor veehouderijbedrijven dat zij niet mogen toenemen met hun depositie op Natura 2000-gebieden. In de gemeente Veghel liggen geen Natura 2000-gebieden. Vanuit de systematiek van depositiesaldering heeft dit als gevolg dat de veehouderijbedrijven in deze gemeente een goede uitgangspositie hebben voor bedrijfsontwikkeling. Immers, zij hebben zelf over het algemeen een beperkte depositie op Natura 2000 (vanwege de grote afstand tot die gebieden) en behoeven dus betrekkelijk weinig saldo aan te kopen uit de depositiebank. Uitbreiding boven het gecorrigeerd emissieplafond zal lastig zijn, omdat er nog relatief weinig salderingsrechten in de depositiebank beschikbaar zijn. Voor intensieve veehouderij zijn er

⁴ Inclusief de juridische verankering in de Crisis- en herstelwet.

echter diverse mogelijkheden om de ammoniakemissie omlaag te brengen door toepassing van emissie-arme staltechnieken.

Deposities boven 5 respectievelijk 50 mol/ha,jaar

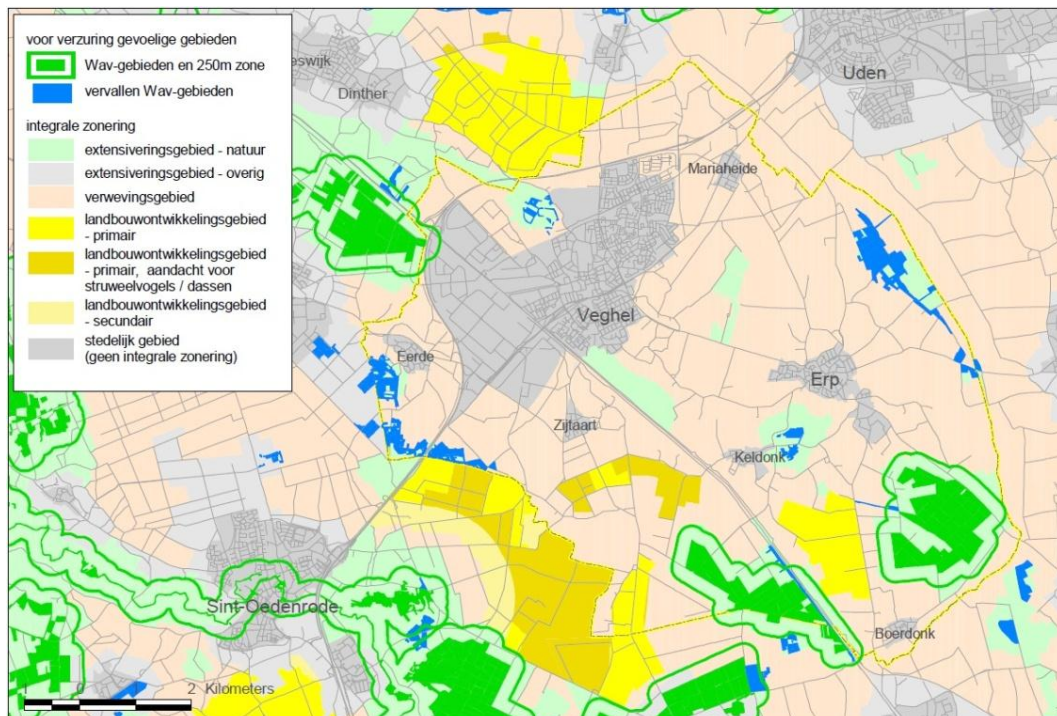
In de Verordening is bepaald dat bedrijven met stikstofdepositie >5 mol/ha,jaar alleen mogen salderen met rechten van andere bedrijven met depositie >5 mol/ha,jaar. Verder is in de Verordening bepaald dat saldering niet mogelijk is voor bedrijven met een depositiepiek van 50 mol/ha,jaar of meer, omdat het streven is om zoveel mogelijk bedrijven met een hoge piekdepositie te saneren.

In de gemeente liggen naar alle waarschijnlijkheid geen veehouderijbedrijven met een depositie boven 5 mol/ha,jaar op Natura 2000-gebieden. Indicatieve berekeningen op basis van het Ops-pro model laten een maximale depositie van een bedrijf in Veghel zien van ongeveer 2 mol/ha,jaar.

Echter, meer nabij Veghel ligt ook het natuurmonument Dommelbeemden en hierop zal de N-depositie van een aantal veehouderijen naar verwachting wel hoger liggen dan de 5 mol/ha,jaar. Dit is niet een Natura 2000-gebied, maar hierop rust wel de bescherming vanuit de Natuurbeschermingswet. De provincie Noord-Brabant heeft in december 2010 een beleidsregel vastgesteld die ingaat op de bescherming van deze gebieden. Die beleidsregel lijkt op de verordening voor de Natura 2000-gebieden, maar hanteert een andere referentie om te beoordelen of er sprake is van een noodzaak voor saldering. Anders dan voor de Natura 2000-gebieden wordt de vergunde emissie bij de toetsing van de beschermde natuurmonumenten niet gecorrigeerd met de emissie-eisen uit het Besluit Huisvesting. In de depositiebank-aanpak van de provincie is een aparte categorie worden opgenomen voor de saldering van depositierechten op dit soort gebieden. De gemeente wordt aanbevolen om dit in de gaten te houden bij de vergunningverlening voor deze bedrijven.

3.2.2 Wet ammoniak en veehouderij

Ook het beschermingsregime voor Wav-gebieden (gebieden die op grond van de Wet ammoniak en veehouderij zijn aangewezen als zeer kwetsbare natuur) en overige natuurgebieden kunnen beperkend werken voor de milieugebruiksruimte. Op nationaal niveau is de bescherming van de voor ammoniakdepositie gevoelige bos- en natuurgebieden geregeld in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav). Deze wet geeft de Provincie de bevoegdheid om bepaalde afwegingen te maken ten aanzien van de te beschermen gebieden. De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) is bedoeld als basis voor het beoordelen van het aspect ammoniak afkomstig van dierenverblijven van veehouderijen. De Wav heeft alleen betrekking op de ammoniakemissie uit dierenverblijven van een veehouderij en niet op andere bronnen van ammoniak binnen een veehouderij. Bij beslissingen inzake het oprichten of veranderen van een veehouderij moet op grond van de Wav worden besloten of de aangevraagde vergunning kan worden verleend of moet worden geweigerd. In de Wav-gebieden en in een zone van 250 meter hebben bedrijven te maken met een gecorrigeerd emissieplafond (vergunde emissie gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting). Saldering is hierbij niet de orde. In afbeelding 8 zijn de zeer kwetsbare Wav-gebieden met 250 meter-zones weergegeven.

Afbeelding 7: Zonering op grond van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

In de gemeente Veghel is een aantal veehouderijen en veehouderijen met een (neven)tak in de intensieve veehouderij gelegen in een Wav-zone. Het gaat om 12 bedrijven (3 gemengde bedrijven, 1 nertsenhouderij, 8 rundveebedrijven). Het aantal bedrijven in de Wav-zone met een omvang van meer dan 70 nge is 8 (1 gemengd, 1 nertsenhouder, 6 rundveebedrijven). De ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor deze veehouderijen zijn beperkt.

De Wav-gebieden overlappen voor een deel met de extensiveringsgebieden zoals aangewezen in het Reconstructieplan Peel en Maas, waarnaar ook wordt verwezen in de provinciale Verordening Ruimte fase 1. De ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve veehouderijen (of een tak intensieve veehouderij) in extensiveringsgebieden zijn ingeperkt tot het vigerende bouwblok (bij de gemeente Veghel is overigens een grafisch ruim bouwblok opgenomen met een bouwverbod en vrijstellingsmogelijkheden, zie paragraaf 4.3) of tot de bestaande bebouwing.

3.2.3 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) is op 7 november 2006 gepubliceerd in Staatsblad 2006, nr. 531 en in werking gereden op 1 januari 2007. De Wgv beschermt geurgevoelige objecten, zoals woningen, tegen geuroverlast. Dit kan beperkingen stellen aan de mogelijkheden (milieugebruiksruimte) voor uitbreiding en omschakeling van veehouderijbedrijven.

Voor de agrarische bedrijven die niet tot de intensieve veehouderij behoren (bijvoorbeeld rundveehouderij) geldt een afstandsnorm van 50 meter tot gevoelige objecten in het buitengebied. Ten opzichte van de bebouwde kom geldt een afstandsnorm van 100 meter. Voor IV-bedrijven wordt deze norm niet uitgedrukt in een afstandsnorm, maar in een geurcontour, die een grillige vorm kan hebben.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij stelt eisen aan de maximale geurbelasting die de veehouderij mag veroorzaken op een gevoelig object zoals een woning.

Odour units

In de Wet geurhinder en veehouderij wordt de geurbelasting berekend in ou (Odour Units). De geuremissie wordt uitgedrukt in ou/s. Normen (geurimmissie) die gehanteerd dienen te worden in de reconstructiegebieden zijn 14 ou/m³ voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom en 3 ou/m³ voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom (dit bij 98% percentiel).

Gemeentelijk geurbeleid

De gemeenten kunnen, binnen de wettelijk vastgestelde bandbreedte, eigen normen vaststellen die afwijken van de vaste waarden uit de wet. De gemeente Veghel heeft eigen geurbeleid vastgesteld. (zie paragraaf 2.4)

Geurgevoelige objecten

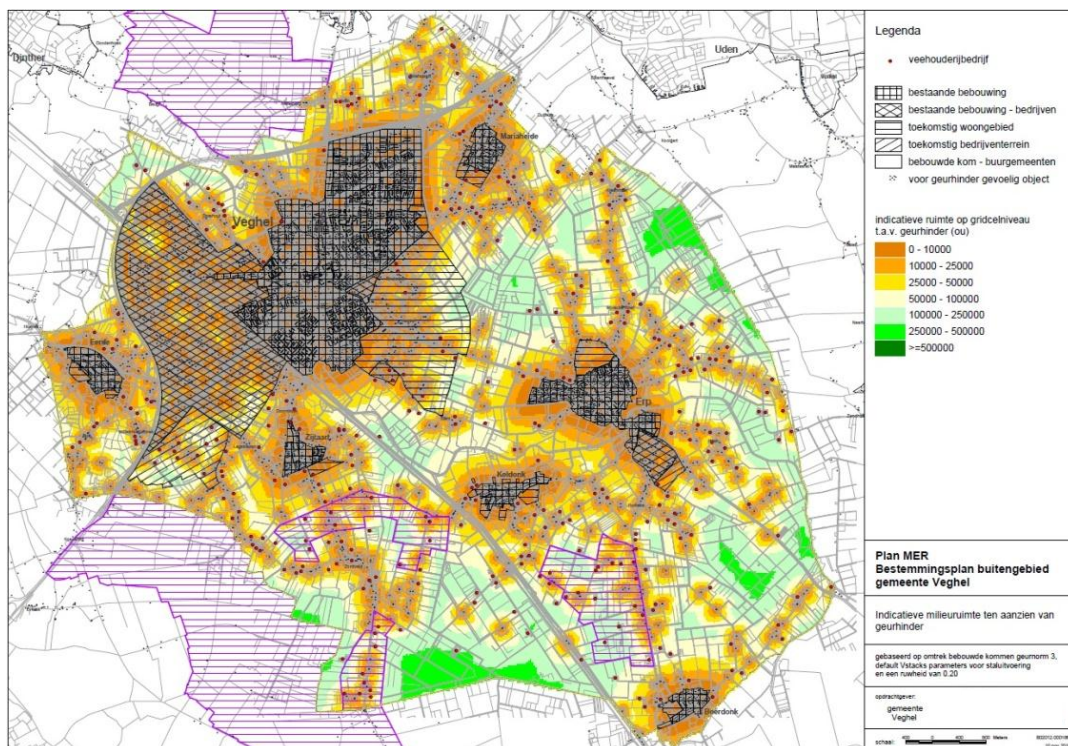
Geurgevoelige objecten zijn gebouwen, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, worden gebruikt.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) verbiedt het overschrijden van de geurnorm bij gevoelige objecten en beperkt daarmee de milieugebruiksruimte voor veehouderijen, vooral intensieve veehouderijen.

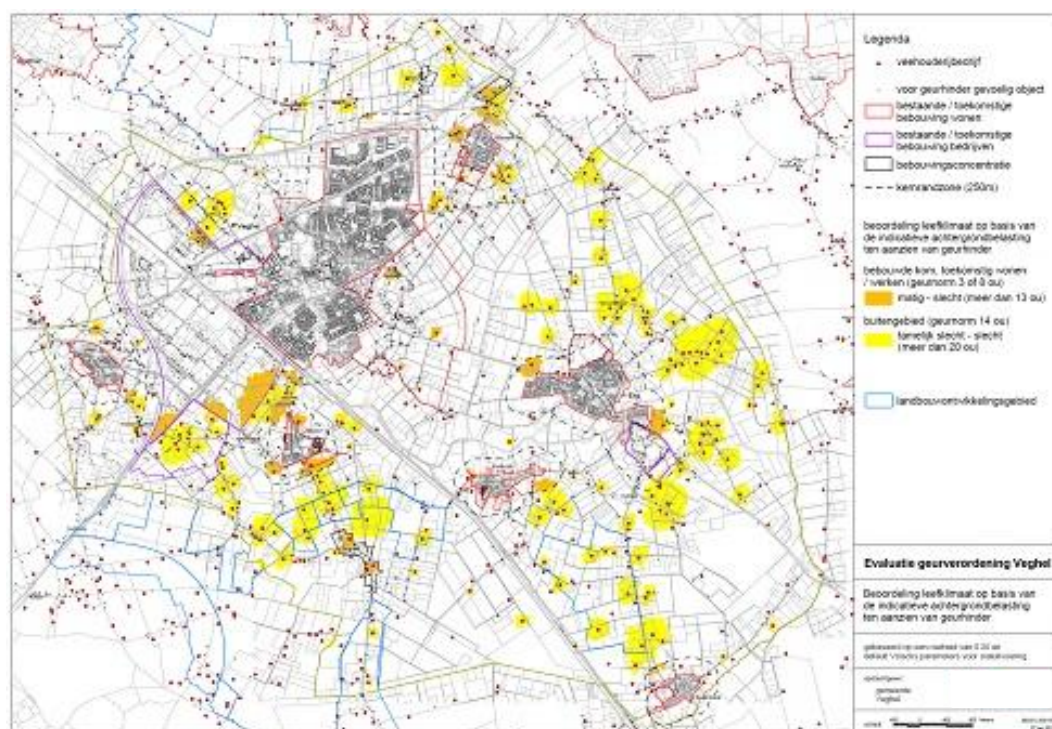
De geurbelasting is afhankelijk van de afstand tot veehouderijbedrijven en de emissie van geureenheden. Afbeelding 9 laat de indicatieve ruimte voor geuremissie zien. Deze afbeelding geeft indicatief aan hoeveel Ou veehouderijbedrijven (met dieren waarvoor een emissiefactor geldt, zoals varkens, pluimvee en vleeskalveren) mogen uitstoten, voordat zij tegen de OU-norm 'aanlopen'. Hierbij is rekening gehouden met de voorgrondnormen uit de geurverordening van de gemeente, die in paragraaf 2.4 is beschreven. In afbeelding 8 is te zien dat de milieuruimte in en rondom de woonkernen en woningen in het buitengebied beperkt is. De meeste benutbare milieuruimte voor wat betreft geur is aanwezig ten zuiden van de kern Keldonk.

Naast de geurruimte op basis van voorgrondnormen (individuele voorgrondbelasting) is ook de geurruimte op basis van de achtergrondbelasting (cumulatieve geurbelasting) van belang. In onderstaande kaart zijn de gebieden weergegeven (de gele en oranje gebieden) waar er op basis van de achtergrondbelasting in principe geen milieuruimte is voor een ontwikkeling die zou leiden tot een toename van de achtergrondbelasting (bron: evaluatie geurverordening gemeente Veghel, 2010).

Net zoals voor ammoniak zullen veel intensieve veehouderijen die willen groeien in het aantal dierplaatsen gebruik moeten maken van technieken om de emissie of belasting te beperken. Die technieken zijn beschikbaar en vergunbaar, maar zullen ook vanuit bedrijfseconomisch oogpunt betaalbaar moeten zijn. In de regel zijn bedrijven met een grotere omvang hiertoe beter in staat dan kleinere bedrijven.

Afbeelding 8: Indicatie milieuruimte ten aanzien van geurhinder, voorgrondbelasting

Afbeelding 9: Gebieden zonder milieuruimte ten aanzien van geurhinder, achtergrondbelasting

3.2.4 Fijn stof

Fijn stof wordt gezien als één van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Tot fijn stof worden in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer (PM10) gerekend. Fijn stof blijft in de lucht zweven en bestaat uit deeltjes van verschillende grootte, van verschillende herkomst, en dus met een verschillende chemische samenstelling. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderijen kan de kans op overschrijding van de fijn stof normen verhogen. Mogelijk vormt dit een beletsel bij de vergunningverlening voor grotere intensieve veehouderijen.

Het voorkomen van nieuwe overschrijdingen is een belangrijk uitgangspunt van de wet- en regelgeving. In het kader van vergunningverlening zal de gemeente Veghel rekening houden met de wet- en regelgeving met betrekking tot fijn stof. Deze wet- en regelgeving is relatief nieuw. Inmiddels is er door het ministerie van VROM gewerkt aan het opstellen van een toetsingskader, een verspreidingsmodel en een handreiking over fijn stof en de landbouw. Voor fijn stof gelden de volgende normen:

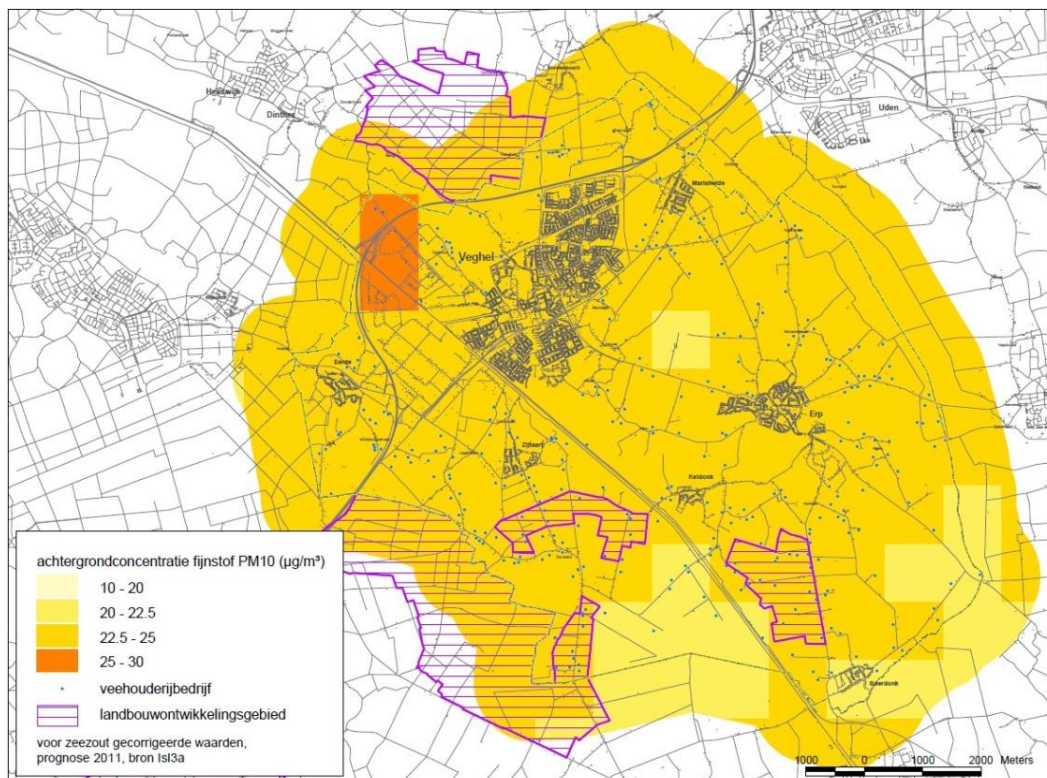
- Een jaargemiddelde concentratie van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof in de buitenlucht;
- Een daggemiddelde concentratie van 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ welke maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden.

Medio 2008 is het verspreidingsmodel uitgekomen, aangevuld met de handreiking en per 24 december 2008 is ook het te hanteren toetsingskader vastgelegd in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. In het toetsingskader is opgenomen dat de concentratie van fijn stof uitsluitend wordt beoordeeld op woonlocaties en op locaties die voor het publiek toegankelijk zijn. Met behulp van dit toetsingskader en de tabel met emissiefactoren fijn stof kan en zal de gemeente de milieuaanvragen toetsen op het onderwerp fijn stof.

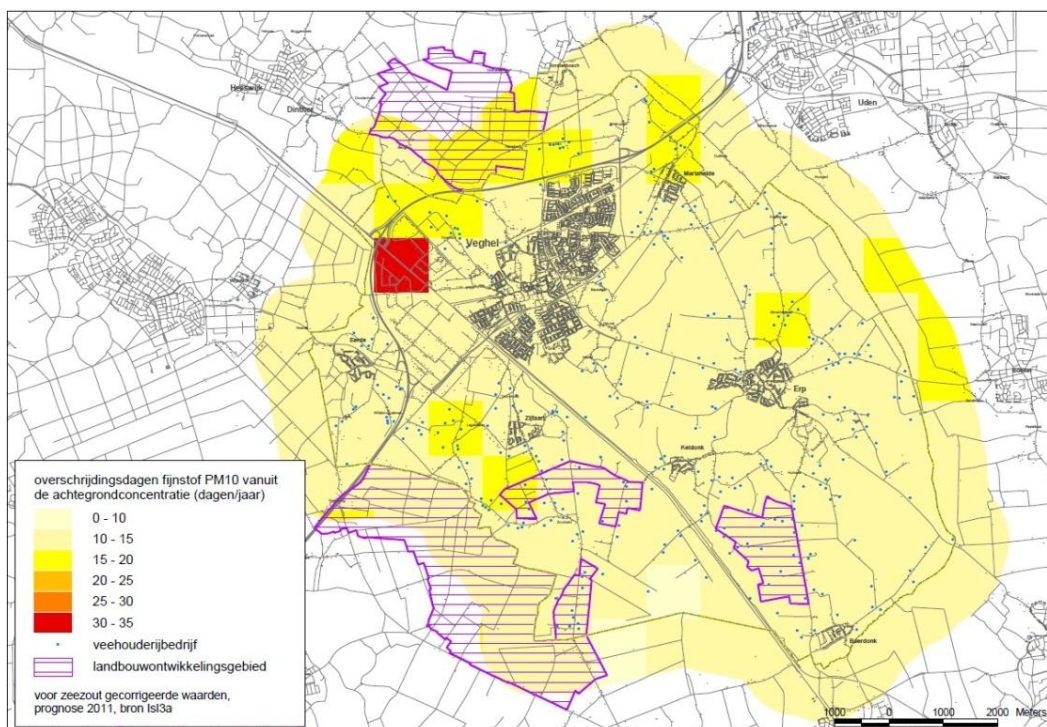
De concentraties worden voor een belangrijk deel bepaald door de heersende achtergrondconcentraties.

Uit de Grootschalige Concentratiekaart Nederland (www.mnp.nl) blijkt dat in 2010 de jaargemiddelde achtergrondconcentratie van fijn stof (PM10) in het buitengebied niet hoger is dan 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor een groot deel van het buitengebied, en 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ voor het gebied ter plaatse van de A50 en het bedrijventerrein ter plaatse, wat ruim onder de maximaal toegestane jaargemiddelde concentratie van 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ fijn stof in de buitenlucht ligt (Zie afbeelding 10). Echter, het gezondheidsadvies van de Wereldgezondheids-organisatie (WHO) voor fijn stof bestaat uit een maximum jaargemiddelde concentratie van 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Het WHO advies stelt de gezondheid van de mens centraal en is scherper dan die van de EU. De EU geeft overigens wel een scherpere streefwaarde dan de norm zelf.

In referentiejaar 2022 (zie paragraaf 4.1) zullen de concentraties mogelijk lager zijn, doordat de emissies uit verkeer mogelijk afnemen. Of de emissies uit de veehouderij afnemen hangt af van de bedrijfsontwikkeling. Enerzijds is waarschijnlijk sprake van afname door de maatregelen vanwege de AMvB-Huisvesting (vooral voor intensieve veehouderijen), anderzijds zal tengevolge van het legbatterijverbod en de omschakeling naar scharrelhuisvesting of andere systemen (pluimvee, leghennen) de emissie van fijn stof kunnen gaan toenemen. Verwacht mag worden dat in Veghel, mede vanwege de beperkte milieuruimte vanwege ammoniak en geur, de emissie en concentratie van fijn stof door de veehouderij niet zal toenemen, maar eerder zal afnemen.

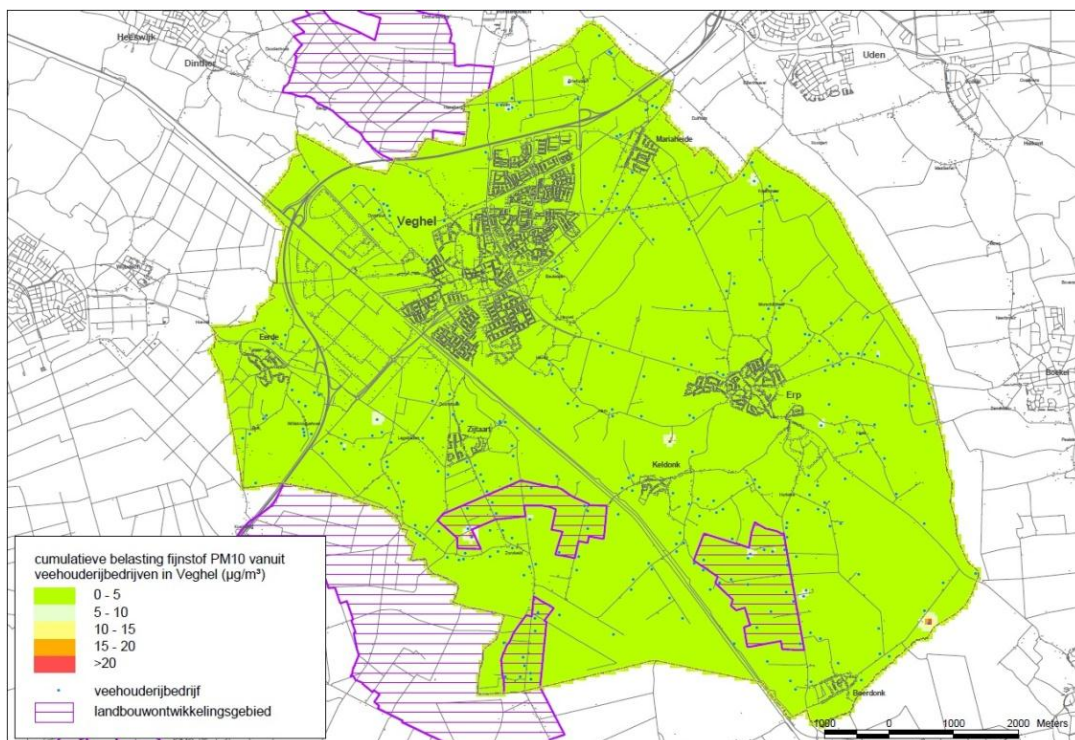

Afbeelding 10: Achtergrondconcentraties fijn stof in de gemeente Veghel

Afbeelding 11: aantal overschrijdingsdagen fijn stof in de gemeente Veghel

Daarnaast mogen de gestelde grenswaarden niet meer dan 35 dagen per jaar worden overschreden. Afbeelding 11 geeft een beeld van de overschrijdingsdagen fijn stof vanuit de achtergrondconcentratie. In de afbeelding is te zien dat er in de hele gemeente Veghel op één locatie sprake is van maximaal 35 overschrijdingsdagen. In het overgrote deel van de gemeente is het aantal dagen dat de fijn stof concentratie wordt overschreden lager dan 15 overschrijdingsdagen per jaar. Aandachtspunt ten aanzien van fijn stof is de hogere achtergrondconcentratie fijn stof in een deel van het buitengebied van Veghel. Daar waar de normen nu al (bijna) overschreden worden, is er feitelijk geen of weinig ruimte voor een verhoging van de fijn stof emissie. Echter wordt de wettelijke norm van maximaal 35 keer per jaar niet overschreden. Overigens liggen in het gebiedsvak waar bijna een overschrijding plaatsvindt (het rode vak in bovenstaande afbeelding) geen veehouderijbedrijven.

Afbeelding 12: Fijn stof (PM10) uit veehouderijen in de gemeente Veghel, huidige situatie

Er kan dus gesteld worden dat er op het thema fijn stof geen belemmeringen (beperking milieuruimte door te hoge wettelijke concentratie en/of veel overschrijdingsdagen) zijn te verwachten.

Fijn stof is voor veehouderijen in Veghel geen bepalend of beperkend criterium voor wat betreft de milieuruimte. Voor zover die er kunnen zijn of ontstaan, betreft het vooral pluimveebedrijven en is het invloedsgebied beperkt, veel binnen de grens van de eigen inrichting (zie afbeelding 12).

3.2.5 Geluid

Wegverkeer is de belangrijkste bron van geluidhinder in Nederland, gevolgd door geluid van burelen en vliegverkeer. Vanwege de verspreide ligging van veehouderijen in het landelijk gebied, een gebied met gemiddeld lagere geluidsniveaus, kunnen activiteiten van veehouderijen lokaal geluidsoverlast veroorzaken. Ook kan de wet- en regelgeving ten aanzien van geluid van invloed zijn op de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen.

Relevante bronnen van geluid zijn bijvoorbeeld ventilatoren, het laden en lossen van vee, voer en mest en indirecte hinder door transportbewegingen (vooral vrachtauto's en tractoren) van en naar de veehouderijen.

Omdat er in Veghel sprake is van een relatief grote spreiding van veehouderijen worden er geen grote knelpunten verwacht op het gebied van geluidsbelasting. Geluid zal vooral voor de grotere intensieve veehouderijen (gebruik van ventilatoren, transport van vee, voer en mest) relevant zijn voor de vergunbaarheid van (nieuwe) activiteiten. Lokaal kunnen er knelpunten ontstaan bij schaalvergroting van bedrijven en de daarmee gepaard gaande toename van de geluidsbelasting vanwege stationaire bronnen (de ventilatoren die worden toegepast) en geluidsbelasting door verkeer (zoals vrachtauto's).

In Nederland zijn er ter bescherming van burgers tegen geluidhinder normen gesteld in de Wet geluidhinder (Wgh) ⁵. De gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) is op 1 januari 2007 in werking getreden. De Wgh bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidshinder door onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer.

Hierdoor wordt voorkomen dat op gevoelige objecten en terreinen (woningen, scholen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, zorginstellingen en woonwagendstandplaatsen) geluidhinder boven de gestelde (voorkeurs-)grenswaarde komt.

In het landelijk gebied geldt in de regel een richtwaarde van 45 dB(A) als etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (bron: Handreiking industrielawaai en vergunning, 1998). Het maximale geluidniveau mag, hoger zijn dan dit langtijdgemiddelde, bij voorkeur niet meer bedragen dan 55 dB(A). Voor verkeer van en naar de veehouderijen (de zogenaamde indirecte hinder) gelden andere normen. Voor woningen van derden gelegen aan de aan- en afvoerwegen geldt een voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Hogere geluidsniveaus mogen toegestaan worden, bijvoorbeeld als het achtergrondgeluidsniveau in de omgeving ook al hoger is. Ook voor speciale bedrijfsactiviteiten die minder frequent voorkomen, kunnen ruimere voorschriften opgenomen worden.

Voor de ligging van woningen van derden (in het 'Landelijk Gebied' of de bebouwde kom) ten opzichte van de locaties van de veehouderijen is bepalend voor eventuele geluidhinder en de milieuruimte.

⁵ De geluidsbelasting van de agrarische bedrijven (vooral ventilatoren, laden en lossen) wordt gereguleerd via de Wet Milieubeheer/milieuvergunning (voor vergunningplichtige bedrijven, zoals intensieve veehouderijen) of via het Besluit landbouw / meldingen (voor bedrijven die niet vergunningplichtig zijn, zoals melkveebedrijven).

Woningen

Volgens het VNG-handboek Bedrijven en Milieuzonering (2009) bedraagt voor het thema geluid de aan te houden afstand minimaal 50 meter tussen een inrichting en een gevoelige functie (wonen). Deze afstand is kleiner dan de vaste afstand die geldt voor geurhinder voor objecten in de bebouwde kom en gelijk aan de afstand voor het 'Landelijk Gebied' (voor bedrijven zonder geuremissiefactor, zoals melkveehouderijen. Voor (grotere) intensieve veehouderijen kan een grotere afstand t.a.v. geluid nodig zijn, maar zal ook een grotere afstand t.a.v. geur gelden. De milieuruimte v.w.b. geluid i.v.m. de aanwezigheid van woningen is voor deze bedrijven niet onderscheidend/meer beperkend dan de milieuruimte m.b.t. geur.

Overige geluidgevoelige gebouwen en terreinen

In de omgeving van de veehouderijen zijn geen bijzondere geluidgevoelige gebouwen zoals scholen, ziekenhuizen en verpleeghuizen aanwezig, die beïnvloed zouden kunnen worden door geluid van veehouderijen. Ook geluidsgevoelige terreinen, te weten terreinen die behoren bij zorginstellingen en woonwagendplaatsen, liggen niet nabij de veehouderijen.

Stiltegebieden

In de provinciale milieuverordening zijn binnen de gemeente Veghel geen stiltegebieden aangewezen.

3.2.6 Conclusies milieugebruiksruimte

In dit hoofdstuk is verkend welke milieugebruiksruimte er beschikbaar is voor de intensieve veehouderij in de gemeente Veghel. Daarbij zijn de thema's ammoniak (Natura 2000 en Wet ammoniak en veehouderij), geur, fijn stof en geluid behandeld:

1. Ammoniak: Door middel van saldering via de depositiebank kunnen IV-bedrijven uitbreiden in emissie, mits zij elders depositie saneren. Er is geen milieuruimte voor een toename van de depositie op de Natura 2000-gebieden omdat voor bijna al deze gebieden geldt dat de stikstofbelasting nu al te hoog is en de te beschermen natuurwaarden door deze stikstofbelasting worden beïnvloed. De IV-bedrijven liggen in Veghel gunstig ten aanzien van bedrijfstoename, omdat de afstand tot Natura 2000-gebieden groot is en de daaruit resulterende depositie laag is. Relatief ten opzichte van de veehouderijen in de directe omgeving van de Natura 2000-gebieden, kunnen veehouderijen in Veghel makkelijker salderen. Bij nieuw- en verbouw van stallen moeten bedrijven voldoen aan eisen die leiden tot een extra emissiereductie. Per saldo moet de belasting van Natura 2000-gebieden dalen en zal ook de emissie uit Veghel moeten dalen. Er liggen 8 bedrijven binnen de 250-meter zone van de Wet ammoniak en veehouderij met een omvang van meer dan 70 nge, totaal gaat het om 12 bedrijven (dus ook relatief kleine bedrijven meegerekend). De ontwikkelingsmogelijkheden van intensieve veehouderijen worden ten opzichte van andere intensieve veehouderijen in Veghel beperkt omdat uitbreiding van de emissie in deze zones is uitgesloten. Het betreft circa 5% van de intensieve veehouderijen in Veghel.
2. Geur: Geredeneerd vanuit de wettelijk opgelegde en door de gemeente Veghel vastgelegde geurnormen voor de veehouderij, is er sprake van een wisselend beeld met betrekking tot de milieuruimte. Voor de grotere bestaande intensieve veehouderijen blijkt de milieuruimte t.a.v. de toename van de geuremissie beperkt te zijn op basis van de in dit hoofdstuk beschreven analyses. De meeste ontwikkelingsruimte voor bedrijven ontstaat bij toepassing van technieken of aanpassen van de stallen, die leiden tot een beperking van de geurbelasting. Veelal zijn er wel mogelijkheden voor een uitbreiding van de gebouwen/dierplaatsen, maar

zal dit moeten plaatsvinden binnen een milieuplafond, dat voor een groot deel van de bestaande intensieve veehouderijen niet sterk afwijkt van de huidige geurbelasting. Bij de vergunningverlening dient in detail aandacht uit te gaan naar geur, in de vorm van een toets aan de gemeentelijke geurcontouren én aan de maximumnorm voor gecumuleerde geurhinder van de gemeente Veghel.

3. Fijn stof: In de gehele gemeente Veghel wordt voldaan aan de wettelijke norm voor fijn stof. IV-ontwikkeling ondervindt hiervan globaal gezien geen beletsel, gezien de wettelijke ruimte voor 'opvulling' van de norm. Echter, bij de vergunningverlening dient hier wel in detail aandacht naar uit te gaan.
4. Geluid: Globaal gezien zijn er geen belemmeringen vanuit geluid, omdat er voldoende afstand is tussen IV-bedrijven en geluidgevoelige gebouwen en terreinen. Er liggen in de gemeente Veghel geen stiltegebieden. Echter, ook hier geldt dat bij de vergunningverlening moet worden ingezoomd. Lokaal kan er vooral bij schaalvergroting van bedrijven (meer ventilatoren met een grotere capaciteit, meer vrachtverkeer) sprake zijn van een beperking van de milieuruimte vanuit het aspect geluid.

Sec geredeneerd vanuit milieugebruiksruimte kan de IV-sector zich op veel locaties ruimtelijk ontwikkelen in de gemeente Veghel, binnen de milieurandvoorwaarden van met name ammoniak (emissie-eisen stallen, per saldo geen toename depositie op Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten) en geur (voorgrondnorm en maximale achtergrondbelasting) . Wel krijgt de detailinvulling en -beoordeling nog aandacht bij de milieuvergunning (nu omgevingsvergunning).

Indien de gemeente aan omvang en ligging van de IV-sector aanvullend sturing wil geven, dan is het nodig om in het bestemmingsplan specifiek beleid te formuleren. Daarbij gaat het niet zozeer om milieunormen m.b.t. geur, ammoniak, fijn stof en geluid (die zijn in Veghel/Brabant of wettelijk immers al bepaald) maar vooral ook om sturing op 'ruimtelijke aspecten' zoals verkeer, landschappelijke inpassing en een goede ruimtelijke ordening.

4. Alternatieven

In dit hoofdstuk wordt de referentiesituatie beschreven. Daarnaast wordt ingegaan op het verschil tussen vergunde veehouderijen en de werkelijke bezetting in veehouderijen en de mogelijkheden van het oude bestemmingsplan versus het nieuwe bestemmingsplan uitgewerkt. Vervolgens is de opbouw van de alternatieven beschreven en zijn de alternatieven afzonderlijk uitgewerkt.

4.1 De referentiesituatie

4.1.1 Huidige situatie

Omvang en type veehouderijen

In de gemeente Veghel zijn 323 veehouderijen aanwezig (aantal inrichtingen met een vergunning of melding, situatie januari 2010 op basis van provinciaal BVB-bestand). Totaal bevindt zich in de gemeente circa 40.000 duizend nge in de veehouderij.

Wat is NGE

De Nederlandse grootte-eenheid (nge) is een reële economische maatstaf die gebaseerd is op het brutostandaardsaldo (bss, opbrengsten minus bepaalde specifieke kosten). Het is een maat waarmee de economische omvang van agrarische activiteiten wordt weergegeven. Een nge staat bij prijsniveau 2002 (Landbouwtellingen 2005 en 2006) voor 1.400 euro aan saldo (bron: www.lei.wur.nl).

De verdeling van het aantal veehouderijen over de verschillende nge klassen is terug te vinden in tabel 8. Van 323 locaties met een (vergunde) tak veehouderij zijn er 193 locaties met een omvang die gelijk staat aan 1 of meer volwaardige arbeidskracht(en) (tak intensieve veehouderij van 70 nge of meer, op basis van de vergunning en kengetallen van CBS/LEI over bedrijfseconomische omvang). In de gemeente bevinden zich 55 veehouderijen met een omvang groter dan 200 nge.

Nge klasse	Aantal bedrijven	Totaal nge per nge-klasse	Totaal nge intensief per nge-klasse
0-40	80	1.595	518
40-70	50	2.609	1.230
70-200	138	17.562	8.910
>200	55	17.568	9.788
Totaal	323	39.334	20.446

Tabel 8: Aantal bedrijven per nge klasse in Veghel

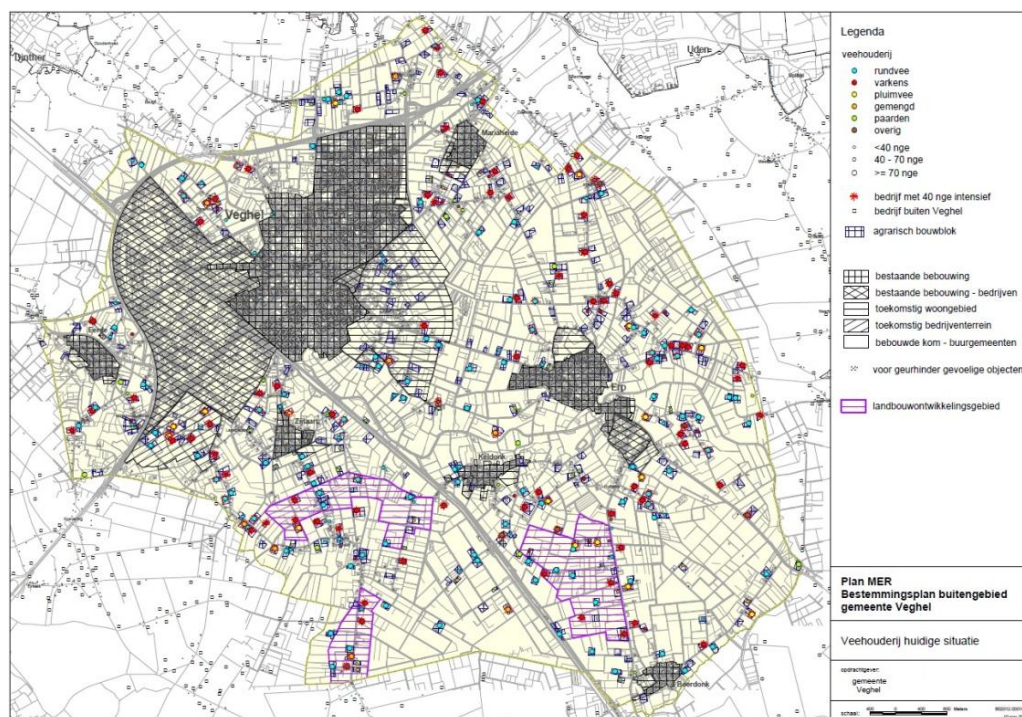
Op basis van het provinciaal BVB-bestand is een onderverdeling gemaakt van het aantal nge per diersoort (zie tabel 9). Uit deze tabel blijkt dat de grootste sector de melkrundveesector is gevolgd door de varkenshouderij. Overige sectoren zijn in Veghel veel kleiner van omvang.

Soort veehouderij	Nge	Percentage van totaal*	Percentage intensief*
Rundvee (melk e.a.)	16.750	43	0
Vleeskalveren	2.666	7	13
Schapen	179	0	0
Geiten	9	0	0
Varkens	14.715	37	72
Kippen	2.326	6	11
Paarden	1.950	5	0
Nertsen	337	1	2
Konijnen	402	1	2
Totaal	39.334	100	100

Tabel 9: Typen veehouderij en omvang in nge in Veghel

Ligging agrarische bedrijven

In afbeelding 14 is het type en de ligging van de veehouderijen in Veghel aangegeven. Uit de afbeelding blijkt dat over het gehele 'Landelijk Gebied' van de gemeente Veghel diverse veehouderijen zijn gevestigd. De meeste veehouderijen zijn gelegen in het zuiden van de gemeente, omgeving Erp, Zijtaart en Keldonk en in de voormalige LOG's.

Afbeelding 13: Soort en type veehouderij in Veghel

Van de productieomvang intensieve veehouderij in de gemeente Veghel blijkt 80 % te liggen in verwevingsgebieden, 15 % in LOG's en de rest in extensiveringsgebieden. Uit een verdere verdeling van de productieomvang intensieve veehouderij blijkt dat 20 % van de grotere veehouderijen (> 200 nge) zijn gelegen in de voormalige LOG's en bijna 80 % in de verwevingsgebieden.

4.1.2 Autonome ontwikkelingen veehouderij

Aangezien bestemmingsplannen een looptijd hebben van minstens 10 jaar, is het voor het planMER relevant om te bepalen hoe de intensieve veehouderij zich autonoom zal ontwikkelen. Als ijkjaar voor de autonome ontwikkeling zal 2022 worden genomen, omdat dit het jaar is tot waar het bestemmingsplan zal gelden (periode 2012-2022).

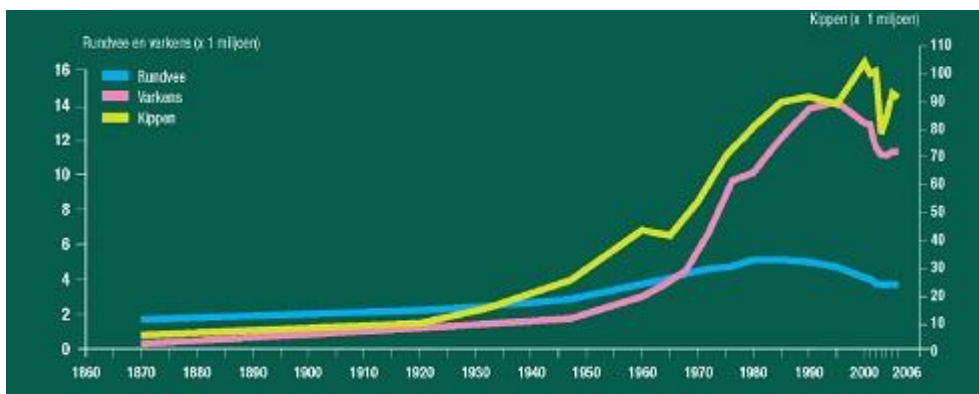
Het is lastig om een goede inschatting van de toekomstige ontwikkeling van de intensieve veehouderij te maken. Welke bedrijven zullen groeien? Welke bedrijven krimpen of zullen mogelijk stoppen? Tot welke omvang groeien bedrijven? Wat is vanuit bedrijfseconomisch oogpunt een optimale grootte van een bedrijf in de toekomst? En in welke mate wordt dit beïnvloed door het gemeentelijke beleid?

Hieronder wordt ingegaan op de trends tot nu toe. Dit vertaalt zich in een redelijk te verwachten omvang van de veehouderij in Veghel in 2022.

Landelijke trend

De afgelopen jaren is op landelijk niveau sprake van stabilisatie van de omvang van de intensieve veehouderij. Dit wordt geïllustreerd door onderstaande afbeelding 14.

- Bij varkens valt op te maken dat – na een toename tot medio jaren negentig en een afname in de jaren erna – er sinds drie jaar min of meer een stabilisatie is van het aantal.
- Bij pluimvee is de laatste drie jaar het aantal dieren aanmerkelijk lager dan in de jaren ervoor, maar over lange tijd kent de curve een grillig verloop. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de vogelpestuitbraak.
- Bij rundvee is een afname te zien vanaf 1984 (superheffing), sinds drie jaar min of meer stabilisatie.

Afbeelding 14: Landelijke trend dieren aantallen over enkele decenia

Uit de nieuwst beschikbare gegevens wordt dit beeld bevestigd. Uit de publicatie *Land- en tuinbouwcijfers 2008 (LEI, 2008)* zijn voor de meest kenmerkende diercategorieën van de intensieve veehouderij de aantallen gegeven over de afgelopen jaren. Opvallend is de toename van vleeskalveren.

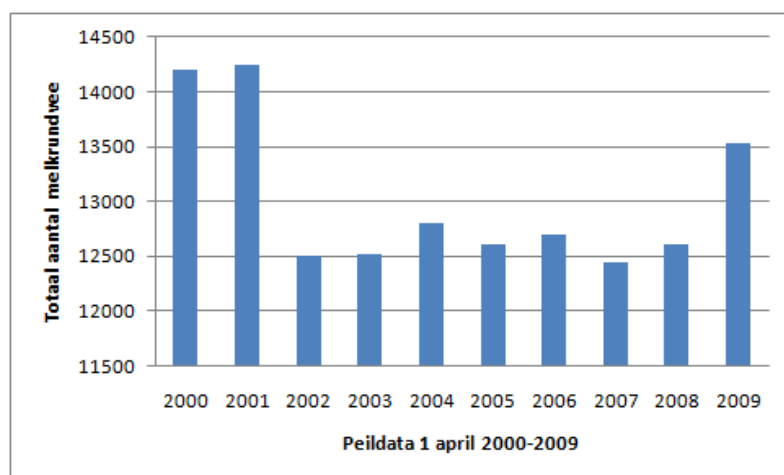
Diercategorie > Jaar	Vleesvarkens (zwaarder dan 50 kg)	Vleeskuikens	Leghennen (ouder dan 18 weken)	Vleeskalveren
1980	2.9 mln	38.6 mln	26.6 mln	582.000
1990	3.9 mln	41.2 mln	33.2 mln	602.000
2000	3.8 mln	50.9 mln	32.6 mln	783.000
2007	3.4 mln	43.4 mln	31.4 mln	860.000
2008	3.9 mln	44.4 mln	32.9 mln	899.000
2009	4.0 mln	43.3 mln	34.5 mln	894.000

Tabel 9: Aantal vleesvarkens, vleeskuikens, leghennen en vleeskalveren van 1980/2009 in Nederland

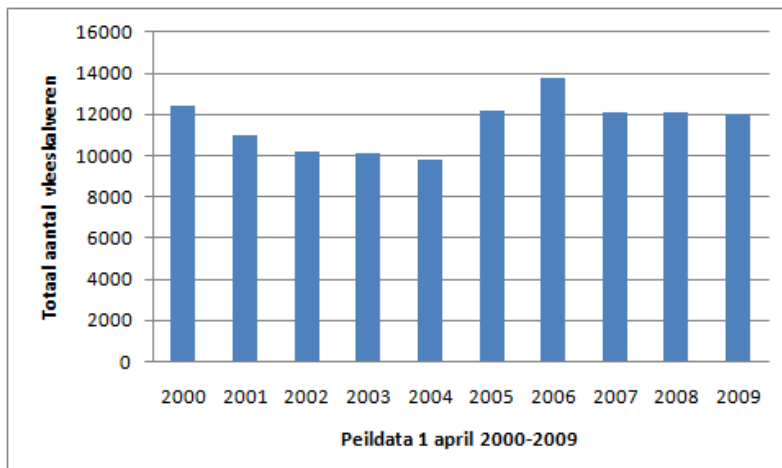
Uit de *Land- en tuinbouwcijfers 2008* blijkt daarnaast dat in de afgelopen jaren het aantal intensieve veehouderijbedrijven (hokdierbedrijven) is afgenomen. Aangezien de veestapel gelijk is, is er sprake van een toename van de gemiddelde bedrijfsomvang. De productieruimte die vrijkomt van stoppende veehouderijen wordt gecompenseerd door een toename van de veestapel bij de blijvers.

Trend Veghel

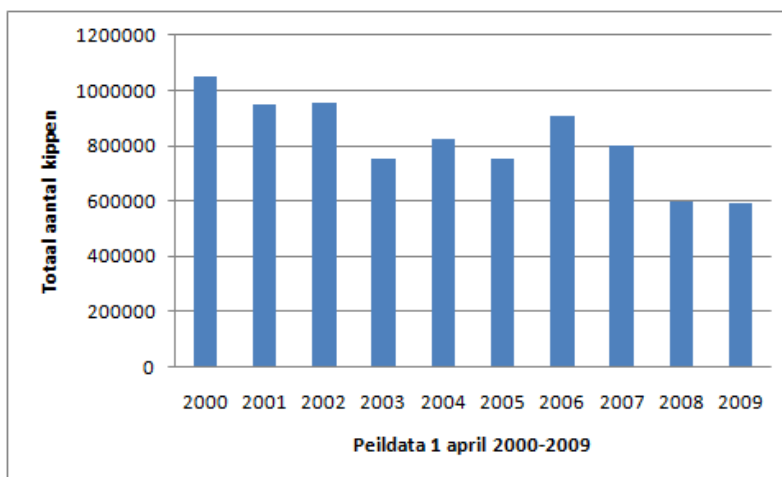
Via de interactieve CBS website (Statline) is voor de gemeente Veghel de trendmatige ontwikkeling van de veehouderij verkregen. Gezien de zeer beperkte relatieve aantallen zijn relatieve kleine diercategorieën als pony's, geiten en schapen uit de tabel gelaten (zie bijlage 2).

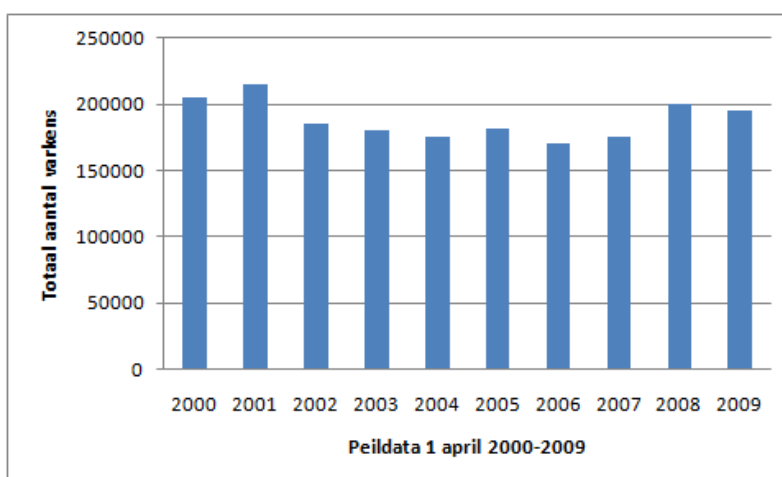
Afbeelding 15: Trend aantallen melkrundvee in de gemeente Veghel van 2000-2009

Afbeelding 16: Trend aantallen vleeskalveren in de gemeente Veghel van 2000-2009

Afbeelding 17: Trend aantallen kippen in de gemeente Veghel van 2000-2009

Afbeelding 18: Trend aantallen varkens in de gemeente Veghel van 2000-2009

Uit bovenstaande grafieken valt op te maken dat in de afgelopen jaren het aantal stuks melkrundvee is gestegen, dat het aantal varkens en vleeskalveren ongeveer gelijk is gebleven en dat het aantal kippen is afgenomen. Er zijn geen prominent andere trends te zien ten opzichte van het landelijke beeld. Ook de schaalvergroting (combinatie van afname aantal bedrijven en toename dieraantallen per bedrijf) is in Veghel aan de orde.

Extrapolatie tot 2022

Op basis van de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, de wet- en regelgeving (milieu, mest, huisvesting) en de verwachte economische ontwikkelingen van de intensieve veehouderij in Nederland en Noord-Brabant⁶, worden de volgende trends verwacht voor de periode tot 2022:

- Varkensbedrijven: marges blijven structureel krap; hogere milieueisen en –kosten, druk op verdere efficiencyverhoging.
- Pluimveebedrijven: in verhouding tot de varkenshouderij minder gevoelig voor krimp. Mogelijk lichte groei leghennen.
- Een veestapel die ongeveer op (pluimvee) of onder (varkens) het niveau ligt van dat van 2010.
- Een versterkte daling van het aantal bedrijven (vooral varkensbedrijven).
- Een verdergaande opschaling van de activiteiten op bedrijfsniveau.
- De bedrijven worden kapitaals- en kennisintensiever en arbeidsextensiever.

De hoofdtrend is en blijft een verdere daling van het aantal locaties en een groei van de “overblijvende” bedrijven.

Referentiesituatie in planMER

Op basis van de verdeling van productieruimte en de trendmatige ontwikkeling in de intensieve veehouderij in de gemeente Veghel wordt het volgende verondersteld voor de referentiesituatie:

- Bestaande bedrijven worden op basis van vergunde rechten in kaart gebracht;
- Alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting.

4.2 Vergund versus werkelijk gebruik

Zoals ook de Commissie voor de m.e.r. in de uitgebrachte richtlijnen aangeeft, is de vergunde situatie niet altijd in overeenstemming met het werkelijke aantal gehouden dieren. Daarom is inzichtelijk gemaakt hoe groot dit verschil ongeveer is binnen de gemeente Veghel. De vergelijking is gemaakt aan de hand van de metellingen van het CBS. Een verschil tussen beide cijfers, kan ontstaan door niet opgerichte stallen of stallen waar tijdelijk geen dieren in aanwezig zijn.

Uit tabel 11 kan geconcludeerd worden dat er een verschil van 31% procent is tussen de Vergunde en de Werkelijke Huidige Situatie in de gemeente Veghel.

⁶ Agribusiness Noord-Brabant 2009, Stuurgroep Landbouw Innovatie Brabant (Provincie Noord-Brabant en ZLTO), VDW research

Diercategorie	CBS 2009 aantal dieren	Vergund aantal	Vergund NH3	Bezetting %	Indicatie CBS emissie NH3 bezetting X emissie**
Melk-, kalf-, vlees- en weidekoeien	6573	12818	117743	51	60378
Overige melk- en fokvee	6986	9040	35260	77	27248
Vleeskalveren	12116	15893	39738	76	30294
Overig vlees- en weidevee	585	1917	13858	31	4229
Schapen	2468	3321	2329	74	1731
Geiten	20	122	97	16	16
Biggen	63418	76009	21490	83	17930
Fokvarkens*	18888	22638	67182	83	56053
Vleesvarkens	88793	123802	201756	72	144703
Leghennen (inclusief ouderdieren)	224423	291783	36152	77	27806
Vleeskuikens (inclusief ouderdieren)	352413	455510	114634	77	88689
Overig pluimvee	0	32	4	0	0
Overige hokdieren	16805	47953	16805	35	5889
Paarden en pony's	713	1609	6703	44	2970
Totaal			673751		467937
Verschil tussen vergunningen en CBS				31%	

*Biggen zijn omgerekend naar bezetting fokvarkens

** De aanname is zo gekozen dat de procentuele afname of toename in aantal dieren ook van toepassing is op de NH3 emissies van het CBS.

Tabel 10: Verschil werkelijke huidige situatie en vergunde situatie

Een dergelijk verschil is niet ongebruikelijk, maar geeft wel aan dat er veel ruimte zit tussen vergunningen en werkelijk gebruik. De gemeente kan overwegen om meer in te zetten op controle en handhaving om het verschil tussen vergunde ruimte en benutte ruimte te verkleinen.

Consequentie voor natuurbeschermingswet

Voor dit planMER is uitgegaan van een referentie waarbij de vergunde gegevens gelden (zie eerder). Voor de Natura 2000-beoordeling is gekeken naar de daadwerkelijke dieraantallen, dus is een correctie toegepast van 31%. Dit is vereist vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 (zie ook Commissie voor de m.e.r., 1 juli 2010: *Bestemmingsplan buitengebied Veghel: Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport*).

4.3 Uitbreidingsruimte vigerend versus nieuw bestemmingsplan

Op verzoek van de Commissie voor de m.e.r. is tevens in beeld gebracht wat de uitbreidingsruimte is vanuit het vigerende bestemmingsplan. Dit zou namelijk kunnen worden opgevat als een referentie, waartegen effecten kunnen worden uitgezet. Bij het hanteren van twee referenties zou het aantal beoordelingen in dit planMER echter verdubbelen, omdat steeds ten opzichte van twee referenties een score zou moeten worden toegekend. Omwille van een heldere communicatie is er voor gekozen om één referentie te hanteren in dit planMER (zie paragraaf 4.1).

Wel is het zinvol om te beoordelen welke fysieke uitbreidingsruimte het vigerend bestemmingsplan biedt aan (intensieve) veehouderij en welke consequenties dit zou kunnen hebben voor de totale emissie aan ammoniak. Dit is vergeleken met de ruimte aan ammoniakemissie herleid uit de fysieke ruimte die zal worden geboden in het nog vast te stellen bestemmingsplan.

Vigerend beleid

Als vigerende bestemmingsplan beschouwen we de herziening van het bestemmingsplan uit 2002 en de partiële herziening uit 2004. In het vigerende bestemmingsplan van de gemeente Veghel kent de intensieve veehouderij geen rechtstreekse bouwrechten. Grafisch zijn relatief grote bouwblokken toegekend. Binnen ieder bouwblok is het in beginsel niet toegestaan om te bouwen binnen het bouwblok ten behoeve van de intensieve veehouderij. De bebouwing is vastgelegd binnen de grens van bestaande opstallen. Alleen via vrijstellingen zijn IV-uitbreidingen mogelijk. Op grond van het zogenaamde Basisboek (gemeente Veghel, 2006) zijn vrijstellingen te baseren.

Vergelijking ammoniakemissie vigerend versus nieuw gemeentelijk planologische beleid

Op hoofdlijnen staan hieronder de uitbreidingsmogelijkheden van het vigerende in tabelvorm weergegeven, gerelateerd aan de integrale zonering van de reconstructie.

	Extensiverings- gebied natuur	Kernrandzones (verwevings- gebied min)	Verwevings- gebied (plus)	Landbouw- ontwikkelings- gebied
Vigerend				
Uitbreiding bouwblok	Nee	Ja, op duurzame locaties tot 2,5 ha	Ja, op duurzame locaties tot 2, 5 ha	Ja
Omschakeling	Nee	Ja, op duurzame locaties	Ja	Ja

Nieuwvestiging	Nee	Nee	Nee	Ja
Nieuw/voorgenomen				
Uitbreiding bouwblok	Nee	Nee	Ja, op duurzame locatie tot 1,5 ha	Ja, tot 1,5 ha (evt. tot 2,5 ha)
Omschakeling	Nee	Nee	Nee	Nee
Nieuwvestiging	Nee	Nee	Nee	Nee

Tabel 11: Uitbreidingsmogelijkheden IV

Indien de gedachtesprong moet worden gemaakt van een 'worst case'-aannee met een maximale hoeveelheid bouwvolume van de intensieve veehouderij, dan kan gesteld worden dat het vigerende bestemmingsplan meer ruimte biedt dan het voorgenomen nieuwe bestemmingsplan. Nieuwvestiging en omschakeling zijn niet meer mogelijk. Uitbreidingsmogelijkheden zijn alleen nog mogelijk in een deel van het verwevingsgebied en in de landbouwontwikkelingsgebieden, maar voor beide is de maximering voor de bouwblok kleiner.

Daarbij moet wel worden benadrukt dat deze theoretische benadering alleen is gebaseerd op de fysieke ruimte, dus niet op het natuurbeschermingsbeleid (met name de Natuurbeschermingswet 1998) en niet op beperkingen vanuit de leefomgeving (met name geurcontouren). De conclusie kan echter getrokken worden dat met het nieuwe bestemmingsplan een verdere afname van de (potentiële) ammoniakemissie wordt bewerkstelligd ten opzichte van de mogelijkheden die het vigerend bestemmingsplan nu biedt.

4.4 Randvoorwaarden, vragen, uitgangspunten en alternatiefontwikkeling

4.4.1 Randvoorwaarden en beleidsvragen

Voor een zinvolle alternatiefontwikkeling in dit planMER is een tweetal onderwerpen van belang:

1. De randvoorwaarden;
2. De beleidsvragen vanuit de gemeente.

Randvoorwaarden

Bepalend voor het ontwikkelen van de alternatieven is een aantal randvoorwaarden: de beschikbare fysieke ruimte voor groei, de beschikbare geurruimte op basis van de gemeentelijke uitwerking van de Wet geurhinder veehouderij, de ontwikkelingen in de markt, de planperiode die loopt van 2012 tot 2022. Verder is sprake van de algehele trend van schaalvergroting: doorgroei van grotere IV-bedrijven en stoppen van kleinere IV-bedrijven. Voorgaand hoofdstuk beschreef de milieugebruiksruimte, waaruit blijkt dat er globaal genomen nog veel ruimte voor IV-ontwikkeling is.

Beleidsvragen

De gemeente staat voor de keuze om richting te geven aan de ontwikkelruimte voor (intensieve) veehouderij, waarbij zij informatie wil krijgen uit het planMER om die keuze op te baseren. Het gaat hierbij om het bestemmingsplan 'Buitengebied'. Een belangrijke vraag die naar voren komt

n.a.v. de tervisielegging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is of de gemeente omwille van landschap, groen, natuur, cultuurhistorie en volksgezondheid binnen het verwevingsgebied onderscheid zou willen aanbrengen in meer en minder geschikte gebieden voor ontwikkeling van IV. In september 2010 is door het college van B&W gekozen om in het planMER aan de hand van twee Beleidsalternatieven, die hieraan op verschillende ambitieniveaus invulling geven, een antwoord te krijgen (zie verder paragraaf 4.5)..

Onderverdeling: verwevingsgebieden plus en verwevingsgebieden min

In de volgende paragraaf zijn enkele Beleidsalternatieven uitgewerkt, die hierop antwoord trachten te geven. Belangrijk is dat er binnen het verwevingsgebied twee typen beleidsruimte zouden kunnen gelden voor IV-bedrijven:

1. verwevingsgebied plus: geschikte (delen van) verwevingsgebieden voor IV-ontwikkeling;
2. verwevingsgebied min: minder geschikte (delen van) verwevingsgebieden voor IV-ontwikkeling.

4.4.2 Uitgangspunten voor uitwerking alternatieven

Algemeen

Onderstaande algemene uitgangspunten zijn toegepast voor de ontwikkeling van de Beleidsalternatieven:

- Bestaande bedrijven worden op basis van vergunde rechten in kaart gebracht;
- Alle stallen voldoen aan het Besluit huisvesting.

Stoppers

De volgende bedrijven zijn beschouwd als stoppende bedrijven:

- Agrarische bedrijven met een tak intensieve veehouderij zoals varkens, pluimvee kleiner dan 40 nge stoppen met hun IV bedrijfsvoering. *Motivering: bedrijven zijn klein en hebben geen uitbreidingsmogelijkheden. Zeer aannemelijk, dat deze bedrijven op korte termijn stoppen, omdat de investeringen om te voldoen aan de AMvB-huisvesting te grootschalig zullen zijn t.o.v. de omvang van het bedrijf.*
- Agrarische bedrijven met een tak intensieve veehouderij zoals varkens, pluimvee kleiner dan 70 nge gelegen in extensiveringsgebieden, in Wav-250 meter-zones en bebouwde kom stoppen met hun IV bedrijfsvoering. *Motivering: Bedrijven hebben een redelijke omvang. Aannemelijk, dat investeringen om te voldoen aan de AMvB-huisvesting rendabel kunnen zijn, afhankelijk van leeftijd ondernemer, bedrijfsopvolging, overige bedrijfsactiviteiten, etc. Aangezien deze bedrijven geen of nauwelijks uitbreidingsmogelijkheden hebben (zie hoofdstuk 3), is het aannemelijk dat deze bedrijven op de korte dan wel lange termijn potentiële stoppers zijn.*

Blijvers

- Agrarische bedrijven met een tak intensieve veehouderij zoals varkens, pluimvee kleiner dan 70 nge gelegen in verwevingsgebied min worden beschouwd als blijvers.
- Agrarische bedrijven met een tak intensieve veehouderij groter dan 70 nge in onderstaande zones worden beschouwd als blijvers.
- binnen verwevingsgebieden met weinig ruimte voor groei IV, verwevingsgebied min genoemd;
- in extensiveringsgebieden en bebouwde kom.

Motivering: Bedrijven met meer dan 70 nge worden beschouwd als volwaardige bedrijven. Het is aannemelijk, dat deze bedrijven investeren om te voldoen aan de AMvB-huisvesting. Ondanks dat deze bedrijven geen groeimogelijkheden hebben, kennen deze bedrijven in de huidige situatie al een dusdanige omvang, dat ook op de lange termijn sprake is van blijvers.

Groeiers

Alle andere agrarische bedrijven met een tak intensieve veehouderij worden beschouwd als potentiële groeiers.

Kanttekening

Uiteraard dient de kanttekening gemaakt te worden dat de indeling niet dwingend is, maar indicatief, en dat deze een goede basis vormt voor een modelmatige verdeling van de productieruimte bij de Beleidsalternatieven in dit planMER.

4.5 Uitwerking alternatieven, van NRD naar planMER

Zoals eerder aangegeven (4.4) is door het college van B&W op grond van de consultatie bepaald hoe aan de Beleidsalternatieven verder vorm te geven in het planMER.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER Bestemmingsplan 'Buitengebied' Veghel heeft ter visie gelegen. Hierop zijn enkele zienswijzen gegeven en er is een advies gegeven door de Commissie voor de milieueffectrapportage. Hierin wordt geadviseerd een alternatief te ontwikkelen, waarin het beleidskader natuur en landschap gestalte wordt gegeven. Daarnaast is het afgelopen jaar het provinciaal beleid inzake de landbouwonwikkelingsgebieden ingrijpend gewijzigd. Tevens heeft de gemeente Veghel het voornemen om een 'Beleidsregel intensieve veehouderijen in kernrandzones' vast te stellen, waarbij de kernrandzones niet meer worden beschouwd als duurzame locaties voor IV.

Al deze opmerkingen en ontwikkelingen zijn aanleiding om de voorgestelde alternatievenontwikkeling in de NRD tegen het licht te houden en een nadere keuze te maken voor de uit te werken alternatieven in het planMER.

Voorstel in NRD

In de NRD stonden de volgende alternatieven en groeiscenario's in aanzet aangegeven:

- Alternatief 1: Huidige situatie;
- Alternatief 2: Huidige situatie emissie-arm;
- Alternatief 3: Autonome ontwikkeling: toevoeging aan alternatief 2, kleine bedrijven stoppen, tenzij in LOG gelegen;
- Huidig Beleidsalternatief: die koers is inmiddels verlaten (De provincie staat geen nieuwvestigingen meer toe in de LOG's, op een aantal lopende gevallen na. Voorts is de bouwblokomvang gemaximeerd);
- Beleidsalternatief 1: aangenomen zijn de volgende ontwikkelingen: nulgroei in 250 m-zones rond kernen (dit noemen we verwevingsgebied min), 15% groei in de rest van het verwevingsgebied (verwevingsgebied plus), 40% groei in de LOG's.

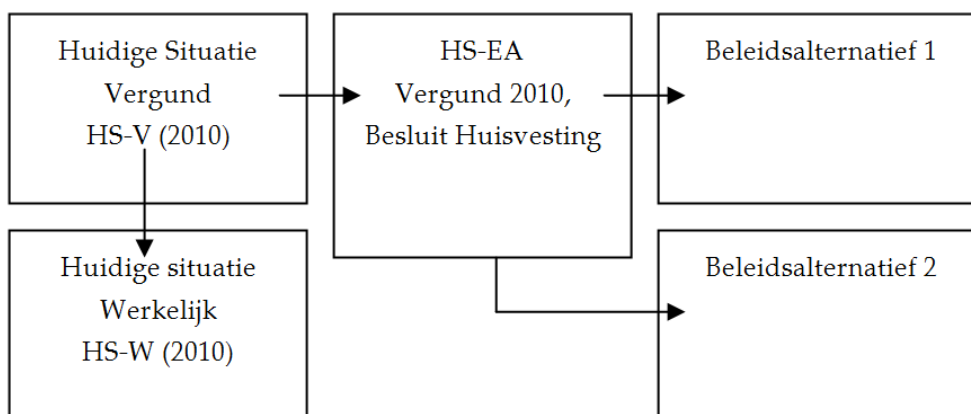
Uitwerking n.a.v. consultatie

Op basis van inspraak/advies is door het college bepaald dat er een extra Beleidsalternatief komt in het planMER, dat invulling geeft aan extra sturend beleid voor de kernrandzones en voor landschap en natuur:

- Beleidsalternatief 2: uitgebreider verwevingsgebied min: zones rond woonkernen van Veghel en Erp uitbreiden tot 500 meter, meer bebouwingsconcentraties beschouwen (BiO-clusters van de gemeente), binnen verwevingsgebied tevens zones toevoegen met natuur en landschapskwaliteiten o.b.v. diverse landschaps- en natuurplannen (gemeentelijk, intergemeentelijk, provinciaal (Groenblauwe mantel))

Beleidsalternatief 2, onderscheidt zich van Beleidsalternatief 1 door extra aanwijzingen in het 'Landelijk Gebied', waar de intensieve veehouderij beperkt/niet mag groeien. De toegevoegde waarde van Beleidsalternatief 2 zit in het feit dat de gemeenteraad ten behoeve van de koersbepaling voor het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' extra informatie verkrijgt over diverse m.e.r.-thema's. Zij kan deze informatie benutten in de afweging of zij via het bestemmingsplan een meer sturende invulling wil geven aan IV-ontwikkeling.

Onderstaande afbeelding vat bovenstaande samen.

Afbeelding 19: Overzicht alternatieven

HS-V en HS-W

Het definiëren van de bestaande situatie vormt het startpunt. In de Huidige Situatie Vergund (HS-V) is deze bestaande situatie berekend. Deze is gebaseerd op de vergunde aantallen dieren en stallen. Uit de confrontatie van vergunde aantallen en de registratie op grond van de metellingen (CBS) volgt de HS-W (zie paragraaf 4.2).

Referentiesituatie = HS-EA

Omdat veehouderijen gedurende de planperiode autonoom moeten voldoen aan het Besluit Huisvesting en de daarin opgenomen maximale emissiewaarden, is de invloed van de maximale emissiewaarden uit dit besluit op de emissies en milieubelasting (ammoniak, geur) in beeld gebracht, de Huidige Situatie Emissiearm (HS-EA) vormt tevens de referentiesituatie.

Beleidsalternatieven 1 en 2

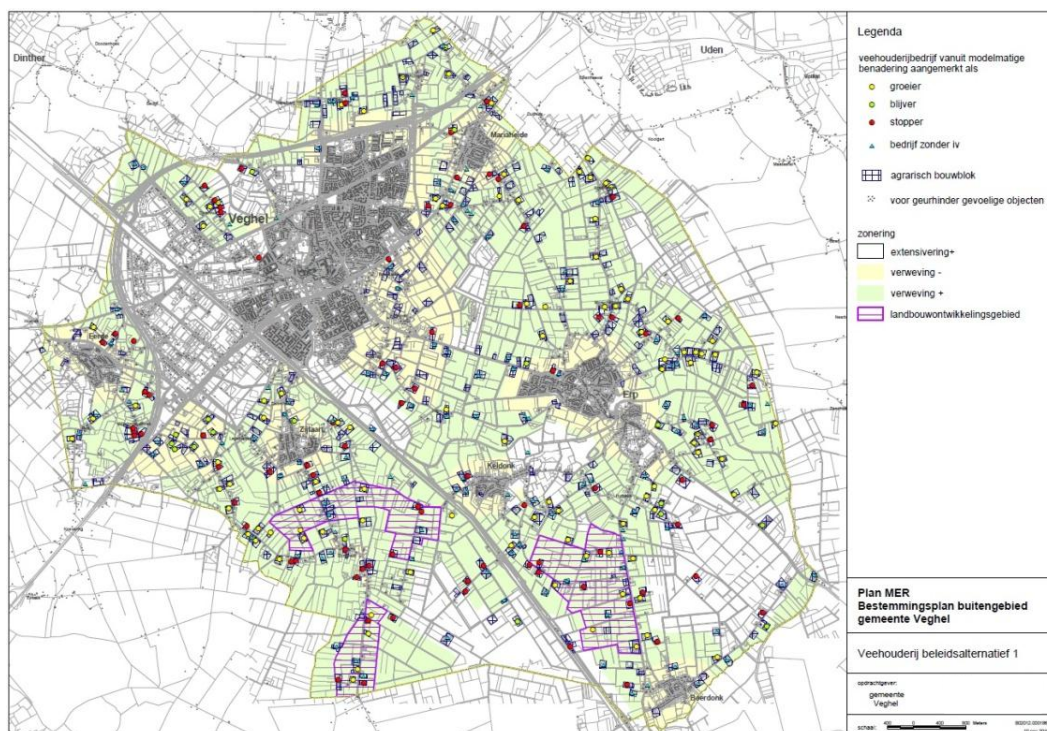
Voor de twee Beleidsalternatieven gelden als basis de vergunde dieraantallen (2010), maar alle stallen voldoen aan de maximale emissiewaarden uit de AMvB Huisvesting (uiterlijk 2013). De kleinere IV-bedrijven stoppen of stoppen met hun tak intensieve veehouderij. Daarnaast is de sanering van veehouderijen in Veghel zuidoost (woningbouwlocatie) onderdeel van de autonome ontwikkeling voor beide Beleidsalternatieven.

4.6 Beleidsalternatieven

4.6.1 Uitwerking Beleidsalternatief 1

In Beleidsalternatief 1 bestaat het verwevingsgebied min (weinig ruimte voor groei IV) uit een 250 meterzone rond de woonkernen van Veghel, Eerde, Zijtaart, Mariaheide, Keldonk, Erp en Boerdonk en de reserveringen voor Veghels Buiten (wonen) en Poort van Veghel (werken). Beleidsalternatief 1 bevat een relatief groot aandeel aan verwevingsgebied plus (veel ruimte voor groei IV) in het 'Landelijk Gebied' (circa $\frac{3}{4}$) en een relatief klein aandeel verwevingsgebied min (circa 10%).

In dit Beleidsalternatief is nulgroei van IV aangenomen in verwevingsgebied min en extensiveringsgebied, maximaal 15% groei in verwevingsgebied plus en maximaal 40% groei in de LOG's. Deze groei is een best guess voor de verwachte bedrijfs groei voor de periode tot 2022 en is afhankelijk van de beschikbare milieuruimte wat betreft geurhinder voor individuele bedrijfssituaties.

Afbeelding 20: Ligging van verwevingsgebieden min en plus bij beleidsalternatief 1

In afbeelding 20 en tabel 13 en 14 is de classificatie van de veehouderij weergegeven voor Beleidsalternatief 1, onderverdeeld in groeier (99 IV-bedrijven), blijver (18 IV-bedrijven) en stopper (85 IV-bedrijven). Verder zijn er in gemeente Veghel 121 bedrijven zonder intensieve veehouderij. In totaal zijn er 323 landbouwbedrijven. Drie kwart van de veehouderijbedrijven en ruim 80% van de varkens- en pluimveebedrijven ligt in het verwevingsgebied plus of in de landbouwonwikkelingsgebieden (zie tabel 12).

Type zone	Rundvee	Varkens	Pluimvee	Gemengd	Paarden	Overig	Totaal
Extensiveringsgebied	10	3	4	4	4	1	23
Verwevingsgebied min	32	10	2	2	6	2	57
Verwevingsgebied plus	85	69	8	8	30	9	209
Landbouwonwikkelingsgebied (LOG)	14	10	3	5	0	2	34
Totaal	141	92	17	19	40	14	323

Tabel 12: Aantal bedrijven in type zone beleidsalternatief 1

Typering bedrijf	Aantal bedrijven	Nge referentie	Nge intensief referentie	Nge Beleidsalternatief 1	Nge intensief Beleidsalternatief 1
Groeier LOG	14	2679	2574	3252	3147
Groeier verweving plus	85	14458	13491	15236	14269
Blijver	18	3074	2956	3074	2956
Stopper	85	7940	1425	6515	0
Geen IV	121	11183	0	11183	0
Totaal	323	39334	20446	39260	20372

Tabel 13: Typering bedrijven voor beleidsalternatief 1 en bedrijfsomvang in Nge

4.6.2 Uitwerking Beleidsalternatief 2

In Beleidsalternatief 2 wordt het verwevingsgebied min ten opzichte van het verwevingsgebied min in Beleidsalternatief 1 rond de woonkernen van Veghel en Erp uitgebreid tot 500 meter. Daarnaast zijn in dit Beleidsalternatief de bebouwingsconcentraties BiO en de Groenblauwe mantel uit de provinciale Structuurvisie opgenomen in het verwevingsgebied min. In Beleidsalternatief 2 is het relatieve aandeel verwevingsgebied plus aanzienlijk kleiner dan bij het Beleidsalternatief 1. Het is in omvang circa een kwart van het 'Landelijk Gebied' en ligt vooral ten zuiden van Zijtaart en tussen Keldonk en Boerdonk.

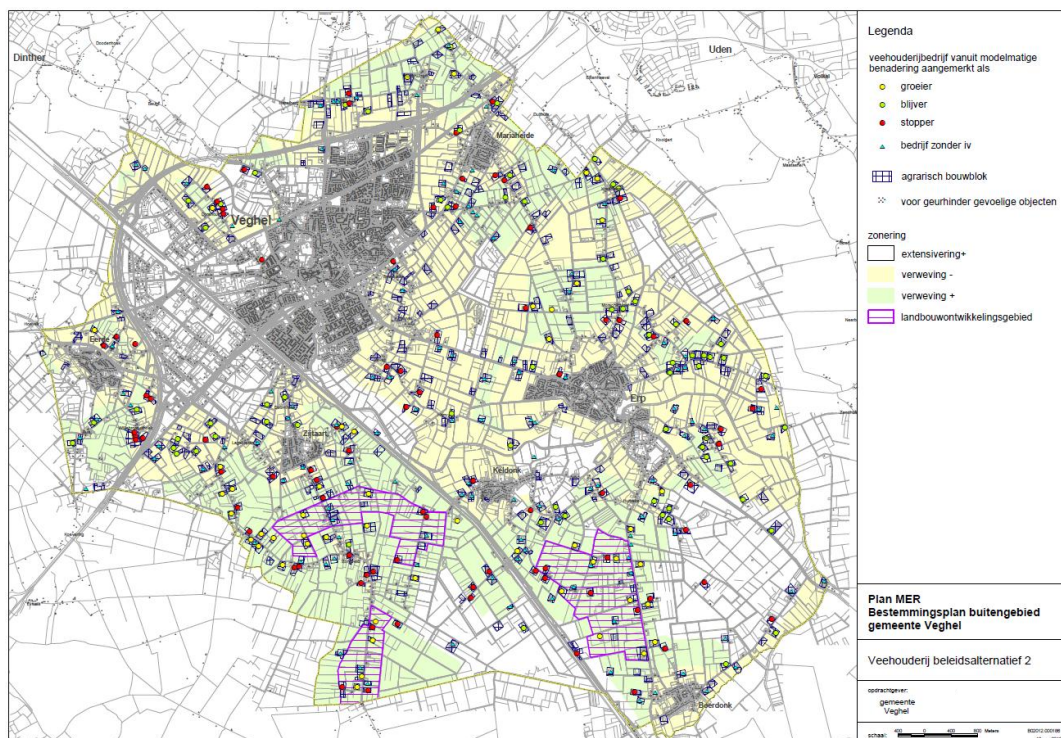
Invulling landschap, natuur, leefomgeving in beleidsalternatief 2

Zoals eerder aangegeven is Beleidsalternatief 2 opgesteld vanwege de adviezen/zienswijzen in de consultatie. Hieraan is als volgt 'handen en voeten' gegeven. De zoneringen van de

verwevingsgebieden min Beleidsalternatief 2 zijn uitgewerkt op basis van de volgende informatie:

- kaarten natuurontwikkeling, i.c. Ontwikkeling Leijgraaf (Kragten, 2008) en Masterplan Aa-Veghel: Een nieuw perspectief voor het Aa dal (Gemeente Veghel & Waterschap Aa en Maas, 2004);
- kaarten bij de Gebiedsvisie Buitengebied in Ontwikkeling (Pouderoyen, 2010), te weten de kaarten met zonering en met ontwikkelingszones;
- provinciale aanduiding Groenblauwe mantel ontwerp-Structuurvisie (Provincie Noord-Brabant, 2010);
- Visie natuurontwikkeling Vlagheide; Van nature divers (Staro, 2010).

Ook in dit Beleidsalternatief is sprake van nultoevoeging in verwevingsgebied min en extensiveringsgebied, maximaal 15% groei in verwevingsgebied plus en maximaal 40% groei in de LOG's. Deze groei is afhankelijk van de beschikbare milieuruimte wat betreft geurhinder voor individuele bedrijfssituaties. In afbeelding 22 en tabel 15 en 16 is de classificatie van de veehouderij weergegeven voor Beleidsalternatief 2, onderverdeeld in groeier (50 IV-bedrijven), blijver (67 IV-bedrijven) en stopper (85 IV-bedrijven). Verder zijn er in gemeente Veghel 121 bedrijven zonder intensieve veehouderij. In totaal zijn er 323 landbouwbedrijven. Een derde van de veehouderijbedrijven en een derde van de varkens- en pluimveebedrijven ligt in het verwevingsgebied plus of in de LOG's (zie tabel 15).

Afbeelding 21: Ligging van verwevingsgebieden min en plus bij beleidsalternatief 2

Type zone	Rundve e	Varken s	Pluimve e	Gemeng d	Paarde n	Overi g	Totaa l
Extensivering +	10	3	1	4	4	1	23
Verweving -	82	56	9	7	21	6	181
Verweving +	35	23	4	3	15	5	85
Landbouwontwikkeling sgebied (LOG)	14	10	3	5	0	2	34
Totaal	141	92	17	19	40	14	323

Tabel 14: Aantal bedrijven beleidsalternatief 2

Typering bedrijf	Aantal bedrijven	Nge referentie	Nge intensief referentie	Nge Beleidsalternatief 2	Nge intensief Beleidsalternatief 2
Groeier LOG	14	2679	2574	3252	3147
Groeier verweving +	36	6442	5747	6864	6169
Blijver	67	11090	110700	11090	10700
Stopper	85	7940	1425	6515	0
Geen IV	121	11183	0	11183	0
Totaal	323	39334	20446	38904	20016

Tabel 15: Typering bedrijven beleidsalternatief 2 en aantal Nge

4.6.3 Conclusie

Bij beide Beleidsalternatieven ontstaat er groei in bedrijfsomvang (uitgedrukt in Nge's) in de LOG's en het verwevingsgebied plus. In verwevingsgebied min is er in beide Beleidsalternatieven een afname in omvang. De totale bedrijfsomvang van (alle) veehouderij en IV neemt in beide Beleidsalternatieven af.

Het verschil tussen beide Beleidsalternatieven is zeer gering. Beleidsalternatief 2 zorgt voor circa 1% afname van bedrijfsomvang ten opzichte van Beleidsalternatief 1.

5. Effecten

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten voor de aspecten natuur (ammoniak), geur, fijn stof, landschap, cultuurhistorie en archeologie, geluid, verkeer, water & bodem, gezondheid en duurzaamheid voor de twee Beleidsalternatieven voor het gehele buitengebied van de gemeente Veghel. Alvorens de effectbeschrijving te behandelen worden eerst enkele algemene beschouwingen gegeven voor een beter begrip hiervan.

5.1 Inleiding

5.1.1 Studiegebied

Dit planMER richt zich op de milieugevolgen door de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Dit betekent dat de gemeente Veghel als geheel studiegebied is. Naargelang het type effect dat in beeld wordt gebracht, dient het studiegebied nog ruimer genomen te worden. Denk bijvoorbeeld aan de ammoniakdepositie op buiten gemeente Veghel gelegen Natura 2000-gebieden.

5.1.2 Planhorizon

Omdat het bestemmingsplan een looptijd van minstens tien jaar zou moeten omvatten, geldt als planhorizon – en dus als referentiejaar – de situatie anno 2022.

5.1.3 Effectcriteria

De effectbeoordeling (kwalitatieve scores) is per aspect samengevat op basis van de volgende schaal (zie afbeelding 22):

Score	Toelichting
++	zeer positief ten opzichte van de referentiesituatie
+	positief ten opzichte van de referentiesituatie
0/+	licht positief ten opzichte van de referentiesituatie
0	neutraal
0/-	licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie
-	negatief ten opzichte van de referentiesituatie
--	sterk negatief ten opzichte van de referentiesituatie

Afbeelding 22: Toelichting effectscores

Leeswijzer per aspect

Per aspect wordt de methode van effectbepaling beschreven, en wordt de referentiesituatie toegelicht. De effecten zijn bepaald aan de hand van criteria. De effecten voor deze criteria zijn vervolgens beoordeeld per Beleidsalternatief ten opzichte van de referentiesituatie (= huidige situatie en autonome ontwikkeling). Indien de Beleidsalternatieven leiden tot overschrijdingssituaties, zijn mitigerende maatregelen beschreven.

De ontwikkelingen van de intensieve veehouderij die mogelijk wordt gemaakt door het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' leiden tot effecten voor het milieu. Dit hoeven niet altijd negatieve effecten te zijn, maar dit kunnen ook positieve effecten zijn. In dit planMER zullen de volgende thema's worden beschreven:

- Natuur (ammoniak);
- Geur;
- Fijn stof;
- Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie;
- Geluid;
- Verkeer;
- Bodem en water;
- Gezondheid;
- Duurzaamheid.

Elk aspect sluit af met een beschouwing van mogelijk te treffen mitigerende en compenserende maatregelen en van aangetroffen leemten in kennis en informatie, inclusief de gevolgen ervan voor de besluitvorming.

5.2 Natuur (ammoniak)

Methodiek

De volgende criteria worden gehanteerd:

- Ammoniakdepositie Natura 2000;
- Ammoniakdepositie Wav-gebieden;
- Ammoniakdepositie Overige natuur ⁷.

Dit planMER presenteert per alternatief de ammoniakemissie en -depositie. Daarbij is onderscheid gemaakt in Natura 2000-gebieden, Wav-gebieden (Wet ammoniak en veehouderij) en overige natuur. Per alternatief zal een inschatting worden gegeven van de verwachte bedrijfsontwikkelingen en de emissies (toename en afname) die deze opleveren. Met het OPS-model is vervolgens te berekenen welke toename of afname van ammoniakdepositie deze bedrijfsontwikkelingen veroorzaken. Hierbij zijn autonome ontwikkelingen, zoals de AMvB Huisvesting, verdisconteerd.

Huidige situatie

Natura 2000-gebieden

Binnen het grondgebied van de gemeente Veghel zijn geen Natura 2000-gebieden aanwezig. De meest nabijgelegen gebieden (Kampina & Oisterwijkse Vennen; Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek; Strabrechtse Heide & Beuven; Deurnsche Peel & Mariapeel) zijn weergegeven op de kaart in afbeelding 23.

⁷ Wat betreft bescherming van dassen, struweelvogels en weidevogels e.d. blijft de gemeente Veghel vasthouden aan de bescherming van het huidige aanlegvergunningstelsel. Dit houdt in dat voor een aantal activiteiten die de leefgebieden van deze soorten kunnen aantasten, zoals afgraven, ophogen, draineren e.d., het verplicht is om een omgevingsvergunning aan te vragen.

De beide Beleidsalternatieven zijn in dit planMER overigens verder niet beoordeeld aan de hand van het criterium leefgebieden van soorten, omdat verwacht mag worden dat deze alternatieven geen invloed hebben op deze leefgebieden. De ontwikkelingen tengevolge van deze alternatieven vinden allen plaats op bestaande bouwblokken en leiden niet tot aantasting van de leefgebieden waar het hier om gaat. De focus ligt dus bij de effecten die kunnen optreden door ammoniakdepositie op natuur, tengevolge van de veehouderij.

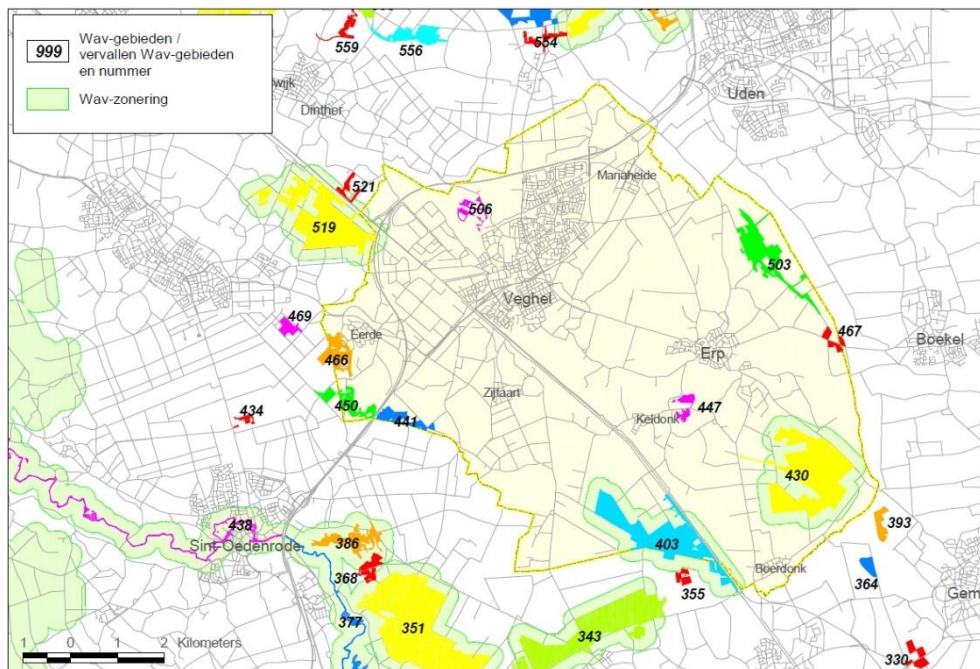
Abbeelding 23: Natura 2000 gebieden in de omgeving van Veghel

Wav-gebieden

In afbeelding 25 zijn de Wav-gebieden weergegeven die gelegen zijn in en rondom het plangebied. Alleen 'voor verzuring gevoelige' gebieden die liggen in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) kunnen als zeer kwetsbaar worden aangewezen. De aanwezige Wav-gebieden zijn voor een groot deel te vinden in de extensiveringsgebieden.

Overige natuur

In de gemeente Veghel is daarnaast een aantal EHS gebieden en Ecologische Verbindingszones (EVZ) gelegen. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Het vormt de basis voor het Nederlandse natuurbeleid.

Afbeelding 24: Wav gebieden in de gemeente Veghel

Het kader van nieuwe wetgeving op het gebied van bescherming van planten en dieren is voor de gemeente Veghel de aanleiding geweest om de flora en fauna binnen de gemeente in kaart te brengen door middel van een Natuurbeleidsplan. Op basis van omvang en belang voor flora en fauna kan binnen de gemeente Veghel een aantal natuurkerngebieden worden onderscheiden. Deze gebieden vormen de basis voor de huidige biodiversiteit in de gemeente.

- Het Hurkske;
- De Aa-broeken;
- De Roost;
- Eerdsche Bergen;
- 't Lijnt;
- Goorsche Bossen;
- Blankens Kerkhof.

Op regionaal niveau zijn de beken de belangrijke dragers voor de ecologische structuur in de gemeente Veghel. Een probleem is de versnippering van natuurwaarden. Momenteel wordt er gewerkt aan de versterking van natuurwaarden in algemene zin en realisatie van specifieke ecologische verbindingen, zoals langs de Aa, Leijgraaf en de Zuid-Willemsvaart en enkele droge verbindingen door het agrarisch gebied. De voorkomende natuurwaarden zijn daarnaast gekoppeld aan het agrarisch gebied, zoals struweelvogels, weidevogels, dassen en amfibieën. Deze diersoorten zijn afhankelijk van een gecultiveerd landschap met natuurwaarden.

Autonome ontwikkeling

Het natuurbeleid en de natuurbeschermingswet- en -regelgeving worden verondersteld niet te wijzigen. Belangrijkste te verwachten ontwikkeling is het beschikbaar komen van beheerplannen Natura 2000, gevolgd door definitieve aanwijzingsbesluiten. Het concept beheerplan Kampina en Oisterwijkse Vennen is op 1 september 2009 vastgesteld.

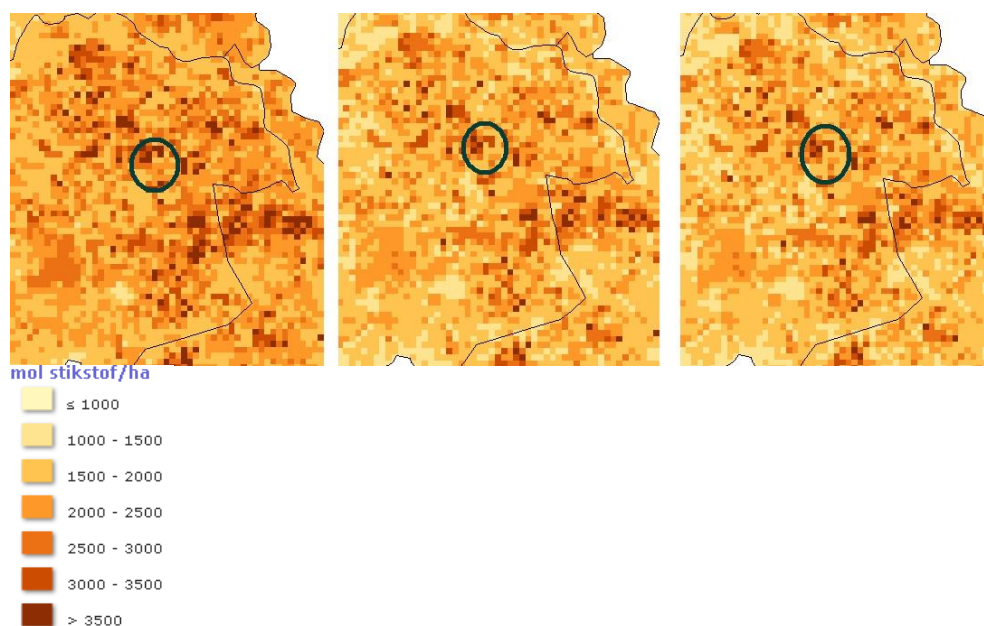
De provincie Noord-Brabant heeft voor de gemeente Veghel een aantal EHS-gebieden aangewezen. Daarnaast zijn door de provincie in de gemeente verschillende Ecologische verbindingzones aangewezen. Uitwerking van deze verbindingzones moet nog plaatsvinden. In het Natuurbeheerplan heeft de provincie Noord-Brabant in 2009 de natuurdoelen voor de EHS-gebieden vastgelegd. De basis van dit plan bestaat uit een tweetal kaarten:

- Beheertypenkaart;
- Ambitiekaart.

Op de natuurambitiekaart staan de natuurbeheertypen weergegeven voor de gemeente Veghel zoals gesteld in het Natuurbeheerplan. De natuurbeheertypen liggen verspreid in het 'Landelijk Gebied' van Veghel. Hier bevinden zich met name de natuurdoeltypen: Vochtig bos met productie, Moeras, Haagbeuken- en essenbos, vochtig hooiland, beek en bron, droog schraalgrasland en rivier- en beekbegeleidend bos.

Verwachting stikstofdepositie

Ten aanzien van stikstofdepositie is het beleid dat deze de komende jaren een verdere daling te zien zal geven. Echter, uit informatie van de website van Planbureau voor de leefomgeving blijkt dat de laatste jaren een stabilisatie is opgetreden (dus geen afname). Op de website is ook a.h.v. depositiekaarten te herleiden hoe de stikstofdepositie in de gemeente Veghel zich naar verwachting zal ontwikkelen. Deze kent een beperkt lichte afname, zoals uit bijgaande afbeeldingen blijkt.

Afbeelding 25: Verwachte stikstofdepositie in mol/ha vlnr: 2010, 2020 en 2030. Ligging van de gemeente Veghel is indicatief weergegeven

Effectbeschrijving

In de beoordeling is bepaald in hoeverre IV-ontwikkelingen in de twee Beleidsalternatieven leiden tot aantasting van Natura 2000, Wav-gebieden en overige natuur.

De Beleidsalternatieven, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Dit omdat er in feite geen milieuruimte bestaat voor een toename van de depositie op Natura 2000-gebieden. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Het effect is derhalve voor beide Beleidsalternatieven als neutraal beoordeeld (0).

Ten opzichte van de situatie waarin de AMvB-huisvesting is doorgevoerd laten de beide Beleidsalternatieven geen positief effect zien. De ammoniakdepositiekaarten van de referentiesituatie, Beleidsalternatief 1 en Beleidsalternatief 2 zijn vrijwel identiek. Dit is niet verwonderlijk omdat de verschillen tussen beide Beleidsalternatieven niet zijn ingegeven vanuit het aspect ammoniakdepositie op bos- en natuurgebieden. Het bestaande beleid (zoals de Wet ammoniak en veehouderij, de Natuurbeschermingswet en de begrenzing van het extensiveringsgebied rond kernen) is in beide Beleidsalternatieven aan de orde en deze zijn daarom op dit onderdeel niet onderscheidend. Derhalve scoren beide Beleidsalternatieven neutraal (0) op het aspect ammoniakdepositie op de ecologische hoofdstructuur (EHS) en Wav-gebieden (natuurgebieden met bescherming vanuit de Wet ammoniak en veehouderij).

Resultaten voortoets (zie ook bijlage 1)

In het nieuwe bestemmingsplan krijgt onder andere het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij in verwevingsgebieden gestalte. Voor de ontwikkelingen in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' van de gemeente Veghel geldt dat uit de Voortoets Natura 2000 moet blijken of significante gevolgen uit te sluiten zijn op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). In het geval van Veghel gaat het om de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse vennen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. De beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van de alternatieven zoals deze overeenkomstig zijn opgesteld in het kader van dit planMER. Uit de berekening in het kader van de voortoets blijkt, dat de stikstofdepositie afkomstig van veehouderijen uit Veghel op Natura 2000-gebieden ruim onder de kritische depositiewaarden blijft. Echter, vanwege cumulatie met andere bronnen (vooral ook buiten Veghel) kunnen significant negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit dient per bedrijf individueel te worden getoetst. De voor het planMER uitgevoerde voortoets voorziet hier niet in, gezien het globale karakter hiervan voor het totale buitengebied van Veghel. Wel kunnen op basis van de voortoets risico's en aandachtspunten worden benoemd. De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' wordt geboden, kan op basis van de Verordening Stikstof en Natura 2000 van de provincie Noord-Brabant en de huidige jurisprudentie niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers.

Verder is geconcludeerd dat:

- ☐ De Beleidsalternatieven, waarbij de gemeente ruimtelijke sturing geeft aan de ontwikkeling van intensieve veehouderij, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie

ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Er wordt een afname van de depositie ten opzichte van de huidige situatie verwacht en ongeveer gelijke of iets kleinere depositie ten opzichte van de beschreven autonome ontwikkeling.

□ Gezien de grote afstand tot die gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en versterking) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor natuur (ammoniak):

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Ammoniakdepositie Natura 2000-gebieden	0	0
Ammoniakdepositie Wav-gebieden	0	0
Ammoniakdepositie overige natuur	0	0

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 16: Totale effectscore voor natuur

Mitigerende en compenserende maatregelen

Stimuleren van verdergaande emissiebeperkende maatregelen dan wettelijk vereist volgens de AMvB-huisvesting en de IPPC-richtlijn voor grote bedrijven is een mogelijk extra mitigerende maatregel. Indien de gemeente hiertoe besluit, is de voor de hand liggend om dit toe te passen bij omgevingsvergunningen (Wabo).

Een actief gemeentelijke beleid gericht op het intrekken van niet benutte rechten en planologische mogelijkheden voor hergebruik van bestaande veehouderijen kan helpen de vergunde emissie van ammoniak nog verder te doen dalen. Gezien de grote afstand tussen de veehouderijen in Veghel en Natura 2000-gebieden zijn de positieve effecten van een gemeentelijke gebiedsgericht beleid in deze heel beperkt. Wel kan de gemeente een bijdrage leveren aan de implementatie van het generiek beleid gericht op een versnelde afname van de emissie van ammoniak, o.a. door het benutten van emissiearme stalsystemen en andere technieken om emissies te voorkomen en te beperken.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

5.3 Geur

Methodiek

Op basis van het gemeentelijke vergunningbestand is voor de huidige situatie, referentiesituatie en de Beleidsalternatieven met een GIS-applicatie berekend en in kaart gebracht welke achtergrondbelasting aan geur optreedt tengevolge van de stalemissies in Veghel (zie bijlage 3).

Deze achtergrondbelasting geeft samen met onderstaande milieukwaliteitscriteria (zie tabel 17) een beeld van het leefklimaat in het 'Landelijk Gebied' van Veghel. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

De volgende criteria worden gehanteerd:

- Leefklimaat objecten geurnorm 3 ou;
- Leefklimaat objecten geurnorm 8 ou;
- Leefklimaat objecten geurnorm 14 ou.

Achtergrondbelasting (OU/m ³)	Kans op geurhinder	Beoordeling leefklimaat
0-3.0	<5%	Zeer goed
3.1-7.4	5-10%	Goed
7.5-13.1	10-15%	Redelijk goed
13.2-20.0	15-20%	Matig
20.1-28.3	20-25%	Tamelijk slecht
28.4-38.5	25-30%	Slecht
38.6-50.7	30-35%	Zeer slecht
>50.7	>35%	Extreem slecht

Tabel 17: Milieukwaliteitscriteria voor geurhinder

Huidige situatie en autonome ontwikkeling en effecten van alternatieven

De afbeeldingen in bijlage 3 geven de achtergrondbelasting weer in de huidige situatie, huidige situatie AMvB-huisvesting, Beleidsalternatief 1 en Beleidsalternatief 2.

Het is van belang om te bepalen hoe de geurhinder zich ter plaatse ontwikkelt. Daarbij is het nodig om de achtergrondbelasting te relateren aan milieukwaliteit en het aantal geurgehinderden. In tabel 18 en tabel 19 zijn de resultaten weergegeven ten opzichte van de geurgevoelige objecten, voor de huidige situatie, huidige situatie AMvB-huisvesting, Beleidsalternatief 1 en 2. In alle gevallen wordt gekeken naar het leefklimaat in de betreffende gebieden.

	Huidige situatie	Referentiesituatie	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Objecten geurnorm 3 ou*				
Zeer goed	2485	3005	3537	3550
Goed	8394	8272	7738	7730
Redelijk goed	806	408	410	405
Objecten geurnorm 8 ou*				
Zeer goed	82	121	187	188
Goed	427	442	390	395
Redelijk goed	288	264	262	256
Matig	66	43	30	30

Tamelijk slecht	15	10	11	11
Slecht	3	1	1	1
Objecten geurnorm 14 ou*				
Zeer goed	0	2	8	8
Goed	104	145	164	173
Redelijk goed	548	258	242	240
Matig	146	130	119	114
Tamelijk slecht	65	49	51	49
Slecht	32	14	14	14
Zeer slecht	8	6	6	6
Extreem slecht	3	2	2	2

Tabel 18: Beoordeling leefklimaat voor geur aan de hand van de Wgv-classificatie (in absolute aantallen)

	Huidige situatie	Referentiesituatie	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Objecten geurnorm 3 ou*				
Zeer goed	21	26	30	30
Goed	72	71	66	66
Redelijk goed	7	3	4	3
Objecten geurnorm 8 ou*				
Zeer goed	9	14	21	21
Goed	48	50	44	45
Redelijk goed	33	30	30	29
Matig	7	5	3	3
Tamelijk slecht	2	1	1	1
Slecht	0	0	0	0
Objecten geurnorm 14 ou*				
Zeer goed	0	0	1	1
Goed	17	24	27	29
Redelijk goed	41	43	40	40
Matig	24	21	20	19

Tamelijk slecht	11	8	8	8
Slecht	5	2	2	2
Zeer slecht	1	1	1	1
Extreem slecht	0	0	0	0

** Niet alle classificaties zijn in de drie verschillende categorieën aanwezig en is om die reden dus ook niet opgenomen in bovenstaande tabellen.*

Tabel 19: Beoordeling leefklimaat voor geur aan de hand van de Wgv-classificatie (procentueel)

Effectbeschrijving

In de twee Beleidsalternatieven verbetert het leefklimaat voor geur ten opzichte van de referentiesituatie. Het onderling verschil is klein. Dit komt omdat de landelijke en gemeentelijke geurnormen (individueel en cumulatief) al sturend zijn. Door het hanteren van die normen worden nieuwe knelpunten (te hoge geurbelasting) voorkomen. Het verschil in ruimtelijke groeimogelijkheden tussen beide Beleidsalternatieven leiden niet tot een groot verschil in geuremissies en de geurbelasting. Dit omdat de milieuruimte op het gebied van geur voor de meeste grotere bedrijven beperkt is. Groei van die bedrijven zal gepaard moeten gaan in investeringen in techniek om de emissie en belasting van geur terug te dringen. Beleidsalternatief 1 geeft meer planologische ruimte voor groei, maar de beperkte milieuruimte op het gebied van geur leidt er toe dat er daardoor weinig verschil in de achtergrondbelasting ontstaat. Daarom zijn beide Beleidsalternatieven gelijk gescoord: in vergelijking met de referentiesituatie positief (+).

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor geur:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Leefklimaat objecten geurnorm 3	+	+
Leefklimaat objecten geurnorm 8	+	+
Leefklimaat objecten geurnorm 14	+	+

Score:++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 20: Totale effectscore geur

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effectscores zijn er op het niveau van het bestemmingsplan geen mitigerende maatregelen noodzakelijk. Ook hier is het stimuleren van verdergaande emissiebeperkende maatregelen dan wettelijk vereist volgens de AMvB-huisvesting en de IPPC-richtlijn voor grote bedrijven een mogelijk extra mitigerende maatregel.

Een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven is mogelijk, indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding verwevingsgebied min gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande geurknelpunten verdwijnen of verkleinen. Omdat een dergelijke (actieve) aanpak geen onderdeel is van het beleid dat is getoetst, is er op dit punt geen verschil verondersteld tussen beide Beleidsalternatieven.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming.

5.4 Fijn stof

Methodiek

Fijn stof wordt gezien als één van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Uit verschillende publicaties is bekend dat fijn stof gezondheidsproblemen en vroegtijdige sterfte kan veroorzaken bij de mens. Concentratie van veehouderijen kan de kans op overschrijding van de fijn stof-normen verhogen. In de achtergrondconcentraties zijn de bijdrages van de bestaande intensieve veehouderijen al inbegrepen. Nieuwe overschrijdingen door ontwikkelingen in de toekomst kunnen niet plaatsvinden aangezien er geen vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) wordt afgegeven als de norm voor fijn stof of stikstofdioxide wordt overschreden. Een aanvraag voor een nieuwe stal of uitbreiding van een bestaande stal moet dus altijd voldoen aan de grenswaarden. De Beleidsalternatieven zijn dus bij voorbaat al niet onderscheidend voor fijn stof of stikstofdioxide.

Criteria waarop de luchtkwaliteit wordt beoordeeld:

- Oplossen bestaande knelpunten.
- Verkeer: fijn stof (PM₁₀⁸).

Huidige situatie en autonome ontwikkeling en effecten van alternatieven

In paragraaf 3.4 is ingegaan op de fijn stof situatie in de gemeente Veghel. Er kan gesteld worden dat in de gemeente de normen voor fijn stof niet worden overschreden, althans op globaal niveau. Fijn stof is voor veehouderijen in Veghel geen bepalend of beperkend criterium voor wat betreft de milieuruimte. Voor zover die er kunnen zijn of ontstaan, betreft het vooral pluimveebedrijven en is het invloedsgebied beperkt.

Effectbeschrijving

Vanwege de wettelijke regels zullen er geen nieuwe knelpunten mogen ontstaan in beide alternatieven wat betreft de luchtkwaliteit. Ook zullen er geen nieuwe plaatselijke knelpunten ontstaan wat betreft verkeer en fijn stof. Beleidsalternatief 2 biedt minder mogelijkheden dan Beleidsalternatief 1 als het gaat om uitbreiding van de fijn stof-emissies.

⁸ Momenteel is in de beschikbare literatuur nog maar weinig bekend over het precieze aandeel van PM_{2,5} in PM₁₀. Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit.

De relevante verschillen die optreden zijn beperkt tot een gebied op relatief korte afstand van de veehouderijen, en dan met name de pluimveebedrijven. Omdat de milieuruimte voor andere aspecten (ammoniak en geur) beperkt is en de investeringen in technieken (emissiearme stallen, luchtwassers) ook zullen leiden tot een daling van de emissie van fijn stof, zijn beide Beleidsalternatieven op het criterium fijn stof beoordeeld als neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor fijn stof:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Oplossen van knelpunten	0	0
Verkeer en fijn stof	0	0

Score: ++ = *zeer positief*; + = *positief*; 0/+ = *licht positief*; 0 = *neutraal*; 0/- = *licht negatief*; - = *negatief*; - - = *zeer negatief*

Tabel 21: Totale effectscore fijn stof

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effectscores, zijn er geen aanvullende maatregelen nodig ten opzichte van de effectbeperkende maatregelen (luchtreiniging) zoals hiervoor beschreven. Uit bovenstaande lijkt de noodzaak niet aanwezig om grote prioriteit te leggen bij de aanpak van fijn stof-knelpunten in de gemeente Veghel.

Net als voor geur, geldt echter dat ook bij fijn stof dat een actieve aanpak (afbouw intensieve veehouderij rond de woongebieden) kan leiden tot een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven, maar dat zo'n aanpak niet is meegenomen in de beoordeling.

Lokale knelpunten m.b.t. de fijn stof belasting door intensieve veehouderij kunnen aan de orde zijn bij omschakeling naar diervriendelijke systemen in de pluimveehouderij. Daarin verschillen beide Beleidsalternatieven niet van de referentie.

Voor beperking van fijn stof-emissies uit de veehouderij bestaan desgewenst de volgende mogelijkheden:

- Aanpak van de bron: voermaatregelen (coating) & huisvesting (strooisel, mest afdekken).
- Aanpak luchtkwaliteit in de stal: vernevelen (olie/water), elektrostatisch filter.
- Aanpak luchtkwaliteit bij de uitlaat: (combi-)wasser, watergordijn, filters, groensingels
- Sanering of verplaatsing van bedrijven: de gemeente kan er eventueel voor kiezen om dit uit te voeren als flankerend beleid in het kader van bestemmingsplan 'Landelijk Gebied'.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn nog leemten in kennis en informatie ten aanzien van fijn stof. Op planMER-niveau kan worden geconstateerd dat die niet van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming over het bestemmingsplan. Specifieke knelpunten dienen separaat aangepakt te worden, hetzij via het vergunningenspoor, hetzij via het fijn stof beleid van provincie en Rijk.

5.5 Landschap, Cultuurhistorie en Archeologie

In de volgende twee subparagrafen worden het landschap, de cultuurhistorie en de archeologie beoordeeld. Gezien het hoge abstractieniveau van het planMER, wordt de huidige situatie in de gemeente Veghel op hoofdlijnen beschreven.

5.5.1 Landschap

Methodiek

Het volgende criterium wordt gehanteerd:

- Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen/objecten en elementen.

Voordat echter wordt ingegaan op de beoordeling komt eerst de referentiesituatie aan bod.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Landschap is de benaming van het visuele beeld van het landelijk gebied, bepaald door geomorfologie, bodem, (oppervlakte)water, vegetatie, bebouwing en infrastructuur. Het landschap is dus op te vatten als het zichtbare resultaat van de onderlinge samenhang en wisselwerking tussen de landschapsvormende elementen. Deze elementen worden vaak opgesplitst in abiotische (klimaat, geologie, bodem), biotische (flora en fauna) en antropogene (menselijk handelen) componenten. De combinatie van deze elementen, de verscheidenheid en de schaal van de ruimte in het landschap bepalen de aantrekkelijkheid.

In het Landschapsbeleidsplan van de gemeente Veghel zijn de diverse elementen welke bepalend zijn voor de opbouw en samenhang in het landschap beschreven. Op het hoogste schaalniveau valt het 'Landelijk Gebied' van Veghel uiteen in twee delen, de Centrale Slenk en de Peelhorst. Deze twee delen worden gescheiden door de Peelrandbreuk, die van noordwest naar zuidoost door het gebied loopt. Een verdere verfijning in onder andere landschappelijk kenmerken resulteert in de volgende deelgebieden:

- Beekdal van de Leijgraaf;
- Beekdal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden;
- Broekbossen en naaldbossen op de stuifgronden nabij de zuidelijke en westelijke gemeentegrens;
- Oude ontginningen (essen en eenmanshoeven) rond Veghel, Eerde en Erp;
- Jonge open ontginningen tussen Mariaheide en Erp en in zuidelijke deel van de gemeente.

Effectbeschrijving

In de referentiesituatie zou de praktijk blijven bestaan dat in vrijwel de gehele gemeente uitbreidingen toegestaan zijn. De landschappelijk waardevolle gebieden worden in het nieuwe bestemmingsplan, bij beide Beleidsalternatieven, in principe beter beschermd dan in het vigerende bestemmingsplan. Dit komt mede doordat de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk gebied' niet langer omschakeling naar IV wil toelaten en er wordt in het verwevingsgebied min een beperkte uitbreiding toegelaten, waar nu het beleid nog dikwijls betekent dat er al snel sprake is van een duurzame locatie waar uitbreiding wel mogelijk is als er een milieuvergunning kan worden verleend. De landschappelijke kenmerken in de verschillende deelgebieden blijven behouden en kunnen zelfs versterkt worden als de gemeente het plan voortzet om in verwevingsgebieden ook eisen te stellen bij uitbreiding, zoals nu al het geval is in de LOG's. In Beleidsalternatief 2 zullen de landschappelijke kenmerken in een groter gebied behouden worden, dan wel minder beïnvloed worden.

Bovenstaande leidt er toe dat voor het Beleidsalternatief 1 het effect op landschap is beoordeeld als licht positief (0/+) en voor Beleidsalternatief 2 als positief (+).

Deelgebied	Landschappelijk kenmerk
Dal van de Leijgraaf	Schaarse beplanting (enkel houtsingels), open tot halfopen karakter. Deels begrensd door boscomplexen en bebouwingslinten
Dal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden	De lintbebouwing langs het Aa-dal is herkenbaar, maar minder duidelijk geworden. Het dal zelf is open. Vanwege doorsnijdingen vormt het niet meer een geheel. De randen van het dal zijn dicht waardoor het open dal opvalt
De broekbossen en naaldbossen	De bossen zijn opvallende elementen. De oude stuifduinen zijn in de vorm van opvallend bodemreliëf herkenbaar. Er zijn nog enkele niet beboste stuifduinen aanwezig
Oude ontginningen	Open landschap met besloten erven met begroeiingen. Bochtige verloop en smalle profiel wegstructuur.
Jonge open ontginningen	De wegen hebben veelal laanbeplanting en het landschap is opgedeeld in rechthoekige ruimten met beperkt zicht. In deze grootschalige structuur liggen de hierboven besproken boscomplexen. Kenmerken zijn zowel open als geslotenheid. Zicht wordt daarnaast bepaald door erfbeplanting boederijen

Tabel 22: De landschappelijke kenmerken per deelgebied

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor landschap:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Beïnvloeding van specifieke landschappelijke patronen/objecten en elementen	0/+	+

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 23: Totale effectscore landschap

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de landschappelijke kwaliteit te bewaken zal in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' opgenomen worden dat bij een mogelijke bouwvlakvergroting of -aanpassing altijd aandacht besteed moet worden aan een goede ruimtelijke inpassing van de nieuw te bouwen objecten. Check Extra mitigatie is mogelijk door de bestaande bebouwing een zo rustig en eenvoudig mogelijk karakter te geven en in schaal zoveel mogelijk bij het landschap aan te sluiten. Hierbij kan gedacht worden aan de situering, aan erfbeplanting en aan wegbeplanting. Dit wordt afgestemd op het landschapstype.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

5.5.2 Cultuurhistorie en archeologie

Methodiek

De volgende criteria worden voor cultuurhistorie en archeologie gehanteerd:

- Beïnvloeding van (de context van) historisch landschappelijke patronen, elementen of objecten.
- Beïnvloeding van de archeologische waarden.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Cultuurhistorie

Cultuurhistorisch waardevolle elementen geven een indruk van de wijze waarop vroeger geleefd werd en hoe het landschap werd vormgegeven. Kleinschalige, geleidelijke ingrepen en veranderingen vormen vaak een verrijking. Op deze manier ontstaat een aantrekkelijke combinatie van cultuur en natuur. Grootschalige ingrepen worden vaak in eerste instantie als storend ervaren, maar kunnen later een interessante toevoeging blijken.

De volgende gebieden zijn uit cultuurhistorisch oogpunt van belang:

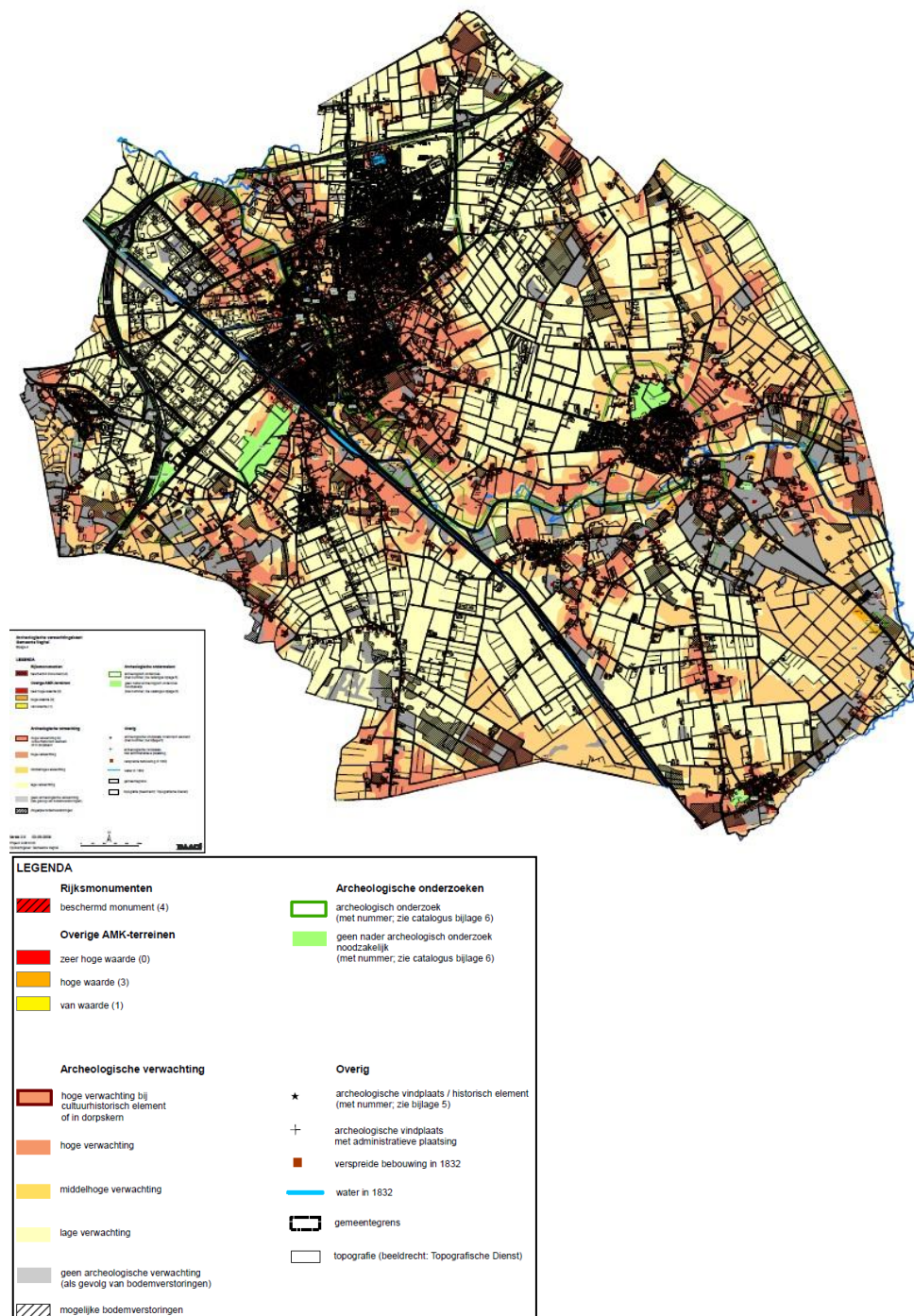
- Dal van de Leijgraaf; De Leijgraaf is in het verleden gegraven in een van nature reeds laag gelegen gebied om de afwatering van de Peelhorst te bevorderen in de tijd dat deze ontgonnen werd. Een deel van het natte dal van de Leijgraaf was al vroeg in cultuur genomen door aanwezige zandgronden in de omgeving. In een deel van het dal liggen oude akkercomplexen, die een directe samenhang hadden met de natte gronden die in gebruik waren als hooiland;
- Dal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden; De Aa zorgt voor de afwatering van de Midden-Brabantse dekzandrug. Vanaf de vroege middeleeuwen gingen de nederzettingen steeds meer uitbreiden en ontstond er een lintbebouwing langs de Aa. Dit omdat langs de beek de hogere en dus drogere gronden lagen. De Aa heeft veel invloed gehad op de ontwikkeling van het gebied. Er liggen dan ook veel historische bebouwingskernen, bolle akkers en oude akkerbodems langs de rand van het beekdal.
- De bossen en de randzones; In het verleden zijn deze boscomplexen aangelegd om het stuifzand vast te leggen en voor houtproductie op de slechtste landbouwgronden.
- Grootschalige jonge ontginningen; Na sterk ingrijpen in de hydrologische situatie en het gebruik van kunstmest, kwamen er meer mogelijkheden voor akkerbouw. Dit had tot gevolg dat in de vorige eeuw woeste gronden ontgonnen konden worden.

Archeologie

Archeologie is de wetenschap die zich bezighoudt met de aanwijzingen die de bodem of resten daarin geeft over de historie van de vindplaats. Om die geschiedenis nog te kunnen traceren is het van belang dat de bodem of de daarin voorkomende waardevolle archeologische fragmenten niet zodanig geroerd wordt dat deze aangetast of zelfs verwijderd worden.

Sommige locaties zijn op voorhand aan te wijzen als archeologisch zeer interessant, van andere is dit minder duidelijk. Op de Archeologische Verwachtingskaart (Gemeente Veghel,

2009) zijn de indicatieve archeologische waarden en archeologische monumenten weergegeven.

Afbeelding 26: Archeologische verwachtingskaart

Door het eeuwenoude landbouwsysteem, zijn deze akkers afgedekt met een laag humusrijk zand. Onder deze laag bevinden zich veelal ongestoorde gronden waarin archeologische resten van voor deze landbouwvorm behouden zijn gebleven. Dit zijn de gebieden met de hoge en middelhoge archeologische verwachtingen. In de woeste gronden is door verstuiving en beperkte bewoning de trefkans op archeologische vondsten laag. Daarnaast liggen er in een aantal archeologische monumenten langs de woonkern Erp.

De Archeologische Verwachtingskaart Gemeente Veghel geeft met redelijke zekerheid aan waar en in welke mate archeologische waarden aanwezig zijn of verwacht mogen worden. Het is een hulpmiddel om te voorkomen dat bij bepaalde ontwikkelingen (bouwen, graven, heien) archeologische waarden verloren gaan. Het kan daarbij nodig zijn dat aanvullend veldonderzoek alsnog moet plaatsvinden om de waarden exact te bepalen.

De gebieden die uit cultuurhistorisch oogpunt waardevol zijn ondervinden ten opzichte van de referentie geen negatief effect van de twee Beleidsalternatieven. Ook hier komt dit doordat omschakeling niet meer mogelijk is en er minder uitgebreid wordt en de gemeente een tegenprestatie wil verlangen bij uitbreiding. De cultuurhistorische waardevolle gebieden waaronder het dal van de Leijgraaf, dal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden en de grootschalige jonge ontginningen worden in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en behouden dan in Beleidsalternatief 1.

Wat betreft archeologie zal het effect van beide alternatieven verschillen. Zo zijn er grote gebieden met hoge archeologische verwachtingen in Beleidsalternatief 2 opgenomen in verwevingsgebied min, terwijl deze gebieden in Beleidsalternatief 1 in verwevingsgebied plus zijn opgenomen. Dit betreft met name het gebied in de omgeving van Erp. Deze gebieden zijn in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en blijven daar beter behouden.

Het effect van Beleidsalternatief 1 is voor zowel het effect op cultuurhistorische elementen als archeologische waarden neutraal (0). Beleidsalternatief 2 scoort voor beide criteria positief (+) ten opzichte van de referentiesituatie.

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor cultuurhistorie en archeologie:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Beïnvloeding (context van) historisch landschappelijke patronen, elementen of objecten	0	+
Beïnvloeding van archeologische waarden	0	+

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 24: Totale effectscore cultuurhistorie en archeologie

Mitigerende en compenserende maatregelen

De invloed op cultuurhistorische waarden kan door zorgvuldig ontwerp en doordachte inpassing beperkt worden; zie hiervoor de mitigerende maatregelen en de mogelijke inpassingsmaatregelen bij landschap. Hierbij kan gedacht worden aan de situering, erfbeplanting en wegbeplanting. Dit dient afgestemd te worden op het landschapstype. Een goede regeling in het bestemmingsplan die dit mogelijk maakt / regelt kan hier invulling aan geven.

Voor het bodemarchief is van belang dat eventueel aanwezige archeologische waarden binnen de gemeente via de omgevingsvergunning van de Wabo (voorheen aanlegvergunning in de bestemmingsplannen) beschermd worden. Afhankelijk van uit te voeren werkzaamheden zal voor een initiatief een aanlegvergunning moeten worden aangevraagd. In het kader van deze aanvraag zal worden nagegaan wat de archeologische (verwachtings)waarde ter plaatse van het initiatief is. Specifiek voor de bouw van stallen kan hier invulling aan worden gegeven aan een detailonderzoek en bouwbegeleiding.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

5.6 Geluid

Methodiek

De geluidsbelasting in het 'Landelijk Gebied' wordt voornamelijk bepaald door het vliegverkeer richting Volkel, de agrarische bedrijven, bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer. Door ontwikkeling van intensieve veehouderijen kunnen de geluidemissies toenemen. Toename van geluidemissies van stationaire bronnen zal vooral ontstaan door het toepassen van ventilatie, omdat ventilatoren zich aan de buitenzijde van de stallen bevinden. De meeste geluidproducerende activiteiten bij intensieve veehouderij vinden verder inpandig plaats. Ook de toename van vrachtverkeer (onder andere aan- en afvoer van vee) kan een oorzaak van de toename van geluidemissies zijn.

De geluidsbelasting van de agrarische bedrijven (vooral ventilatoren, laden en lossen) wordt gereguleerd met de Wet milieubeheer vergunning. Hierdoor wordt voorkomen dat op gevoelige objecten en terreinen (zoals woningen in het 'Landelijk Gebied') geluidhinder boven de gestelde (voorkeurs-)grenswaarde komt.

De ligging van de locaties waar er sprake is van uitbreiding of omschakeling van intensieve veehouderij ten opzichte van de bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen en woningen is in belangrijke mate bepalend voor eventuele geluidhinder. Op basis van algemeen beschikbare gegevens is globaal ingeschat of uitbreiding en omschakeling van IV invloed kan hebben op de geluidgevoelige functies; bebouwde kom, geluidsgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden.

Het volgende criteria wordt voor geluid gehanteerd:

- Verandering geluidsemisatie bij geluidsgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling en effecten van alternatieven

Bebouwde kom

De LOG's en de verwevingsgebieden zijn op minimaal 250 meter van de bebouwde kommen geprojecteerd. Volgens het VNG-handboek Bedrijven en Milieuzonering (2009) bedraagt voor het thema geluid de aan te houden afstand minimaal 50 meter tussen een inrichting en een gevoelige functie (wonen). Er kan geconcludeerd worden dat er ten aanzien van de bestaande IV bedrijven voldoende afstand blijft tussen emissiebronnen van geluid en de gevoelige functie.

Geluidgevoelige gebouwen en terreinen

In of in de nabijheid van de LOG's en verwevingsgebieden zijn geen geluidgevoelige gebouwen zoals scholen, ziekenhuizen en verpleeghuizen aanwezig, die beïnvloed zouden kunnen worden door toename van intensieve veehouderij. Ook geluidgevoelige terreinen, te weten terreinen die behoren bij zorginstellingen en woonwagendstandplaatsen, liggen niet in of nabij de verwevingsgebieden.

Woningen

In en nabij de LOG's en verwevingsgebieden is een aantal woningen gelegen. Het betreft burgerwoningen en agrarische bedrijfswoningen. Er kan hierdoor in de referentiesituatie (waarbij bedrijven stoppen en uitbreiden) sprake zijn van geluidhinder. De twee Beleidsalternatieven hebben invloed op de locaties waar uitbreiding en omschakeling van IV-bedrijven zou kunnen plaatsvinden. Dit leidt tot verschuiving van geluidemissies, veroorzaakt door de bedrijfsvoering en daarmee samenhangende transportbewegingen. Gezien de vrijwel onveranderde omvang van de veehouderij en IV (zie paragraaf 4.6.3) is het effect neutraal te beoordelen.

Stiltegebieden

In de provinciale milieuverordening zijn binnen de gemeente Veghel geen stiltegebieden aangewezen.

Conclusie

De verwachting is dat met de ontwikkeling van intensieve veehouderijen in de twee Beleidsalternatieven geen grote verschillen ontstaan m.b.t. de belasting van geluidgevoelige objecten. De verschillen tussen beide beleidsalternatieven onderling zijn klein. Verschillen worden veroorzaakt door meer kans op een lokale toename van de geluidsbelasting vanwege stationaire bronnen (de ventilatoren die worden toegepast) en geluidsbelasting door verkeer (zoals vrachtauto's). Die kan op lokale toename van geluidsbelasting is groter in Beleidsalternatief 1 dan in Beleidsalternatief 2. In beide beleidsalternatieven is die kans kleiner dan in de referentiesituatie. Beleidsalternatief 1 is als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie en Beleidsalternatief 2 als positief (+).

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor geluid:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Verandering geluidsemisatie bij geluidgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden	0/+	+

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 25: Totale effectscore geluid

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effectscores zijn er op het niveau van het bestemmingsplan geen mitigerende maatregelen noodzakelijk. Hoewel dit niet verwacht wordt kunnen indien noodzakelijk extra emissiebeperkende maatregelen (bijvoorbeeld ventilatoren en laden en lossen inpandig) in het kader van de Wm-vergunning worden voorgeschreven.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

5.7 Verkeer

Methodiek

Uitbreiding en omschakeling van IV-bedrijven heeft invloed op de hoeveelheid en oriëntatie van het vrachtverkeer in het 'Landelijk Gebied'. Het grootste probleem met vrachtwagens zijn vooral de potentiële conflicten met andere weggebruikers, in het bijzonder het langzaam verkeer (met name fietsers). Dit speelt vooral op het lokale wegennet, dus niet op provinciale en rijkswegen. Op de hoofdwegenstructuur zijn deze verkeersdeelnemers standaard gescheiden. T.b.v. het planMER is onderzocht welke verkeersbewegingen te verwachten zijn bij de twee Beleidsalternatieven.

De volgende criteria zijn voor verkeer gehanteerd:

- Gevolgen voor de verkeersafwikkeling;
- Beïnvloeding van de verkeersveiligheid.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

De wegenstructuur in Veghel is voornamelijk van lokaal belang. Door de gemeente Veghel loopt een aantal landbouwwegen. Afhankelijk van de functie van de weg (ontsluiting van slechts agrarisch land of kleine kernen of clusters) varieert de wegbreedte en de verkeersintensiteit. De landbouwwegen zijn inmiddels ingericht op zwaar landbouwverkeer. De A50 en de N279 langs de Zuid-Willemsvaart vormen de hoofdverkeerswegen op regionaal niveau. Daarnaast is er een aantal wegen met een regionale functie richting onder andere Uden, Erp, Boekel en Keldonk. Dit zijn bijvoorbeeld de Erpseweg en de wegen Zondeveldstraat-Jekschtstraat richting Mariahout. Deze zijn tevens de ontsluitingswegen voor de LOG's Zijtaart en Jekschtse Heide. De Hurkske-Boerdonksedijk is een belangrijke lokale ontsluitingsroute voor het LOG Keldonk-Boerdonk. De gemeente Veghel heeft deze wegen verbeterd.

Op dit moment is er een Nota Hoofdwegenstructuur in voorbereiding, die een nieuw visie op de hoofdwegenstructuur van Veghel zal bevatten. Voor Erp is een m.e.r. gestart voor een rondweg, maar dit kan gezien het prille stadium van planvorming nog niet worden geduid als autonome ontwikkeling.

Effectbeschrijving

Gevolgen voor de verkeersafwikkeling

Er zijn op dit moment geen problemen bekend wat betreft de verkeersafwikkeling en doorstroming op wegen. Er is sprake van een zeer lichte afname aan bedrijven in beide alternatieven, maar de veehouderijproducten – en dus de daaruit voortkomende verkeersbewegingen – worden overgenomen door andere bedrijven. Daarom is de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen, voornamelijk vrachtverkeer, op de schaal van de gemeente gelijk blijft. Het effect van beide alternatieven op de verkeersafwikkeling is neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Beïnvloeding van de verkeersveiligheid

Ook op het vlak van verkeersveiligheid zal de licht veranderde verkeersdruk leiden tot verschuivingen, maar het totaal aan verkeersbewegingen in beide Beleidsalternatieven ligt in dezelfde ordegrootte en is gelijk aan de referentie. Ook zijn ontsluitingsroutes in belangrijke mate bepalend voor de verkeersveiligheid. Omdat Beleidsalternatief 2 de toename van verkeersbewegingen voor uitbreiding van bedrijven rond kernen en bebouwingsconcentraties beperkt, is deze als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Het effect van Beleidsalternatief 1 is als neutraal beoordeeld (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor verkeer:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Gevolgen voor verkeersafwikkeling	0	0
Beïnvloeding van de verkeersveiligheid	0	0/+

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 26: Totale effectscore voor verkeer

Mitigerende en compenserende maatregelen

Gelet op de effectscores zijn er op het niveau van het bestemmingsplan geen mitigerende maatregelen noodzakelijk. Mogelijk zijn door externe ontwikkelingen (denk aan extra bedrijventerrein of woongebied) wel mitigerende maatregelen gewenst. Een voorbeeld van een extra mitigerende maatregelen is het toepassen van vrijliggende fietspaden bij bestaande wegen. Deze vrijliggende fietspaden hebben het effect dat de verkeersafwikkeling en de verkeersveiligheid zal verbeteren. Dergelijke maatregelen kunnen per casus bekeken worden. De Boerdonksedijk en Jekschotsstraat hebben overigens al een vrijliggend fietspad.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgement.

5.8 Bodem en Water

Methodiek

De volgende criteria worden voor bodem en water gehanteerd:

- Beïnvloeding van bodem, geomorfologische of geologische patronen of elementen;
- Beïnvloeding van het watersysteem.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Bodem

De bodem in Veghel is in hoofdzaak zandig. Ter plaatse van de oude ontginningen nabij de beekdalen en de kernen is humeus strooisel opgebracht, waardoor donkere, structuurrijke eerdgronden zijn ontstaan. De jonge ontginningen hebben veelal een meer schrale bodem. Rond de Aa heeft beekbodenvorming plaatsgevonden.

Geomorfologie

Op grond van landschappelijke kenmerken en bodemsoorten kan in het 'Landelijk Gebied' van de gemeente Veghel een aantal landschapstypen worden onderscheiden:

- de uitlopers van de noord-zuid georiënteerde dekzandrug (richting Schijndel), met relatief veel laanbeplanting, bosjes en bebouwing;
- de beekdalen van de Leijgraaf (langs breuklijn) en Aa, met hoge grondwaterstanden, vochtig bos en een min of meer rationele verkaveling;
- de dekzandvlakte met een zeer gevarieerde verkaveling;
- enkele bospercelen en uitlopers van de dekzandrug;
- de jonge heideontginning met een rationele verkaveling;
- de oudere natte heideontginning nabij de Zuid-Willemsvaart.

Water

Het grondwatersysteem in Veghel wordt veelal gekenmerkt door korte stromen, hoofdzakelijk infiltratie op de dekzandruggen en kwel (grondwater dat aan de oppervlakte komt) in de laagten en de beekdalen. De meeste gebieden zijn intermediair, waar zowel lokale kwel als infiltratie voor komt. De Aa vormt een bijzonder watersysteem, omdat hier diepe kwel aan de oppervlakte komt. Dit is grondwater uit veel diepere stromen, vanuit de Belgische Ardennen. De bosgebieden in het zuidwestelijke deel van de gemeente liggen eveneens in laagten, waar kwel aan de oppervlakte komt. Het oppervlaktewaterstelsel is van oudsher volledig gericht op de afvoer door de beken. Normalisatiewerken hebben voor een versnelde waterafvoer gezorgd, de hoofdstroom is echter altijd nog gelijk: de Aa en Leijgraaf zijn belangrijke afvoeren van overtollig water. Daarnaast ligt de Zuid-Willemsvaart aan de rand van het plangebied.

Effectbeschrijving

Bodem en Geomorfologie

Het verwijderen of toevoegen van bebouwing heeft nihil invloed op de geomorfologie en de bodem in het 'Landelijk Gebied' van Veghel.

Water

Door de afname van het aantal bedrijven zal er geen wijziging (ingreep) in de grondwaterstand, grondwaterstroming en waterberging optreden. Ook vindt er geen emissie van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater plaats, vanwege het gebruik van vloeistofdichte vloeren.

De afname van het aantal bedrijven en de zeer beperkte afname van de veehouderij in beide Beleidsalternatieven heeft een neutraal (0) effect op geomorfologie, bodem en water.

Effectbeoordeling

De resultaten leiden tot de volgende effectscores voor bodem en water:

	Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Beïnvloeding van bodem, geomorfologische of geologische patronen of elementen	0	0
Beïnvloeding van het watersysteem	0	0

Score: ++ = zeer positief; + = positief; 0/+ = licht positief; 0 = neutraal; 0/- = licht negatief; - = negatief; - - = zeer negatief

Tabel 27: Totale effectscore voor bodem en water

Mitigerende en compenserende maatregelen

Er zijn, mede gelet op de neutrale score op dit aspect, geen mitigerende maatregelen voorzien ten opzichte van de effectbeperkende maatregelen die deel uitmaken van de ingreep bij de alternatieven.

Leemten in kennis en informatie

Er zijn geen leemten in kennis en informatie geconstateerd die van invloed zijn op de oordeels- en besluitvorming. De effectscores zijn bepaald op basis van expert judgment.

5.9 Gezondheid

Methodiek

Gezondheid in relatie tot de intensieve veehouderij is op basis van de bestaande kennis en beleidsstandpunten globaal behandeld.

Het volgende criterium wordt voor gezondheid gehanteerd:

- Globale behandeling van de effecten op gezondheid⁹.

Huidige situatie en autonome ontwikkeling

Uit het informatieblad "Intensieve veehouderij en gezondheid" van de GGD'en Brabant en Zeeland (januari 2009) blijkt dat voor de componenten geur, fijn stof en Q-koorts een effect op het gezondheidsrisico te verwachten is in de algemene leefomgeving. Voor de componenten endotoxinen, influenza en MRSA is het onduidelijk of effect optreedt vanwege het ontbreken van blootstellingsgegevens op leefomgevingsniveau. Overigens zijn er veel tegenstrijdige meningen en ideeën over de relatie veehouderij-gezondheid.

⁹ Het berekenen van de te verwachten effecten op de gezondheid op basis van "dosis-effect relaties" is niet zinvol omdat het bestemmingsplan een algemeen ontwikkelingskader biedt voor intensieve veehouderijen.

In bijlage 4 wordt nader ingegaan op biologische agentia in relatie tot de intensieve veehouderij. De gezondheidsaspecten voor geur en fijn stof worden behandeld in respectievelijk paragrafen 5.3 en 5.4. Hieronder volgt een beschrijving van Q-koorts.

Q-koorts

Q-koorts wordt veroorzaakt door de bacterie *Coxiella burnetii*. Deze bacterie komt voor bij vrijwel alle diersoorten. De twee grootste kringlopen waarbinnen deze bacterie circuleert zijn enerzijds wilde knaagdieren en anderzijds gedomesticeerde dieren, zoals rund, schaap en geit. Tussen de landbouwhuisdieren kan besmetting voornamelijk optreden door het inademen van stofdeeltjes met daarin bacteriën.

Het inademen van besmette stofdeeltjes is ook de voornaamste oorzaak van besmetting bij de mens, afkomstig van de landbouwhuisdieren. In Nederland zijn in de periode 1998-2004 jaarlijks tussen de 11 en de 41 humane gevallen gemeld van Q-koorts. Waarschijnlijk is het ware aantal gevallen hoger, enerzijds doordat een deel van de infecties symptomloos verloopt en anderzijds doordat er door de vage klachten vaak niet aan Q-koorts gedacht wordt. In 2007 was er een uitbraak van Q-koorts in de provincie Brabant, waarbij ongeveer 140 mensen ziek geweest zijn. Het lijkt erop dat het uitzonderlijk droge en warme weer voor verspreiding door de lucht van de bacterie gezorgd heeft van geitenbedrijven met abortusproblemen. In 2008 zijn, in meerdere regio's, ook al relatief veel gevallen van Q-koorts gemeld. (bron: RIVM).

Effectbeschrijving

Er is een groot hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's.

Verondersteld wordt wel dat er relaties bestaan tussen IV en gezondheid.

In opdracht van het rijk (de huidige ministeries van VWS en ELI) wordt een onderzoek uitgevoerd naar het effect van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden. Het onderzoek loopt van eind 2009 tot medio 2011. In een tussenrapportage (januari 2011) zijn inmiddels de eerste resultaten op basis van de gegevens die zijn verzameld in 2010 weergegeven. In dit rapport is geconcludeerd dat op basis van deze resultaten de suggestie dat in gebieden met intensieve veehouderij meer klachten en aandoeningen in de luchtwegen worden gerapporteerd, niet worden bevestigd aan de hand van de verkregen ziektegegevens van de huisartsenpraktijken. Het onderzoek constateert dat in de buurt van varkens- en kippenbedrijven een verhoogde endotoxinewaarde (dode celmateriaal op fijn stof) in de lucht wordt gemeten. De aangetoonde waarden zijn flink hoger in vergelijking met stedelijke gebieden, maar zijn nog steeds laag. Bij de gemeten endotoxineniveaus zijn op basis van de huidige inzichten geen gezondheidseffecten te verwachten. Gedetailleerde analyses van bestaande en nieuwe meetresultaten moeten inzicht geven of er een samenhang bestaat tussen het voorkomen van bepaalde aandoeningen en specifieke blootstellingen. Er ligt dus nog geen eendoordeel en er is dus nog sprake van een belangrijke leemte in kennis over die samenhang.

Door het grote hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's zijn de alternatieven vooralsnog niet onderscheidend en niet te scoren.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Schaalvergroting in de intensieve veehouderij betekent niet alleen een verslechtering van de gezondheidsrisico's. Bij nieuwbouw van veehouderijbedrijven kunnen maatregelen worden genomen die een aantal dreigingen voor de volksgezondheid kunnen beperken.

Ook via de bedrijfsvoering kunnen risico's worden beperkt (bron: brief van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede kamer; kenmerk: PG/ZP-2920705; d.d. 29 mei 2009).

Ruimtelijk beleid en volksgezondheid

De ruimtelijke scheiding van woonfuncties en (intensieve) veehouderij zou een mitigerende maatregel kunnen zijn om het risico op gezondheidseffecten te verminderen en/of te voorkomen. Voor geur en fijn stof gelden reeds wettelijke normen, die zich via rekenmodules bij vergunningverlening in wezen vertalen in ruimtelijke afstandseisen enerzijds en in milieuhygiënisch verplichte maatregelen in de bedrijfsvoering anderzijds.

Ten aanzien van dierziekten zijn er geen specifieke ruimtelijke normen bekend. In december 2010 is door de Raad van State (RvS) ingegaan op dit aspect (uitspraak 201010297/1/R2, 1 december 2010). Hier ging het om uitbreiding van een geitenhouderij. Er was bezwaar aangevoerd tegen het bestemmingsplan, dat met het oog op risico's voor de volksgezondheid door Q-koorts in strijd zou zijn met een goede ruimtelijke ordening. De afdeling bestuursrechtspraak van de RvS stelt echter: "De raad heeft zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de risico's van Q-koorts voor de volksgezondheid geen aanleiding geven om de uitbreiding niet toe te staan. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat de bestrijding van besmettelijke dierenziekten zijn regeling primair vindt in andere wetgeving en dat voorts aan de milieuvergunning voorschriften kunnen worden verbonden die de gevolgen voor de volksgezondheid voorkomen dan wel beperken. [appellant] en anderen hebben niet aannemelijk gemaakt dat op die manier de risico's voor de volksgezondheid niet afdoende zouden kunnen worden beperkt." De Raad van State vindt dus dat dat geregeld moet/kan worden langs een andere weg en honoreert het betoog van de gemeente dat is verwoord als volgt: "Ter beperking van het risico van verspreiding van Q-koorts zullen extra voorschriften worden opgenomen in de milieuvergunning voor de geitenhouderij met betrekking tot gedragsregels, regels voor het houden van dieren, regels voor de afvoer en opslag van mest en gier en regels inzake het voorkomen van de aantrekking van insecten en ongedierte"

Uit deze uitspraak komt naar voren dat op grond van de nu bekende jurisprudentie er geen afstandsnormering kan worden gehanteerd op grond van volksgezondheidsoverwegingen. Wel staat de gemeente ander instrumentarium ter beschikking, het 'milieuvergunningspoor'.

Leemten in kennis en informatie

Er is nog een behoorlijk hiaat in de kennis over intensieve veehouderij en gezondheids-risico's, vooral wat betreft de uitstoot van grotere bedrijven en concentraties van bedrijven (bron: brief van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aan de Tweede Kamer; kenmerk: PG/ZP-2920705; d.d. 29 mei 2009). De relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheidsproblemen van omwonenden vereist nader onderzoek volgens het Ministerie van VWS. Het RIVM heeft recent onderzoek verricht naar de aanwezigheid van veegerelateerde MRSA bij omwonenden van intensieve varkenshouderijen en kwam daarbij tot de conclusie dat er geen verhoogd risico is voor omwonenden (bron: RIVM briefrapport 2151011002).

Volksgezondheidsaspecten van veehouderijbedrijven in Nederland: zoönosen en antibioticumresistentie). Echter huisartsen in gebieden met intensieve veehouderij geven aan meer symptomen van de luchtwegen en respiratoire aandoeningen te vermoeden in hun praktijken. Symptomen en aandoeningen die overigens wel zijn aangetoond bij werknemers in de veehouderij.

6. Vergelijking van de alternatieven

In tabel 28 zijn de effectscores per alternatief en per aspect weergegeven, aan de hand van de volgende schaal:

Score	Toelichting
++	zeer positief ten opzichte van de referentiesituatie
+	positief ten opzichte van de referentiesituatie
0/+	licht positief ten opzichte van de referentiesituatie
0	neutraal
0/-	licht negatief ten opzichte van de referentiesituatie
-	negatief ten opzichte van de referentiesituatie
--	sterk negatief ten opzichte van de referentiesituatie

		Beleidsalternatief 1	Beleidsalternatief 2
Natuur (ammoniak)	Ammoniakdepositie op Natura 2000-gebieden	0	0
	Ammoniakdepositie op Wav-gebieden	0	0
	Ammoniakdepositie op overige natuur	0	0
Geur	Leefklimaat objecten geurnorm 3	+	+
	Leefklimaat objecten geurnorm 8	+	+
	Leefklimaat objecten geurnorm 14.	+	+
Fijn stof	Oplossen van knelpunten	0	0
	Verkeer en fijn stof	0	0
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Beïnvloeding van specifieke landschappelijk patronen/objecten en elementen	0/+	+
	Beïnvloeding van (de context van) historische landschappelijke patronen, elementen of objecten	0	+
	Beïnvloeding van archeologische waarden	0	+

Geluid	Verandering geluidsemissie bij geluidsgevoelige categorieën: bebouwde kom, geluidgevoelige gebouwen en terreinen, woningen en stiltegebieden	0/+	+
Verkeer	Gevolgen voor de verkeersafwikkeling	0	0
	Beïnvloeding van de verkeersveiligheid	0	0/+
Water & Bodem	Beïnvloeding van geomorfologische of geologische patronen of elementen	0	0
	Beïnvloeding van het watersysteem	0	0

Tabel 28: Overzicht effecten van de beleidsalternatieven in de gemeente Veghel

Natuur (ammoniak)

De Beleidsalternatieven, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Dit omdat er in feite geen milieuruimte bestaat voor een toename van de depositie op Natura 2000 gebieden. Gezien de grote afstand tot de Natura 2000-gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht. Het effect is derhalve voor beide Beleidsalternatieven als neutraal beoordeeld (0).

Resultaten voortoets Natura 2000

Voorvoets Natura 2000

In het nieuwe bestemmingsplan krijgt onder andere het vestigingsbeleid van de intensieve veehouderij in verwevingsgebieden gestalte. Voor de ontwikkelingen in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' van de gemeente Veghel geldt dat uit de Voorvoets Natura 2000 moet blijken of significante gevolgen uit te sluiten zijn op gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). In het geval van Veghel gaat het om de Natura 2000-gebieden 'Kampina & Oisterwijkse vennen', 'Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek', 'Strabrechtse Heide & Beuven' en 'Deurnsche Peel & Mariapeel'. De beoordeling heeft plaatsgevonden aan de hand van de alternatieven zoals deze overeenkomstig zijn opgesteld in het kader van dit planMER. Uit de berekening in het kader van de voortoets blijkt, dat de stikstofdepositie afkomstig van veehouderijen uit Veghel op Natura 2000-gebieden ruim onder de kritische depositiewaarden blijft. Echter, vanwege cumulatie met andere bronnen (vooral ook buiten Veghel) kunnen significant negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit dient per bedrijf individueel te worden getoetst. De voor het planMER uitgevoerde voortoets

voorziet hier niet in, gezien het globale karakter hiervan voor het totale buitengebied van Veghel. Wel kunnen op basis van de voortoets risico's en aandachtspunten worden benoemd. De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' wordt geboden, kan op basis van de Verordening Stikstof en Natura 2000 van de provincie Noord-Brabant en de huidige jurisprudentie niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers.

Verder is geconcludeerd dat:

- ☐ De Beleidsalternatieven, waarbij de gemeente ruimtelijke sturing geeft aan de ontwikkeling van intensieve veehouderij, resulteren niet in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Er wordt een afname van de depositie ten opzichte van de huidige situatie verwacht en ongeveer gelijke of iets kleinere depositie ten opzichte van de beschreven autonome ontwikkeling.
- ☐ Gezien de grote afstand tot die gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.

Ten opzichte van de situatie waarin de AMvB-huisvesting is doorgevoerd laten de beide Beleidsalternatieven geen positief effect zien. De ammoniakdepositiekaarten van de referentiesituatie, Beleidsalternatief 1 en Beleidsalternatief 2 zijn vrijwel identiek. Dit is niet verwonderlijk omdat de verschillen tussen beide Beleidsalternatieven niet zijn ingegeven vanuit het aspect ammoniakdepositie op bos- en natuurgebieden. Het bestaande beleid (zoals de Wet ammoniak en veehouderij, de Natuurbeschermingswet en de begrenzing van het extensiveringsgebied rond kernen) is in beide Beleidsalternatieven aan de orde en deze zijn daarom op dit onderdeel niet onderscheidend. Derhalve scoren beide Beleidsalternatieven neutraal (0) op het aspect ammoniakdepositie op de ecologische hoofdstructuur (EHS) en Wav-gebieden (natuurgebieden met bescherming vanuit de Wet ammoniak en veehouderij).

Geur

In de twee Beleidsalternatieven verbetert het leefklimaat voor geur ten opzichte van de referentiesituatie. Het onderling verschil is klein. Dit komt omdat de landelijke en gemeentelijke geurnormen (individueel en cumulatief) al sturend zijn. Door het hanteren van die normen worden nieuwe knelpunten (te hoge geurbelasting) voorkomen. Het verschil in ruimtelijke groeimogelijkheden tussen beide Beleidsalternatieven leiden niet tot een groot verschil in geuremissies en de geurbelasting. Dit omdat de milieuruimte op het gebied van geur voor de meeste grotere bedrijven beperkt is. Groei van die bedrijven zal gepaard moeten gaan in investeringen in techniek om de emissie en belasting van geur terug te dringen.

Beleidsalternatief 1 geeft meer planologische ruimte voor groei, maar de beperkte milieuruimte op het gebied van geur leidt er toe dat er daardoor weinig verschil in de achtergrondbelasting ontstaat. Daarom zijn beide Beleidsalternatieven gelijk gescoord: in vergelijking met de referentiesituatie positief (+). Een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven is mogelijk, indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding verwevingsgebied min gepaard

gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande geurknelpunten verdwijnen of verkleinen. Omdat een dergelijke (actieve) aanpak geen onderdeel is van het beleid dat is getoetst, is er op dit punt geen verschil verondersteld tussen beide Beleidsalternatieven.

Fijn stof

Vanwege de wettelijke regels zullen er geen nieuwe knelpunten mogen ontstaan in beide alternatieven wat betreft de luchtkwaliteit. Ook zullen er geen nieuwe plaatselijke knelpunten ontstaan wat betreft verkeer en fijn stof. Beleidsalternatief 2 biedt minder mogelijkheden dan Beleidsalternatief 1 als het gaat om uitbreiding van de fijn stof-emissies. De relevante verschillen die optreden zijn beperkt tot een gebied op relatief korte afstand van de veehouderijen, en dan met name de pluimveebedrijven. Omdat de milieuruimte voor andere aspecten (ammoniak en geur) beperkt is en de investeringen in technieken (emissiearme stallen, luchtwassers) ook zullen leiden tot een daling van de emissie van fijn stof, zijn beide Beleidsalternatieven op het criterium fijn stof beoordeeld als neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie. Ook hiervoor geldt dat een actieve aanpak (afbouw intensieve veehouderij rond de woongebieden) kan leiden tot een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven, maar dat zo'n aanpak niet is meegenomen in de beoordeling.

Lokale knelpunten m.b.t. de fijn stof belasting door intensieve veehouderij kunnen aan de orde zijn bij omschakeling naar diervriendelijke systemen in de pluimveehouderij. Daarin verschillen beide Beleidsalternatieven niet van de referentie.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

In de referentiesituatie zou de praktijk blijven bestaan dat in vrijwel de gehele gemeente uitbreidingen toegestaan zijn. De landschappelijk waardevolle gebieden worden in het nieuwe bestemmingsplan, bij beide Beleidsalternatieven, in principe beter beschermd dan in het vigerende bestemmingsplan. Dit komt mede doordat de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk gebied' niet langer omschakeling naar IV wil toelaten en er wordt in het verweingsgebied min een beperkte uitbreiding toegelaten, waar nu het beleid nog dikwijls betekent dat er al snel sprake is van een duurzame locatie waar uitbreiding wel mogelijk is als er een milieuvergunning kan worden verleend. De landschappelijke kenmerken in de verschillende deelgebieden blijven behouden en kunnen zelfs versterkt worden als de gemeente het plan voortzet om in verweingsgebieden ook eisen te stellen bij uitbreiding, zoals nu al het geval is in de LOG's. In Beleidsalternatief 2 zullen de landschappelijke kenmerken in een groter gebied behouden worden, dan wel minder beïnvloed worden. Bovenstaande leidt er toe dat voor het Beleidsalternatief 1 het effect op landschap is beoordeeld als licht positief (0/+) en voor Beleidsalternatief 2 als positief (+).

De gebieden die uit cultuurhistorisch oogpunt waardevol zijn ondervinden ten opzichte van de referentie geen negatief effect van de twee Beleidsalternatieven. Ook hier komt dit doordat omschakeling niet meer mogelijk is en er minder uitgebreid wordt en de gemeente een tegenprestatie wil verlangen bij uitbreiding. De cultuurhistorische waardevolle gebieden waaronder het dal van de Leijgraaf, dal van de Aa en de aangrenzende hoge gronden en de grootschalige jonge ontginningen worden in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en behouden dan in Beleidsalternatief 1.

Wat betreft archeologie zal het effect van beide alternatieven verschillen. De gebieden met hoge archeologische verwachtingen zijn in Beleidsalternatief 2 beter beschermd en blijven daar beter behouden. Het effect van Beleidsalternatief 1 is voor zowel het effect op cultuurhistorische elementen als archeologische waarden neutraal (0). Beleidsalternatief 2 scoort voor beide criteria positief (+) ten opzichte van de referentiesituatie.

Geluid

De verwachting is dat met de ontwikkeling van intensieve veehouderijen in de twee Beleidsalternatieven geen grote verschillen ontstaan m.b.t. de belasting van geluidgevoelige objecten. De verschillen tussen beide Beleidsalternatieven onderling zijn klein. Verschillen worden veroorzaakt door meer kans op een lokale toename van de geluidsbelasting vanwege stationaire bronnen (de ventilatoren die worden toegepast) en geluidsbelasting door verkeer (zoals vrachtauto's). Die kan op lokale toename van geluidsbelasting is groter in Beleidsalternatief 1 dan in Beleidsalternatief 2. In beide Beleidsalternatieven is die kans kleiner dan in de referentiesituatie. Beleidsalternatief 1 is als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie en Beleidsalternatief 2 als positief (+).

Verkeer

Er zijn op dit moment geen problemen bekend wat betreft de verkeersafwikkeling en doorstroming op wegen. Er is sprake van een zeer lichte afname aan bedrijven in beide alternatieven, maar de veehouderijproducten – en dus de daaruit voortkomende verkeersbewegingen – worden overgenomen door andere bedrijven. Daarom is de verwachting dat het aantal verkeersbewegingen, voornamelijk vrachtverkeer, op de schaal van de gemeente gelijk blijft. Het effect van beide alternatieven op de verkeersafwikkeling is neutraal (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Ook op het vlak van verkeersveiligheid zal de licht veranderde verkeersdruk leiden tot verschuivingen, maar het totaal aan verkeersbewegingen in beide Beleidsalternatieven ligt in dezelfde ordegrootte en is gelijk aan de referentie. Ook zijn ontsluitingsroutes in belangrijke mate bepalend voor de verkeersveiligheid. Omdat Beleidsalternatief 2 de toename van verkeersbewegingen voor uitbreiding van bedrijven rond kernen en bebouwingsconcentraties beperkt, is deze als licht positief (0/+) beoordeeld ten opzichte van de referentiesituatie. Het effect van Beleidsalternatief 1 is als neutraal beoordeeld (0) ten opzichte van de referentiesituatie.

Water & Bodem

Het verwijderen of toevoegen van bebouwing heeft nihil invloed op de geomorfologie en de bodem in het 'Landelijk Gebied' van Veghel. Door de afname van het aantal bedrijven zal er geen wijziging (ingreep) in de grondwaterstand, grondwaterstroming en waterberging optreden. Ook vindt er geen emissie van (mest-)stoffen naar het oppervlakte- en grondwater plaats, vanwege het gebruik van vloestofdichte vloeren. De afname van het aantal bedrijven en de zeer beperkte afname van de veehouderij in beide Beleidsalternatieven heeft een neutraal (0) effect op geomorfologie, bodem en water.

Gezondheid

Er is een groot hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's. Verondersteld wordt wel dat er relaties bestaan tussen IV en gezondheid.

In opdracht van het rijk (de huidige ministeries van VWS en ELI) wordt een onderzoek uitgevoerd naar het effect van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden. Het onderzoek loopt van eind 2009 tot medio 2011. In een tussenrapportage (januari 2011) zijn inmiddels de eerste resultaten op basis van de gegevens die zijn verzameld in 2010 weergegeven. In dit rapport is geconcludeerd dat op basis van deze resultaten de suggestie dat in gebieden met intensieve veehouderij meer klachten en aandoeningen in de luchtwegen worden gerapporteerd, niet worden bevestigd aan de hand van de verkregen ziektegegevens van de huisartsenpraktijken. Het onderzoek constateert dat in de buurt van varkens- en kippenbedrijven een verhoogde endotoxinewaarde (dode celmateriaal op fijn stof) in de lucht wordt gemeten. De aangetoonde waarden zijn flink hoger in vergelijking met stedelijke gebieden, maar zijn nog steeds laag. Bij de gemeten endotoxineniveaus zijn op basis van de huidige inzichten geen gezondheidseffecten te verwachten. Gedetailleerde analyses van bestaande en nieuwe meetresultaten moeten inzicht geven of er een samenhang bestaat tussen het voorkomen van bepaalde aandoeningen en specifieke blootstellingen. Er ligt dus nog geen eindoordeel en er is dus nog sprake van een belangrijke leemte in kennis over die samenhang.

Door het grote hiaat in kennis over intensieve veehouderij en gezondheidsrisico's zijn de alternatieven vooralsnog niet onderscheidend en niet te scoren.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

De volgende conclusies zijn te trekken uit het planMER:

- Op grond van aannamen over de ontwikkeling van de intensieve veehouderij en een inschatting van twee Beleidsalternatieven, die verschillen in de sturing van intensieve veehouderij ten opzichte van de kernen, bebouwingsconcentraties en landschapswaarden, is voor het grondgebied van de gemeente Veghel bepaald wat de effecten zijn voor een aantal thema's.
- De uitkomst is dat de verschillen tussen beide Beleidsalternatieven voor de aspecten ammoniak, geur en fijn stof beperkt zijn. Dit omdat de milieuruimte/milieunormen voor deze aspecten al sturend zijn voor de ontwikkeling. De verschillen in ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden tussen beide Beleidsalternatieven leiden niet tot grote verschillen in de totale depositie van ammoniak, de cumulatieve geurbelasting of de concentratie van fijn stof uit de veehouderij. Lokaal kunnen de verschillen wel groter zijn.
- Een groter verschil tussen beide Beleidsalternatieven is mogelijk, indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding 'verwevingsgebied min' gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande knelpunten verdwijnen of verkleinen. Omdat een dergelijke (actieve) aanpak geen onderdeel is van het beleid dat is getoetst, is er op dit punt geen verschil verondersteld tussen beide Beleidsalternatieven.
- De landschappelijk waardevolle gebieden worden in het nieuwe bestemmingsplan, bij beide Beleidsalternatieven, in principe beter beschermd dan in het vigerende bestemmingsplan. Dit komt mede doordat de gemeente in het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk gebied' niet langer omschakeling naar IV wil toelaten en er wordt in het verwevingsgebied min een beperkte uitbreiding toegelaten, waar nu het beleid nog dikwijls betekent dat er al snel sprake is van een duurzame locatie waar uitbreiding wel mogelijk is als er een milieuvergunning kan worden verleend. In Beleidsalternatief 2 zullen de landschappelijke kenmerken in een groter gebied behouden worden, dan wel minder beïnvloed worden.
- Ook op het gebied van geluid en verkeer scoort Beleidsalternatief 2 iets beter dan Beleidsalternatief 1
- Verwacht wordt dat de gekozen aanpak de bandbreedte dekt voor te verwachten ontwikkelingen door de planologische besluiten.
- De potentiële ruimte voor IV zal naar verwachting afnemen in het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' ten opzichte van het vigerende bestemmingsplan. Dit komt met name doordat in het nieuwe bestemmingsplan de provinciale Verordening Ruimte en de scherpere provinciale beleidsregels voor de duurzame locatietoets bepalend zullen zijn. Voorts is de gemeente Veghel voornemens vergelijkbare ruimtelijke criteria, zoals geformuleerd voor de LOG's, op te stellen voor de verwevingsgebieden.
- Er is een aantal leemten in kennis aangetroffen, die echter geen belemmering behoeven te zijn voor de verdere besluitvorming. Er is voldoende informatie voorhanden om het bestemmingsplan op te baseren.

7.2 Aanbevelingen

De volgende aanbevelingen zijn gedaan op basis van de doorlopen plan-m.e.r.:

- Met het vervallen van de nieuwvestigingen naar de LOG's, vervalt een mogelijke bron van weerstand onder omwonenden in het buitengebied. Desalniettemin zou lokaal op verschillende manieren extra hinder kunnen worden ondervonden van de ontwikkelingen, bij voorbaat bij grote schaalsprongen van intensieve veehouderijen (grote uitbreiding van bestaande bedrijven of hervestiging van een intensieve veehouderij op een bestaande, kleinere locaties). Voor dat soort situaties wordt aangeraden om de plannen in goed overleg met omwonenden gestalte te geven. De gemeente dient goed op de hoogte te zijn en te blijven van inzichten in de relatie tussen veehouderij en gezondheid. Dit is een belangrijk kritiekpunt vanuit de maatschappij en de inzichten hierin zullen naar verwachting gaan groeien de komende jaren. De gemeente kan hier sturing aan geven door grote schaalsprongen van bestaande intensieve veehouderij niet "bij recht" mogelijk te maken, maar via een wijzigingsbevoegdheid of aparte procedure te regelen.
- Hierbij zal worden getoetst op de aspecten die in de gemeentelijke beleidsregel duurzaamheidstoets, eisen uit de Verordening Ruimte (zoals zuinig ruimtegebruik en voldoende landschappelijke inpassing), geur, ammoniak, fijn stof en geen conflict met beoogde ruimtelijke ontwikkeling.
- Aanvullend hierin kan worden getoetst op aspecten als een goede verkeersontsluiting en een evenredige verdeling van de milieuruimte.
- Een belangrijk aandachtspunt is omschakeling van een niet-intensieve veehouderij (ander agrarisch bedrijf, een niet-agrarisch bedrijf of burgerwoning naar een intensieve veehouderij. Dit wordt om financiële redenen zelden toegepast (en is dus in de alternatieven in dit planMER niet toegepast). Dit kan wel ongewenste effecten hebben op het milieu. De gemeente wordt aanbevolen om dergelijke omschakeling in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied niet binnenplannen mogelijk te maken, maar hiervoor een zelfstandige procedure voor toe te passen. Ook wordt aanbevolen alleen medewerking te verlenen aan omschakeling naar een intensieve veehouderij, indien er sprake is van een zogenaamde afwaartse beweging, dus gekoppeld aan de beëindiging van een intensieve veehouderij in een extensiveringsgebied of op een niet-duurzame locatie in het verwevingsgebied.
- Een positiever milieueffect kan worden bereikt indien de begrenzing van een groter gebied met als aanduiding verwevingsgebied min gepaard gaat met instrumenten/prikkels om intensieve veehouderijen af te bouwen in deze gebieden. Dit kan er toe leiden dat bestaande knelpunten verdwijnen of verkleinen.
- De provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 stuurt aan op saldering, waarbij uitbreiding in emissie/depositie op de ene locatie gepaard dient te gaan met gelijktijdige vermindering ervan elders middels en depositiebank. De gemeente wordt aangeraden de beleidsontwikkelingen hierover nauwgezet te volgen en te bezien of een eventuele uitwerking van dit beleid in het bestemmingsplan buitengebied dient te worden opgenomen. Alhoewel de Natura 2000-gebieden op een dusdanige grote afstand liggen van het grondgebied van de gemeente Veghel, dat er nauwelijks nog traceerbare stikstofdepositie uit de Veghelse veehouderij optreedt, wordt geadviseerd om in het bestemmingsplan een voorwaarde op te nemen dat alleen bij zicht op toestemming vanuit de Natuurbeschermingswet medewerking te verlenen aan een verzoek tot uitbreiding of wijziging van het bouwvlak. Overwogen kan worden om aanvullend daaraan te verwijzen naar de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000.

- De gemeente heeft reeds ruimtelijke criteria geformuleerd voor de LOG's. Deze gaan in op vorm van bouwblokken, de concentratie van bebouwing op de bouwblokken, de ontsluitingsstructuur van de bouwblokken, afstanden tot burgerwoningen, leidingen, watergangen e.d. en de beplanting op het bouwblok. Daarnaast geeft de gemeente een aantal procedurele vereisten aan, zoals de Flora- en faunawet, de watertoets, archeologisch vooronderzoek e.d. Tevens staat er in de gemeentelijke nota een aantal specifieke welstandscriteria. De gemeente wordt aanbevolen om deze ruimtelijke criteria ook buiten de LOG's invulling te geven, met name gaat het daarbij om het verwevingsgebied plus, omdat daar nog uitbreidingsmogelijkheden zijn voor IV.
- Bij de modelleringen in dit planMER is het uitgangspunt dat de bedrijven in werking zijn conform de vergunning. Het blijft van belang dat de gemeente toeziet op een goede uitvoering van plannen en een goede leefomgeving door op passende wijze invulling te geven aan haar controlerende en handhavende functie. Door controle en handhaving kan wellicht nog milieuwinst geboekt worden. Het verschil tussen vergunde ruimte en benutte ruimte (31%) duidt daar op.
- Gelet op de beperkte omvang van de te verwachten ontwikkelingen is – met uitzondering van het hierboven genoemde – een apart monitoringsprogramma niet nodig. Aangezien de GGD specifieke aanbevelingen heeft gedaan voor monitoring, wordt de gemeente aangeraden met deze instantie te bekijken op welke wijze dat zou kunnen/moeten.

Bijlage 1: Voortoets conform Natuurbeschermingswet 1998

Voortoets Natura 2000 bij planMER

Bestemmingsplan Buitengebied

Gemeente Veghel

Titel: Voortoets Natura 2000 bij planMER

Datum: 29-11-2010

Inhoudsopgave

1	Inleiding	Fout!
	Bladwijzer niet gedefinieerd.	
1.1	PlanMER voor het bestemmingsplan	115
1.2	Voortoets Natura 2000	115
1.3	Leeswijzer	116
2	Natura 2000-gebieden	117
2.1	Overzicht relevante Natura 2000-gebieden	117
2.2	Relatie Veghelse veehouderij en Natura 2000	117
2.3	Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek	118
2.4	Kampina en Oisterwijkse Vennen	118
2.5	Strabrechtse Heide en Beuven	119
2.6	Deurnsche Peel en Mariapeel	119
2.7	Dommelbeemden en Kavelen	120
3	Stikstofdepositie	Fout!
	Bladwijzer niet gedefinieerd.	
3.1	Stikstofdepositie in de huidige situatie	121
3.2	Veehouderijen en de bescherming van Natura 2000-gebieden	123
3.3	Stikstofdepositie tengevolge van planMER-alternatieven	125
3.4	Mogelijke opvulling van latente rechten	127
4	Conclusies en aanbevelingen	Fout!
	Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap. 1 Literatuur		
	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap. 2 Verordening Stikstof en Natura2000		
Noord-Brabant		
	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	

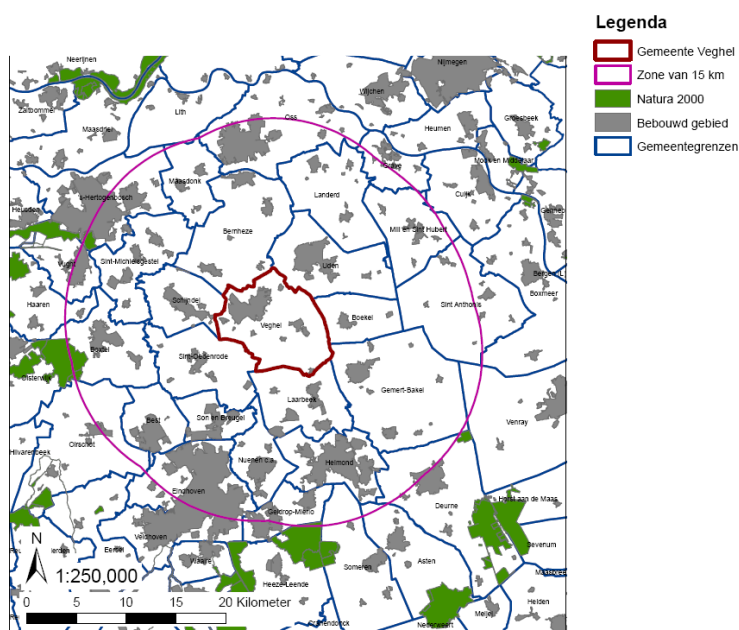
1. Inleiding

1.1 PlanMER voor het bestemmingsplan

De gemeente Veghel heeft ten behoeve van het nieuwe bestemmingsplan 'Landelijk gebied' een planMER laten opstellen. In dit planMER is voor een aantal m.e.r.-thema's op een rij gezet welke effecten optreden bij bepaalde ontwikkelingen van de intensieve veehouderij in de gemeente. Vestiging of uitbreiding van veehouderijbedrijven kan leiden tot een toename van stikstofdepositie. Deze depositie kan negatieve effecten hebben op Natura 2000-gebieden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden geldt dat doorgaans een passende beoordeling bij het planMER gevoegd dient te worden.

1.2 Voortoets Natura 2000

Van gemeentewege is de keuze gemaakt om bij het planMER een voortoets Natura 2000 te laten uitvoeren. De reden om geen passende beoordeling uit te laten voeren is de ruime afstand (15 kilometer) tot de Natura 2000-gebieden (zie figuur hieronder), de beperkte invloed die veehouderijen in Veghel hebben op de depositie van stikstof op Natura2000-gebieden en de bestaande regelgeving die voorkomt dat er per saldo door ontwikkeling van de veehouderij in Veghel een toename van depositie van stikstof op omliggende Natura2000-gebieden kan ontstaan. Hierdoor is naar verwachting geen sprake van een toename van de depositie van stikstof op Natura2000-gebieden.

In deze voortoets worden globaal de effecten van ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden in kaart gebracht. De exacte effecten kunnen pas in beeld worden gebracht bij de individuele vergunningsaanvragen van de agrarisch ondernemers, aangezien in dat stadium pas detailgegevens over de omvang en de bron van de emissies kunnen worden vastgesteld.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 volgt een beschrijving van de Natura 2000-gebieden die relevant zijn voor deze voortoets. In hoofdstuk 3 staat de ammoniakdepositie op de Natura 2000-gebieden die het gevolg is van de veehouderij in de gemeente Veghel. In hoofdstuk 4 staan de conclusies en aanbevelingen. In de bijlagen staan de gehanteerde literatuur en de Verordening Stikstof en Natura 2000 van de provincie Noord-Brabant.

2. Natura 2000-gebieden

2.1 Overzicht relevante Natura 2000-gebieden

In of in de nabijheid van de gemeente Veghel liggen geen Natura 2000-gebieden. De meest nabijgelegen gebieden liggen op ongeveer 15 km afstand of meer. De meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn:

1. Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek
2. Kampina en Oisterwijkse Vennen
3. Strabrechtse Heide en Beuven
4. Deurnsche Peel en Mariapeel¹⁰

In de volgende paragrafen staan deze Natura 2000-gebieden beschreven. Andere Natura 2000-gebieden liggen op nog grotere afstand en zijn derhalve achterwege gelaten.

2.2 Relatie Veghelse veehouderij en Natura 2000

In de gemeente Veghel liggen geen Natura 2000-gebieden. Deze liggen alle op grote afstand. Aangenomen mag worden dat de enige mogelijke beïnvloeding op instandhoudingsdoelstellingen die zou kunnen plaatsvinden via de stikstofdepositie uit de veehouderij is. Bij stikstofdepositie gaat het om vermestende en verzurende depositie. Met de huidige gegevens is het niet mogelijk een onderscheid te maken tussen vermestende en verzurende depositie. In de bepaling van de kritische depositiewaarden zijn zowel verzuring als vermessing verdisconteerd.

Van Dobben & Van Hinsberg (2008) hebben een overzicht gemaakt van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de Nederlandse Natura 2000-gebieden. Uit dit overzicht is per habitatype de gevoeligheidsklasse voor stikstof overgenomen. In de onderstaande tabel zijn de verkorte namen voor de habitattypen gebruikt om de leesbaarheid te vergroten. De tabel geeft een overzicht van habitattypen die voorkomen in de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden voor de gemeente Veghel en of deze gevoelig of zeer gevoelig zijn voor stikstofdeposities.

Code	Habitatype	Vlijmens ven, Moerputten & Kampina & Oisterwijkse vennen	Strabrechtse Heide en Beuven	Deurnsche Peel en Mariapeel	Gevoeligheidsklasse	Kritische depositie (mol N/ha/ja)
H2310	Stuifzandheiden met struikhei		X	X	zg	1100
H2330	Zandverstuivingen		X	X	zg	740
H3110	Zeer zwakgebufferde vennen		X	X	zg	410
H3130	Zwakgebufferde vennen		X		zg	410
H3140	Kranswierwateren	X			zg	410

¹⁰ Alleen het gebied De Bult is van belang, de Deurnsche Peel en de Mariapeel liggen op ruim meer dan 15 km hemelsbreed van Veghel.

H3160	Zure vennen		X	X		zg	410
H4010 A	Vochtige heiden		X	X		zg	1300
H4030	Droge heiden		X		X	zg	1100
H6230	Heischrale graslanden		X			zg	830
H6410	Blauwgraslanden	X	X			zg	1100
H6510 A	Glanshaverhooilanden	X				g	1400
H6510 B	Grote vossenstaarthooilanden	X				g	1540
H7110 B	*Heideveentjes		X			zg	400
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen		X			g	1600
H7210	*Galigaanmoerassen		X			zg	1100
H9190	Oude eikenbossen		X			zg	1100
H91E0 C	*Beekbegeleidende bossen		X	X		g	1860

2.3 Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek

Het Vlijmens Ven, de Moerputten en het Bossche Broek vormen samen één gebied ten zuidwesten van 's-Hertogenbosch. Hier gaat het beekdal van de Dommel over in het laagveengebied van de "Naad van Brabant". Door de ligging in deze overgangszone zijn in het gebied basenminnende water- moeras- en graslandvegetaties aanwezig. Het Vlijmens Ven is een kwelgebied waar kranswiervegetaties wordt aangetroffen in sloten. De Moerputten is een natuurreservaat met een groot areaal aan blauwgrasland en elzenbroekbos. Het Bossche Broek is een moerassig gebied in de benedenloop van de Dommel, waar blauwgraslanden aanwezig zijn (bron: www.synbiosys.alterra.nl, 30 november 2010).

Het meest kritische habitatype betreffende stikstofdepositie betreft kranswierwateren, de bijbehorende kritische depositie is 410 mol/ha,jaar.

2.4 Kampina en Oisterwijkse Vennen

Kampina en de naastgelegen Oisterwijkse vennen en bossen vormen samen een voorbeeld van het licht glooiende Brabants dekzandlandschap, met U-vormige paraboolduinen, met bossen, vennen, heide en overgangen naar schraalgraslanden in beekdalen. Kampina is een restant van het halfnatuurlijke Kempense heidelandschap, met droge en vochtige heidevegetaties, akkertjes, een meanderend riviertje, voedselarme vennen en blauwgraslanden. In de oeverzones van de vennen komt nog hoogveenvorming, in het zuiden liggen dopheidevelden. In het stroomdal van de vrij meanderende Beerze staan hoge populieren, elzenbroek, vochtige heide met gagelstruweel en blauwgraslanden. De vennen in het gebied zijn vaak langgerekt in zuidwest-noordoostelijke richting, de dominerende windrichting van de laatste ijstijd, toen dit landschap grotendeels werd gevormd. Vennen die in het gebied aanwezig zijn betreffen doorstroomvennen (o.a. de Centrale Vennen in de Oisterwijkse Bossen), geïsoleerde zure vennen, en vennen in beekdalflanken die (van oorsprong) onder invloed staan van inundatie met beekwater. De vennen in de Oisterwijkse bossen zijn merendeels ontstaan als uitgestoven laagten in een stuifzandlandschap, waar veentjes in ontstonden.

Door vervening is hierin sinds de Middeleeuwen weer open water ontstaan. In het gebied zijn reeds in 1950 de eerste herstelmaatregelen in de vennen uitgevoerd (bron: www.synbiosys.alterra.nl, 30 november 2010).

Habitattype *Heideveentjes (H7110B) is de meest kritische wat betreft stikstofdepositie, de bijbehorende kritische depositie is 400 mol/ha/jaar.

2.5 Strabrechtse Heide en Beuven

De Strabrechtse Heide bestaat grotendeels uit glooiend dekzandlandschap, met daarnaast een deel stuifzandlandschap. Het gebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van droge stukken met heide (deels op voormalig stuifzand), kleine stuifzanden en laagtes met natte heide en vennen. In het oosten van het gebied ligt het Beuven, het grootste ven van ons land. Hier is één van de eerste venherstelprojecten uitgevoerd, wat geleid heeft tot de terugkeer van zeldzame soorten. In dit ven wordt water uit de Peelrijt via een bezinkingsbekken ingelaten. Een aantal vennen worden deels gevoed door lokale kwel. De omringende bossen van het gebied bestaan vooral uit grove dennen. Aan de noordwestkant van het gebied ligt het beekdal van de Kleine Dommel, met alluviale bossen, wilgenstruweel, moerasruigten en vochtige schraallanden (bron: www.synbiosys.alterra.nl, 30 november 2010).

Zeer zwakgebufferde vennen (H3110) en Zure vennen (H3160) zijn de habitattypen die het meest kritisch zijn wat betreft stikstofdepositie, met een kritische depositiewaarden van 410 mol/ha/jaar.

2.6 Deurnsche Peel en Mariapeel

Het gebied bestaat uit de drie deelgebieden: Deurnsche Peel, Mariapeel en Grauwveen. Tezamen met de nabijgelegen Groote Peel zijn het restanten van wat eens een uitgestrekt oerlandschap was van levend hoogveen. Deze peelhoogvenen werden grotendeels afgegraven tot op de zandondergrond. De Deurnsche Peel is het Brabantse deel van het gebied en bestaat naast de kern die grenst aan de Mariapeel ook uit een drietal kleinere deelgebieden: De Bult in het noorden en Grauwveen en Het Zinkske in het zuiden. In de Deurnsche Peel is tot in de jaren zeventig turf gewonnen, de sporen hiervan zijn nog duidelijk zichtbaar. In sommige oude turfputten zijn goed ontwikkelde hoogveenvegetaties te vinden. Het gebied bestaat uit een complex van fragmenten levend hoogveen, beginstadia van regenererend hoogveen, natte heide op rustend hoogveen en droge heide op minerale gronden, opgaand loof- en naaldbos, gras- en bouwlanden en open water (sloten, kanalen en plassen) (bron: www.synbiosys.alterra.nl, 30 november 2010).

Uit het aanwijzingsbesluit blijkt niet dat de hoogveenrestanten, één van de habitats, voorkomen in De Bult. Derhalve is het uitgangspunt dat hier het meest voor stikstofdepositie gevoelige kritische habitattype bestaat uit Droge Heiden (H4030). De betreffende kritische waarde voor stikstofdepositie is 1100 mol/ha/jaar.

2.7 Dommelbeemden en Kavelen

In de invloedssfeer van de stikstofdepositie van de gemeente Veghel liggen ook twee staatsnatuurmonumenten: Dommelbeemden en De Kavelen. Hieronder staan beide staatsnatuurmonumenten getypeerd en de – op basis van expert judgement bepaalde – equivalent van de Natura 2000-habitattypen.

Dommelbeemden

In de Dommelbeemden worden plantengemeenschappen aangetroffen, die verschillende verlandingsstadia aangeven, en verder gemeenschappen van het heischrale grasland en het arme eiken-berkenbos. Er komen vochtige tot drassige graslanden voor met gemeenschappen uit het moerasspireaveverbond en het dotterverbond (bron: Ministerie CRM, 1977:

Aanwijzingsbesluit Staatsnatuurmonument Dommelbeemden). De typering van het meest kritische habitat komt overeen met Natura 2000-habitatype 6410, Blauwgraslanden, met een kritische depositiewaarde van 1100 mol/ha/jaar.

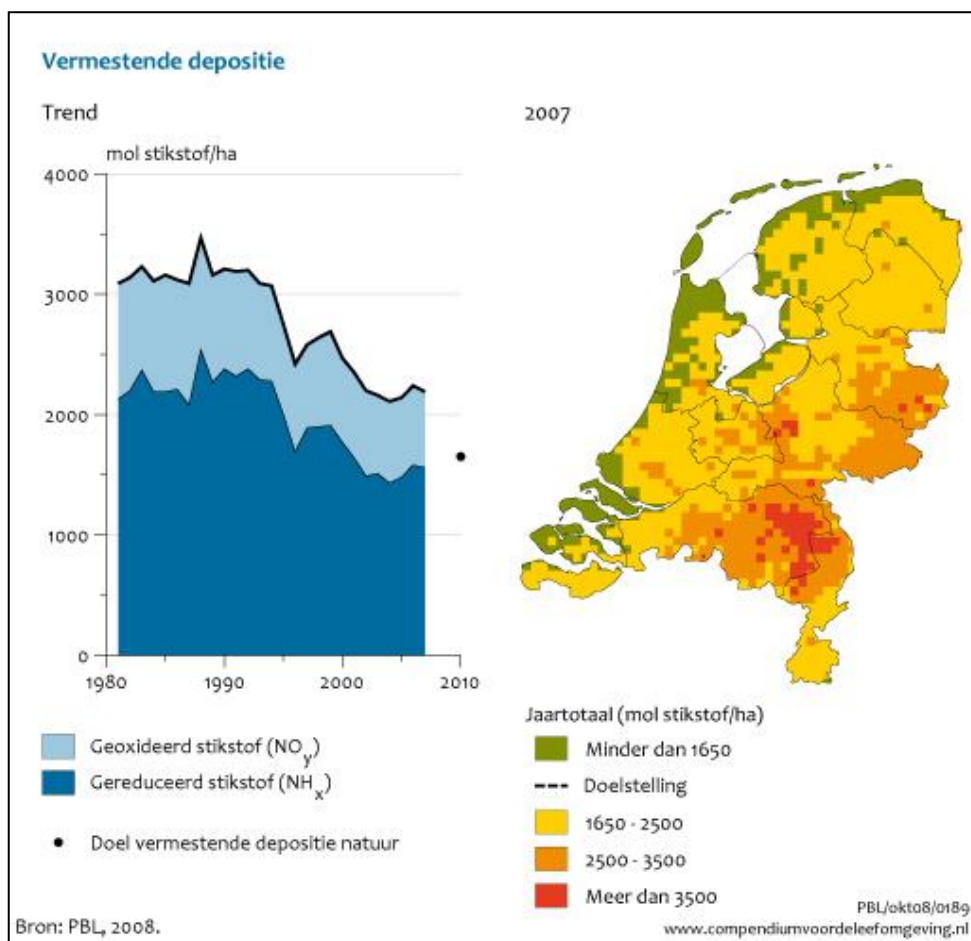
De Kavelen

De Kavelen is een klein fragment van de oorspronkelijke loofhoutbossen van Noord-Brabant. Met name de kruidlaag is rijk aan soorten, waaronder enkele zeldzame (bron: Ministerie CRM, 1973: *Aanwijzingsbesluit Staatsnatuurmonument De Kavelen*). De typering komt overeen met Natura 2000-habitatype 9160A, Eiken-haagbeukenbossen, met een kritische depositiewaarde van 1400 mol/ha/jaar.

3. Stikstofdepositie

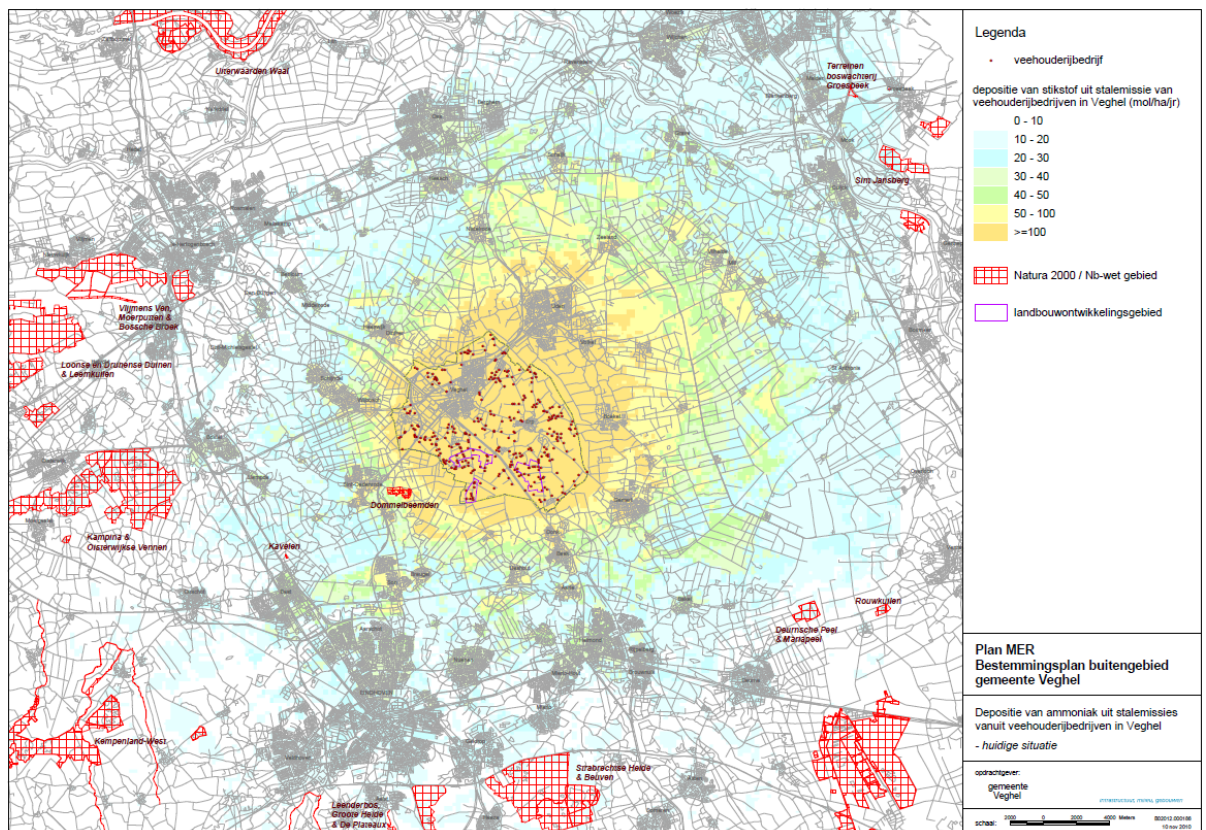
3.1 Stikstofdepositie in de huidige situatie

De achtergronddepositie van stikstof en de bijdrage daarin van de veehouderij, ligt ver boven de kritische depositiewaarden die zijn bepaald voor de habitattypen van de betreffende Natura 2000-gebieden. Zie ook onderstaand figuur.

De stikstofdepositie in de huidige situatie, dus met de huidig vergunde stallen in de gemeente Veghel, is op bijgaande kaart weergegeven.

Hieruit blijkt dat de huidige depositie tengevolge van de veehouderijen vanuit de gemeente Veghel op de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden 0 tot 20 mol/ha/jaar bedraagt. Deze waarden liggen ver beneden de kritische depositiewaarden van de in hoofdstuk 2 genoemde Natura2000-gebieden. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de bijdrage van de veehouderij uit de gemeente Veghel aan de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in verhouding zeer beperkt is.

Maar omdat er voor deze gebieden sprake is van een overbelaste situatie (de totale depositie, dus van alle bronnen samen, ligt boven de kritische depositiewaarden), zou een toename van de stikstofdepositie door ontwikkeling van de veehouderij in Veghel als een significant effect moeten worden beschouwd.

De centrale vraag die voor deze voortoets gesteld moet worden is dan ook: is een toename van de depositie van stikstof van veehouderijen uit Veghel op Natura2000-gebieden te verwachten en/of is zo'n toename mogelijk?

Bij de beantwoording van deze vraag worden achtereenvolgens de volgende aspecten behandeld

- Het actuele toetsingskader, met de name de provinciale verordening stikstof en Natura2000. Toepassing van dit toetsingskader voorkomt een toename van de depositie van stikstof door veehouderijen op Natura2000-gebieden. Een toename van depositie van stikstof door veehouderijen uit Veghel is alleen mogelijk indien dit voorafgaande aan die toename er een minstens even grote daling van stikstofdepositie door het stoppen of inkrimpen van andere veehouderijen (buiten Veghel) heeft plaatsgevonden. Per saldo mag er dus geen toename ontstaan van de depositie van stikstof op Natura2000-gebieden
- De effecten die optreden op basis van de in het planMER onderzochte alternatieven: wat zijn de relatieve verschillen tussen de effecten van de beleidsalternatieven, de huidige vergunde situatie en de verwachte autonome ontwikkeling? Laten de alternatieven een toe- of afname zien ten opzichte van de huidige situatie en ten opzichte van de autonome ontwikkeling?

- De effecten die kunnen ontstaan doordat bedrijven de latente ruimte (milieuvergunning, bouwblok) benutten en er een toename van de feitelijke depositie kan ontstaan door benutting van die latente ruimte

3.2 Veehouderijen en de bescherming van Natura 2000-gebieden

De veehouderij beïnvloedt ecosystemen vooral door vervluchtiging van ammoniak uit stallen, die later neerslaat op natuurgebieden (depositie van stikstof), en heeft dus via de emissie van ammoniak ook invloed op Natura2000-doelstellingen. Andere mogelijke effecten door veehouderijen zijn verstoring door verkeer en machines zoals ventilatoren en het onttrekken van water (drainage van percelen en grondwateronttrekkingen).

Afhankelijk van de mate van beïnvloeding kunnen voor intensieve veehouderijen passende beoordelingen en vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet nodig zijn. In het algemeen kan gesteld worden dat ontwikkelingen in het 'Landelijk Gebied' van Veghel die significante negatieve gevolgen voor de Natura 2000 hebben, niet vergunbaar zullen zijn, ook niet via een zogenaamde passende beoordeling.

Provinciale verordening stikstof en Natura2000

De provincie is bevoegd gezag voor de uitvoering van de Natuurbeschermingswet. Dit betekent dat zij verantwoordelijk is voor het opstellen van beheerplannen voor deze gebieden, het verlenen van vergunningen en beoordelen van meldingen (in het kader van de Verordening stikstof en Natura2000, zie hierna), handhaving en beoordeling van bijvoorbeeld bestemmingsplannen met mogelijk nadelige gevolgen voor de Natura2000-gebieden. De mogelijkheden voor ontwikkeling van veehouderijen in de gemeente Veghel worden in belangrijke mate bepaald door de (on)mogelijkheden om een Nb-wet vergunning te krijgen voor de gewenste ontwikkeling van het bedrijf en de eisen en randvoorwaarden die voortvloeien uit de Verordening Stikstof en Natura2000 die recent (juli 2010) door Provinciale Staten is vastgesteld.

De verordening beoogt:

- het beschermen van natuur en landschap, waaronder het terugdringen van de achteruitgang van biodiversiteit door reductie van de stikstofdepositie;
- ruimte geven aan agrarisch bedrijfsontwikkeling door het reduceren van vergunningenprocedures in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998;
- het terugdringen van de regeldruk en administratieve lasten door facilitering van saldering via de depositiebank.

Eisen maximale emissie

De verordening stelt (extra) technische eisen aan stallen die qua emissiereductie verder gaan dan de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Nieuwe stallen worden vanaf juli 2010 getoetst aan de streefwaarden die in de bijlagen bij de verordening zijn genoemd en de toepassing van stallen/technieken met een ammoniakemissie per dier die ligt onder die streefwaarden. Voor bijvoorbeeld varkensstallen geldt een streefwaarde van 85% reductie t.o.v. traditionele stallen en zijn er ook voldoende technieken beschikbaar die voldoen aan die streefwaarden. Voor een aantal diercategorieën zoals melkkoeien, geiten en legkippen in scharreelsysteem zijn er nog geen stallen/technieken beschikbaar die aan de streefwaarden voldoen. Voor die diersoorten geldt dat gebruik moet worden gemaakt van die technieken die het meest in de buurt van de

streefwaarden komen en praktisch toepasbaar zijn. Dit wordt beoordeeld door een commissie van deskundigen die de streefwaarden periodiek bijstelt, naar gelang de beschikbaarheid van nieuwe technieken of een te hoog regionaal depositieniveau.

Deze eisen gelden voor nieuwe stallen, niet voor bestaande stallen. Uiterlijk op 1 januari 2028 (na drie beheerplanperioden) dient het bedrijf als geheel gemiddeld te voldoen aan de vereisten uit de provinciale verordening.

Gecorrigeerd emissieplafond als referentieniveau

Aanvragen voor een Nbwet-vergunning c.q. meldingen worden ook getoetst aan het gecorrigeerd emissieplafond. Dit is de emissie van ammoniak volgens de op 7 december 2004 geldende vergunning, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Voor bedrijven die al eerder een Nbwet-vergunning hebben gekregen, de daarin vergunde situatie, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting. Is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie hoger dan dit gecorrigeerd emissieplafond, dan dient er gesaldeerd te worden via de depositiebank (zie hierna). Is er onvoldoende saldo beschikbaar, dan kan de vergunning niet verleend worden. Is er voldoende saldo beschikbaar of is de emissie in de nieuwe, aangevraagde situatie lager dan het gecorrigeerd emissieplafond (en wordt voldaan aan de hiervoor beschreven eisen m.b.t. maximale emissie per dierplaats), dan is er vanuit de verordening geen belemmering voor vergunningverlening.

Depositiebank Provincie Noord-Brabant

De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de N-depositie op de gevoelige habitats binnen de Natura2000-gebieden van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Salderingen verlopen (verplicht) via de depositiebank. De depositiebank wordt door de provincie beheerd. Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename (van emissie van ammoniak, boven het gecorrigeerd emissieplafond) van de N-depositie op een N-gevoelig habitat verevend met de (eerdere) afname van de N-depositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de bedrijfsvoering door (een of meer) andere bedrijven. Als er onvoldoende saldo op de bank beschikbaar is, is saldering niet mogelijk en wordt de aanvraag geweigerd.

De depositiebank wordt gevuld¹¹ met:

- depositierechten van veehouderijbedrijven die gestopt zijn na 7 december 2004 en op die datum nog aantoonbaar actief waren.
- depositierechten van bedrijven die sinds 7 december 2004 zowel in emissie (en daarmee in depositie) als ook in aantallen dieren, ingekrompen zijn.

Uitgifte van depositierechten vindt plaats ten behoeve van initiatiefnemers, die een nieuwe stal bouwen dan wel een stal geheel of gedeeltelijk renoveren na 25 mei 2010 waarvoor een bouwvergunning krachtens de Woningwet noodzakelijk is. Dit in het geval dat de nieuwe situatie leidt tot een depositietoename ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie op 7 december 2004 of, bij het in bezit hebben van een geldende Nbwet-

¹¹ Reeds vóór inwerkingtreding van de Verordening bij saldering gebruikte deposities (ten behoeve van eerdere aanvragen van Nb-wetvergunningen of ten behoeve van saldering in het kader van de Crisis- en herstelwet, worden niet opnieuw in de depositiebank opgenomen.

vergunning, ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie in die vergunning.

Berekeningen t.b.v. de depositiebank

In het kader van de depositiebank wordt de depositie berekend als de depositie op alle habitats in een Natura2000 gebied, welke geheel of gedeeltelijk gelegen zijn binnen 25 km van een door te rekenen bedrijf. De berekende depositie wordt per habitatype gesommeerd voor zowel de inkomende deposities als de uitgaande deposities. Op basis van de depositiepiek valt een bedrijf in een bank voor bedrijven tot 5 mol depositiepiek of daarboven. Bedrijven met een depositiepiek die lager is dan 5 mol, mogen saldo's uit beide deelbanken voor saldering benutten. Bedrijven met een depositiepiek van 5 mol of meer alleen maar uit de deelbank voor bedrijven > 5 mol. Op deze wijze wordt een afwaartse beweging t.o.v. de Natura 2000-gebieden gestimuleerd. Saldering is niet mogelijk voor bedrijven met een depositiepiek van 50 mol of meer. Het streven is om zoveel mogelijk bedrijven met een hoge piekdepositie te saneren.

Door de eis van saldering bij emissies boven het gecorrigeerd emissieplafond (vergunning december 2004) en dat er voldoende saldo beschikbaar moet zijn dankzij stoppers en inkrimpers voor er gesaldeerd kan worden, is verzekerd dat de depositie van stikstof door veehouderijen, op de gevoelige habitats, niet hoger kan worden dan de depositie op basis van de vergunde emissies per 7 december 2004, gecorrigeerd voor de vereisten uit de AMvB Huisvesting.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' worden geboden, kunnen dus niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers. Deze administratie verloopt via de Depositiebank bij de Provincie Noord-Brabant.

In bijlage 2 van deze notitie is nadere informatie over werking van deze provinciale depositiebank opgenomen.

3.3 Stikstofdepositie tengevolge van planMER-alternatieven

In het planMER Veghel zijn de effecten van autonome ontwikkeling en enkele beleidsalternatieven voor intensieve veehouderij-ontwikkelingen in beeld gebracht. Voor wat betreft Natura 2000 is de ammoniakdepositie de belangrijkste stikstofbron, waarop de gemeente invloed kan uitoefenen. Deze ammoniakdepositie wordt wellicht beïnvloed door sturing in het gemeentelijk ruimtelijk beleid.

Er komt naar voren dat tengevolge van de stalmaatregelen die vereist zijn vanuit de AMvB-Huisvesting (de autonome ontwikkeling), een aanzienlijke afname plaatsvindt van ammoniakdepositie, ten opzichte van de huidige situatie waar de AMvB-Huisvestingsmaatregelen nog niet generiek voor alle bedrijven zijn toegepast.

De beleidsalternatieven, waarbij de gemeente ruimtelijke sturing geeft aan de ontwikkeling van intensieve veehouderij, resulteren **niet** in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Er wordt een afname van de depositie ten opzichte van de huidige situatie verwacht en ongeveer gelijke of iets kleinere depositie ten opzichte van de beschreven autonome ontwikkeling

Er wordt dus geen toename van de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden verwacht door de ontwikkeling van de veehouderij in Veghel. Gezien de grote afstand tot die gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura2000-gebieden verwacht.

scenario	gebied	minimaal	maximaal	gemiddeld
huidige situatie	Deurnsche Peel & Mariapeel	4	17	7
Amvb huisvesting	Deurnsche Peel & Mariapeel	3	13	5
beleidsalternatief 1	Deurnsche Peel & Mariapeel	3	13	5
beleidsalternatief 2	Deurnsche Peel & Mariapeel	3	13	5
huidige situatie	Kampina & Oisterwijkse Vennen	4	21	11
Amvb huisvesting	Kampina & Oisterwijkse Vennen	3	16	9
beleidsalternatief 1	Kampina & Oisterwijkse Vennen	3	15	8
beleidsalternatief 2	Kampina & Oisterwijkse Vennen	3	15	8
huidige situatie	Kempenland-West	3	12	6
Amvb huisvesting	Kempenland-West	2	9	5
beleidsalternatief 1	Kempenland-West	2	9	5
beleidsalternatief 2	Kempenland-West	2	9	5
huidige situatie	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	4	15	9
Amvb huisvesting	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	3	12	7
beleidsalternatief 1	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	3	12	7
beleidsalternatief 2	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	3	12	7
huidige situatie	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	4	10	7
Amvb huisvesting	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	3	8	6
beleidsalternatief 1	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	3	7	5
beleidsalternatief 2	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	3	7	5
huidige situatie	Sint Jansberg	15	25	22
Amvb huisvesting	Sint Jansberg	12	19	17
beleidsalternatief 1	Sint Jansberg	11	19	16
beleidsalternatief 2	Sint Jansberg	11	18	16
huidige situatie	Strabrechtse Heide & Beuven	4	18	8
Amvb huisvesting	Strabrechtse Heide & Beuven	3	14	6
beleidsalternatief 1	Strabrechtse Heide & Beuven	3	14	6
beleidsalternatief 2	Strabrechtse Heide & Beuven	3	14	6
huidige situatie	Uiterwaarden Waal	2	6	3
Amvb huisvesting	Uiterwaarden Waal	2	5	2
beleidsalternatief 1	Uiterwaarden Waal	2	5	2
beleidsalternatief 2	Uiterwaarden Waal	1	5	2
huidige situatie	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	3	17	5
Amvb huisvesting	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	2	13	4
beleidsalternatief 1	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	2	13	4
beleidsalternatief 2	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	2	13	4

3.4 Mogelijke opvulling van latente rechten

De berekende depositie in de huidige situatie in het planMER is gebaseerd op de vergunde stalemissies in de gemeente. Echter, de vergunde situatie is niet altijd in overeenstemming met het werkelijke aantal gehouden dieren. Daarom is in het planMER inzichtelijk gemaakt hoe groot dit verschil ongeveer is binnen de gemeente Veghel. De vergelijking is gemaakt aan de hand van de metellingen van het CBS. Een verschil tussen beide cijfers kan ontstaan door niet opgerichte stallen of stallen waar tijdelijk geen dieren in aanwezig zijn. Het verschil blijkt gemiddeld genomen 31% te zijn. Dit betekent dat de werkelijke stikstofdepositie uit stalemissies vanuit de gemeente Veghel op Natura2000-gebieden ongeveer 31% lager ligt dan is berekend.

Het verschil tussen de depositie op Natura2000-gebieden op basis van de vergunde situatie en de depositie op basis van de “gemiddelde” feitelijke situatie is nagenoeg even groot als het verschil tussen de depositie op basis van de vergunde situatie en de depositie op basis van de onderzochte beleidsalternatieven. Indien bedrijven deze latent vergunde ruimte zouden opvullen, wordt het voordeel van de autonome ontwikkeling (AMvB huisvesting) en de ruimtelijke sturing weer teniet gedaan.

Maar, bedrijven zullen de latente ruimte niet altijd kunnen en mogen opvullen. Vanuit bedrijfseconomische redenen is een verschil tussen vergunde dierplaatsen en aanwezig dierplaatsen altijd aanwezig, niet alleen in de huidige situatie. Maar dus ook in de toekomst en bij de uitvoering van de beleidsalternatief. Ook die berekende deposities zullen lager zijn door dat verschil. Bij een vergelijking bewegen die waarden als het ware mee.

Daarnaast geldt dat in het kader van de Natuurbeschermingswet, de Crisis- en herstelwet en de Verordening Stikstof en Natura2000 de vergunde dierplaatsen (Wet Milieubeheer of Besluit Landbouw) niet automatisch als “vergund recht” worden gezien. In deze wetten en de Brabantse verordening is opgenomen dat alleen de op 7 december 2004 **vergunde en gerealiseerde** dierplaatsen als vergund recht worden gezien en dat er voor uitbreidingen boven de emissie op basis van dierplaatsen gesaldeerd moet worden, ook “achteraf”. Voor uitbreidingen na 1 februari 2009 geldt daarnaast dat niet de vergunde stalsystemen daarbij maatgegevens zijn, maar de minimale eisen zoals opgenomen in de AMvB Huisvesting.

Met andere woorden: de latente ruimte kan slechts ten dele worden benut en zal niet leiden tot een significant negatief effect.

4. Conclusies en aanbevelingen

De stikstofdepositie afkomstig van veehouderijen uit Veghel op Natura 2000-gebieden blijft ruim onder de kritische depositiewaarden. Echter, vanwege cumulatie met andere bronnen (vooral ook buiten Veghel) kunnen significant negatieve effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit dient per bedrijf individueel te worden getoetst.

Deze voortoets voorziet hier niet in, gezien het globale karakter hiervan voor het totale buitengebied van Veghel. Wel kunnen op basis van deze voortoets risico's en aandachtspunten worden benoemd.

De planologische ontwikkelruimte voor veehouderijen die in het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' wordt geboden, kan op basis van de Verordening Stikstof en Natura2000 van de provincie Noord-Brabant en de huidige jurisprudentie niet gepaard gaan met een toename van de depositie van stikstof boven het niveau van december 2004, gecorrigeerd voor de AMvB Huisvesting (dus lager dan op basis van de vergunde rechten in december 2004). Daar waar een veehouderijbedrijf gebruik wil maken van de geboden planologische ontwikkelruimte, zal dit gepaard moeten gaan met een emissieniveau dat ligt onder het gecorrigeerd plafond op bedrijfsniveau of, bij een toename, bij een minstens even zo grote gebleken afname van depositie op elk gevoelig habitatgebied door stoppers en krimpers.

De beleidsalternatieven, waarbij de gemeente ruimtelijke sturing geeft aan de ontwikkeling van intensieve veehouderij, resulteren **niet** in een verslechtering van de ammoniakdepositie ten opzichte van de autonome ontwikkeling en dus ook niet ten opzichte van de huidige (vergunde) situatie. Er wordt een afname van de depositie ten opzichte van de huidige situatie verwacht en ongeveer gelijke of iets kleinere depositie ten opzichte van de beschreven autonome ontwikkeling. Er wordt dus geen toename van de stikstofdepositie op Natura2000-gebieden verwacht door de ontwikkeling van de veehouderij in Veghel. Gezien de grote afstand tot die gebieden kunnen andere effecten (zoals verdroging en verstoring) worden uitgesloten en worden er dus geen significante negatieve effecten op Natura2000-gebieden verwacht.

De in het planMER weergegeven beoordeling en effectvergelijking is gebaseerd op verleende vergunningen. De feitelijke veebezetting is lager. Het verschil tussen de depositie op Natura2000-gebieden op basis van de vergunde situatie en de depositie op basis van de "gemiddelde" feitelijke situatie is nagenoeg even groot als het verschil tussen de depositie op basis van de vergunde situatie en de depositie op basis van de onderzochte beleidsalternatieven.

Maar, bedrijven zullen de latente ruimte niet altijd kunnen en mogen opvullen. Vanuit bedrijfseconomische redenen is een verschil tussen vergunde dierplaatsen en aanwezig dierplaatsen altijd aanwezig, niet alleen in de huidige situatie. In de relevante regelgeving is opgenomen dat alleen de op 7 december 2004 **vergunde en gerealiseerde** dierplaatsen als vergund recht worden gezien en dat er voor uitbreidingen boven de emissie op basis van dierplaatsen gesaldeerd moet worden, ook "achteraf". De latente ruimte kan slechts ten dele worden benut en zal niet leiden tot een significant negatief effect.

Een actief gemeentelijke beleid gericht op het intrekken van niet benutte rechten en planologische mogelijkheden voor hergebruik van bestaande veehouderijen kunnen helpen de vergunde emissie van ammoniak nog verder te doen dalen. Gezien de grote afstand tussen de veehouderijen in Veghel en Natura2000-gebieden zijn de positieve effecten van een gemeentelijke gebiedsgericht beleid in deze heel beperkt. Wel kan de gemeente een bijdrage leveren aan de implementatie van het generiek beleid gericht op een versnelde afname van de emissie van ammoniak, o.a. door het benutten van emissiearme stalsystemen en andere technieken om emissies te voorkomen en te beperken.

Verwacht wordt dat er pas na het vaststellen van de beheerplannen van de Natura 2000-gebieden of na de totstandkoming van een nieuwe landelijke regeling (PAS) uitsluitel is over de milieuruimte in relatie tot de Natura 2000-gebieden. Hierbij speelt ook de verdere invulling en uitvoering van de provinciale Verordening Stikstof en Natura 2000 in de vergunningverlening voor veehouderijen in Veghel een belangrijke rol. De gemeente Veghel wordt aangeraden deze ontwikkelingen goed in de gaten te houden.

Bijlage 1: Geraadpleegde literatuur

- Dobben, H.I. van & A. van Hinsberg, 2008. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op de habitattypen en Natura 2000-gebieden*
- Ministerie CRM, 1973: *Aanwijzingsbesluit Staatsnatuurmonument De Kavelen*
- Ministerie CRM, 1977: *Aanwijzingsbesluit Staatsnatuurmonument Dommelbeemden*
- Ministerie LNV, 2 februari 2010: *Concept-Programmatistische Aanpak Stikstof*
- Planbureau voor de Leefomgeving, 2008. *Ammoniak in Nederland*
- Provinciale Staten Noord-Brabant, 2010: *Verordening Stikstof en Natura 2000*
- www.synbiosys.alterra.nl, 30 november 2010

Bijlage 2: Verordening Stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant

Aanleiding

De stikstofbelasting door veehouderijen op Natura2000 gebieden is een groot probleem bij de implementatie van de Natura2000 doelstellingen en voor de agrarische bedrijfsontwikkeling. Indien de stikstofbelasting de instandhoudingdoelstellingen van de natuurwaarden van de Natura 2000-gebieden bedreigt, kan dat leiden tot vergaande beperkingen ten aanzien van de uitbreiding van de stikstofdepositie op die gebieden en daarmee op de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen nabij die gebieden.

De rijksoverheid heeft getracht een landelijk toetsingskader op te stellen met betrekking tot de maximale depositie op Natura 2000-gebieden. Het uitgangspunt was dat een bedrijf maximaal 5% van de kritische depositie mocht veroorzaken. Dit toetsingskader bleek juridisch gezien niet houdbaar. Bij elke toename van depositie van ammoniak op de Natura 2000-gebieden zal de vraag aan de orde zijn of er voldoende zekerheid is dat er per saldo sprake is van een afname van de totale depositie op de betreffende gebieden. Ervan uitgaande dat die zekerheid (vaak) niet op het niveau van een individueel initiatief is te geven, zal dat verkregen moeten worden door maatregelen die opgenomen zijn in de beheerplannen van die gebieden, dan wel door een salderingsregeling, aangevuld met een monitoringsysteem.

Samenwerkende partijen betrokken bij het Bestuurlijk Overleg Stikstof en Natura 2000 hebben in het najaar van 2009 de hoofdlijnen van een provinciale beleidsregel Stikstof en Natura2000 opgesteld. Deze samenwerkende partijen zijn: Provincies Limburg en Brabant, Directie Regionale Zaken Ministerie LNV, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO), Limburgse Land- en Tuinbouwbond (LLTB), Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Limburgse Milieufederatie, Brabantse Milieufederatie.

Deze beleidsregel heeft als doelstelling om de stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden substantieel te verminderen en tevens de vergunningverlening voor veehouderijbedrijven rond Natura 2000-gebieden weer vlot te trekken. Onderdelen van deze beleidsregel zijn extra emissiereductie voor alle nieuwe intensieve veehouderijstallen, het opheffen van piekbelastingen en saldering via een depositiebank. Bedrijven mogen ten opzichte van hun huidige depositieniveau groeien, mits de groei gecompenseerd wordt door uitruil van

depositierechten met andere gestopte/stoppende veehouderijbedrijven. Deze uitruil is alleen toegestaan via een zogenaamde de depositiebank.

Salderen is verplicht boven de depositie die veroorzaakt wordt bij het niveau van het emissieplafond op basis van uitvoering van de AMvB huisvesting. Varkens- en pluimveebedrijven mogen salderen tot een niveau van maximaal 50 mol.

Er zal een monitoring van de voortgang van de depositievermindering per Natura 2000-gebied opgezet worden. Onderdeel van de monitoring is een systematiek van "hand-aan-de-kraan", waarbij bestuurlijk zal worden ingegrepen, dat indien ongewenste ontwikkelingen optreden die een te geringe afname of zelfs een toename van de depositie zouden betekenen.

Het op 29 september 2009 gesloten bestuurlijk akkoord in de vorm van een convenant is verder uitgewerkt in een Provinciale Verordening die op 15 juli 2010 is vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Brabant. De verordening beoogt:

- het beschermen van natuur en landschap, waaronder het terugdringen van de achteruitgang van biodiversiteit door reductie van de stikstofdepositie;
- het mogelijk maken van agrarisch bedrijfsontwikkeling in combinatie met de eisen ten aanzien van emissiearme technieken en de mogelijkheid van saldering;
- het terugdringen van de regeldruk en administratieve lasten door facilitering van saldering via de depositiebank.

Onderdeel van de verordening vormt zoals genoemd de depositiebank. De depositiebank is een registratie- en monitoringssysteem dat de ontwikkelingen van de N-depositie van veehouderijbedrijven registreert en via saldering de mogelijkheid biedt voor agrarische bedrijfsontwikkeling. Door te salderen wordt een door een bedrijf veroorzaakte toename van de N-depositie op een N-gevoelig habitat verevend met de afname van de N-depositie op hetzelfde habitat als gevolg van het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de bedrijfsvoering door (een of meer) andere bedrijven. Door te salderen tot het referentieniveau ontstaat een vrijstelling van de vergunningplicht in het kader van de Nb-wet 1998.

De depositiebank is opgezet om drie redenen:

- om saldering van depositie tussen uitbreidende en gestopte veehouderijen mogelijk te maken. In de depositiebank kunnen depositierechten worden opgenomen van veehouderijbedrijven die op 07-12-2004 nog actief waren en nadien gestopt danwel ingekrompen zijn. Deze datum wordt in de Crisis en Herstelwet genoemd als referentiedatum;
- om te voorkomen dat er op de vrije markt veel geld moet worden betaald voor depositierechten;
- om te voorkomen dat individuele bedrijven depositierechten van méérdere bedrijfslocaties moeten kopen om de toename van depositie a.g.v. bedrijfsontwikkeling op meerdere Natura2000-gebieden te compenseren (salderen).

Salderingen verlopen (verplicht) via de depositiebank. De depositiebank wordt door de provincie beheerd. De depositiebank faciliteert uitbreidende veehouderijen binnen de provinciegrenzen van Noord-Brabant ten in hun (conform de Crisis- en herstelwet verplichte) saldering en beperkt daarmee de financiële en administratieve lasten van veehouderijen in sterke mate. Het

terugdringen van deze lasten betekent een besparing voor de agrarische sector die kan worden ingezet voor financiering van de technische eisen uit de verordening. De depositiebank voert enkel salderingen uit ten behoeve van veehouderijbedrijven die daar via het "Meldingsformulier Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant" om verzoeken.

In de verordening is de werking van de depositiebank in de verschillende artikelen vastgelegd. In het navolgende wordt de werking van de depositiebank verduidelijkt voor elk relevant artikel in de verordening. Dit vooral aan de hand van inhoud van het Protocol Depositiebank dat door GS is vastgesteld.

Regels depositiebank

Procedures salderingsverzoek

Artikel 6 meldingsplicht en salderingsverzoek

1. Onverminderd het bepaalde in de artikelen 2 en 3 meldt de initiatiefnemer, onderscheidenlijk de drijver van de betrokken inrichting, het voornemen tot het realiseren van een of meer nieuwe stallen bij Gedeputeerde Staten.
2. Indien door het realiseren van de nieuwe stallen een saldering als bedoeld in de artikelen 23 t/m 29 noodzakelijk is, wordt een daartoe strekkend verzoek gelijktijdig met de melding ingediend.

Artikel 7 vereiste gegevens

Bij de melding worden in ieder geval de volgende gegevens verstrekt:

- a. een afschrift van de toepasselijke aanvraag voor een bouwvergunning krachtens de Woningwet, dan wel vergunning krachtens de Wet milieubeheer of melding op basis van het Besluit landbouw milieubeheer, onderscheidenlijk omgevingsvergunning;
- b. de voor emissie/depositieberekeningen noodzakelijke berekeningsparameters voor het bedrijf als geheel: diersoorten en aantallen, huisvestingssyste(e)m(en), locatie en hoogte van de emissiepunten, alsmede de overige emissiecondities, voor zover deze nog niet opgenomen zijn in de onder a. genoemde documenten;
- c. een berekening van de N-depositie in zowel de uitgangs- als de beoogde situatie;
- d. een opgave van de te salderen toename in de maximale N-depositie boven de belasting, die overeenkomt met het toepasselijke gecorrigeerd emissieplafond.

Artikel 24 saldering uitsluitend via depositiebank

Saldering vindt uitsluitend plaats met de N-deposities die opgenomen zijn in de depositiebank als bedoeld in artikel 12 van deze regeling.

Artikel 29 salderingsbesluit

1. Gedeputeerde Staten stemmen, behoudens de uitzonderingen bedoeld in de artikelen 33 en 35, naar aanleiding van een verzoek als bedoeld in artikel 6, tweede lid, uitsluitend in met de saldering indien de depositiebank voldoende en op geschikte locaties gelegen depositierechten bevat om de saldering uit te voeren.
2. Het in het voorgaande lid bedoelde besluit wordt onderbouwd met een depositieberekening.

Artikel 30 voorlopige saldering tijdens procedure omgevingsvergunning

1. De onttrekking van depositierechten aan de depositiebank vindt plaats op de datum dat de melding, bedoeld in artikel 6, in behandeling genomen wordt.

2. De onttrekking is tijdelijk voor een periode van ten hoogste een jaar en wordt definitief op het moment dat de bouwvergunning of daarmee overeenkomende omgevingsvergunning in werking treedt.

3. Indien de tijdelijke onttrekking eindigt door tijdsverloop, kan een verzoek tot verlenging van de termijn ingediend worden.

4. Aan een tijdelijke onttrekking, dan wel een lopend verzoek voor termijnverlenging kunnen geen rechten ontleend worden.

Artikel 31 voorkomen dubbele onttrekking

Tijdelijk en definitief aan de depositiebank onttrokken deposities zijn niet beschikbaar in het kader van gelijktijdig lopende, maar later gestarte meldingsprocedures.

Toelichting/aanvullingen

1. Het indienen van een salderingsverzoek dient te worden gedaan door alle initiatiefnemers binnen de provincie Noord-Brabant, die na 25 mei 2010 een nieuwe stal bouwen dan wel een stal geheel of gedeeltelijk renoveren, waarvoor een bouwvergunning krachtens de Woningwet noodzakelijk is. Relevant is of de bedrijfsontwikkeling leidt tot een depositietoename ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie op 07-12-2004 of, bij het in bezit hebben van een geldende Natuurbeschermingswetvergunning, ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie in die vergunning, zoals bedoeld in artikel 22 van de verordening.
2. Een verzoek tot saldering kan uitsluitend worden gedaan door een melding via een compleet "Meldingsformulier Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant".
3. Het is enkel mogelijk te salderen door gebruikmaking van de depositierechten in de depositiebank. Depositierechten worden gratis uitgegeven aan bedrijven die willen salderen.
4. In het meldingsformulier geeft de initiatiefnemer aan in welke depositiecategorie het bedrijf valt en welke hoeveelheid stikstofdepositie maximaal gesaldeerd dient te worden. Dit op basis van een berekening van de maximale N-depositie in zowel de uitgangs- als de beoogde situatie met behulp van AgroStacks (bedrijfsversie).
5. GS besluiten binnen een termijn van maximaal 8 weken of het verzoek tot saldering via de depositiebank aan de orde is en al dan niet gehonoreerd wordt en laten dit weten aan de initiatiefnemer.
6. Het besluit bevat onder meer mededelingen over hoeveelheid en datum van de voorlopige onttrekking (reservering) en de mededeling dat de onttrekking tijdelijk is voor een periode van ten hoogste een jaar en definitief wordt op het moment dat de bedrijfswijziging in het Bestand Veehouderijbedrijven Brabant (BVB-Brabant) is opgenomen na het definitief worden van de Wm-vergunning of de Omgevingsvergunning. Indien de tijdelijke onttrekking eindigt door tijdsverloop, kan een verzoek tot verlenging van de termijn ingediend worden. Dit verzoek dient ondersteund te worden door een met redenen omklede, gemeentelijke verklaring dat tijdsverloop aan de orde is. Indien een verlenging wordt toegestaan, geldt deze ten hoogste voor een jaar. Het verlengen van de termijn gebeurt maximaal één keer per reservering.

7. Het besluit¹² heeft gevolgen voor de rechtspositie van het betrokken bedrijf en is vatbaar voor bezwaar en beroep op grond van artikel 8:1 juncto 7:1 Algemene wet bestuursrecht.
8. Indien het besluit inhoudt dat er ten aanzien van een of meerdere Natura 2000-gebieden te weinig ruimte in de depositiebank aanwezig is om de gevraagde saldering uit te voeren zal de provincie in overleg treden met de initiatiefnemer. Er doen zich dan 2 mogelijke situaties voor:
 - a. GS treden, voordat een definitief besluit wordt genomen, met de initiatiefnemer in overleg met de mededeling dat toetsing van het salderingsverzoek heeft plaatsgevonden en dat op basis van de voorhanden zijnde gegevens geconcludeerd is dat niet op een termijn van 6 maanden kan worden voldaan aan het salderingsverzoek. Aangegeven zal worden dat er voor sommige locaties, gezien de specifieke ligging ten opzichte van (specifieke) habitattypen weinig tot geen vooruitzichten zijn op voldoende ruimte, dus dat het weinig “zin” heeft om het salderingsverzoek aan te houden. In die situaties volgt een negatief besluit, omdat niet voldaan kan worden aan het salderingsverzoek. Het staat de initiatiefnemer vrij om na verloop van tijd weer een nieuw al dan niet gewijzigd (met minder emissie- en depositietoename) salderingsverzoek in te dienen.
 - b. GS treden, voordat een besluit wordt genomen, met de initiatiefnemer in overleg over het feit dat er op dat moment voor één of meerdere habitattypen te weinig ruimte is in de depositiebank, maar dat er binnen een termijn van 6 maanden wel uitzicht kan zijn op vulling van de bank. Het voorstel zal dan zijn om het salderingsverzoek voor maximaal een periode van 6 maanden, aan te houden en op een wachtlijst te plaatsen. Deze aanhouding vindt gescheiden plaats in de twee depositiecategorieën, nl. voor gevallen waarvan de depositie op basis van de beoogde situatie ≤ 5 mol bedraagt en een categorie > 5 mol. In genoemd overleg komt tevens aan de orde welke mogelijke acties ten behoeve van verdere vulling van de depositiebank in gang kunnen worden gezet. Afhandeling van de op de wachtlijsten (>5 mol en <5 mol) aanwezige salderingsverzoeken zullen afgewerkt worden op basis van datum van ontvangst van het meldingsformulier (zie ook paragraaf 2 artikel 4). Gedurende genoemde 6 maanden waarin het verzoek wordt aangehouden, zal bij een of meerdere nieuwe vullingen van de bank (bij intrekkingen van vergunningen en/of meldingen) worden gescreend of voldaan kan worden aan het verzoek. Na 6 maanden wordt het betreffende verzoek van de wachtlijst verwijderd.
9. Het in overleg aanhouden van een salderingsverzoek of -verzoeken, betekent tevens dat de provincie met initiatiefnemers van later binnengekomen salderingsverzoeken ten opzichte van dezelfde habitattypen, in overleg gaat, met de mededeling dat er onvoldoende ruimte is in de depositiebank.
10. Salderingsverzoeken van de wachtlijsten <5 mol kunnen in voorkomende gevallen gesaldeerd worden met beschikbare ruimte uit de categorie >5 mol. Dit is alleen mogelijk als er in de categorie >5 mol ten opzichte van het betreffend habitatype geen wachtlijsten voorkomen.
11. Er wordt voor een periode van maximaal een jaar een reservering van depositierechten (tijdelijke onttrekking depositierechten) via de depositiebank gedaan. Deze tijdelijke reservering wordt omgezet in een definitieve onttrekking als de bedrijfswijziging in het BVB-

¹² De reikwijdte van het besluit is voor de verschillende categorieën gevallen uitgewerkt in de opsomming a) t/m e) van artikel 9 van de Verordening stikstof en Natura 2000 Noord-Brabant. Daarbij doen zich de volgende mogelijkheden voor: het toepassen van de gevraagde saldering(en), het aanschrijven over het beperken van de bedrijfsomvang, dan wel het treffen van technische voorzieningen, dan wel een verbod op het uitvoeren van de beoogde bedrijfsontwikkeling. De inhoud van de beslissing zal altijd bepaald worden door de specifieke omstandigheden van het geval.

bestand is ingevoerd. Indien na een jaar nog geen definitieve bouwvergunning danwel een daarmee overeenkomende omgevingsvergunning in werking is getreden dan eindigt de tijdelijke onttrekking. Er kan na genoemd jaar een verzoek tot verlenging worden ingediend (zie 2.9 van dit protocol).

Vulling en uitgifte van depositierechten in de depositiebank

Artikel 12 inrichting depositiebank

Gedeputeerde Staten dragen zorg voor het inrichten en onderhouden van een depositiebank, die gevuld wordt met:

a. de vervallen deposities van bedrijven, die na 7 december 2004 de bedrijfsvoering beëindigd hebben en waarvan de vergunning krachtens de Wet milieubeheer, dan wel de melding op basis van het Besluit landbouw milieubeheer is ingetrokken of vervallen;

b. de vrijkomende deposities bij wijzigingen van vergunning krachtens de Wet milieubeheer dan wel meldingen volgens het Besluit landbouw milieubeheer, na 7 december 2004;

steeds voor zover deze nog niet eerder gebruikt zijn voor een saldering.

Artikel 15 beperking hergebruik

Reeds eerder bij saldering gebruikte deposities mogen niet opnieuw in de depositiebank worden opgenomen, behoudens als het gaat om tijdelijk onttrokken deposities als bedoeld in de artikelen 30 en 31, of indien het betrokken bedrijf zijn vergunde activiteiten beperkt of beëindigt.

Artikel 14 beperking bij inbreng van piekbelastingen

Indien de vervallen depositie, bedoeld in artikel 12 een piekbelasting betreft, kan van de vervallen depositie voor maximaal 50,0 mol N/ha/jr, berekend op het meest belaste punt van de N-gevoelige habitats, in de depositiebank worden opgenomen.

Artikel 22 gecorrigeerd emissieplafond als referentie op bedrijfsniveau

Ten behoeve van de saldering, bedoeld in artikel 23 wordt een referentie-emissie op bedrijfsniveau vastgesteld, die

a. indien een vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet verleend is, overeenkomt met de emissie behorend bij de bedrijfssituatie die aan deze vergunning ten grondslag ligt, nadat deze gecorrigeerd is voor de vereisten van de AMvB Huisvesting;

b. indien een vergunning krachtens de Natuurbeschermingswet ontbreekt, overeenkomt met de emissie volgens de bedrijfssituatie die ten grondslag ligt aan de op 7 december 2004 geldende vergunning krachtens de Wet milieubeheer, of melding krachtens het Besluit landbouw milieubeheer, nadat deze gecorrigeerd is voor de vereisten van de AMvB Huisvesting.

Toelichting/aanvullingen

1. Vulling van de depositiebank vindt uitsluitend plaats op basis van wijzigingen in vergunningen krachtens de Wet milieubeheer en meldingen Besluit landbouw milieubeheer, die door gemeenten zijn ingevoerd in het BVB-bestand Noord-Brabant. Gemeenten worden gevraagd een definitief intrekingsbesluit te sturen aan de depositiebank, samen met de wijziging van het BVB-bestand.

2. De depositiebank wordt gevuld met depositierechten van gestopte en ingekrompen bedrijven:
 - a. Depositierechten (op basis van het bestaande emissieplafond) van veehouderijbedrijven die gestopt zijn na 07-12-2004 (in het BVB-bestand op 0 NGE zijn komen te staan) en op 07-12-2004 nog aantoonbaar actief waren. Aantoonbaar actief zijn die bedrijven, die in 2005 nog meetellinggegevens over het houden van dieren aan Dienst Regelingen van het ministerie van LNV hebben aangeleverd;
 - b. Depositierechten (op basis van het bestaande emissieplafond) van bedrijven die sinds 07-12-2004 niet alleen in emissie (en daarmee in depositie) maar ook met aantallen dieren (resultierend in minder NGE, maar > 0 NGE (bij 0 NGE zijn ze gestopt) ingekrompen zijn.
3. Reeds vóór inwerkingtreding van de verordening bij saldering gebruikte deposities (ten behoeve van (concept-)aanvragen van Nb-wetvergunningen vanaf 07-12-2004 of ten behoeve van saldering in het kader van de Crisis- en herstelwet) worden niet opnieuw in de depositiebank opgenomen;
4. In de depositiebank kunnen alleen depositierechten op basis van daadwerkelijk gerealiseerde vergunningen of meldingen opgenomen worden. Delen van vergunningen en meldingen die niet gerealiseerd zijn (bijvoorbeeld een (deels) niet gebouwde stal) worden niet in de depositiebank opgenomen. Indien twijfel bestaat over de mate van realisatie van (delen van) vergunningen of meldingen, is het daadwerkelijk gebouwde deel leidend.
5. In de depositiebank mogen depositierechten van te verplaatsen of te beëindigen bedrijven, die een piekbelasting veroorzaken (bedrijven met >200 mol op het dichtstbijzijnde habitatgebied of bedrijven met een zeer hoge gemiddelde depositie) opgenomen worden tot een hoogte van maximaal 50 mol ten opzichte van de dichtstbijzijnde habitattypen (het habitattypen waarop de mate van piekbelasting is berekend);
6. Uitgifte van depositierechten vindt plaats ten behoeve van initiatiefnemers, die een nieuwe stal bouwen dan wel een stal geheel of gedeeltelijk renoveren na 25 mei 2010 waarvoor een bouwvergunning krachtens de Woningwet noodzakelijk is, wat leidt tot een depositietoename ten opzichte van de gecorrigeerde depositie (niveau van emissie-eisen uit AMvB Huisvesting) van de uitgangssituatie op 07-12-2004 of, bij het in bezit hebben van een geldende Natuurbeschermingswetvergunning, ten opzichte van de gecorrigeerde depositie van de uitgangssituatie in die vergunning (zie artikel 22 van de verordening). Dat betekent tevens dat er geen uitgifte van depositierechten plaatsvindt ten behoeve van emissie-uitbreidingen in bestaande stallen.

Berekeningswijze saldering

Artikel 11 Berekening van stikstofdeposities

1. De berekening van stikstofdeposities in het kader van deze regeling vindt plaats op de wijze als aangegeven in Bijlage 2 van de verordening.
2. Gedeputeerde Staten passen Bijlage 2 aan, indien gewijzigde inzichten en de ontwikkelingen in wetenschap en techniek daar aanleiding toe geven.

Artikel 21 in saldering betrokken habitats

Saldering vindt slechts plaats in situaties waarbij:

- a. de N-depositie op een of meer N-gevoelige habitats binnen een Natura 2000-gebied de kritische depositiewaarde overschrijdt, en tevens
- b. de maximale depositie van het betrokken bedrijf op het dichtstbijzijnde punt van een dergelijk N-gevoelig habitat groter is of wordt dan 0,1 mol N/ha/jr.

Artikel 17 categorie-indeling van bedrijven

Op basis van de door de initiatiefnemer, onderscheidenlijk door de drijver van de betrokken inrichting beoogde situatie worden bedrijven al naar gelang hun maximale N-depositie op een N-gevoelig habitat binnen een Natura 2000-gebied ingedeeld in de volgende categorieën:

A Bedrijven met een N-depositie van 5,0 mol N/ha/jr of minder;

B Bedrijven met een N-depositie boven 5,0, maar niet meer dan 50,0 mol N/ha/jr;

C Bedrijven met een N-depositie boven 50,0, maar onder 200,0 mol N/ha/jr;

D Bedrijven met een N-depositie van 200,0 mol N/ha/jr of meer.

Artikel 23 salderingsgrondslag

Saldering vindt plaats op basis van de totale toename van de aan het bedrijf toe te rekenen N-belasting op het N-gevoelige habitat vergeleken met de depositiesituatie bij het gecorrigeerd emissieplafond, uitgedrukt in mol N/jr.

Toelichting/aanvullingen

1. De initiatiefnemer geeft via het meldingsformulier aan in welke, in artikel 17 van de verordening onderscheiden depositiecategorie, de huidige als de beoogde bedrijfssituatie zich bevindt: van > 0,051 - 5 mol (categorie A), > 5 mol - 50 mol (categorie B), > 50 - 200 mol (categorie C) en > 200 mol (categorie D). De berekening dient te gebeuren op basis van AagroStacks (bedrijfsversie).
2. De door de initiatiefnemer aangegeven depositiecategorie bepaalt in welke deelregistratie van de depositiebank de saldering wordt uitgevoerd. De beheerder van de depositiebank zal de door de initiatiefnemer aangegeven depositiecategorie toetsen op zijn juistheid.
3. De door de depositiebank te gebruiken AagroStacks-gebiedsversie wijkt op een aantal punten af van de AagroStacks-bedrijfsversie die ter beschikking is gesteld door het Ministerie van LNV in het kader van het landelijke Toetsingskader ammoniak, 2007. Hierdoor kunnen afwijkingen optreden tussen hetgeen aan depositie wordt berekend door initiatiefnemers en de berekening door de depositiebank. Bij verschillen wordt onderscheid gemaakt tussen de door de initiatiefnemer berekende depositiecategorie en de door de depositiebank te maken berekeningen in het kader van het salderingsverzoek. De door de initiatiefnemer aangegeven depositiecategorie wordt als uitgangspunt genomen bij indeling in een depositiecategorie.
4. Losliggende N-gevoelige habitattypen < 0,1 ha bossen, < 0,01 ha van andere habitattypen én > 25 meter verwijderd van andere kwalificerende habitattypen worden niet in de berekeningen betrokken (zie ook : "Natura 2000 profielendocument", Ministerie van LNV, Ede, 1 september 2008 (pagina 15). N-gevoelige habitattypen zijn alle habitattypen met een Kritische Depositiewaarde (KDW) van <2800 mol/ha/jr.
5. De depositierechten van veehouderijbedrijven worden berekend tot een niveau van twee decimalen. Ten behoeve van saldering wordt afgerond op een decimaal. Het laagste berekeningsresultaat dat derhalve wordt gebruikt ten behoeve van de depositiebank is 0,051 mol. Depositiebijdragen onder dat niveau worden niet meer in berekeningen betrokken.
6. In het kader van de depositiebank wordt de depositie berekend als de depositie op het centrum van een vlak op een grid met cellen van 25*25m, welke geheel of gedeeltelijk overlappen met een N-gevoelig habitat in een Natura 2000-gebied. Op basis van alle berekende waarden wordt de maximale depositie bepaald in mol/ha/jr. De totale depositie wordt berekend door het ruimtebeslag van individuele habitats op individuele gridcellen te vermenigvuldigen met de berekende waarde en deze waarden te sommeren over habitats

per Natura 2000-gebied, voor alle habitats en in alle afzonderlijke Natura 2000 gebieden. Alleen gridcellen met een depositie > 0,051 mol/ha/jr worden bij de somming meegenomen. Alleen habitats met een totale depositie > 0,051 mol worden als input of te salderen beschouwd.

7. De berekeningen worden uitgevoerd met een voor de depositiebank aangepaste versie van AgroStacks (gebiedsversie). Deze versie staat meer rekenpunten toe en heeft een groter bereik dan de oorspronkelijke versie van AgroStacks (bedrijfsversie). In het kader van de depositiebank worden berekeningen uitgevoerd:
 - voor alle N-gevoelige habitats in Natura 2000 gebieden welke geheel of gedeeltelijk gelegen zijn binnen 25 km van een door te rekenen bedrijf;
 - op basis van een indicatief emissiepunt per bedrijf;
 - op basis van default-parameters voor gemiddelde gebouwhoogte, emissiepunthoogte, uitreedsnelheid en emissiepunt diameter (zie Gebruikershandleiding V-Stacks, 2010);
 - op basis van een door AgroStacks bepaalde ruwheid voor het rekengebied.
8. De emissie wordt berekend op basis van de geldende milieuvergunning in de uitgangssituatie (07-12-2004) of enig ander tijdstip voorafgaande aan de inwerkingtreding, waarop een gesaldeerde uitbreiding heeft plaatsgevonden, met de daarin aangegeven dierplaatsen en stalsystemen.
9. De berekende depositie per hok van 25 x 25 meter wordt per habitattypen gesommeerd voor zowel de inkomende deposities als de uitgaande deposities.

Administratieve splitsing depositiebank

Artikel 13 onderverdeling depositiebank

De in de depositiebank opgenomen deposities van gestopte of gekrompen bedrijven, die 5,0 mol N/ha/jr of meer bedragen, worden eveneens opgenomen in een deelregistratie, de depositiebank B.

Artikel 27 beperking depositiebank bij categorie B

Indien gesaldeerde wordt ten behoeve van een bedrijf uit de categorie B, bedoeld in artikel 17, kan uitsluitend gebruik gemaakt worden van de depositieruimte in de depositiebank B, bedoeld in artikel 13.

Toelichting/aanvullingen

Er wordt binnen de bank (administratief en rekenkundig) onderscheid gemaakt tussen twee "sub-banken": een depositiebank A die depositierechten verzamelt, beheert en uitgeeft afkomstig van of ten behoeve van bedrijven met een depositie van <5 mol en een depositiebank B die depositierechten verzamelt, beheert en uitgeeft afkomstig van of ten behoeve van bedrijven met een depositie van >5 mol en < 200 mol. Dit om te stimuleren dat er een afwaartse beweging plaatsvindt van depositierechten.

Om te voorkomen dat er een beweging van depositierechten van veraf van Natura2000-gebieden naar dichterbij plaatsvindt, is uitwisseling van < 5 mol naar > 5 mol (dus van Bank A naar B) niet mogelijk, maar wel andersom (van >5 naar <5 mol, dus van Bank B naar Bank A).

Aanvullende salderingsregels voor onderscheiden categorieën

Artikel 19 depositie-eisen voor bedrijven in categorie B

Onverminderd artikel 2 draagt de initiatiefnemer, onderscheidenlijk de drijver van de inrichting die valt onder categorie B, zorg dat:

- a. de N-depositie niet toeneemt boven de waarde, die correspondeert met een emissie overeenkomend met het gecorrigeerd emissieplafond, of*
- b. een toename van de N-depositie boven het onder a. bedoelde niveau aangemeld wordt voor saldering als aangegeven in de artikelen 23 tot en met 29, waarbij het bedrijf voorafgaand aan de saldering tevens gemiddeld voldoet aan:*
 - 1e de eisen van de AMvB Huisvesting, de BBT-eisen, op enig moment binnen 6 jaar na inwerkingtreding van deze regeling;*
 - 2e de door Gedeputeerde Staten na advies van de Commissie vast te stellen criteria voor BBT+ op enig moment in de daarop volgende periode van 6 jaar, en*
 - 3e de op overeenkomstige wijze vast te stellen criteria voor BBT++ op enig moment in de daarop volgende periode van 6 jaar.*

Artikel 20 depositie-eisen aan bedrijven in de categorieën C en D

Onverminderd artikel 2 draagt de initiatiefnemer, onderscheidenlijk de drijver van de inrichting die valt onder categorie C of D, zorg dat de N-depositie niet toeneemt boven de waarde die correspondeert met een emissie overeenkomend met het gecorrigeerd emissieplafond.

Artikel 25 uitzondering bij bedrijfsconcentratie

In afwijking van artikel 24 komt bij integrale verplaatsing of hervestiging van een bedrijf, dan wel het ruimtelijk concentreren van een bedrijf met meerdere vestigingslocaties die ten minste vier jaar deel uitmaken van het bedrijf, de N-depositie van de verlaten of opgeheven locaties ten goede aan de geconcentreerde vestiging, voor zover deze N-depositie kan bijdragen aan de saldering en per verlaten of opgeheven locatie beneden 200,0 mol N/ha/jr blijft.

Artikel 26 salderen bij nieuwvestiging en bedrijfsverplaatsing in het kader van de Reconstructiewet

De bij nieuwvestiging of bedrijfsverplaatsing in het kader van de reconstructiewet nieuw ontstane N-depositie dient volledig gesaldeerd te worden. Dit is mogelijk tot ten hoogste een N-depositie van 50,0 mol N/ha/jr.

Artikel 28 beperking groeitempo grotere belastingen

Bij saldering ten behoeve van reeds bestaande bedrijven uit de categorie B, bedoeld in artikel 17, wordt per periode van telkens 6 jaar en beneden het plafond van 50,0 mol N/ha/jr, maximaal een verdubbeling van de totale N-depositie door het bedrijf toegestaan.

Artikel 33 vee-arme gebieden

Gedeputeerde Staten kunnen in vee-arme gebieden, indien de depositiebank onvoldoende mogelijkheden biedt voor saldering overeenkomstig de artikelen 23 tot en met 29, rekening houdend met de specifieke omstandigheden in het gebied, volstaan met een beperktere saldering, voor zover dit geen afbreuk doet aan de algemene afname van de achtergronddepositie.

Toelichting/aanvullingen

1. Salderingsvoorwaarden voor IV-bedrijven >5 mol worden gefaseerd per beheerplanperiode aangescherpt. Dit betekent dat meldingen gecontroleerd worden op het voldoen aan het

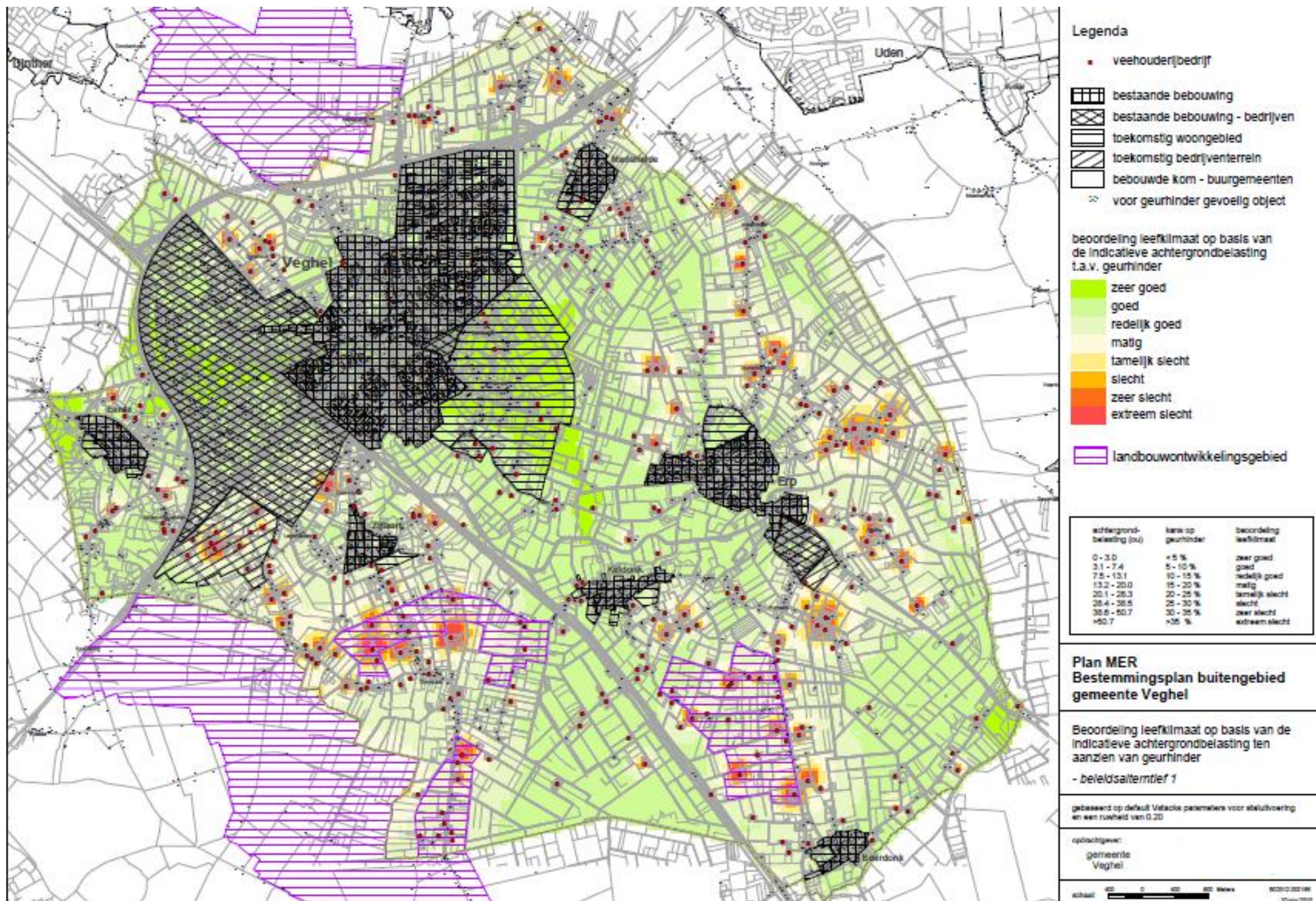
gemiddeld emissieniveau van respectievelijk de AMvB Huisvesting in de eerste 6 jaar van inwerking zijn van de Verordening en aanvullende voorwaarden in de twee daaropvolgende perioden van 6 jaar;

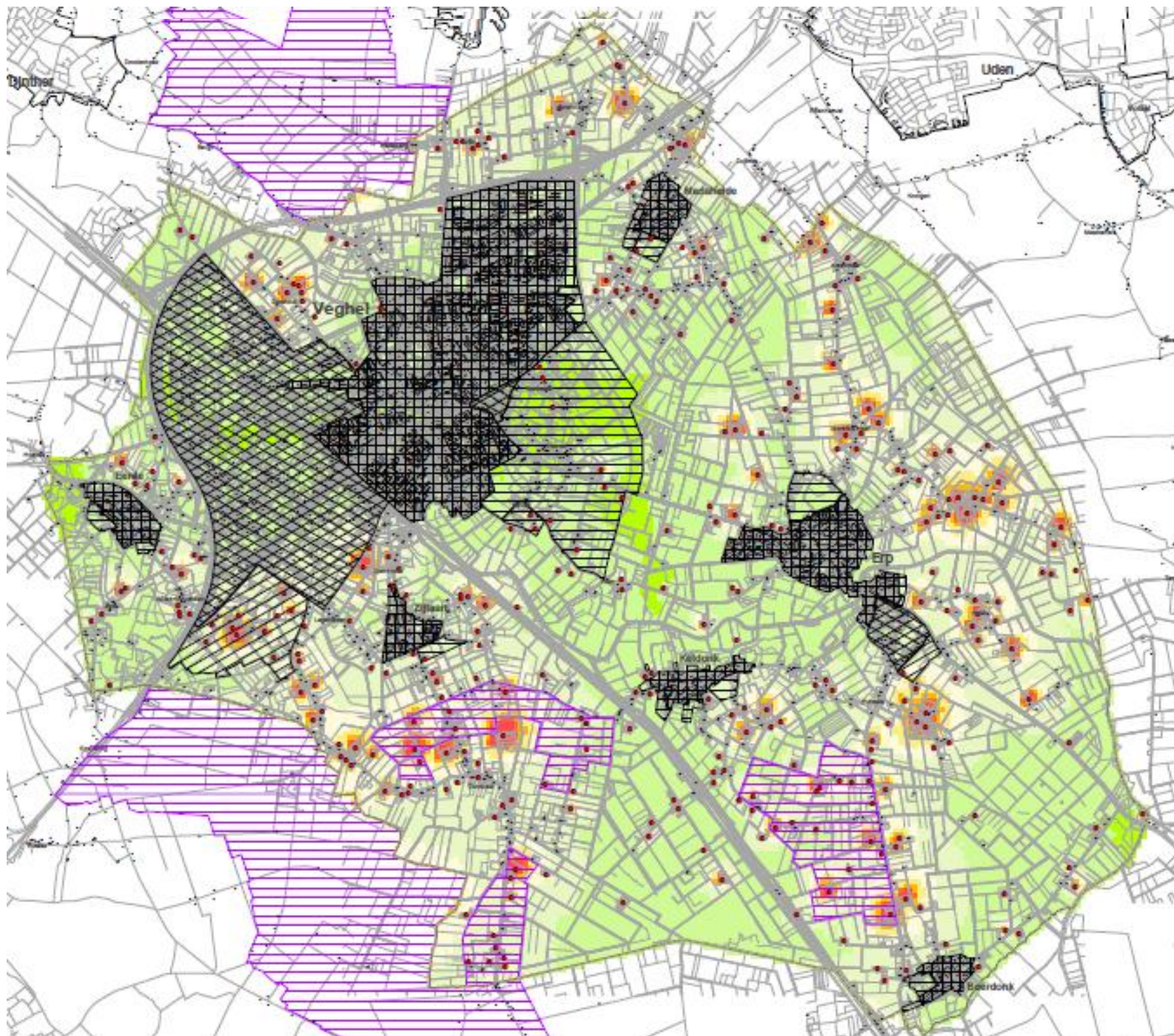
2. Voor alle sectoren geldt dat er gesaldeerd mag worden tot een niveau van maximaal 50 mol. Dat betekent dat bedrijven die behoren tot categorieën C en D niet kunnen salderen en gewenste uitbreidingen moeten realiseren binnen hun gecorrigeerde emissieplafond. Uitzondering geldt voor bepaalde melkrundveehouderijbedrijven, die onder nader uit te werken voorwaarden (o.a. beheerfunctie binnen het gebied) boven de 50 mol hun bedrijf kunnen uitbreiden.
3. Uitzondering van het verbod te salderen buiten de depositiebank om, is het gebruikmaken van rechten van een volledig stoppend bedrijf, dat minimaal 4 jaar in eigendom is van de (uitbreidende) ondernemer. Via het meldingsformulier dient te worden aangegeven of men met depositie van het eigen (te stoppen) bedrijf wenst te salderen.
4. Nieuwvestiging en bedrijfsverplaatsing wordt mogelijk gemaakt in het kader van de reconstructieplannen en in het kader van verplaatsingsregelingen voor veehouderijbedrijven. Om deze nieuwvestigingen en verplaatsingen niet in de weg te staan worden de benodigde depositierechten uit de depositiebank ter beschikking gesteld. De depositierechten vanuit een mogelijke te verlaten locatie worden indien ze niet gebruikt worden voor de concentratie of verplaatsing van het eigen bedrijf opgenomen in de depositiebank.
5. Voor gebieden met weinig veehouderijbedrijven (de zogenaamde “vee-arme” gebieden) is het de vraag of er wel depositierechten voorhanden zijn, aangezien het aantal gestopte bedrijven gering zal zijn. Voor deze gebieden zal worden bekeken of er een andere salderingsmethode toegepast kan worden, dan wel een andere oplossing gezocht kan worden. Het gaat om de volgende gebieden: Markiezaat, het Zoommeer, de Brabantse Wal, de Biesbosch en Krammer-Volkerak.
6. Bedrijven uit categorie B (dus waar de depositie in de beoogde situatie > 5 mol bedraagt) hebben te maken met een verdubbelingsverbod: er wordt niet méér gesaldeerd dan 2x de depositie in de uitgangssituatie. De volgende uitbreiding kan dan pas 6 jaar na inwerkingtreding van de verordening optreden.

Bijlage 2: Trendmatige ontwikkeling veehouderij in Veghel

Bijlage 3: Kaarten geur en ammoniak

Van de belasting door de veehouderij in de gemeente Veghel is op grond van modellering een aantal kaarten gemaakt. De gepresenteerde belasting is alleen afkomstig van veehouderij uit Veghel. Uiteraard is ook in de buurgemeenten veehouderij aanwezig. Echter, deze is niet meegenomen op de kaarten, met uitzondering van de achtergrondkaarten voor geur, waarvan binnen een afstand van 3 km buiten de Veghelse gemeentegrens de veehouderij-emissies zijn meegenomen.

Legenda

- veehouderijbedrijf
- ▨ bestaande bebouwing
- ▤ bestaande bebouwing - bedrijven
- toekomstig woongebied
- ▧ toekomstig bedrijventerrein
- bebouwde kom - buurgemeenten
- ∞ voor geurhinder gevoelig object

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

▨ landbouwontwikkelingsgebied

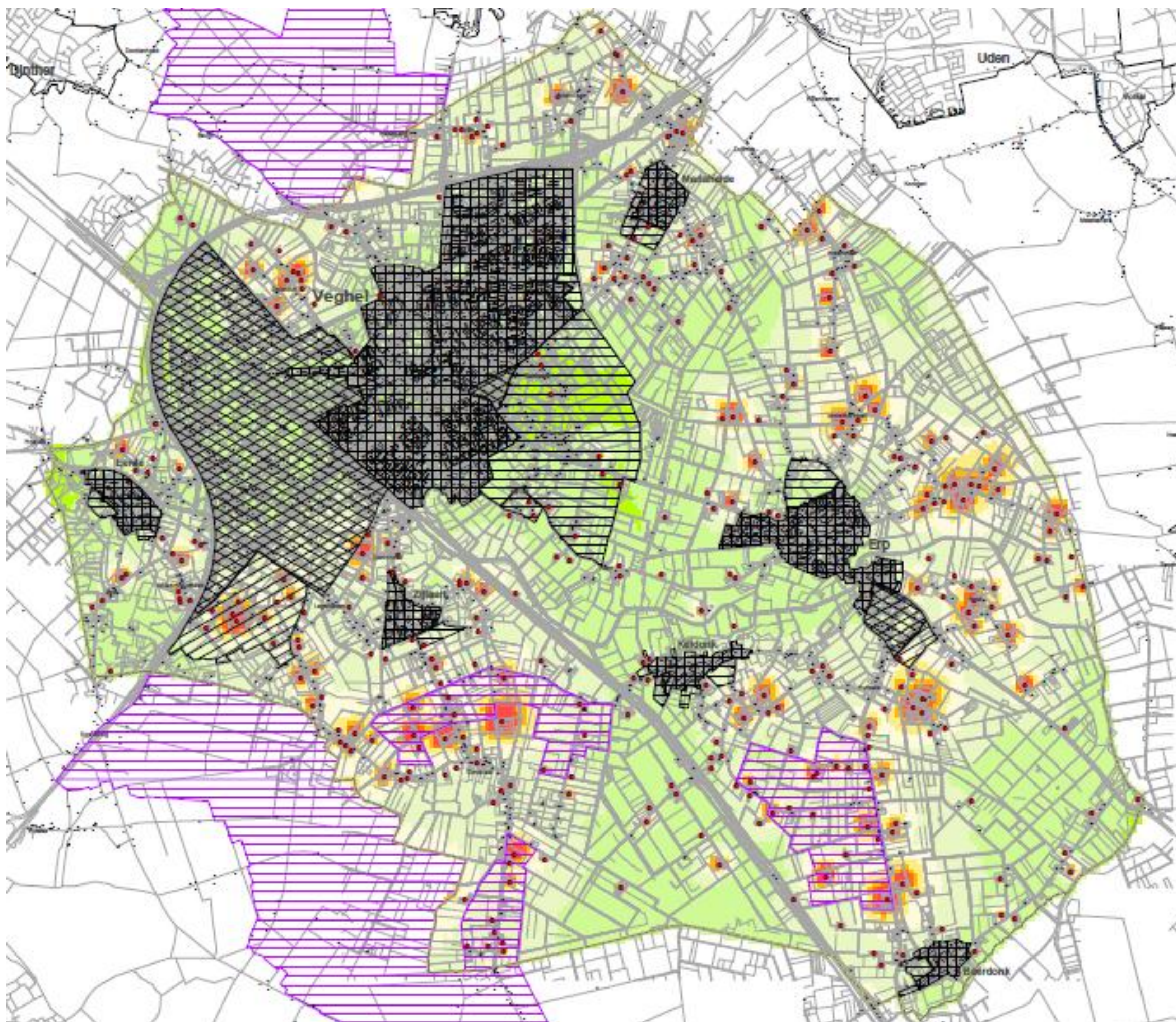
achtergrond-belasting (ou)	kans op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3,0	< 5 %	zeer goed
3,1 - 7,4	5 - 10 %	goed
7,5 - 13,1	10 - 15 %	redelijk goed
13,2 - 20,0	15 - 20 %	matig
20,1 - 28,3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28,4 - 38,5	25 - 30 %	slecht
38,6 - 50,7	30 - 35 %	zeer slecht
> 50,7	> 35 %	extreem slecht

Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Veghel

Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder
 - Amvb-hulsvesting

gebaseerd op default Vitacolor parameters voor statufvoering en een ruwheid van 0,20

opdrachtgever:
 gemeente Veghel

Legenda

- veehouderij/bedrijf
- ▤ bestaande bebouwing
- ▨ bestaande bebouwing - bedrijven
- ▧ toekomstig woongebied
- ▩ toekomstig bedrijventerrein
- ▭ bebouwde kom - buurgemeenten
- ∞ voor geurhinder gevoelig object

beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting t.a.v. geurhinder

- zeer goed
- goed
- redelijk goed
- matig
- tamelijk slecht
- slecht
- zeer slecht
- extreem slecht

- landbouwontwikkelingsgebied

achtergrondbelasting (ou)	klasse op geurhinder	beoordeling leefklimaat
0 - 3,0	< 5 %	zeer goed
3,1 - 7,4	5 - 10 %	goed
7,5 - 13,1	10 - 15 %	redelijk goed
13,2 - 20,0	15 - 20 %	matig
20,1 - 28,3	20 - 25 %	tamelijk slecht
28,4 - 38,5	25 - 30 %	slecht
38,6 - 50,7	30 - 35 %	zeer slecht
> 50,7	> 35 %	extreem slecht

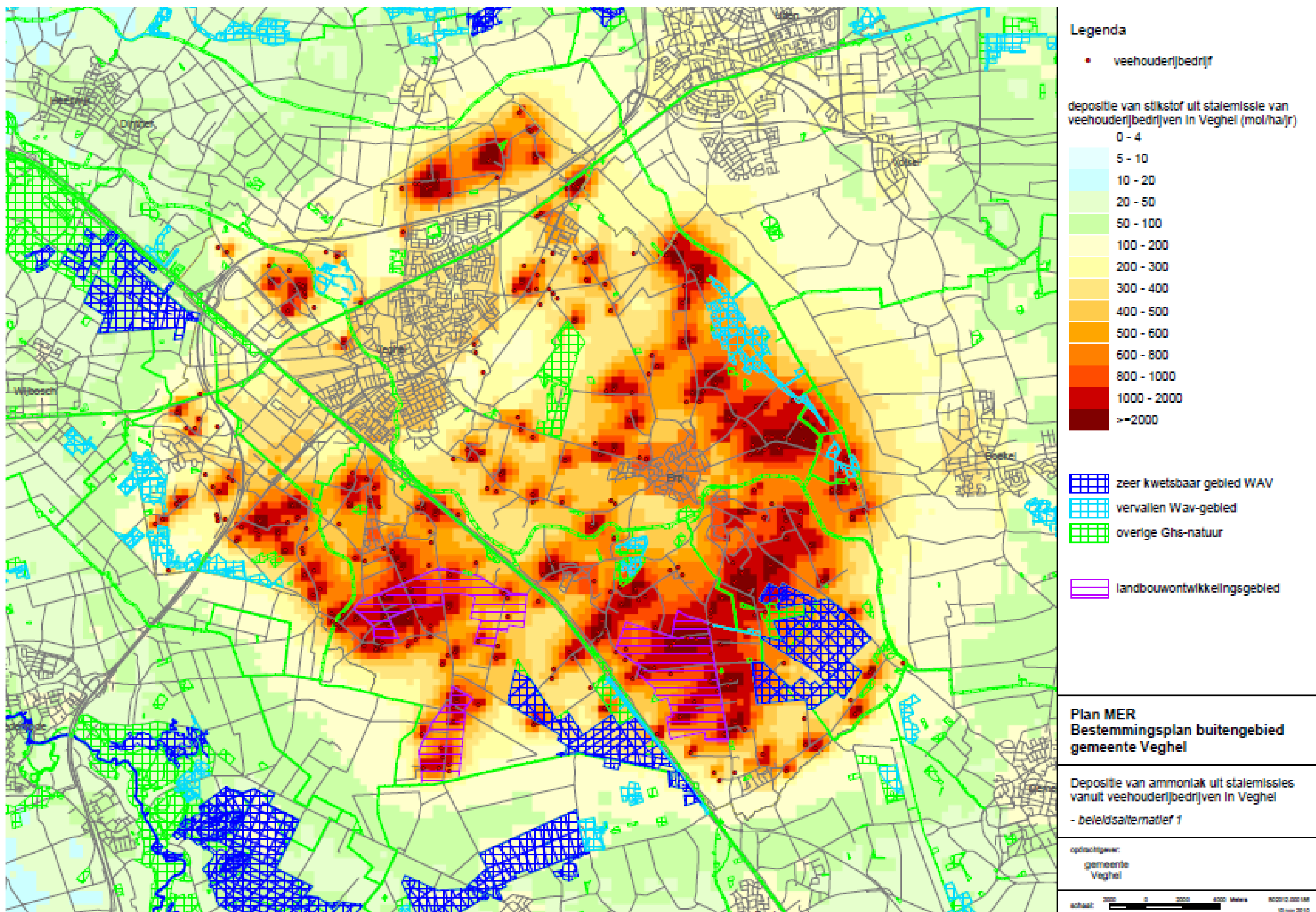
Plan MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Veghel

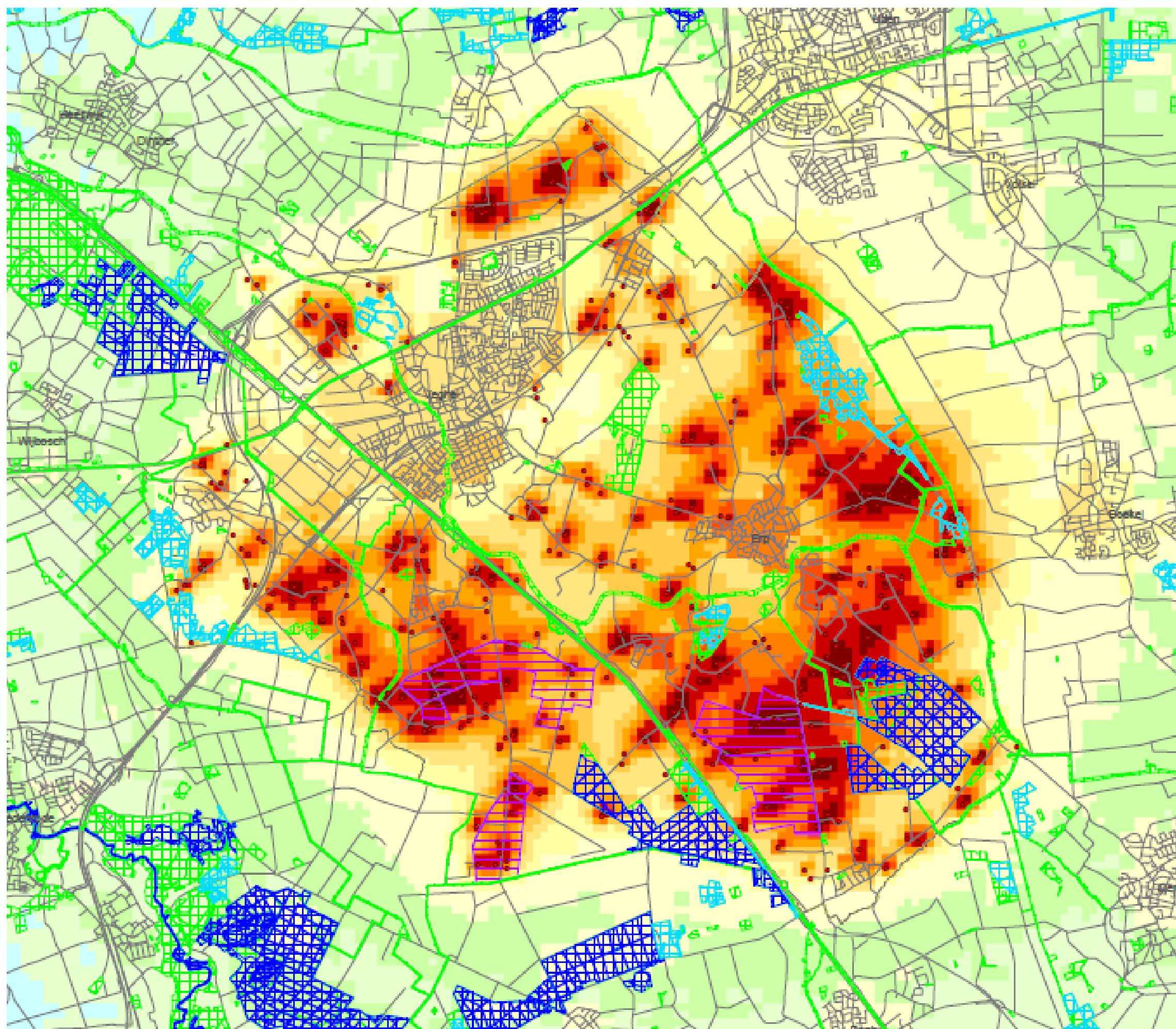
Beoordeling leefklimaat op basis van de indicatieve achtergrondbelasting ten aanzien van geurhinder

- huidige situatie

gebaseerd op default Valacis parameters voor stufvoering en een ruwheid van 0,20

opdrachtgever:
gemeente
Veghel

Legenda

• veehouderijbedrijf

depositie van stikstof uit stalemissie van veehouderijbedrijven in Veghel (mol/ha/jr)

0 - 4

5 - 10

10 - 20

20 - 50

50 - 100

100 - 200

200 - 300

300 - 400

400 - 500

500 - 600

600 - 800

800 - 1000

1000 - 2000

>=2000

zeer kwetsbaar gebied WAV

vervallen Wav-gebied

overige Ghs-natuur

landbouwonwikkelingsgebied

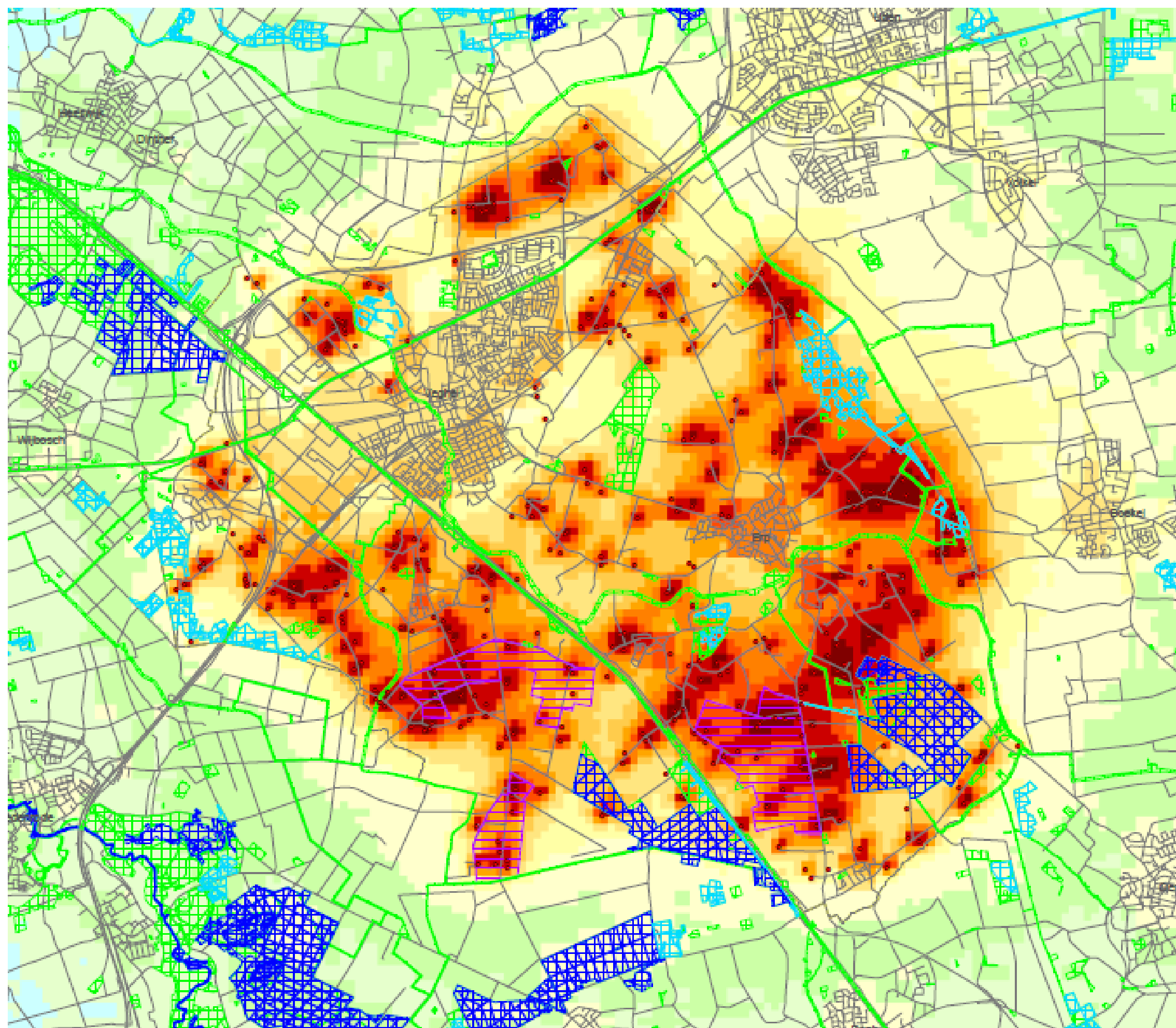
Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Veghel

Depositie van ammoniak uit stalemissies
vanuit veehouderijbedrijven in Veghel

- beleidsalternatief 2

opdrachtgever:
gemeente
Veghel

schaal: 0 2000 4000 Meters
B00010.002.148
10 mei 2010

Legenda

• veehouderijbedrijf

depositie van stikstof uit stalemissie van veehouderijbedrijven in Veghel (mol/ha/jr)

0 - 4

5 - 10

10 - 20

20 - 50

50 - 100

100 - 200

200 - 300

300 - 400

400 - 500

500 - 600

600 - 800

800 - 1000

1000 - 2000

>=2000

zeer kwetsbaar gebied WAV

vervallen Wav-gebied

overige Ghs-natuur

landbouwontwikkelingsgebied

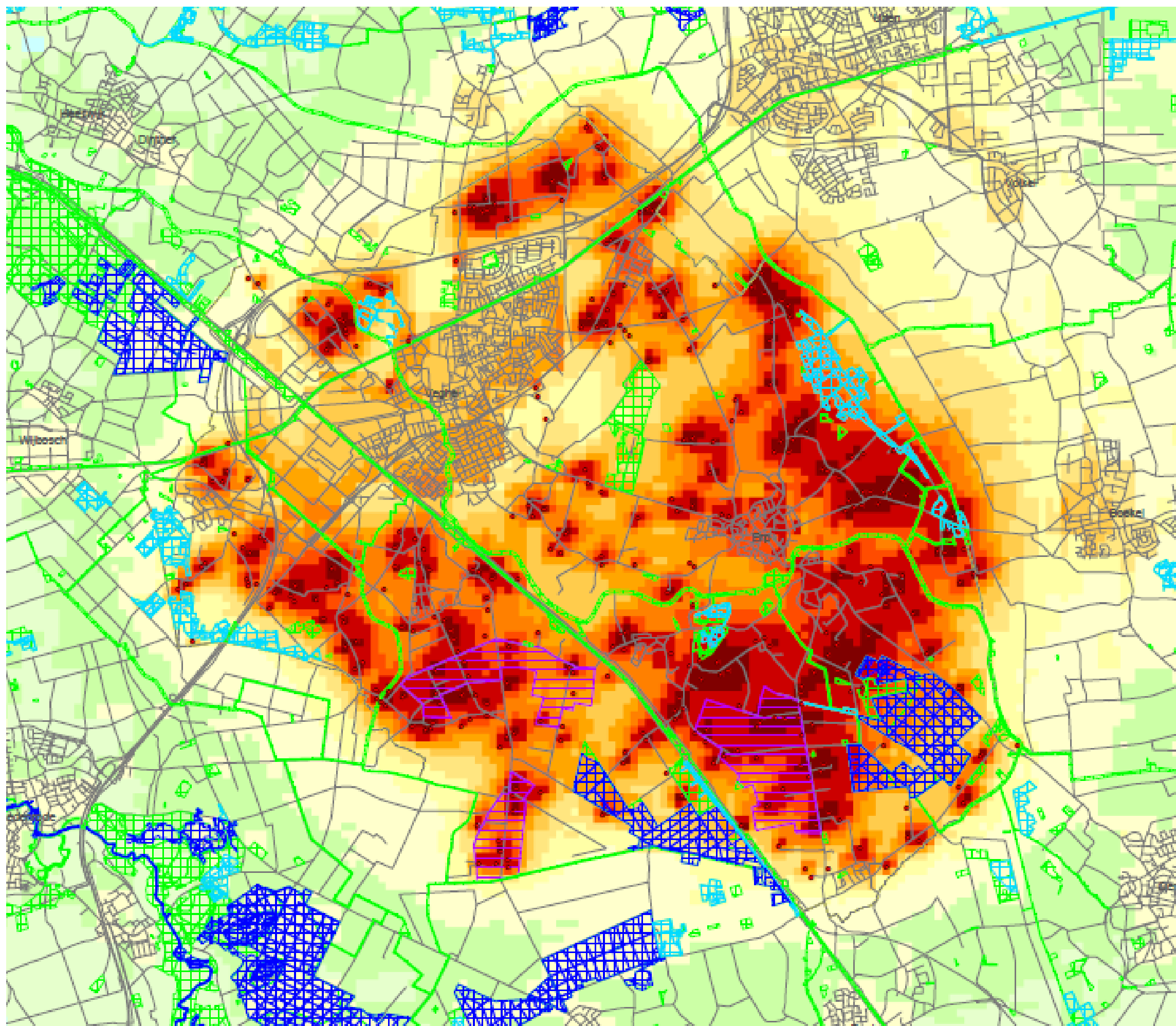
Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Veghel

Depositie van ammoniak uit stalemissies
vanuit veehouderijbedrijven in Veghel

- Amvb-huifvesting

opdrachtgever:
gemeente
Veghel

schaal: 0 2000 4000 Meters
800010.000.000
10 mei 2010

Legenda

• veehouderijbedrijf

depositie van stikstof uit stalemissie van
veehouderijbedrijven in Veghel (mol/ha/jr)

0 - 4

5 - 10

10 - 20

20 - 50

50 - 100

100 - 200

200 - 300

300 - 400

400 - 500

500 - 600

600 - 800

800 - 1000

1000 - 2000

>=2000

zeer kwetsbaar gebied WAV

vervallen Wav-gebied

overige Ghs-natuur

landbouwontwikkelingsgebied

Plan MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Veghel

Depositie van ammoniak uit stalemissies
vanuit veehouderijbedrijven in Veghel

- huidige situatie

opdrachtgever:
gemeente
Veghel

schaal: 0 2000 4000 meters
100012.000.148
10 mei 2010

Bijlage 4: Achtergrondinformatie gezondheid

Biologische agentia

Er zijn vele studies gedaan naar de gezondheidseffecten van werknemers van de intensieve veehouderij. Onder werknemers wordt vooral een hoge prevalentie van luchtwegklachten gevonden waaronder hoesten, slijm opgeven, kortademigheid en benauwdheid. Daarnaast heeft een deel van de werknemers systematische klachten zoals rillingen, transpireren, koorts en gewrichtspijnen. Allergie voor allergenen buiten de werksituatie, zoals graspollen (hooikoorts), huisstofmijt en huisdieren (katten en honden) komt echter juist minder voor bij agrariërs en hun kinderen. Als oorzaak van de werkgerelateerde klachten komt uit de literatuur voornamelijk de blootstelling aan endotoxinen naar voren. Het is mogelijk dat ook andere agentia afkomstig van micro-organismen samen met endotoxine deze effecten veroorzaken. Een veehouderij emitteert stoffen naar de omgeving afhankelijk van onder andere staltype, bedrijfsvoering en aantal en type dieren. De bijdrage van deze emissies aan de concentraties op leefniveau lijkt gering en leidt in elk geval niet tot overschrijding van normen of gezondheidkundige advieswaarden. De blootstelling van omwonenden van de intensieve veehouderij aan diverse stoffen is een ordegrootte 100-1000 lager dan van werknemers. Dit is één van de redenen waardoor uit de bij werknemers gevonden effecten niet direct conclusies kunnen worden getrokken aangaande het risico voor omwonenden. Verder is de concentratie endotoxine in huisstof verhoogd in woningen van agrariërs, maar niet in andere plattelandswoningen. Deze gegevens ondersteunen de conclusie dat blootstelling van omwonenden (niet-agrariërs) naar alle waarschijnlijkheid laag is en alleen in de directe nabijheid van agrarische activiteit is terug te vinden. Het is onduidelijk of de licht verhoogde concentraties rond agrarische bedrijven kunnen leiden tot effecten op de gezondheid.

Een ander virus dat verband houdt met de intensieve veehouderij, is het influenzavirus (griep), maar dit komt zelden voor. Infectie met het influenzavirus kan leiden tot acute klachten van de luchtwegen. Door praten, hoesten of niezen wordt het virus verspreid.

Mensen kunnen besmet raken met varkensinfluenzavirus door beroepsmatig in contact te komen met varkens. Verder kunnen mensen geïnfecteerd raken met influenzavirussen door direct contact met geïnfecteerd pluimvee.

Salmonella bij de mens is een belangrijke verwekker van voedselgerelateerde darminfecties bij de mens. Dieren zijn vaak de drager van de Salmonella bacterie zonder er zelf ziek van te worden; door mest besmetten zij elkaar. Door controle programma's is het aantal besmettingen in de pluimveesector afgenomen, onder rundvee en varkens echter niet. Infecties bij de mens treden op door eten van besmet vlees en eieren of producten, die door vlees of eieren zijn besmet.

Ten slotte is toxoplasmose één van de meest voorkomende parasitaire infectieziekten. Mensen kunnen besmet raken door contact met besmette eitjes, besmette aarde (die via katten uitgescheiden worden, welke het weer van muizen hebben of varkens en kippen die tussengastheren zijn) of door het eten van met eitjes besmette groente op het eten van niet (goed) doorbakken vlees. Mensen kunnen het niet overdragen op andere mensen en de meeste infecties verlopen zonder verschijnselen.

Onder omwonenden van intensieve veehouderijen is minder onderzoek gedaan dan onder werknemers. Uit het beschikbare onderzoek blijkt dat omwonenden vaak meer symptomen rapporteren dan vergelijkingsgroepen. Het gaat vooral om klachten van de luchtwegen en verminderde kwaliteit van leven. Het is duidelijk dat rondom intensieve veehouderij vaak geurhinder optreedt. Omdat blootstellingschattingen in vrijwel alle studies ontbreken, is op grond van de beschikbare gegevens geen relatie te leggen tussen blootstelling aan specifieke componenten uit de intensieve veehouderij en de gezondheidsklachten.

Verspreidingsberekeningen en/of blootstellingsmetingen kunnen meer inzicht geven in de verspreiding van stoffen vanuit de grote intensieve veehouderijen (megastallen).

Voor bedrijven van een dergelijke omvang zijn namelijk nog helemaal geen gegevens beschikbaar. Daar is wel behoefte aan, zeker gezien het grote aantal vragen dat de schaalvergroting oproept.

Op het gebied van bacteriën is vooral MRSA een probleem. Ca. 40 % van Nederlandse slachtvarkens is drager van MRSA. Van deze bacterie worden mensen in de algemene bevolking gewoonlijk niet ziek. Een risico ontstaat wanneer deze bacterie wordt geïntroduceerd in ziekenhuizen of verpleeghuizen. Patiënten met een MRSA-besmetting zijn moeilijker met antibiotica te behandelen, en vooral bij mensen met verminderde weerstand vormt dit een gezondheidsrisico. In de algemene bevolking is minder dan 0,1 % drager van de bacterie. Op grond van de huidige inzichten wordt de kans dat de bacterie via het milieu wordt overgedragen aan omwonenden gering geacht omdat in de buitenlucht een sterke verdunning plaatsvindt. Met name antibioticumresistentie is een probleem. In de afgelopen tien jaar is de antibioticumresistentie met 50% toegenomen. De verspreiding van resistente micro-organismen wordt vergemakkelijkt door een hoge dichtheid van dieren met nauw contact al dan niet in combinatie met slechte hygiënische omstandigheden.

Voor de meeste micro-organismen is de insleep via introductie van nieuwe dieren een van de belangrijkste factoren. Wanneer bedrijven dicht op elkaar zitten, is dit meer mogelijk maar doordat het weer dicht op elkaar zit, ook weer sneller beheersbaar. In een gesloten bedrijf komt die minder voor omdat dit bedrijf (vrijwel) alle schakels van de keten integreert. Vermindering van het risico bij open bedrijven kan wel door middel van desinfectie, tussentijdse reiniging en leegstand. Schaalvergroting maakt het integreren van een deel of de gehele productieketen op één bedrijf mogelijk. De introductie van micro-organismen kan hierdoor gereduceerd worden. Verder kan er in een nieuwe stal gebruik worden gemaakt van de nieuwste technologieën zoals luchtwassers.

In de naaste omgeving van nieuwe bedrijven nemen milieuhinder door geur en fijn stof en ammoniakdepositie wel toe maar de voordelen zullen per saldo opwegen tegen de nadelen, mits de dieren aantallen gereguleerd blijven door beleid en oude stallen worden gesloopt.

Een megabedrijf dient te voldoen aan de laatste stand der techniek (nieuwste voorzieningen /innovatieve technieken) dus het toepassen van luchtwassers en in het stalontwerp risico's voor introductie en verspreiding van micro-organismen mee te nemen. Verder dient personeel goed geschoold te zijn zodat ziektes snel worden ontdekt en dient het antibioticumgebruik af te nemen en personeel op varkens- en pluimveebedrijven worden geadviseerd gevaccineerd te worden tegen influenza.

Daarnaast dient zoveel mogelijk een gesloten bedrijfsvoering plaats te vinden, bedrijven op tenminste 1-2 km van elkaar verwijderd zijn en te voorkomen dat varkens en kippen op 1 bedrijf worden gecombineerd.

Literatuur:

- RIVM-report 50029001/2005 Trends in the environmental burden of disease in the Netherlands 1980-2020. AB Knol, BAM Staatsen.
- GGD-Richtlijn Gezondheidsaspecten Besluit Luchtkwaliteit. Landelijk Centrum Medische Milieukunde. 8-12-2005.
- GGD-Richtlijn Geurhinder. GGD Nederland. 2002.
- Gezondheidseffectscreening Stad & Milieu 2006: Handboek voor een gezonde inrichting van de woonomgeving. GGD Nederland. Oktober 2006.
- RIVM briefrapport 60930006/2008. Intensieve Veehouderij en gezondheid: overzicht van kennis over werknemers en omwonenden. RIVM, Universiteit Utrecht en Institute for Risk Assessment Studies. Nationale MAC-lijst 2007". Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Sdu Uitgevers:2007.
- RIVM briefrapport 2151011002. Volksgezondheidsaspecten van veehouderijbedrijven in Nederland: zoönosen en antibioticumresistentie.

Bijlage 5: Verklarende woordenlijst

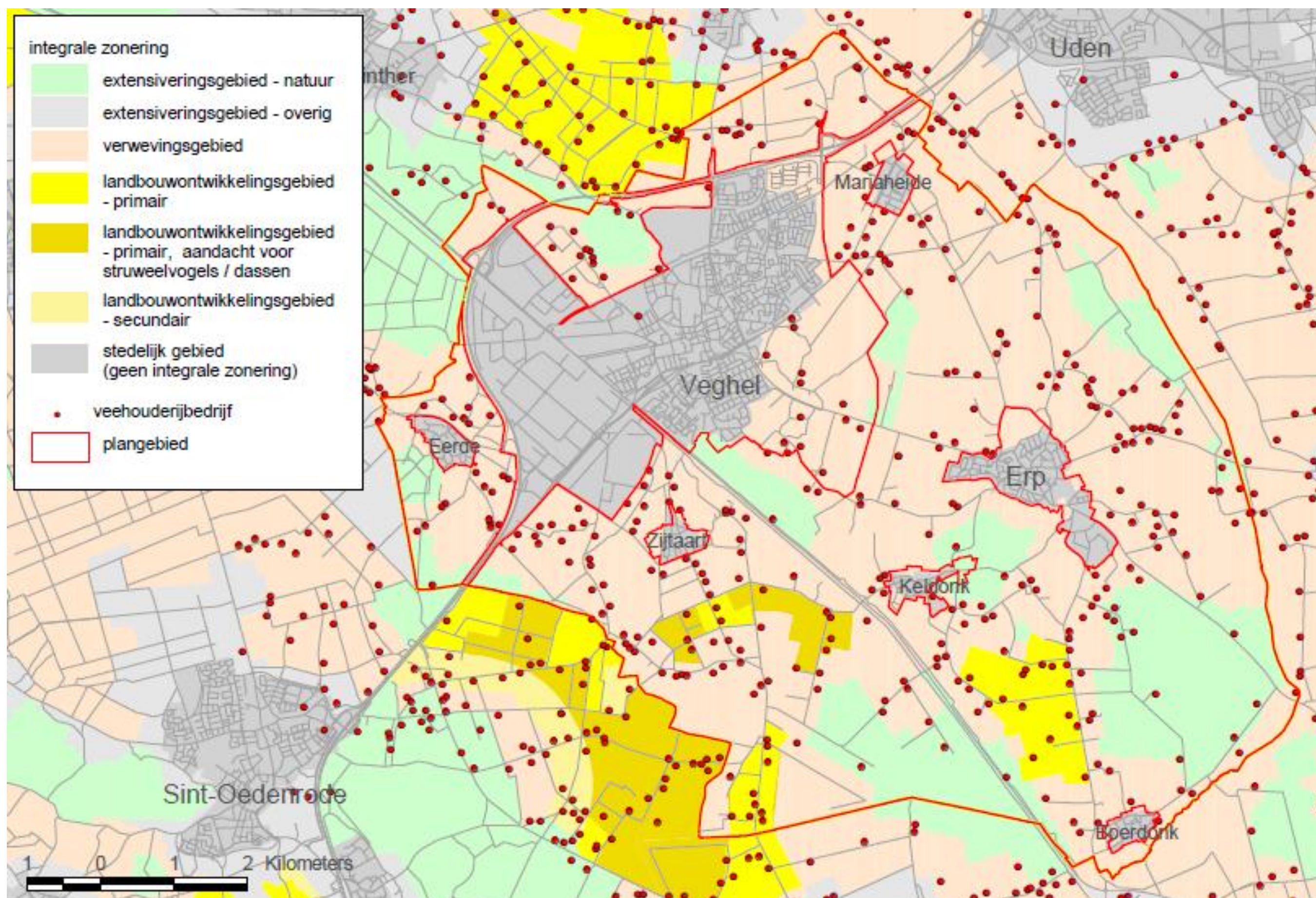
<i>Alternatief</i>	Eén van de mogelijke oplossingen om de doelstellingen te bereiken.
<i>Archeologie</i>	Wetenschap die een bepaalde cultuur of samenlevingsvorm in een bepaalde periode in het verleden tracht te doorgronden via bodemvondsten en andere (stoffelijke) overblijfselen.
<i>Archeologische verwachting</i>	Dit zijn gebieden met potentiële archeologische waarden (op basis van archeologische verwachtingskaart).
<i>Autonome ontwikkeling</i>	De ontwikkeling van het milieu en andere factoren als de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd; het betreft alleen die ontwikkelingen die kunnen worden afgeleid uit vastgesteld beleid.
<i>Bevoegd Gezag</i>	De overheidsinstantie die bevoegd is (het m.e.r.-plichtige) besluit te nemen (en die de m.e.r.-procedure organiseert).
<i>Commissie voor de m.e.r. / Cmer</i>	Onafhankelijke commissie die het Bevoegd Gezag adviseert over richtlijnen voor de inhoud van het MER en de beoordeling van de kwaliteit van het MER.
<i>Ecologische verbindingzone (EVZ)</i> <i>EHS</i>	Groenzones die een netwerk vormen ter bevordering van de migratie van bepaalde doelsoorten. Ecologische hoofdstructuur (EHS) is een stelsel van natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en verbindende zones in Nederland om de duurzaamheid van ecologische waarden te versterken zoals dat is vastgelegd in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR, kabinetsstandpunt 1993) en later in de Nota Ruimte.
<i>Initiatiefnemer</i>	De rechtspersoon die (de m.e.r.-plichtige activiteit) wil ondernemen.
<i>m.e.r.</i>	Milieueffectrapportage, de procedure.
<i>MER</i>	Milieueffectrapport, het document.
<i>Referentiesituatie</i>	De situatie in het plangebied wanneer enkel de autonome ontwikkelingen en niet de voorgenomen activiteit plaatsvindt. Ten opzichte van deze situatie worden de effecten van de activiteit beoordeeld (ook wel nulalternatief).

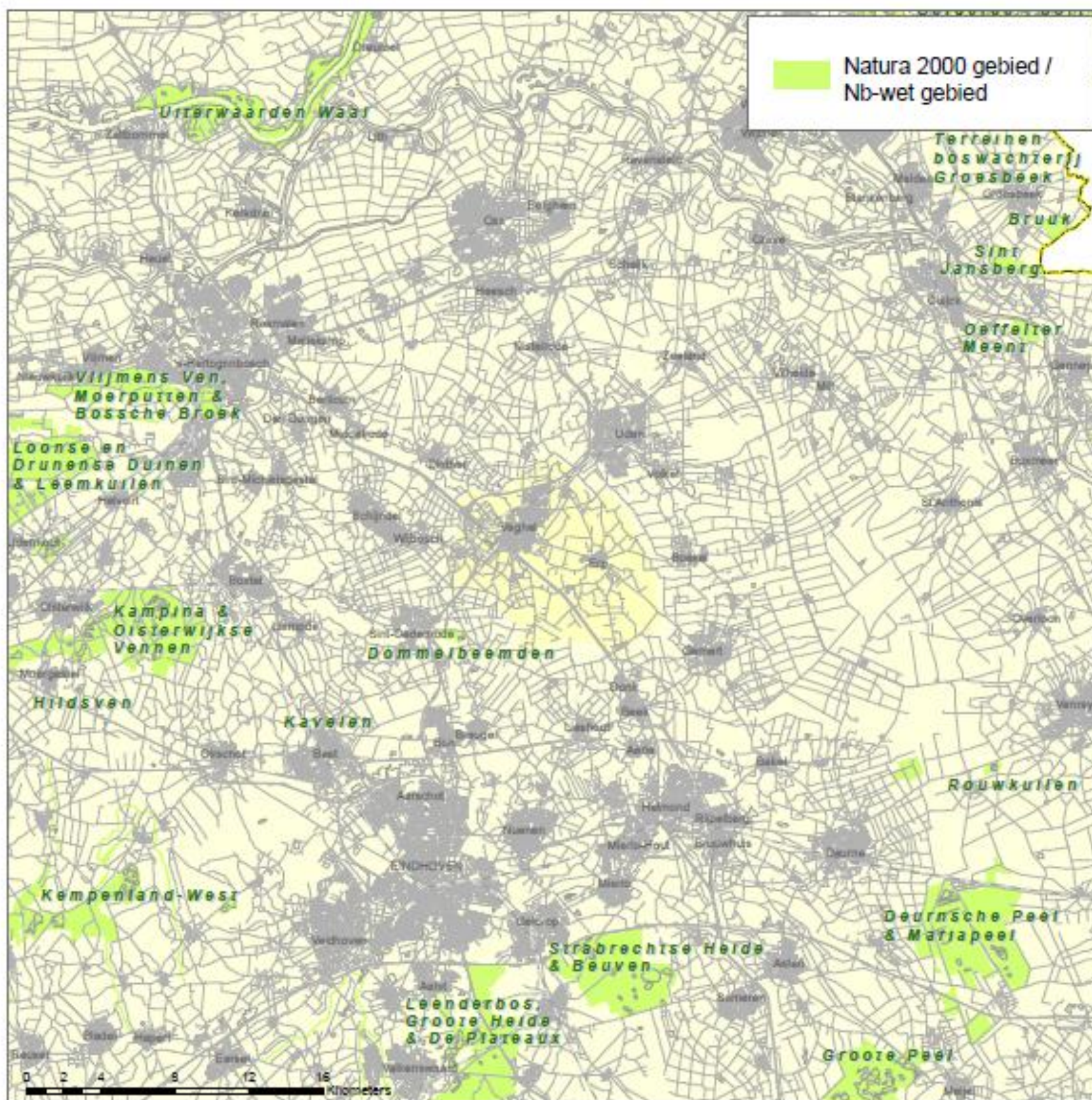
Studiegebied

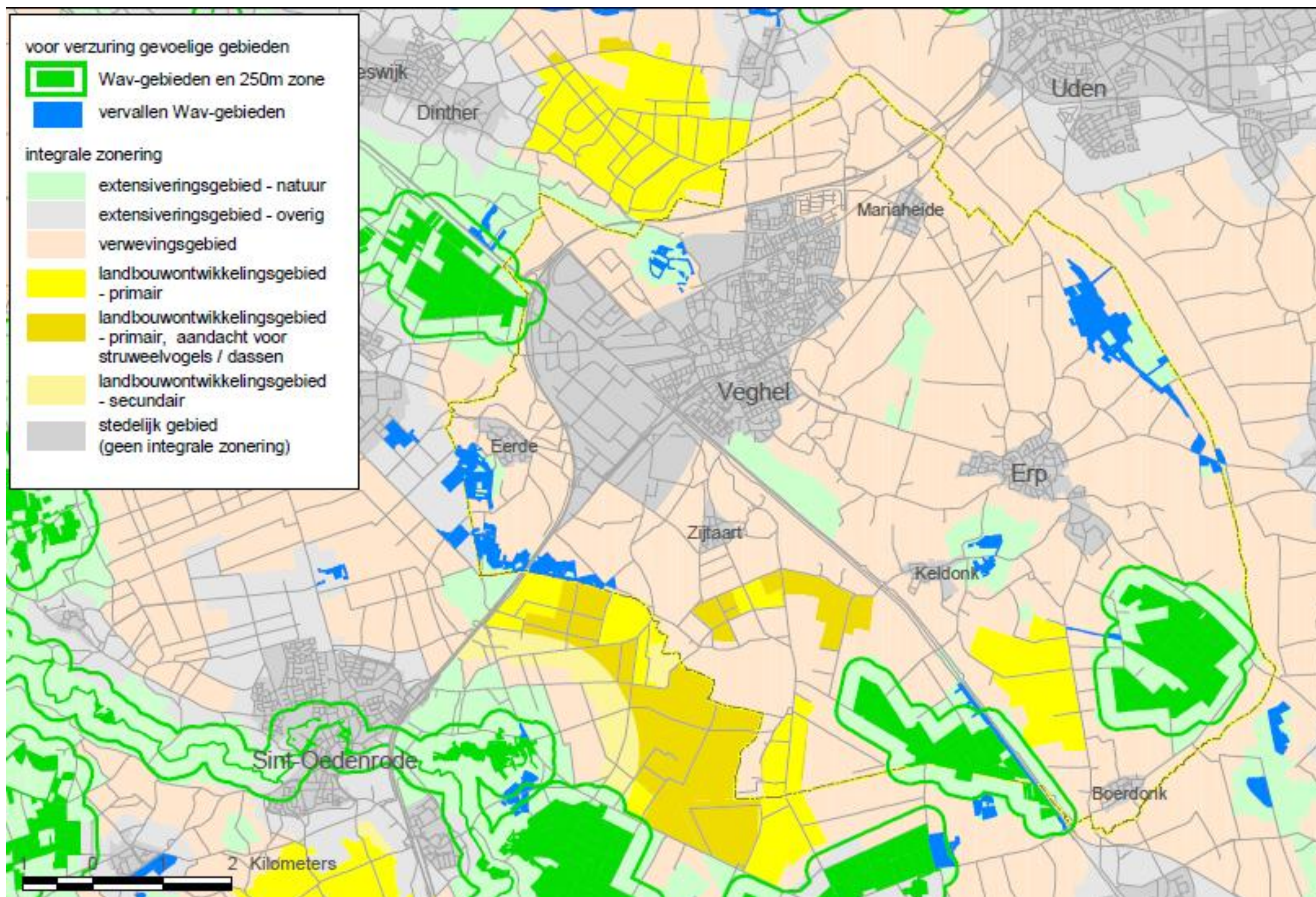
Gebied waarbinnen relevante effecten op kunnen treden veroorzaakt door de ingreep.

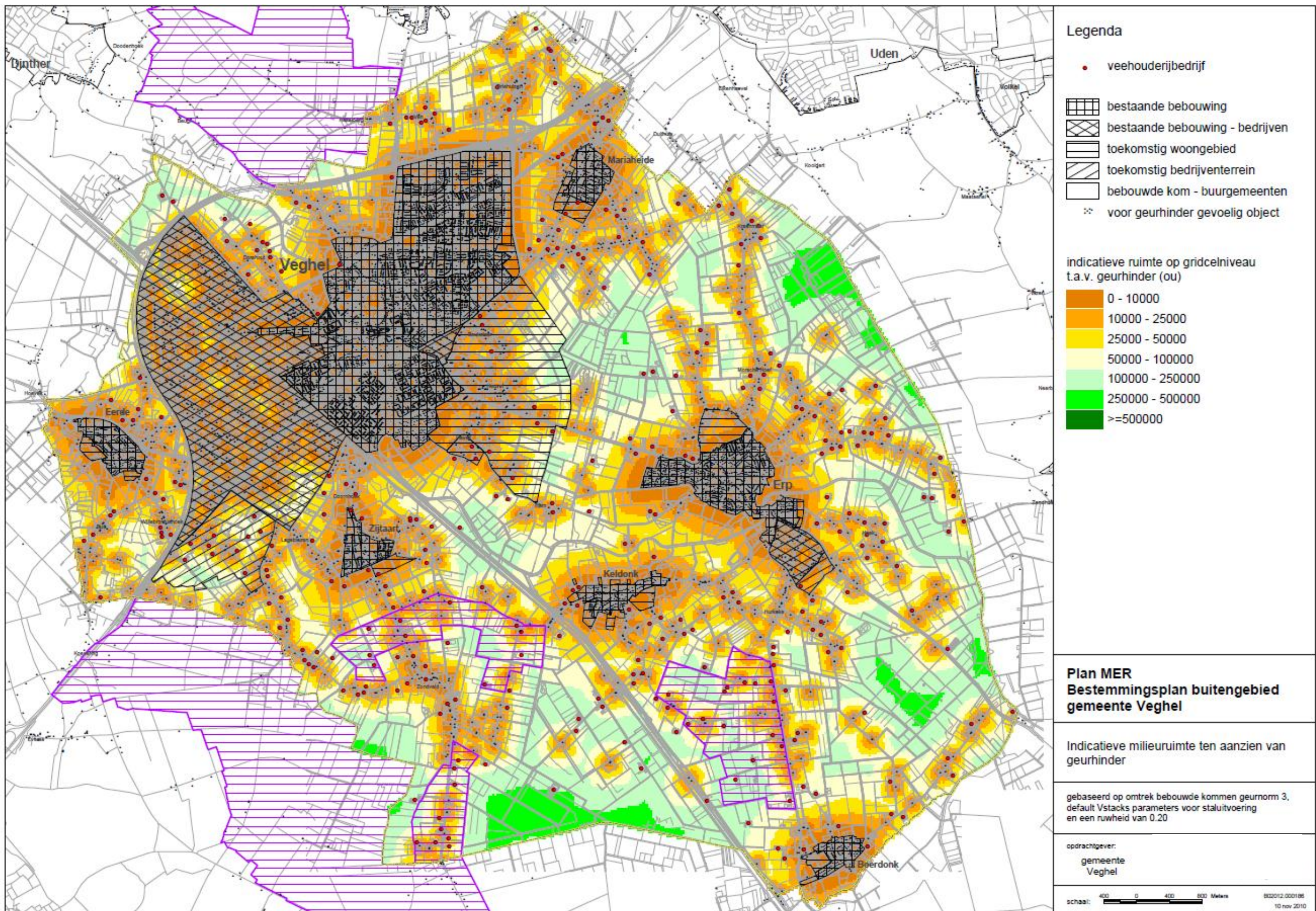
Bijlage 6: Achtergrondinformatie kaarten

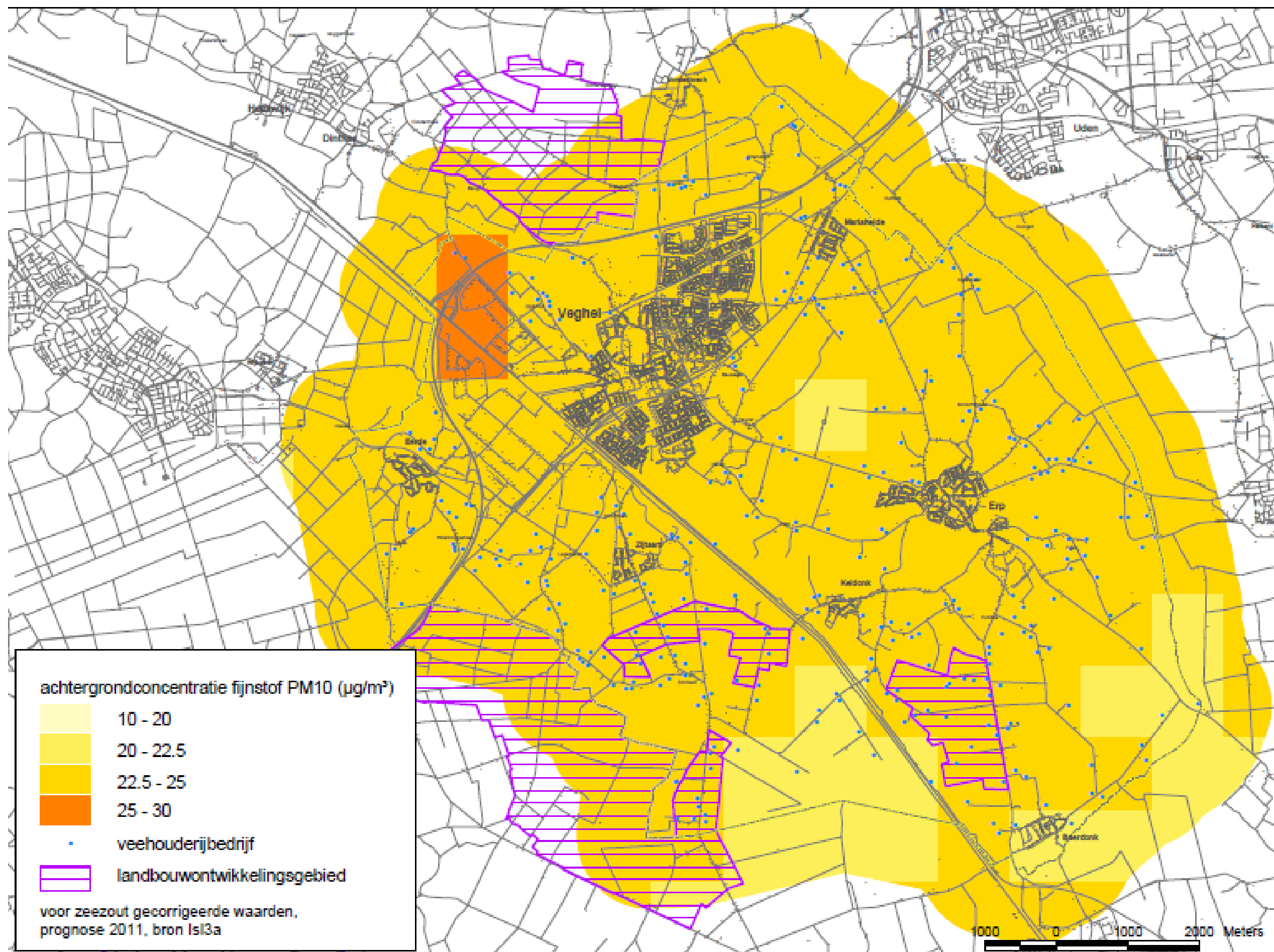
1. Integrale zonering
2. Natura 2000-gebieden
3. Wav-gebieden
4. Kaart indicatieve milieuruimte geur
5. Gebieden zonder milieuruimte geur
6. Achtergrondconcentraties fijn stof
7. Fijn stof overschrijdingsdagen
8. Fijn stof uit veehouderijen
9. Veehouderij huidige situatie
10. Ligging van verwevingsgebieden min en plus beleidsalternatief 1
11. Ligging van verwevingsgebieden min en plus beleidsalternatief 1
12. Ligging van verwevingsgebieden min en plus beleidsalternatief 2
13. Ligging van verwevingsgebieden min en plus beleidsalternatief 2
14. Wav-gebieden
15. Natuurkerngebieden
16. Archeologische verwachtingskaart (gemeente Veghel, 2009)

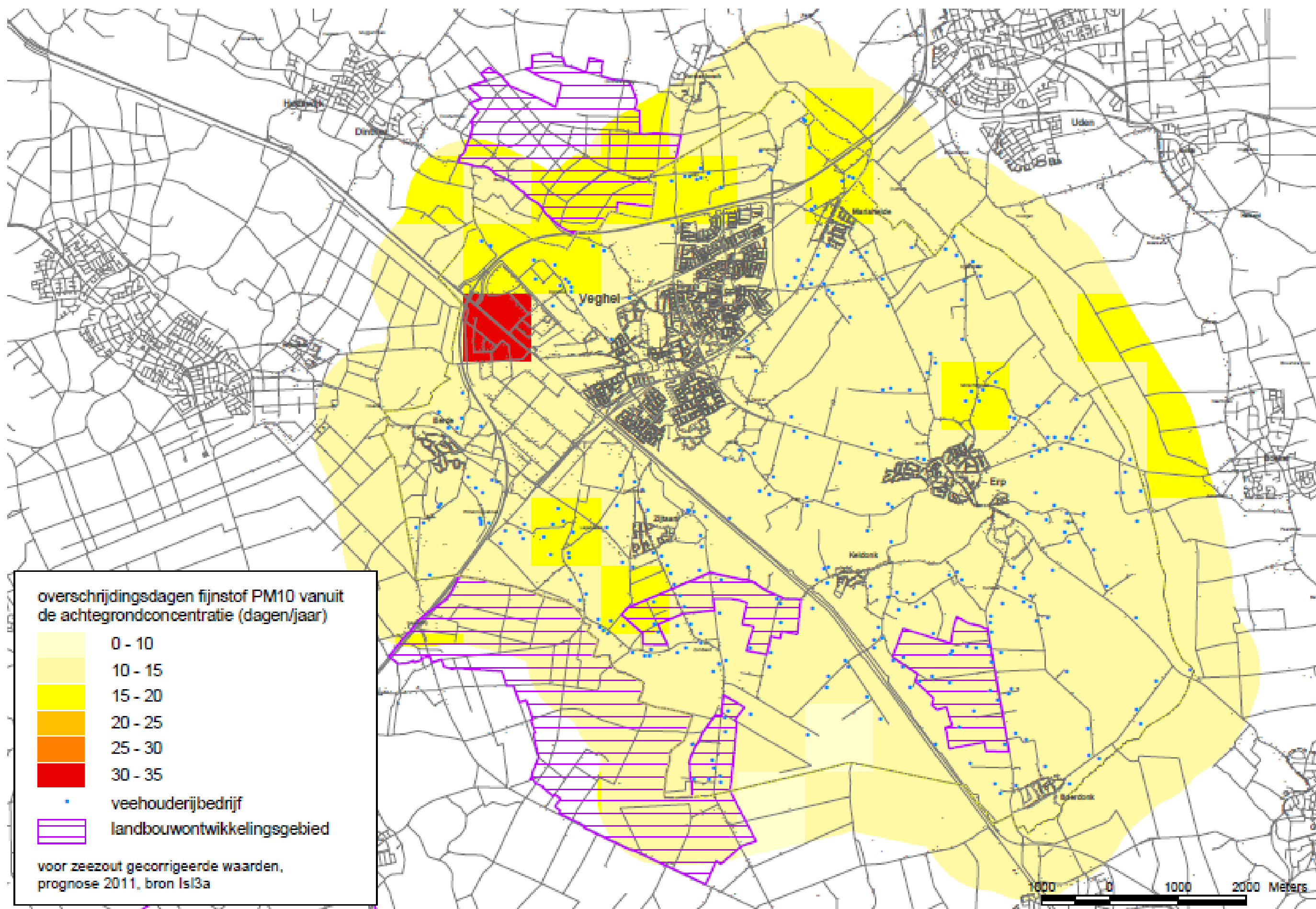

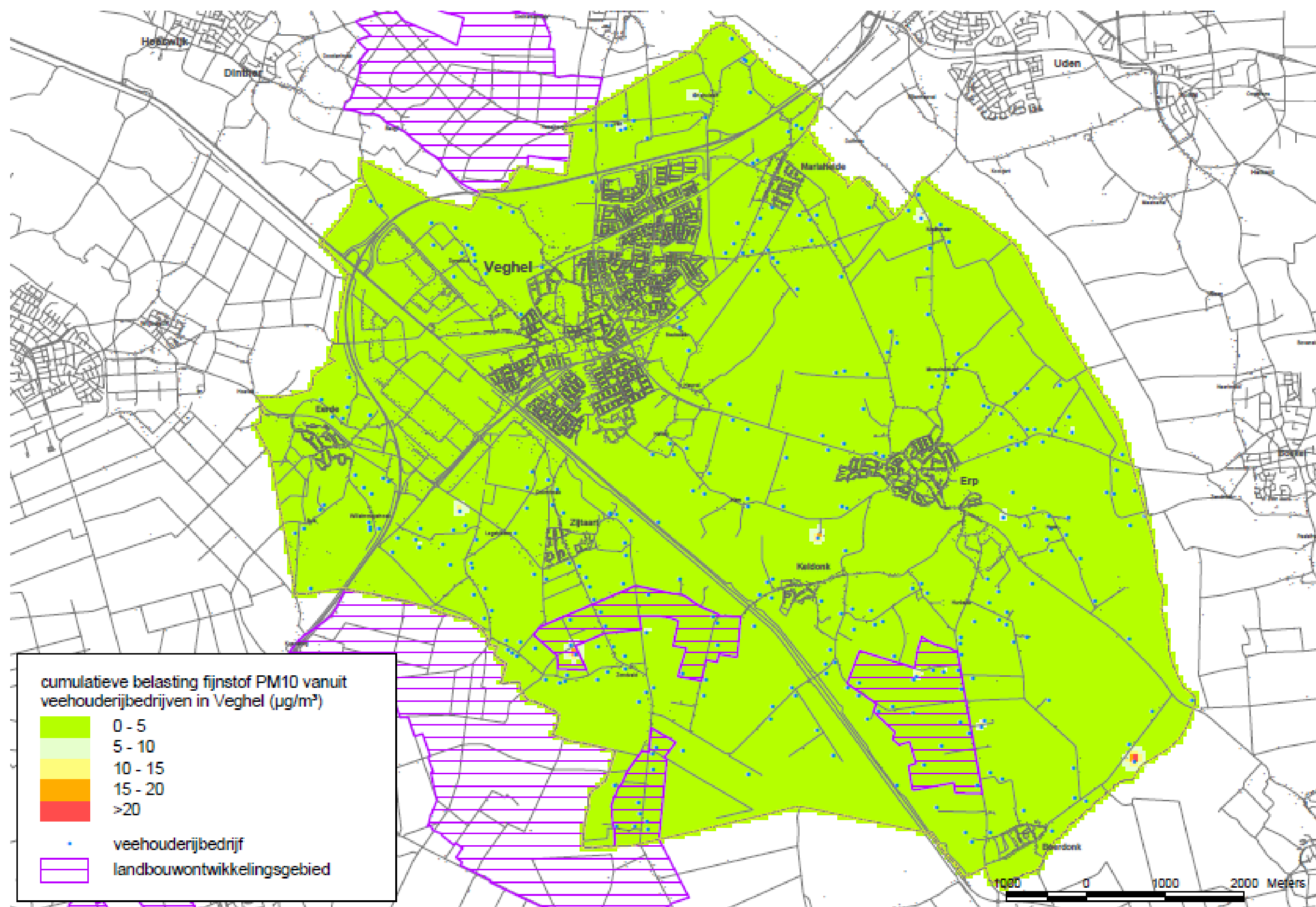

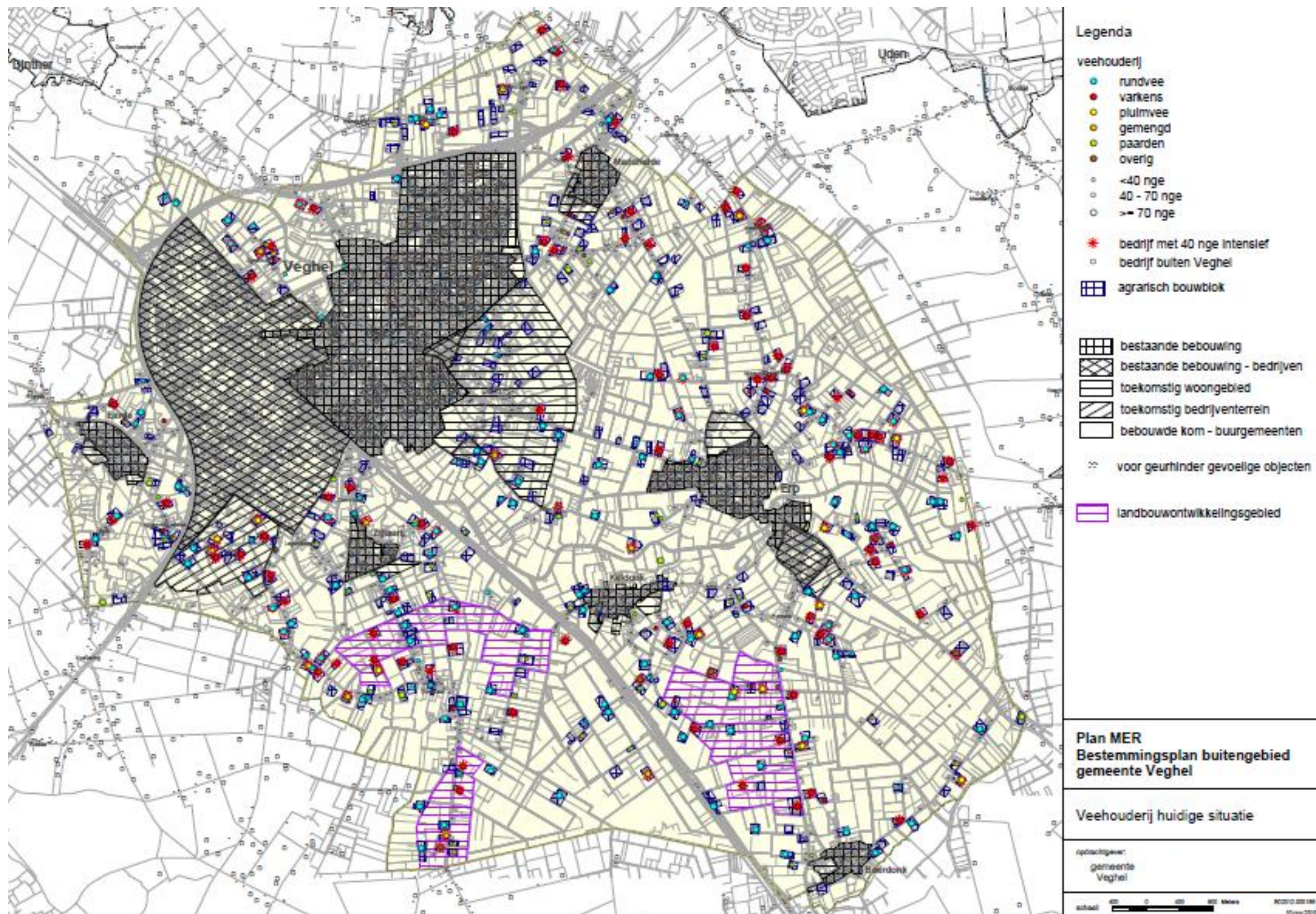

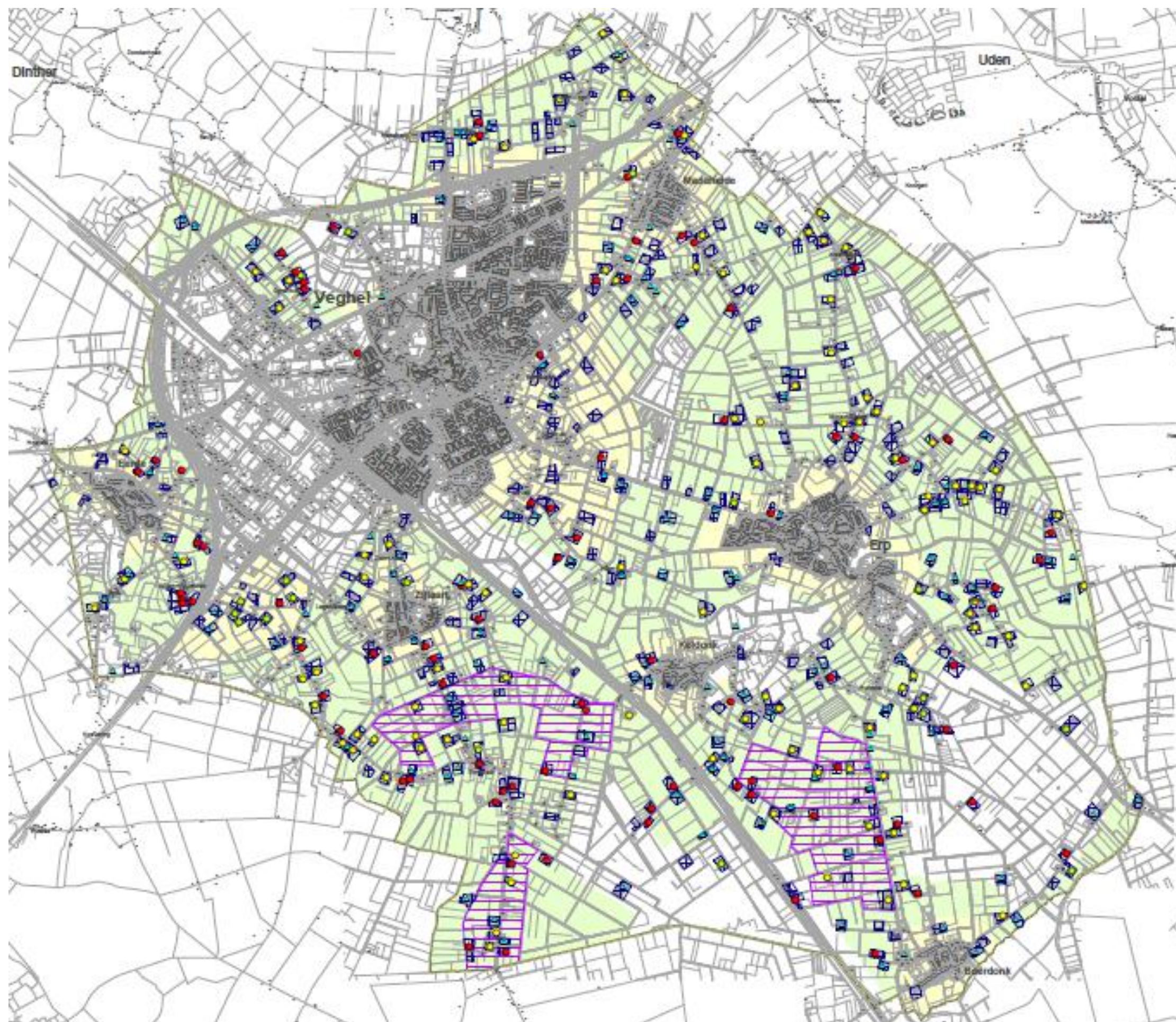

Legenda

veehouderijbedrijf vanuit modelmatige benadering aangemerkt als

● groeler

● blijver

● stopper

▲ bedrijf zonder lv

■ agrarisch bouwblok

--- voor geurhinder gevoelige objecten

zonering

□ extensivering+

■ verweving -

■ verweving +

■ landbouwontwikkelingsgebied

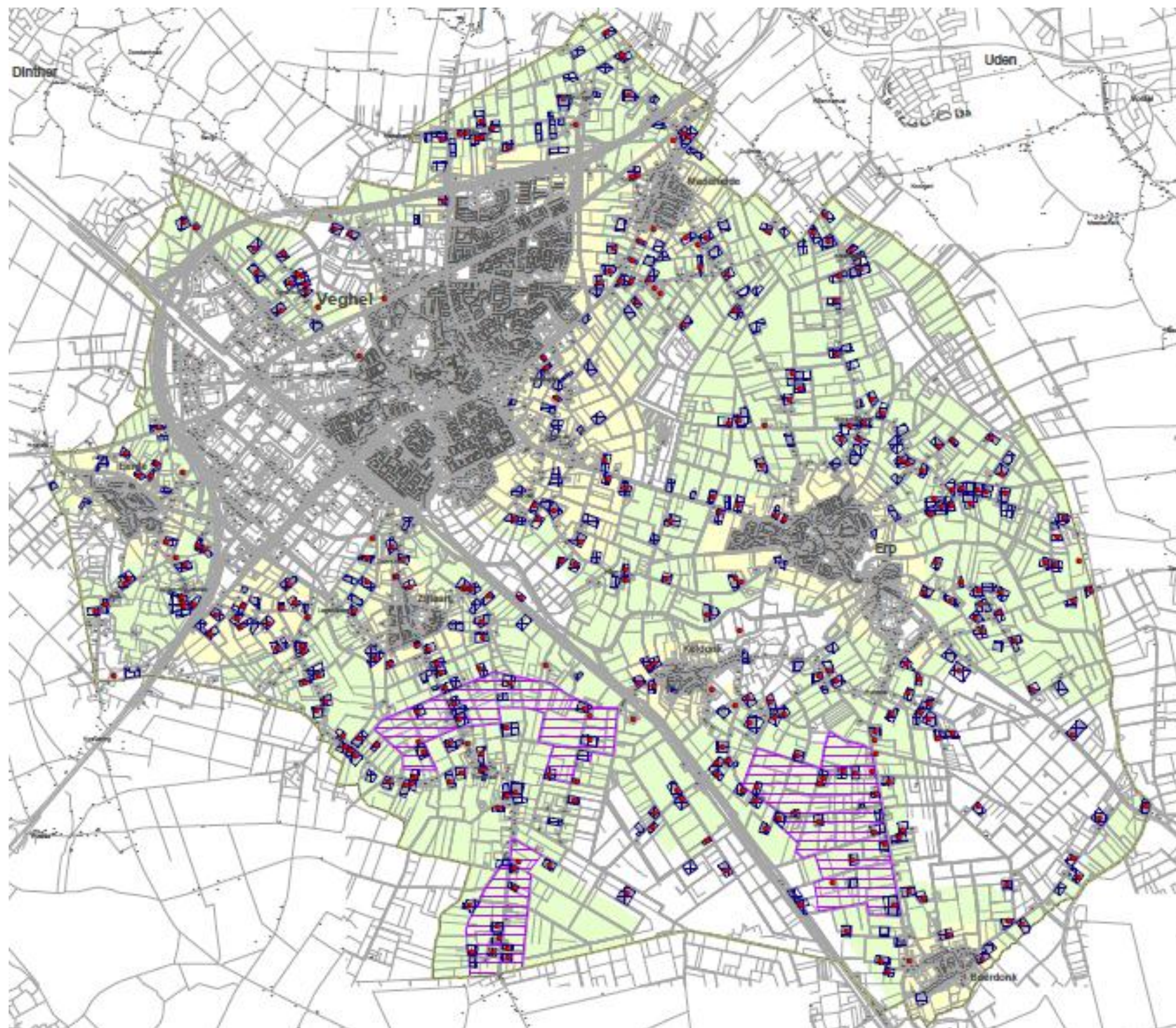
Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Veghel

Veehouderij beleidsalternatief 1

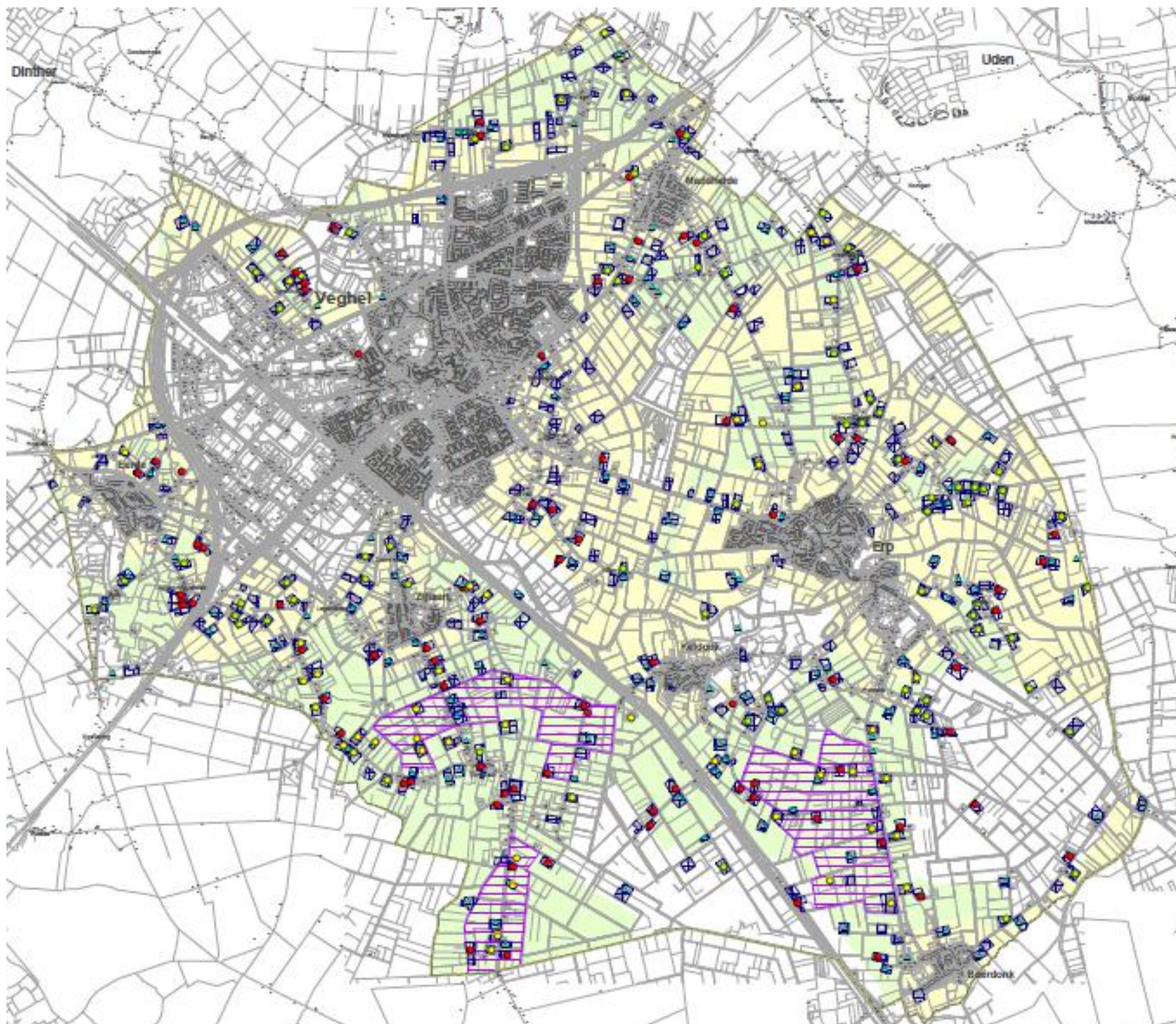
opdrachtgever:
gemeente
Veghel

schaal 0 400 800 1200 Meters

AC010 000 1M
10 nov 2010

Legenda

veehouderijbedrijf vanuit modelmatige benadering aangemerkt als

- groeler
- blijver
- stopper
- ▲ bedrijf zonder iv
- agrarisch bouwblok
- voor geurhinder gevoelige objecten

zonering

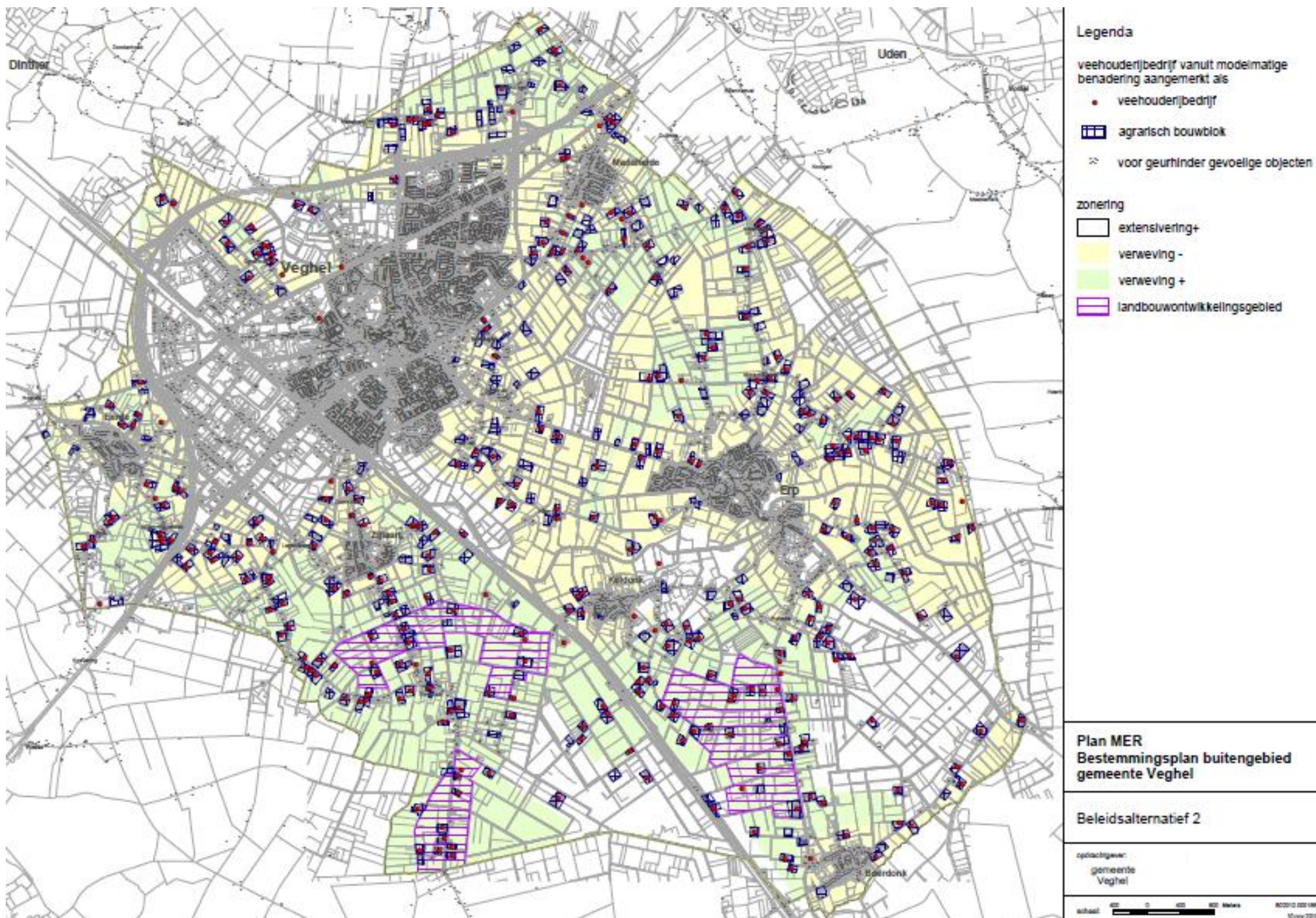
- extensivering+
- verweving -
- verweving +
- landbouwontwikkelingsgebied

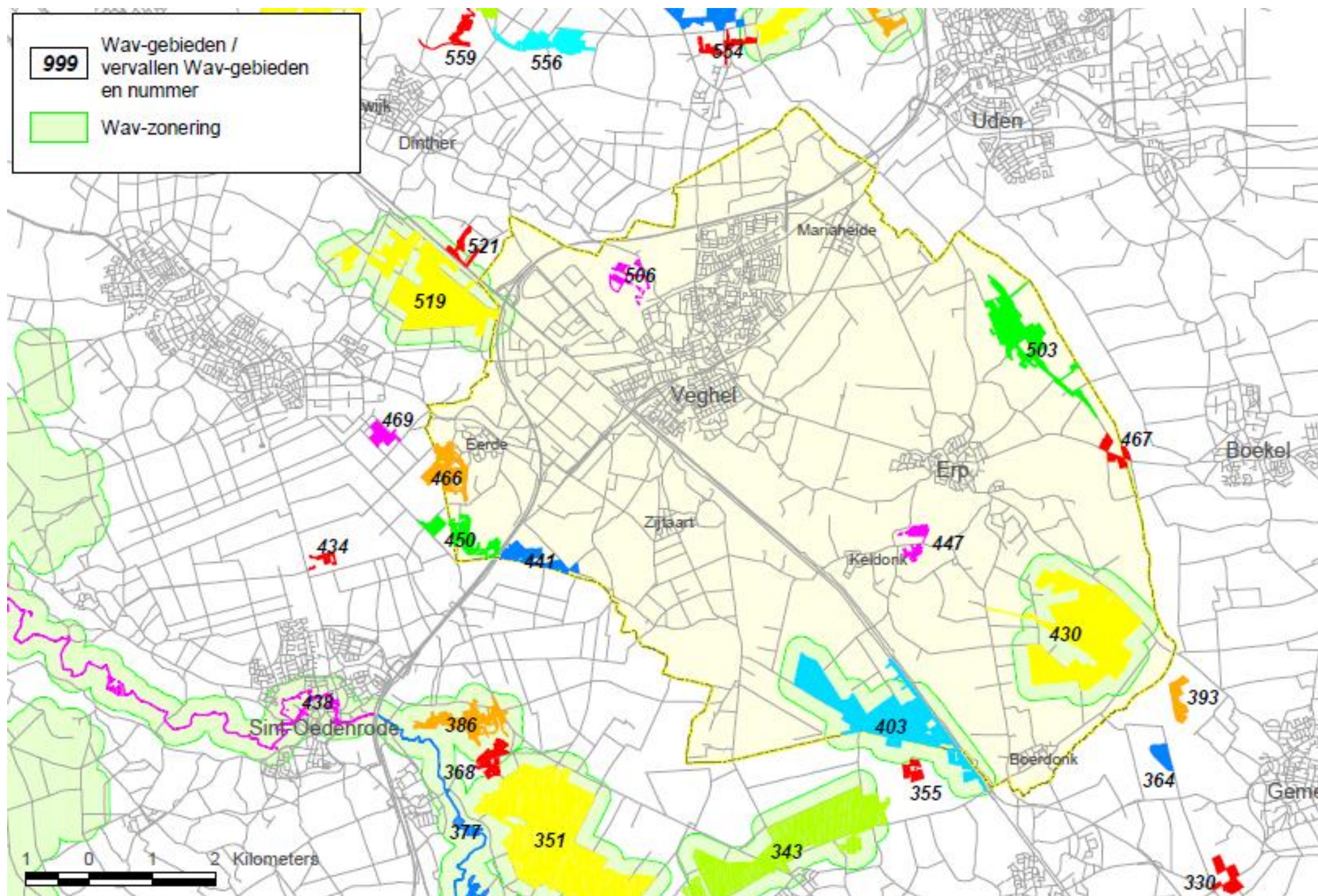
Plan MER
Bestemmingsplan buitengebied
gemeente Veghel

Veehouderij beleidsalternatief 2

opdrachtgever:
gemeente
Veghel

schaal: 0 100 200 300 400 500 Meters
NO0010.000.000
10nov2010

Bijlage 7: Literatuurlijst

ARCADIS, 2010: Notitie reikwijdte en detailniveau voor planMER bestemmingsplan landelijk gebied van de gemeente Veghel

Commissie voor de milieueffectrapportage, 1 juli 2010 (rapport 2428-46): Bestemmingsplan buitengebied Veghel, Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

Croonen, 2001: Landschapsbeleidsplan Veghel

Croonen en BRO, 2001: Landschapsbeleidsplan Boekel-Uden-Veghel

Gemeente Sint-Oedenrode, Veghel en Laarbeek, 2007: Ontwikkelplan Landbouwontwikkelingsgebied Jekschotse Heide

Gemeente Veghel, 2010: Duurzaamheidstoets intensieve veehouderij

Gemeente Veghel, 2009: Besteksgereed plan herziening bestemmingsplan 'Landelijk gebied'

Gemeente Veghel, 2009: Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden

Gemeente Veghel, 2002: Bestemmingsplan 'Landelijk gebied'

Gemeente Veghel, 2004: Bestemmingsplan 'Landelijk gebied' aanvulling

Gemeente Veghel, 2006: Basisboek Bestemmingsplan 'Landelijk gebied'

Gemeente Veghel, 2007: Ontwikkelplan LOG's Zijtaart en Keldonk-Boerdonk

Gemeente Veghel, 2009: Ruimtelijke criteria voor de landbouwontwikkelingsgebieden

Gemeente Veghel, 2009: Archeologische verwachtingskaart

Gemeente Veghel, 5 oktober 2010: Nota van zienswijzen op Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het plan-MER herziening bestemmingsplan 'Landelijk Gebied'

Gemeente Veghel & Waterschap Aa en Maas, 2004: Masterplan Aa-Veghel: Een nieuw perspectief voor het Aa-dal

Kragten, 2008: Ontwikkeling Leijgraaf

LEI en CBS, juli 2008: Land- en tuinbouwcijfers

Pouderoyen, 2010: Gebiedsvisie Buitengebied in Ontwikkeling

Provincie Noord-Brabant, 2005: Reconstructieplan Peel en Maas

Provincie Noord-Brabant, 2003: Handleiding duurzame locaties en duurzame projectlocaties voor de intensieve veehouderij

Provincie Noord-Brabant, 2008: Kaart Wet ammoniak en veehouderij (cdrom)

Provincie Noord-Brabant, 2008: Natuurbeheerplan

Provincie Noord-Brabant, 2010: Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

SenterNovem, 2007: Handreiking bij Wet geurhinder en veehouderij

Staro Natuur en Buitengebied, jaartal: Natuurbeleidsplan gemeente Veghel Natuurlijk Ambitieuus 2009-2020

Staro, 2010: Visie natuurontwikkeling Vlagheide; Van nature divers

VNG, 2009: Handboek Bedrijven en Milieuzonering

http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/kaarten/jpeg/depo_Nred_2006.html

<http://geoservice.pbl.nl/website/gcndepos/Totaalstikstof>